

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

~~E.
an~~

~~14~~

Jun. 2. 65

Drav. d. 35

బ్రాహ్మీ
మిశ్రభాషా
నిఘంటు

DICTIONARY
OF MIXED TELUGU.

ALSO AN

EXPLANATION OF THE TELUGU ALPHABET.

CHOND

MADRAS:

PRINTED AT THE CHRISTIAN KNOWLEDGE SOCIETY'S PRESS,
CHURCH STREET, VEPEERY.

1854.

WORKS PUBLISHED BY MR. BROWN.

- A Grammar of the Telugu Language. First edition, 1840.
English-Telugu Dictionary.
Telugu-English Dictionary.
Dictionary of Mixed Telugu, and the language used in business.
Telugu Reader : being a first book in the language : with English Translation, Grammatical Analysis, and Little Lexicon.
English Irregular Verbs explained in Telugu.
Telugu and English Dialogues, with Grammatical Analysis. These have also been printed in Tamil : and in Kannadi.
The Vakyāvali, or Exercises in Idioms : English and Telugu. This has also been translated into Hindustani.
Wars of the Rajas, in Telugu and English.
Telugu Disputations on village business : with an English translation.
NOTE—*The above books are all that the learner requires.*
- The Verses of Vemana : with an English Version. printed in 1829.
Essay on Telugu Literature.
Zillah Dictionary ; a Glossary in the English Character.
The proverbs of Solomon and the Book of Psalms : in Sanscrit metre : reprinted in the Telugu character from the Culcutta edition.
Three Treatises on Mirasi Right, by Ellis, Blackburne and Munro.
The Tale of Nala : and the Adventures of Harischandra : in Telugu metre.
The Tales of Nala and of Savitri in Sanscrit : from the Mahabharat.
Cyclic Tables of Hindu and Musulman Chronology.
An Ephemeris, shewing the corresponding dates according to the English, Hindu (Telugu, Tamil, and Malayalam) and Mahomedan Calendars from A. D. 1751 until 1850, with Table of events : and explanatory Preface, 600 pages royal octavo.
Memoirs of Hyder Ali Bahadar, and his son Tippoo Sultan, translated from Marata into English.

PREPARING FOR PUBLICATION.

- A Second edition of the Telugu Grammar.
A Treatise on Hindu rites and ceremonies translated from the French, with emendations.
Telugu Histories and Tales, with a Translation : being a continuation of the Reader.
A Telugu Translation of the Holy Bible.
The Book of Common Prayer, in Telugu.
Shāsan' A'nus'āsanīcamu ; శాసనానుశాసనము ; Chronological Tables, of Indian History : in Telugu.
The Hitopadesa, in Sanscrit, with explanatory notes in Telugu.
Popular Telugu Tales.
Various volumes for the School Book Society.

A DICTIONARY
OF THE
MIXED DIALECTS AND FOREIGN WORDS
USED IN
T E L U G U .
WITH AN
EXPLANATION OF THE TELUGU ALPHABET.

BY
CHARLES PHILIP BROWN,
AUTHOR OF A DICTIONARY AND GRAMMAR OF THE TELUGU LANGUAGE, &c. &c.

MADRAS:
PRINTED AT THE CHRISTIAN KNOWLEDGE SOCIETY'S PRESS,
CHURCH STREET, VEPERY,
1854.

D. P. L. C CONNOE, PRINTER.

P R E F A C E.

Government business in Southern India is chiefly transacted in the language of the Hindus, either Tamil, Telugu, Kannadi, Malayalam or Marata; while the Musulmans still speak Hindustani (as well as the local native tongue) but Hindustani is seldom written.

The long continued dominion of the Musulmans introduced many foreign words into the various Hindu languages. Thus the modern Telugu contains a variety of Persian and Arabic expressions. In later years, some English words have crept into use. The present vocabulary of the Mixed dialects therefore forms a requisite supplement to a Dictionary of the Telugu language: and it contains only those phrases which are current among the natives.

This dialect is convenient: resembling Law-Latin on which Judge Blackstone has pronounced an eulogium. See his Commentaries, Vol. 3, p. 318—323 and 149. And the Gentleman's Magazine, 1813, part 2, page 643. It deviates from Telugu nearly as much as Law-French deviated from the language of Parisians: for instance (Coke upon Littleton, t. 2, p. 1.) "En ce tierce liver, ascun chose sera dict a toy mon fitz, de parceners, de joint tenantz," &c.

Indeed the business dialect may be considered another language, often deviating both in words and Syntax from correct Telugu. The following is an instance: clearly intelligible to any native who is acquainted with business.

యానంబరులోడి డెండంటును చూచి వైసు (or జఫ్ఫీ) చేకివాయిదాచొప్పన కోర్టులో హాజరు అయి ఆఫీసరు య్యకపోయినందున యిందులో యొక్కపార్టీ జర్రాస్తు చేయవలెనని క్లెంట్ క్లెంట్ దరు మోక్షను చేకి నాడుగనుక ఆ మోక్షను రి కార్డులో దాఖలు (or ఫయలు) చేకి అందులో జర్రాస్తు చేకినచొప్పననడిపించేలా నున ప్రోసీడింగును లో ఆర్డరు యెంటరు చేయడం అయినది.

Which might be thus expressed in the English character: the foreign words being marked in Italics.

I' number 16, *defendant*, summons çūchi, sign (or *distkhat*) chēsi, wāida çoppuna Court lō hāzir ai, *answer* iyyaca-pōinanduna, indulō *ex-parte* daryāft chēya valen' ani, *plaintiff* pleader motion chesināḍu ganuca, ā *motion record* lō dākhill (or file) chēsi, andu-lō *darkhast* chēsina çoppuna nadipinchē lāguna, *proceedings* lō *order enter* cheyadam ayinadi.

This in English would run thus:—

'The Defendant in this case, having seen the summons, and having signed it, has failed to appear in Court at the fixed time to present his answer. The plaintiff's pleader thereupon made a motion wherein he prayed that an *ex-parte* trial may be made; that motion was therefore filed in the record, and an order was entered in the proceedings that this should be done according to his desire.'

The diary of any court of justice in the Telugu country will furnish specimens of this useful though inelegant dialect. The instance now given is copied from the journal of the Court at Masulipatam.

The language used in familiar intercourse is often of the same description : and those who wish for specimens may turn to my Telugu Reader ; for instance page 138, where is given an account of Baillie's defeat in the year 1778.

The grammar and syntax of the mixed dialect are far from complete : and as it is generally written with celerity, the style is in many places obscure. Yet it is easier to translate than the correct and grammatical Telugu found in the familiar writings of educated natives.

The Hindus are unable to enunciate several of the sounds which occur in the English and the Persian alphabets. Foreign words are therefore often erroneously spelt. "Collector" becomes కల్లటర Kalkaṭar, "assistant" అశిష్టాంటు "ashistaunt" Gholām, gulāb ; wāqif, wākhab, and wākhoob : dārōgha, dērōgh. Jawāb, an answer, has been changed into Zābu, which now means an epistle.

In copying foreign phrases they sometimes leave the syntax unaltered, though contrary to the Telugu idiom—Thus instead of *Kadapa Desam* (the Cuddapa country,) they often use the Persian phraseology *Tālūk-i-Karpa*. But not understanding the genitive sign ("i") which connects the words, they dispense with it.

The Hindustani dialect is used in some modern Telugu poems : particularly in the రాధామాధవసీంహదము, బలరామచరిత్ర, భక్తరామచరిత్ర, and in many శతకములు. Even some poems of eminent merit such as the దశావతారచరిత్ర and the కళ్యాణానందము written by పంపశూరి admit some Hindustani phrases. Thus in the days of Dryden, Addison, and Pope, many English compositions admitted French or Dutch expressions.

To each word in this vocabulary I have appended a Telugu synonyme. This will aid those who wish to get rid of these foreign words. Perhaps one word in twenty may merit preservation. But in talking and writing Telugu we ought to avoid this mixed dialect.

Some years after preparing this glossary I perused two manuscript collections which gave me much aid. One of these is a series of Telugu Letters collected by me in eight volumes. The other is a set of "Local Records" including all the modern historical documents in the Mackenzie Library ; which are slightly noticed in Professor Wilson's Descriptive Catalogue.

The Local Records (transcribed under my orders, and at my expense) fill sixty-two volumes : which (with the Telugu Letters) I bestowed on the Library of the Madras College : wherein are also lodged the original records, collected by Mackenzie. Many of his volumes are perishing : being written with English ink (which soon fades) on country paper which the worms rapidly destroy. But the copies made under my directions, and at my cost, are written on English paper with country ink : which being made with lampblack does not fade.

The same library now contains my own ample collection of Telugu and Sanscrit manuscripts.

Some passages in this vocabulary allude to privileges, fines, dues, rights, fees or gratuities which, (like the *corvées* and arbitrary exactions legalized in France under the *ancien regime*) no longer exist.

An explanation of Telugu orthography is placed in this volume.

This Dictionary is printed at the expense of the Society for Promoting Christian Knowledge. I desire to tender my hearty acknowledgments to that Venerable body for thus producing a work which otherwise might not perhaps have been printed.

C. P. BROWN.

EXPLANATION OF SOME REFERENCES.

"Fifth Report," on the affairs of the East India Company. London 1812, folio.
Selections from the Records at the East India House, relating to Revenue, Police, Civil and Criminal Justice, 4 Vols. folio, 1820.

"MM." Molesworth's Marata Dictionary.

Wilks—Colonel Wilks's History of Mysore, 3 Vol. 4to.

ML. S. J. (or) Lit. Soc. Jour.—The Journal of the Madras Literary Society.

Prinsep—The Journal of the Asiatic Society : edited by the learned Prinsep.

Sullivan's British India Analyzed, 3 Vols.

"Treaties"—"A collection of Treaties and engagements with the Native Princes, &c." Printed for the Hon'ble E. I. Company, London 1812.

Local—A collection of "Local Records," Manuscript, in 48 Volumes : chiefly in Sanscrit, Canadi, and Telugu.

"Fr. Bu. Ha."—Dr. Francis Buchanan's "Mysore"—He afterwards took the name "Hamilton." His work on Eastern India was published by Mr. Montgomery Martin ; who leaves the reader to believe the work was written by himself.

"Elphinstone." Report on the Territories conquered from the Paishwah, 1819.

Malcolm's Memoir on (Malwah) Central India.

Steele (Arthur) on Hindu castes, laws and Customs. Fol. Bombay, 1827.

"Qanun-i-Islam." Herklots on the Mahomedans.

Lres Ed. "Letters Edifiantes at Curieuses."

Transactions of the Bombay Literary Society.

In the year 1824 various Catalogues of Revenue Expressions were compiled in the different Zillas, at the desire of the Board of Revenue. The lists are referred to as "Bel." "Cud," "Nell," &c. &c. denoting the lists prepared at Bellary, Cuddapa, Nelloor, or elsewhere.

WORKS PUBLISHED BY MR. BROWN.

A Grammar of the Telugu Language. First edition, 1840.

English-Telugu Dictionary.

Telugu-English Dictionary.

Dictionary of Mixed Telugu, and the language used in business.

Telugu Reader : being a first book in the language : with English Translation, Grammatical Analysis, and Little Lexicon.

English Irregular Verbs explained in Telugu.

Telugu and English Dialogues, with Grammatical Analysis. These have also been printed in Tamil : and in Kannadi.

The Vakyāvali, or Exercises in Idioms : English and Telugu. This has also been translated into Hindustani.

NOTE.—*The above books are all that the learner requires. The volume of Histories must be added, when complete.*

The Verses of Vemana : with an English version. Printed in 1829.

Essay on Telugu Literature.

Zillah Dictionary ; a glossary in the English character.

The Proverbs of Solomon and the Book of Psalms : in Sanscrit metre : reprinted in the Telugu character from the Calcutta edition.

Three Treatises on Mirasi Right, by Ellis, Blackburne and Munro.

The Tale of Nala : and the Adventures of Harischandra : in Telugu metre.

The Tales of Nala and of Savitri in Sanscrit : from the Mahabharat.

Cyclic Tables of Hindu and Musulman Chronology.

An Ephemeris, shewing the corresponding dates according to the English, Hindu (Telugu, Tamil, and Malayalam) and Mahomedan Calendars from A. D. 1751 until 1850, with Table of events : and explanatory Preface, 600 pages royal octavo.

Memoirs of Hyder Ali Bahadar, and his son Tippoo Sultan, translated from Marata into English.

PREPARING FOR PUBLICATION.

A second edition of the Telugu Grammar.

A Treatise on Hindu rites and ceremonies translated from the French, with emendations.

Telugu Histories and Tales, with a Translation : being a continuation of the Reader.

A Telugu Translation of the Holy Bible.

The Book of Common Prayer, in Telugu.

Shāsan' A'nus'āsanīcam ; శాసనానుశాసనీకం Chronological Tables, of Indian History : in Telugu.

The Hitopadesa, in Sanscrit, with explanatory notes in Telugu.

Various volumes for the School Book Society.

Popular Telugu Tales.

EXPLANATION

OF THE

TELUGU ALPHABET.

[BEING THE FIRST BOOK OF THE TELUGU GRAMMAR.]

THE TELUGU language is written from left to right, like English: and the best writing is upright: or sloping a little, (unlike English) towards the left. The words are in general pronounced, (as in Greek) precisely as they are spelt: thus the ear is a sufficient guide in orthography. In the round hand used in books every letter stands separate as in printing. In running hand the letters are shaped differently, and are combined, as in English; the words not being divided from each other. To render the alphabet easy it will be requisite first to explain the principles on which it proceeds.

Many letters have two forms: one appears in the alphabet as a capital or primary, and the other is secondary. Thus అ, ఆ, ఊ, are the alphabetical or capital forms of the vowels A, I, U, which are respectively called ఆకారం, ఇకారం, ఉకారం, Acāram, Icāram, and Ucāram: because cāram is equivalent to 'letter.'

Thus the consonants క, గ, ఘ, are Ka, Ga, Cha; the mark ✓ above each being the Talacaṭṭu or sign of A. కి, గి, చి, are Ki, Gi, and Chi: and కు, గు, చు, are Ku, Gu, Chu. With this last vowel U, the ✓ talacaṭṭu is retained, though it is not pronounced.

The letters క, గ, ఘ, have as secondary shapes, ీ, ు, and ూ, which are written under the line. Thus అకా akka, అగా agga, and అచ్చా aṭṭa; which last is pronounced atsa, or as azza would be sounded in Italian.

The talacaṭṭu, or A, is thus attached to most letters. Thus ర Ra, ద da, త ta; but some letters write ✓ talacaṭṭu and గudi, separately. Thus స sa, సి si, ప pa, పి pi.

Ten consonants never use the sign talacaṭṭu: for it is sounded though not written. These are ఖ kha, గ్na, జ ja, ఙ ja, ట ta, ణ na, బ ba, ల la, ల ra. Excepting these, it is not the custom to write any letter, even in the alphabet, without the talacaṭṭu. In modern printing, the Kannadi (or "Cannarese") types ప, స are used; which remove all doubt.

The mark | called జద jada, or జు ottu, or జు vottu, is a breathing, and being placed under some letters, makes them aspirates. Thus బి Bi, ది Di, బు Bu, దు Du, are not aspirated. But భి Bhi, ధి Dhi, భు Bhu, ధు Dhu, have the aspirate sound.

A circle, O, is in some places used for N or M. Thus అం is anta, అంబ is amba, పంపు is pamputa 'to send.' The circle (called సున్న sunna) is usually formed like the Eng-

lish letter o. Thus అం is angam; but, for the sake of clearness, the form ం is frequently used in this grammar.

As certain consonants have the vowel A "inherent" so the consonant య ya-(of which య is the second form) has the vowel I, inherent. For if written without ✓ the letter య is i or yi. Thus పోయి is pō-yi (pronounced pō-i) 'having gone.' వెయ్యి veyyi (ve-i) 'a thousand.' చెయ్యి cheyyi (chē-i) 'the hand.'

The mark ా is called దీఘం dīrgham; and is the common name for broad ā. Thus కకారదీఘం kakāra-dīrgham signifies (కా kā) the consonant k with ā added.

As I is inherent in y, య్ is yī; sounded as ī in machine, or ee in seen.

The letter ä is called అకారం acāram or 'letter A' as in Amelia; but the sign ✓ ä is called తలకట్టు talacaṭṭu or crest. The letter ఇ I is called ఇకారం i-cāram: but the sign ∩ i, is called గుడి gudi 'a whirl.' The letter ఉ U is called ఉకారం Ucāram: but the sign ∪ is called కొమ్ము commu 'a horn.'

Instead of కారం cāram, the word త్వం twam (a word like *ness* as బలత్వం stoutness, నరుత్వం heaviness) is sometimes used. Thus these three vowels are at pleasure called అత్వం, ఇత్వం, ఉత్వం, atwam, itwam, and utwam.

If two consonants meet, one is written without a vowel, under the other. Thus నక్

a	a
n c,	nacca 'a fox.'
c	కక్ ku k, kukka 'a dog.'
o	k
b l mu,	బల్లము ballemu 'a spear.'
l	నర్రము nurramu
a	g u r mu gurramu 'a horse.'
r	Here we see

that B బ is written without the vowel a; and GU గ has the vowel a written above it, but not pronounced.

In గ్రామ the mark ూ is R and comes between gu and ram. This mark shaped ూ or ృ is called క్రారావది crā-rāvadi. That is "The syllable crā, (and) (rā-vadi) R written beneath." Here the name 'Rāvadi,' would suffice, without prefixing the syllable ూ Crā.

The letter ృ is used in writing: but in printing it is more convenient to use the ancient forms ూ or ృ thus ూ or ృ kra. This form is used in inscriptions on some ancient temples; and is retained in many manuscripts, both Telugu and Cannadi.

The letter that stands on the line is pronounced first; then the one, or two, under it. Then the vowel above. Thus ప్ర is pra: and

ī	s, strī, a woman, also written ృ; that
s, strī,	t
r	is, ృ sī with ూ t and ృ r beneath.
ā i	Thus also ృ s s that is, Sāstri, 'a learned man.'
t	r

Sometimes a consonant is marked as "silent;" no vowel being attached to it. The silent mark called పొల్లు pollu is ూ or ృ added to the top of the letter instead of a vowel. Thus పృధక్ pridhac (*i. e.* separately, apart.) Here the mark written above k shows that it is silent. Thus also ల is the letter La; but by adding this sign it becomes ల as in the word హల hal; meaning a consonant. So అ అ ach (*i. e.* a vowel.) Thus త ta becomes త as in the word అవత అvasāt 'unexpectedly.' The letter శ sa becomes శ as in the word తేజ్ తējas 'lustre.' Thus ప or pa becomes ప as అప ap *i. e.* water. These are Sanscrit words and rarely occur in the free dialect.

The letter న Na when silent, assumes the form ూ as in the word ఇంటా intan 'in the house;' లోపల లopalan 'within.'

This mark is called నారాపొల్లు *nacāra-pol-lu*.

The letter ఓ R when followed by another consonant adds it beneath, as in the word ar-

ca అర్ఘ్న ar or sometimes changes places with c

it and assumes the form ఐ thus అక్ర ^aacr.

So ధర్మం Dh r m, *dharmam*, may also be writ-
m

ten ధర్మం dh m r m. So కర్తా ^{a a}cr ^{a a}carta 'a
t

lord' may be written కర్తా ^{a a}ctr. Thus పు-
a

పూర్వం p r m *pūrvam* 'formerly' may be written
ū v

పువ్వుం ^ap v r m. Either way the pronounci-
ū

ation is the same.

This mark ఱ is called గిలాకా *gilaca* (literally a rattle, from a fancied resemblance in shape) or more usually వలపాల గిలాకా *valapala gilaka*, which means, "the gilaca on the right hand," i. e. placed beyond the letter.

The letters of the alphabet appear very numerous, but the reason is that a separate character is used for each sound, instead of using the same letter with two or three different sounds, as happens in English.

The consonants also are multiplied and have such a variety of forms, because they use a separate shape for each variety of sound. T has one form and Th another; K has one form and Kh another. And this happens also in the Greek alphabet.

This spelling is easy; as the letters when correctly pronounced, never deviate from the sound given in the alphabet.

But a difficulty (felt by those who have advanced far) arises from the liberty of spelling the same word in various ways.

The student should provide himself with the edition, lately printed in the Telugu character, of the Sanscrit Bhagavad Gītā. This will furnish a good key to the character if he already knows the Sanscrit alphabet.

When we have occasion to write Hindu or Mahomedan names in English letters, too great precision would be pedantic. It is usual to write Bramin for Brahman, or Bramhan; and Rajahmundry for Rājamahēndravaram.

When a letter is written under the line it is usually larger than if written on the line.

It is not the custom to separate the words. Thus a paragraph looks as if it was all one word. But in printing it will be found easy to separate words, as is done in English.

The mark | is used as a comma; and || is used for a period. The comma is used at the end of each line in poetry except the last; which is marked with the period.

In some Telugu printing, the English comma, semicolon, period and other stops have been introduced with good effect.

A letter is called అక్షరము *axaram*. An aspirated letter is called అక్షరము or అక్షరము likewise means a syllable. Thus స్త్రీ ^{స్త్రీ}strī 'a woman' is considered to be ఏకాక్షరము *ēc axaram*, a monosyllable: lit. one letter.

Unless thoroughly acquainted with the principles of spelling and the variations therein allowed, we shall not be able to find words in the dictionary. The reader must therefore pardon what he may consider a tedious degree of preciseness regarding orthography.

The vowels cannot be correctly pronounced without opening the mouth wide, looking up,

and using a loud tone. Natives complain that the English mumble their words.*

The learner should write the letters on a slate, in a large flourishing style; this is the easiest method of attaining fluency in writing.

THE ALPHABET.

Vowels.

అ ా ఇ ి ఈ ి ఊ ి (or అ ా ి) ఊ ి (or అ-ఊ) రు రు రు రు లు లు లు లు ఎ ం ఏ ం ఏ ం ఏ ం ఏ ం ఊ au.

Consonants; (in five classes.)

- 1. క ca ఖ kha గ ga ఘ gha ఙ gna.
- 2. చ cha ఛ chha జ ja ఝ jha ఞ jna.
- 3. ట ta ఠ tha డ da ఢ dha ణ na
- 4. త ta థ tha ద da ధ dha న na
- 5. ప pa ఫ pha బ ba భ bha మ ma

Miscellaneous.

య ya ర ra ల la ళ la వ va. శ sha స sha స sa హ ha క్ష xa.

The dots placed under the letters t th d dh n l and s denote that these letters are sounded hard. They are sometimes marked with accents, as t', t'h, d', d'h, n', l', and s'.

Numerals.

౧ ౨ ౩ ౪ ౫ ౬ ౭ ౮, ౯ or ౯, ౧౦, 1 2 3 4 5 6 7 8 9 9, 10 ౧౦౫౦. 1850.

The numerals 3 three and ౭ seven are frequently confounded in manuscript.

The first 25 consonants are arranged in

classes or sets (called వర్గము vargamu) having five letters in each: and on arranging these in five lines, we shall observe that the first and third letter in each line, are simple: but the second and fourth are aspirated. For the sake of distinction the consonants that stand in the first column, being క, చ, ట, ఠ, ప, &c., are called శురుడు hard: and గ, జ, డ, ఢ, బ, &c. in the third column are called శుభ్రం soft. Thus Ga is the soft sound of ka: and P is the hard sound of B.

In some places a hard initial is softened: that is, T changes into D; or P into B, &c. Thus తమ్ముడు Tammudu 'a younger brother changes into దమ్ముడు dammudu, పోవుట pōvuta 'to go' becomes బోవుట bōvuta, పడుట 'to fall' becomes బడుట baduta, and కలుగుట caluguta 'to be' becomes కలుగుట galuguta. But a soft letter is never changed into a hard one.

The expressions dentals, palatals, labials, &c., which are used in Sanscrit Grammar are needless here: or belong only to the rules regarding Sanscrit words.

In expressing the sounds in English letters, the spelling used in the works of Colebrooke, Jones, Wilson, and Wilkins is the most convenient.

The rules for spelling, which native grammarians inculcate, are tediously minute, and widely different from those used in ordinary writing; which they consider beneath their notice; giving rules for the poetical dialect alone. Hence their rules are of little use to a foreigner; and my object being to assist the foreigner, the present grammar is so constructed as to meet his wants: the rules for the poetical dialect are therefore removed from the beginning to the end of the grammar. Indeed, we need notice no rules of permutation but those requisite for finding words in the dictionary.

* The native tutors also complain that English pupils touch their mouths with their hands: and then defile books with hands thus dirtied. Hindus hold spittle in abomination. We should respect their prejudices, and treat them kindly.

The alphabet exhibits the capitals or first forms. The secondary form of అ being ✓ this is added to the consonants. In some grammars all the consonants are exhibited without vowels attached : but it seems useless to give forms that are not in use.

Six consonants ఘ, ప, ఫ, ష, శ, హ, gha, pa, pha, sha, sa, ha, use this sign, as here shewn, above the letter ; but written without touching it. If they were joined, the letter itself would change; thus, పశ are pa, sa ; but వన are va, na.

In common writing, the letters often take other shapes. Thus over the letters క, త, కి, టి, ka, ta, ki, ti, we often see the vowel written without touching the consonant.

The nasals are placed at the ends of those classes in the alphabet to which they belong.

All the nasal letters may be changed into ం sunna (the sign or contraction for N or M) either when they are followed by a consonant or when they are final. Thus గ్రంథం grandham 'a book' would according to Sanscrit rule be written గ్రన్థమ్; and అంగం angam 'the body' would be written అజ్ఞమ్.

Regarding Telugu words also, instead of క్షం kinda, the spelling in use is క్షం. The sound remains unaltered.

In the Dēvanāgari alphabet, as exhibited in Wilson's Sanscrit Dictionary, the appropriate nasal is retained; but in Telugu, as in common Dēvanāgari or Bangālī writing, the dot or circle is substituted. Thus అలంకారమ్ alancāram (ornament) is written అలంకారం which form alone is intelligible. This occasionally alters the place of a word in the dictionary.

ON SPELLING.

If a word borrowed from Sanscrit ends in a long vowel, this is generally shortened. కలā becomes కళ్ calā; and దేవī Dēvī becomes

దేవ Dēvī. Monosyllables, as శ్రీ srī and శ్రీ strī retain the long vowel.

The sound of అ A is that used in ābō āround. Thus the name అలకనంద is pronounced Alacananda. నల Nala, the name a certain prince, is sounded like the Lat Nulla. హరి Hari, a name of Vishnu, pronounced like the English word hurry. అమరకోశ Amara cōsha (the title of a Dictior ary) is written Ummuru Koshu by those wh prefer that mode of spelling.*

The long (or broad) ā ఆ is sounded as i the English words half, hard, laugh. తాత tāta 'grandfather' is sounded as the English pronounce Tārtar. మాత māta 'a word' like the English 'Martyr.' In ఆంధ్రం A'ndhra (the learned name for Telugu) the first vowel is long, as though written ārn. The second shape of ā is — as in తాత tāta 'grandfather.' This — is called దీఘం (long) and is, added to the letters thus.

కా kā	ఖా khā	గా gā	ఘా ghā
చా chā	ఛా chhā	జా jā	ఝా jhā
టా ṭā	ఠా ṭhā	డా ḍā	ఢా ḍhā
ణా ṇā	తా tā	థా thā	దా dā
నా nā	పా pā	ఫా phā	బా bā
మా mā	యా yā	రా rā	శా śā
లా lā	వా vā	శా śā	సా sā
హా hā	క్షా kṣā		

The vowel ఇ is short I as in 'India.' Thus ఇరి irri 'a fawn' ఇల్లు illu 'a house' ఇచ్చి icchi 'having given.' The word English is written ఇంగ్లీషు *Inglishu* and England is ఇం

* The short vowel A is written in eight ways in English : with five vowels and three diphthongs : thus (A) Ashore, Amelia, Victoria, Woman, (E) writer, flower, other, (I) stir, Cheshire, (O) London, son, mother, Hertford, (U) gun, cup, until, (IE) soldier, (OU) neighbour, (IO) fiction, occasion. The Sanscrit asti and santi, become in Latin est and sunt ; the a changing into e, and into u. Many Sanscrit words are identical with Latin. సంతి santi *sunt*, ప్రవహంతి prava-hanti *provehunt*. These instances shew, that the Sanscrit vowel A is convertible into E, I, O, and U.

peculiar manner. This is done to distinguish them from ఘ gha and మ ma. But in common hasty writing these distinctions are sometimes confounded.

In like manner న 'N' is often written for శ S; and వ V is often written for ప P. But over S and P, when thus written, a little upright dash is often placed to shew the difference, and to denote that the vowel ought to be separated from the consonant.

Instead of the initial forms ఉ and ఊ the consonants వు vu and వూ vū are generally used. Thus the words ఉప్పు uppu 'salt' ఉదత uduta 'a squirrel' are in the dictionary spelt ఉప్పు and ఉదత; but in common life ఉప్పు vuppu, and ఉదత vuduta. But the V or W is not sounded and accordingly the sounds are uppu, uduta, or oppoo, oodoota.

The short ü when it is final is written indeed, but is very often (like the silent e in hare, ride) dropped in pronunciation. Thus చేను chēnu 'a field' is always called చే chēn; బాతు bātu 'a duck' is pronounced బాట్ bāt; తాళుతాళు stop! stop! is pronounced తాళ్ తాళ్ Tar! Tar! or Tal Tal! దున్నపాతు 'a he buffalo' in like manner is called దున్నపాట్ dunnapöt. Words that end in ము mu as బేరము, bēramu 'merchandize' కారము cāramu 'acid' are always pronounced బేరం bēram కారం cāram. In such words the final U is necessary only in poetry: for in Telugu as in French verse each syllable is enunciated. In the words borrowed from Hindustani, English or other languages (and which have a final silent consonant) as fir-yād (a complaint) vakīl (a pleader) book, major, line, number, (the English words) the Telugus do indeed add a final u, thus ఫిర్యాదు, వకీలు, బుక్కు, మేజరు, లైను, నంబరు; they write the vowel U, but do not pronounce it.

At the end of a verse in poetry, the syllables లు, సి, ను, often drop their vowels and

are contracted into ఓ, ఊ. Thus శనులు becomes శనుఓ, ఆశనిసి and వాండలకును become ఆశనిసిఓ, వాండలకుఓ. But vulgar copyists instead of dropping the vowel, lengthen it; thus శనులూ, ఆశనిసిసి, వాండలకునూ.

Many Telugu words use the vowels A and U in the second syllable at pleasure; thus వాలగ వāлага, or వాలుగ vāluga, బడములు or బడుములు, మెరగు or మెరుగు, తరము or తరుము, ఆటక ataca, or ఆటుక atuca. The same happens in verbs, thus పరచుట paraçuta, పొగులుట, పుకరించుట may at pleasure be spelt పరుచుట paruçuta, పొగులుట, పుకరించుట, or dropping both vowels పర్చుట parçuta, పల్కరించుట palkarinçuta. Accordingly if we do not find one form in the Dictionary we must look for the other.

The short vowel యి is rī or rō as in the words rig, rich, trick, rōok, brōok. Thus యిషి rishi 'a prophet' యుతురు rutuvu 'a season' యురాము debt. The second form is యి as in తృప్తి tripti 'satisfaction' కృప crīpa 'favor' శంస్కృతము Sanscrit.

In common writing, the letters జు zu and జూ zū are often shaped exactly like the vowels యి ri and యూ rū. And instead of the capital యు they use రు. Thus యురాము is written రురాము. But this is wrong.

The vowel యి is also written (but not pronounced) along with యి. Thus కృ crī కృ grī కృ prī కృ srī, &c. But తృప్తి tripti is generally, though not correctly spelt తృప్తి trup-ti and గృహం griham (a house) is wrongly written గృహము; while కృష్ణ krushna or krishna, (a certain name) is vulgarly written కృష్ణ and వైకృతి vaicriti is written వైకృతి.

The vowel లు Lu as in will run, shall read, is rarely used, and the learner may safely neglect it. Indeed ల (that is, the consonant L) is generally substituted, Thus clīpta కల్ప (short) is written కల్ప and pronounced clupta. The word పుత pluta 'extension' is written పుత. ప్లావ ప్లవ the name of a year is pronounced like the English word Plover. In fact లు is peculiar to a few Sanscrit words, and ought to be pronounced lri as in bell-ringer. But no one gives it that sound.

The short vowel ఎ is E short, as in Bella, Betty, periphery. Thus ఎనుము enumu 'a she buffalo' తెలుగు Telugu or తెనుగు Tenugu* (the name of this language) చెన్నపట్నం Chenna-Patnam, the original name (still in use) of Madras. వ్రాసె వ్రాసే 'he wrote' పలికె పలికే 'he spoke.' If such words are written in English characters the addition of h (vrāseh, palikeh) will conveniently shew that the ఁ is to be sounded as a syllable : not being silent. Thus in Latin bonē, talē, malē.

The long vowel ఏ is ē long as in the French words mēme, blēme and the Persian words shēkh, shēr, dēr; different from the sound given in English to the vowel a in name, or same. Thus ఏమి ēmi 'what' ఏనుగు ēnuga 'an elephant' తేనె tēnē 'honey' లేడి lēdi 'an antelope' లేళ్లు leḷḷu 'antelopes.'

The short vowel a is vulgarly changed into e in a few words. Thus గడ్డి gaddi 'grass' is pronounced గెడ్డి geddi, గంధకం, గంధకం. The word వేళ vēḷa 'time' is written and pronounced వ్యాళ vyāḷa. These are mere vulgarisms and should be avoided. So నేదరి nēdari 'lout' లేక lēka 'without' లేత lēta 'soft' become న్యాదరి n-yādari, ల్యాక l-yāka, ల్యాత l-yāta; while వేట vēṭa 'venison' (the common word also for a sheep) becomes వ్యాట and యాట v-yāta and yāta.

By a similar error, which is universal, the words beginning with చే or తే, &c., are perpetually written చా and త్యా; thus చేయు to do is almost invariably written చాయుట; and చేరుట (to arrive) చారుట; చేత chēta (by) చేప chēpa (a fish) are usually written చాత, చాత chāta, chāpa: because the illiterate spell by the ear alone. బట్టమేక batta-mēka 'a bus-tard' is pronounced vulgarly butter-maker. పేట a suburb becomes ప్యాట pyāta, తేట tēta

* It is high time to abolish the absurd name Gentoo which was introduced by the Portuguese, and is ignorantly used by some persons for the name 'Telugu.'

'clear' becomes త్యాట t-yāta. So పేరు a name (instead of pēru) becomes ప్యారు p-yāru. And (as vulgarism is capricious) the contrary happens: thus శరీరం śarīram 'the body' is always written శేరీరం serīram.

This must be remedied in searching for a word in the dictionary. The correct spelling is uniform: the vulgar forms are devoid of rule; and various people use various spellings. They often know and acknowledge these deviations to be wrong, and entirely approve the more correct mode of spelling. Among ourselves orthography has only in late years become fixed: our ancestors cared little for the spelling even of proper names.

The final short ఱ is sometimes written ఱ. Thus అల్లిక, పెంటిక, allicā, penticā are written అల్లిక, పెంటిక allikē, pentikē.

The second forms are ఱ and ఱ. Thus కే కే khē ఖి ఖి khē గే గే ghē గే గే ghē, &c.

The long vowel differs from the short only by adding the C mark above called పొల్లు pol-lu; which in ordinary writing is omitted. Thus the long and short vowels are written alike. Sanscrit writing never uses the pollu; but the sound is invariably long.

In the copies of the Telugu Poems which have been transcribed for me (now amounting to some hundred volumes) the spelling has been left as it was in the original. To rectify the vulgar errors would have been an endless task: the spelling has been rectified only in those volumes which have been prepared for printing.

The shapes ఱ and ఱ are drawn from right to left, (backwards) and ఱ the sign of ā is drawn (forwards) the opposite way. Thus కా is kā, but కే is kē, and కే is kē. Accordingly we have these forms ఖి khē, గే ghē, ఱే ghē, చె chē, ఱే chhē, ఱే jñē, ఱే jñē, ఱే jñē, ఱే jñē, ఱే jñē

డె dhē, ధె dhē, ణె nē, తె tē, థె thē,
 దె dē, ధె dhē, నె nē, పె pē, ఫె phē,
 బె bē, భె bhē, మె mē, యె yē, రె rē,
 తె rē, లె lē, శె śē, వె vē, శె śē,
 షె shē, సె sē, హె hē, ఊ xē. And
 if the accent is added, thus కే kē, ఖే khē,
 గే gē, ఘే ghē, &c. the vowel becomes
 long.

Instead of the initial form of ఎ ē (which is
 confined to poems and dictionaries,) యె yē
 is in use. Thus for ఎవడు evadu 'who' ఎక్కడ
 eccada 'where' ఎనిమిది enimidi 'eight' ఎందుకు
 enduku 'why' we write and pronounce యెవ
 డు yevadu, యెక్కడ yeccada, యెనిమిది,
 yenimidi, యెందుకు yenduku. And the long vowels
 as ఏతాం, ఏల, ఏగాణి are always changed into
 యేతాం or యేగాణి, &c.

The letter Y though thus written (the
 learned say) ought not affect the pronuncia-
 tion.

The vowels A and E are in vulgar writing
 used for one another: chiefly in initial sylla-
 bles. Thus యెనిమిది enimidi 'eight' is writ-
 ten యనిమిది yanimidi; యెక్కడ is spelt యక్క
 డ; యెవ్వరు evvaru becomes యవ్వరు yavvaru.

It will be observed that the six letters over
 which the vowel ఓ i is written without touch-
 ing them, likewise have ఓ and ē written in the
 same manner.

ఐ ai; విశ్వరం ais-war-yam, (prosperity)
 విక్యం aik-yam 'unitedness.' This is sound-
 ed as the English sounds of sky, like, heights.

Words beginning with this vowel use the
 shape ఐ in the dictionary, (See rules for
 finding words in the dictionary) but in com-
 mon use this is laid aside, and అయి āyi is
 substituted. Thus వినాన I became is writ-
 ten అయినాన ayinānu. Under the vowel ఐ
 it has been shewn that యి yi is used for i,
 and in fact does not retain the sound y
 (which is reckoned as a consonant) thus a-yi-
 nā-nu is pronounced ai-nānu. The second

form is ఐ: thus కై Kai, ఖై Khai, గై gai,
 &c.

The forms therefore are as follows :

కై ఖై గై ఘై చై ఛై జై ఝై ఞై
 తై డై ఢై &c.

This vowel must always be expressed by
 AI in English—never by Y. Thus నైరుతి is
 nairuti, not nyruiti; పైకము is paicam, not
 py-cum; సైన్యము is sain-yam, not synyam.
 If it is written Y, this leads to uncertainty,
 as will be seen in the remarks on the conso-
 nant Y. For the letter Y is, in Sanscrit and
 in Telugu, always a consonant; and cannot
 be used without a vowel following it.

The vowel ఓ is ō as in Sōphia, Pōlice, prō-
 duced, Mōravia, pōtential, Lōcated. Or the
 French words folle, monnoie, montagne. The
 longer sound ఓ is that which occurs in the
 Persian words shōr, tōp, mōr, or in the
 French words lorgner, monde, fosse.

These initial forms are found in the diction-
 ary, but are laid aside in common use. ఓవు
 and ఓవో being substituted.*

But the consonant V if followed by U or O
 is not pronounced.

Thus ఓ is simple ō and ఓ is long ō.

ఒప్పు oppu 'right' is usually written ఒక్క.

ఒకటి ōcati 'one' is written ఒకటి or even ఒక
 టి.

ఒత్తుట ottuṭa 'to press' is written ఒత్తుట.

ఒగు ōgu 'wicked' is written ఒగు.

ఒపిక ōpica 'patience' is written ఒపిక.

ఒమము ōmamu 'bishop's weed,' is written ఒ
 మము.

Elsewhere the long vowel is changed into
 వా; thus the word for a boat or ship is al-
 ways written and pronounced వాడ vāda; un-
 less in poems, where it is written ఒడ ōda.

* The alphabet is called ఒనమాలు ōnamālu from
 the words ఒంసమః శివానందంసమః which is to Hin-
 dus what the Bismillah is to Musulmans.

The short *o* has two forms, viz. కౌ *co*, గౌ *go*, ఖౌ *kho*, &c. and the second form is ఘౌ *ghō*, ఝౌ *jhō*, మౌ *mō*, యౌ *yō*, పౌ *pō* వౌ *vō*, &c. The second form is compounded of *o* and *u* the sign of *u*.

This compound form is used by all consonants: but all do not use the simple form. The simple forms are these;

కౌ ఖౌ గౌ చౌ భౌ జౌ టౌ ఠౌ డౌ ఢౌ ణౌ ఠౌ దౌ ఢౌ బౌ భౌ రౌ లౌ. Four letters have a peculiar shape పౌ *po* ఫౌ *pho* షౌ *sho* సౌ *so*.

All these may be made long by adding the accent, thus కౌః *cō*, గౌః *gō*, &c.

Some are elongated by adding *ā* (dirgham) to the second form, as కౌః *cō*, ఖౌః *khō*, &c. పౌః *pō*, ఫౌః *phō*, షౌః *shō*.

Thus *o* and *ū* compounded (like *eau* in French) become *ō*. But four letters omit the sign *u* when the vowel is long. కౌః *ghō*, ఝౌః *jhō*, మౌః *mō*, యౌః *yō*. Thus one *commu* is omitted: but uneducated persons often use two.

It is a very common error to write the long *ō*, instead of the short *o*. Thus కౌంత, కౌంజరు are written కౌంత, కౌంజరు. This does not affect the pronunciation: which remains short.

The vowel *au* or *ow*, as in *cow*, *out*, *mount*; but it is compounded of *A* and *U*; and accordingly in common writing the initial shape *ఔ* is never used; *అవు* *avū* or *అవు*, being substituted; and the *V* or *W* being silent as already shewn, this is pronounced *aw* or *au*. Thus అవుట *awṭa* or *auṭa* (to become) which in the dictionary is ఔట *auṭa*: pronounced like the English word *outer*. Thus ఔదార్యం *audāryam* 'generosity' అనన్యత్యం *an-natyam* 'loftiness' are commonly written అవుదార్యం, అవునన్యత్యం, but the pronunciation re-

mains unaltered. In these Sanscrit words this change is not approved.

Few of the Telugu are able to pronounce the short vowel *o* in the English words *lost*, *hot*, *horse*, *top*, *God*, *law*, *lord*, *order*, which they make లాస్తు, హాటు హాసు, టావు, గాడు, లా, లాడు, ఆరడరు. thus *born* becomes *barn*, *God*, *guard*, and *former*, *farmer*. In the Telugu newspapers *Hong Kong* is spelt హాంగు కాంగు *Hangu-Kangu*. In English neither sound is used unless in some districts as *Derbyshire* where *honey* and more are pronounced in the ancient manner: the sounds are quite different from those of *rod* and *rode*.

The sign *✓* is (very needlessly) retained in combination with *au* as regards some letters. Thus మౌ *mau*, యౌ *yau*, హౌ *hau*.

The following are the shapes used,

కౌ	ఖౌ	గౌ	చౌ	భౌ	జౌ
ఠౌ	టౌ	ఠౌ	డౌ	ణౌ	ఠౌ
ధౌ	దౌ	ధౌ	నౌ	పౌ	బౌ
భౌ	మౌ	యౌ	రౌ	లౌ	శౌ
షౌ	సౌ	హౌ	క్షౌ		

Throughout the grammar I have used the common forms of the initial vowels. For the sake of uniformity in the dictionary, however, monosyllabic forms of *ai* and *au* are used. Thus for the words పయిట *payita* (a woman's veil) and కవుజు *cavuzu* (a partridge) we must use the spelling పయిట and కవుజు. Sanscrit words invariably use the monosyllabic forms. Telugu words use these or the dissyllabic forms at pleasure. Poets adopt whichever form suits the metre; thus కౌలి *cau-gi-li* (an embrace) is a dactyl formed of a long syllable and two shorts. But this may be written కవులి *cāvūgīlī* (four shorts) or by inserting *o* (that is *N*), poets write కవులి *cāvūngīlī* whereby the second syllable becomes long.

Thus, besides the forms exhibited in the alphabet the vowels take the following forms; both in poems and in every day business.

అ	a becomes	య	ya
ఆ	ā	యా	yā
ఇ	i	యి	yi
ఈ	ī	యీ	yī
ఉ	u	వు	vu (but sounded u or ōō)
ఊ	ū	వూ	vū (sounded ū or ōō)
ఋ	ri	రు	rū or రి ri
ఎ	ē	యె	yē (or <i>wrongly</i> , య ya)
ఏ	ē	యే	yē (or <i>wrongly</i> , యా yā)
ఐ	ai	ఐయి	a-yi
ఒ	o	వు	vo, wo, or యొ yo
ఓ	ō	వో	vō, wō, or యో yō
ఔ	au ..	ఔవు	a-vu, auu.

ఋ rū and ౠ lu are not in use.

A short vowel is called హ్రస్వము hraswamu, హ్రస్వాక్షరం hraswāxaram, or లఘువు laghuvu : each of which words literally means (levis) light; as opposed to గురువు guruvu 'heavy' which is the same as దీర్ఘం dīrgham 'long.' A vowel which is long by nature as ఆ, ఈ, ా, ి, &c., is called దీర్ఘం dīrgham : but it is called *guru* if long either by nature or *position* : that is by being followed by two consonants. Thus in the words అంత anta 'all' అన్న anna 'elder brother' తమ్ముడు tam-mudu 'younger brother' &c. &c., the first vowel is short; but is *guru* because followed by two consonants. The word *guru* is only used in prosody.

In the Rambler, No. 90, Johnson uses the preferable expressions *strong* and *weak* syllables. These words are referred to in various parts of Telugu Grammar and therefore are here noticed. They are also used regarding the గ్రామికారం or Table of (గ్రామికారం) Prosodial feet : wherein the sign | (a short upright line) is used for *short*, and ∪ (our mark for short) denotes *long*. As the quantity of every syllable is evident

to the eye, scanning is perfectly easy, and the marks | and ∪ are rarely used. We may therefore without any inconvenience use the marks found in Latin and Greek. In reading verse, the natives use particular chanting tones which to our ear are far from agreeable. It is such as the Romans used, according to Ovid, (Art. 3, 345) Vel tibi composita cantetur epistola voce. This passage should have been noticed in Monk's Life of Bentley, Vol. II. p. 324. See Smollet's remarks (Humphrey Clinker, letter of 13th July,) "Every language has its peculiar recitative" &c. Natives are accustomed to read in a very loud voice: whenever we find this disagreeable, we merely need remark యెందుకు అరిచేది? పెల్ల గానవంకి. The student will find it useful to read the first two sections of the chapter on Telugu Prosody.

On the Consonants.

The first 25 consonants, as shewn in the alphabet, stand in five lines, each of which contains four letters besides a nasal.

The four letters which thus form one line are often looked upon as equivalent. This particularly happens as regards initials changed by grammatical rule; which will be explained elsewhere. The "Primary" letters క చ ట త ప ka, cha, ta, ta, pa, are changed into "Secondaries" and respectively become గ జ డ ద బ ga, ja, da, da, ba, or గ శ డ ద వ ga, sa, da, da, va.

The sounds of many consonants require no explanation. Thus, క ka గ ga చ cha జ ja న na ప pa బ ba మ ma య ya ర ra ల la వ va స sa హ ha are usually pronounced like the corresponding English letters as sounded in Kate, Gate, chase, jackal, no, put, be, me, you, row, low, vale, sale, hale. The letter గ is always hard, (as in gorge,) thus గన్నె ginneh 'a cup' and గలుగు gelugu 'to conquer;' but it is never pronounced soft as in George.

The aspirates are the following.

ఖ kha as in 'park-house;' బు ghā as in 'log-house,' ఛ chha as in 'coach-horse;' ఛు as in 'hedgehog;' ఠ tha as in 'cart-horse;' ఢ Dh, as in 'bid him;' ఢ tha as in 'but-him;' 'not-here;' ఢ tha as in 'ad-here;' ఫ pha as in 'up-here;' భ bha as in 'club-house.'

The learned affirm that aspirates are peculiar to Sanscrit, and never should be used in native Telugu words. Thus they wish us to write these words without the aspirates : దొర dora 'a master' గాలి gāli 'wind' గట్టి gaṭṭi 'strong' కొబ్బెర kobbera 'cocoanut kernel' దుంకుట dūmūkūṭā 'to leap,' జంకుట zankuṭa 'to fear,' దాటి daṭṭi 'a girdle:' but in this they are not countenanced by general use, which gives the aspirate to these words ; viz. ధొర dhora, ఘాలి ghāli, ఘట్టి ghaṭṭi, ఖొబ్బెర khobbera, ధుంకుట dhumukuta, ఝంకుట jhankiṅuṭa (HD. 2. 901) also ఝంకుట jhancuṭa, and ధట్టి dhaṭṭi.

The capital shapes of the consonants are given in the alphabet. But some of them take another form, without Talacattu, when written beneath the line. Thus క is the capital form and క̣ is the second form of ka ; in the words లెక్క lecca (an account) పల్లు palcu (a word.) Thus మ is ma ; but the second shape is మ̣ as in the name మన్మథుడు Manmathuḍu (Cupid) or మర్మం marmam 'a secret.'

The following are the letters with their second shapes. Some of which (as బ Ba) are nearly the same as the capital shapes.

- క kka గ gga ద dgha చ checha
- or ఛa ఛ chchha జ్జ jja or zza జ్జ jjha
- ట ṭṭa ట ṭṭha డ ḍḍa ఢ ḍḍha ణ ṇṇa
- త tta త ttha ద dda ధ ḍḍha న ṇṇa
- ప pa ప ppha బ ba ద్బ dbha
- మ ma య yya ర̣ or ర̣ rra (also
- ల rra) ల la ల్ల ḷḷa వ vva శ్శ ṣṣa
- ష shsha శ్శ ssa.

In some of these combinations the upper letter is different from the lower as (జ్జ) because the other combinations (as ర్మ) are wrong ; though they sometimes occur in writing. Native tutors would teach us about a hundred more combinations, though well aware that they are never used.

The pronunciation of some consonants is peculiar. Thus చ cha and జ ja are sometimes softened into ఛa (or tsa, as in *hot-sun, Betsy*) and z or ds (as in *swordsman.*) The softer sounds ఛa and za are peculiar to Telugu, and the harder sounds cha, ja, originate in Sanscrit: no Sanscrit word can use the soft sounds.

The letters చ and జ take the hard sound with (I, I', E, E' AI,) ఇ ఛ ఏ ఏ ఐ. Thus చిప్పి chippa 'a plate' చీస chīma 'an ant' చెప్పట cheppuṭa 'to say' జెర్రి jerri 'a centipede' జెర్రపాక జెర్రి-pōtu 'a cobra de capello' చేసు chēnu 'a field' జేస jēna 'a span' చైత్రము chaitramu 'the name of a month' and జైమిని Jaimini 'a certain name,' All these take the hard sound. And చంద్రుడు chandrudu 'the moon' చాచకక్యము chacachakyamu 'brilliancy' చోరుడు chōrudu 'a thief' being words of Sanscrit origin give the hard sound of ch. And జలము jalamu 'water' జాలము jālamu 'a net' జీవము jīvamū, 'life' give the hard sound of J.

The following words being Telugu, give the soft sounds ; చలము çalamu 'anger' చారుట çāruṭa 'to extend' చోటు çōṭu 'a place' వచ్చుట vaçcuṭa 'to come' చొచ్చురున్నారు çoçcuṅun-nāru 'they enter' which might be spelt, in English letters tsalam, tsātsuṭa, tsōṭu, vatsuṭa, sossusunnāru.

This is the German sound of C; for in the names of the letters in the German Alphabet the letter C is called Tsay, and Z is called Tset.

And the soft sound (dz) of జ is perceived in the Telugu words జబ్బు zabbu 'slow' బెజ్జము bezzamu 'a hole or bore' జోడు zōḍu 'a pair' which might be written dzabbu, bedzamu, dzōḍu. In common writing the letter జ is wrongly shaped like బు bu.

Instances wherein the consonant is doubled: పిచ్చి piççi or picchi (foolish) is pronounced like the English word *pitchy* : and వచ్చె వచ్చె (he came) is pronounced like vat-cheh. మజ్జిగ mazziga 'butter-milk' is pronounced madjiga ; and గజ్జెలు gazzelu (anclets) would according to English ear be written gud-jelloo.

In some grammars and in some recent editions of poems, the numerals ౧ and ౨

(1 and 2) have been placed over these letters : one denoting the soft, the other the hard sound. But the principle is so easily understood that marks (which indeed few understand) are superfluous.

The mutation of *pa*, into *sta* is obvious in the verb: where the participle చెయుచు *chē-yu-tsu* is at pleasure spelt చేసు *chēstu* : thus the sounds of S and T change places.

In the rustic or ancient pronunciation, the Telugus use the soft sounds alone. Thus we frequently hear the words చిన్న *chinna*, చెప్పు *cheppu*, జిలుగు *jilugu*, జెముడు *jemuḍu* pronounced *çinna*, *çeppu*, *zilugu*, *zemuḍu*.

They in like manner mispronounce Sanscrit words.

The soft sounds are common in Irish, where true, dry &c., are pronounced throe, dhry, &c.

The nasal sound *ḅ* *gna* or *ng* of the first *varga* or class is like *nio* in the word *mignonette* or in *opinion*. It occurs in the common words వాఙ్మూలము *vāṅ-mū-lamu* 'a recorded deposition or statement.' Like all other nasals, it is usually changed into *o* as in the word అంగం *angam* 'the body.'

The nasal of the second *varga* or class is *ḅ* and never appears alone: being always written under the letter *ḅ* *j*, as in the word జ్ఞాపకము *jñāpacamu* 'recollection' and జ్ఞానము *jñānamu* 'knowledge' సంజ్ఞా *san-jna*, 'a sign.' These words are usually though not correctly pronounced గ్యాపకము *gyāpa-camu*, గ్యానము *gyā-namu*, స్యాగ్య *saugya*.

In teaching Sanscrit or Telugu the teacher is obliged continually to make his pupils pronounce louder and harder than they fancy requisite.

The letters ట *Ta*, డ *Da*, and ణ *Na*, are harder, and the letters త *Ta*, ద *Da*, and న *Na* are softer, than the sound they have in English.

The soft *D* and the soft *T* are used in modern Greek : as is shewn in Dallaway's Constantinople.

The hard *D* is often pronounced nearly like *R*, thus బెజవాడ *Bezavāḍa* becomes *Bezozara*.

The distinction between the hard and soft *T* is perceived in these words.

పాటు	a stab	పాకు	a beast
కోట	a fort	కోత	cutting
పాట	a song	పాత	old
తాట	the bark of a tree	తాత	a grandfather
వింట	on a bow	వింత	strange
చెట్ట	evil	చెత్త	rubbish
మట్టు	limit	మత్తు	intoxication,
మూట	a bundle	మూత	a cover
కోటి	ten millions	కోతి	a monkey
చేతులు, చేష్టులు	evils	చేతులు	hands
పొట్టు	husk	పొత్తు	friendship
పొట్టి	short, not tall	పొత్తి	a rag
వట్టి	mere, only	వత్తి	a wick
రిట్టి	reviling	రిత్తి	a bag
శట్టి	holding, a list	శత్తి	silk
కట్టి	binding	కత్తి	a sword.

The distinction between the hard and soft *D* is important.

పొడ	a speck	పొడ	a bush
పొడి	powder	పొది	a pouch
పాడు	waste	పాడు	bed of a tree
నిండ	(adv.) fully	నిండ	blame
గడ్డ	a boil	గడ్డ	a vulture
దిడ్డి	a door	దిద్ది	correcting
గుడ్డు	an egg	గుడ్డు	a blow
బుడ్డి	a bottle	బుడ్డి	sense
పొడుగు	length	పొడుగు	the udder
మండ	a bough	మండ	a flock
వాడు	he	వాడు	battle, quarrel
ఊడుట	to slip out	ఊడుట	to blow
శది	having fallen	శది	ten
బద్ద	fallen	బద్ద	a bit
శంది	having fruited	శంది	a pig.

In the negative verbs some masculines end in the hard sound, and some feminines or neuters in the soft sound. Thus,

కాడు	he becomes not	కాదు	she becomes not
లేడు	he lives not	లేదు	she lives not
రాడు	he comes not	రాదు	she comes not

పుండదు he will not stay	పుండదు she will not
	not
వలకదు he speaks not	వలకదు she speaks
	not
విసదు he hears not	విసదు she hears
	not.

This aorist form is used in all verbs. The following call for particular attention ;

వాడు వ్రాయలేదు	he cannot write
వ్రాయలేదు	he did not write
వాడు చదవలేదు	he cannot read
చదవలేదు	he did not read.

The difference between the following words is equally important,

శోణము crimson సోన a waterfall;

And between soft and hard L.

పేలు lice	పేళ్లు names
రాలు to flow	రాళ్లు stones
కాలు a leg	కాళ్లు legs.

The hard sound of ణ is exemplified in the words కనితి kaniti, 'an elk' and కాణు కాణు a partridge.

The letters P Ph B Bh M call for no remarks in addition to what is stated already regarding aspirates.

The letter Y is always a consonant, and requires the addition of a vowel. Thus చేయుట che-yu-ta 'to do' చెయ్యి che-yyi 'the hand' కొయ్య co-yya 'wood' బియ్యము bi-yya-mu 'rice' అయ్య a-yy-ā 'sir.' Likewise in Sanscrit words as పద్యము pad-ya-mu 'stanza' స్వామ్యము nya-ya-mu 'justice' కన్య can-ya 'a virgin' సూర్యుడు sūr-yu-ḍu 'the sun.' When yy occurs in a name we may conveniently express it by ii. Thus వెంకయ్య Venk-ayya and సూరయ్య Su-rayya (certain names) may be written Venkiia and Suriia.

The letter య 'y' is denominated కియ్య or కియావడి.

The letter R is a fruitful source of idle disputation among the learned: some of whom assert that in certain words, as సరియ, సరలి, కర్ర, &c., we ought to use the obsolete form సరియు, వలవి, కల్లు. It is sufficient to point out that the shape ఆ is obsolete, and good authors neglect it. In ancient times the two

letters varied so far in sound that they were not allowed to rhyme together: and the excellent poet who wrote the Telugu version of the Srī Bhāgavat is blamed by pedants for neglecting this refinement. The letter ర is called కుంబిరేళ and the letter ఆ is called బుంబిరేళ.

The obsolete ఆ R and C the semi-circles have crept even into some of the books printed under my directions. These letters ought to be set aside and not allowed a place at the compositor's table. In the language of Burma the letter R (crara vadi) is written under the letter, and shaped thus. The Burmese letter G is also shaped like the form O. The letter H is also similar. Some other characters also are evidently cognate.

When R is connected with a consonant, with no vowel between, it may be written thus; క ర్ర carta 'Lord' కర్తము carmamu, 'act' మర్తము marmamu a 'secret.' Or the mark ె called వలవలలక is placed beyond: thus కర్రక, కమకము, మమకము.

The letter R in such places must always be clearly pronounced as in the practice of the Scotch and of the Germans. The English are apt to slur or omit the sound.

In some printed books the silent ర R is shaped ర. This is chiefly used in foreign words; as గవర్నర్ Governor, సీనియర్ senior, జూనియర్ junior.

Many pure Telugu words have a liberty of adding R to the initial consonant: thus తోవ, త్రోవ, దోవ, ద్రోవ tova, trōva, dōva, drōva, all mean 'a road' కొత్త cotta (new) may be spelt క్రొత్త crotta: and కింద kinda (under) may be spelt క్రింద krinda: thus in English there are words that resemble others in the initial, as cave, crave, gave, grave; tie, try, die, dry; cape, crape, gape, grape; pay, bay, pray, bray; couch, or crouch, babble, or brabble, petty, or pretty. Chaucer writes droil for toil, prin for pin, grin for gin (a trap) and brids for birds. Spenser writes thrust for thirst (F. Q. 3. 7. 50.) A similar liberty is found in all languages of the Celtic family. In English these are separate words, but in Telugu they are often only various spellings of the same word. For this reason, in the dictionary I have mingled these four classes. While the

consonants were classed separately, in the Telugu dictionary, this uncertainty regarding the initial often rendered it requisite to search for a word in three or four places before it came to light. By mingling the initials, and excluding the optional R, all the various modes of spelling usually appear in the same page. This arrangement diminishes the size of the dictionary; as formerly two or more forms were inserted; and were explained separately, or referred to another page.

By "pure Telugu words" (అచ్చ తెలుగు) or "Radical Telugu" grammarians intend such as are not derived from Sanscrit. The principles of Telugu and Sanscrit spelling are widely different: but as it is requisite to explain both, the reader will observe that such rules as mention one of these languages apply to it alone.

The expediency of the present arrangement of the dictionary will be hourly felt in reading: when asked whether we are to look for the word in question, under the primary initial K or the secondary G; under Ch or J (చెట్ట, జెట్ట and శెట్ట *chetta, jetta, and setta* are all the same word,) under T or D: under P or B; under శ s or శ ఙ, a native tutor is very apt to reply that either spelling is equally good.

The letter ల is L as in తెలుగు Telugu. The letter ళ is the same pronounced harshly turning the tongue upwards: thus పేళ్లు *pēllu* 'names' కొళ్లు *cōllu* 'birds.' Certain Sanscrit words always use ల and others always use ళ.

The letter వ V or W; this is generally sounded V; thus, వాడు *vādu* 'that man, వీడు *vīdu* 'this man' యెవడు *evaḍu* 'who.' In Sanscrit words it ought to be pronounced V as వయసు *va-yasu* 'age' వీణ *vīṇa* 'a lute;' but in many Telugu words the sound is more like W, thus వట్టి *vaṭṭi* 'mere' is usually sounded *waṭṭi*. The learned prefer the sound V, the illiterate often use the sound W. In English words the Telugus find V hard to pronounce; usually changing it into W. When it is doubled, as in అల్పము *alpumu* 'a flower' కొవ్వు *covvu* 'fat' దవ్వున *davvuna* 'afar' it is usually pronounced as W, thus pu-wu,

co-wu, da-wuna. In common talking the V is often dropt: thus వేట *vēṭa* (hunting, the chase, venison, a goat) is generally changed into యేట *yēṭa* and యాట *yāṭa*. Elsewhere V changes into O. Thus వచ్చె *vaṅṅe* 'he came,' is pronounced by rusticks తెచ్చె *teṅṅē*.

The three letters శ sha and స sa are as different in sound as the English words sharp, action, soul. They are exemplified in the names శనివారము, లక్ష్మీవారము, సోమవారము *Sanivaramu* 'Saturday' *Laxmivāramu* 'Thursday' *Sōmavāramu* 'Monday.' As distinct names are convenient, some call these శాంతిశకారము *ṣanti śacāramu*, కష్టశకారము *kaṣṭa-shacāramu*, సులభశకారము *sulabha-śacāramu*: others use the words దశమి, పష్టి, శక్రము. The commonest phrases are, విష్ణుశకారము, శివశకారము, వ్యాశశకారము, because the names Vishnu, Siva, and Vyāsa exemplify the three sounds. Any three words in a similar order are more easily remembered than the grammatical phrases లబ్యము 'labial, దంత్యము dental, and తాలవ్యము palatal.'

The learned state that శ *Sānti-Sacāramu*, belongs solely to words of Sanscrit origin: and wish us to exclude it from all Telugu words. Thus they think వలసినది 'must' ought to be written వలసినది: and చేశి, వేశి, వ్రాశి should be చేసి, వేసి, వ్రాసి. But the voice of the nation is against them: and common usage is the best guide in this matter.

The word శ్రీ, or శ్రీ "blest, happy, auspicious" is superstitiously placed at the beginning of papers and books; but in government business at Calcutta this is forbidden: and books printed at Madras omit it at pleasure.

The consonant హ H takes peculiar forms with the various vowels; thus హా *hā* హి *hi* హి *hī* హు *hū* హు *hri* హే *hē* హే *hē* హై *hai* హౌ *ho* హో *hō* or హూ *hū* హౌ *hau*.

The interjection ఆహ *āhā* denotes yes.

The letter హ H is sometimes pronounced as F. Thus జిహ్వా *Jihva*, pronounced జిఫ్వా *jifva*,

(ignorantly written జింహ Jimha) is the Sanscrit name for the tongue. ఆహ్లాదం āhlādam (āhādām) delight. It sometimes changes places, in pronunciation, with the letter under it. Thus the name బ్రహ్మ Brahma (a name of God) is written Brahma. And the name for a bramin is written బ్రాహ్మణుడు brāhmanu-
du but pronounced brāhmanudu.

Thus in Danish Hval is the name for a whale. In Swedish Hvald is what and Hvar is where. See Rae Wilson' Norway and Sweden 1826, Page [60] Appendix.

When the letter H is silent, as in Rāmah it is expressed by two dots ° thus రామః and దుఃఖము duh-khamu.

The letter ఙ csha, more conveniently expressed by X, is a compound of క ka and ష sha; and is sounded like cti in action, direction, section. Thus ఆక్షి axi 'the eye' పరీక్ష parīxa 'examination' ఆక్షంము axaramu 'a letter of the alphabet.'

The letter X is in Spanish pronounced like ch. Thus Texiera and Xeres are sounded Teshira and Sheres, or Sherry.

The letter X is placed by the native authors at the end of the alphabet. In Wilson's Sanscrit Lexicon it is placed with the letter k.

The Telugus are as negligent in spelling as the English were before the days of Johnson. The words borrowed from Sanscrit are often misspelt. Thus స్త్రీ strī 'a woman' is often written శ్రీ Srī 'fortune' and vice versā. The word ఆన్నం annam 'food' is constantly written and pronounced హన్నం. The word బ్రాహ్మణుడు Brāhmanuḍu is frequently mispronounced బ్యానుసుడు Biāmanuḍu.

On the Sunna and Half Sunna.

It has already been stated that the circle or cipher O called sunna is used as a substitute for a nasal letter. But it is wrong, though customary, to place it in conjunction with న N or మ M. When N or M occurs double, as అన్న, అమ్మ the vulgar write అంన, అంమ or even అంన్న, and అంమ్మ.

The following observations regarding the circle and semi-circle need not be read by beginners. They can only be understood by

those who have made some progress in the language.

When sunna is followed by a consonant of the first four classes (varga) it is N; but the remaining letters (pa, pha, ba, bha, ma, ya, ra, la, va, ṣa, sha, ṣa, ha, xa,) sound it as M; and it likewise is M whenever it stands at the end of a word. Thus the word Sanscrit సంస్కృతం is pronounced sams-cru-tam. The Sanscrit words సంవాదం conversation, సంఘం doabt, are pronounced sam-vādam, sam-ṣayam. When followed by Y, the sunna is pronounced, nasally: thus సంయమి say-yami, 'a hermit,' సంయోగము say-yōgamu, 'juncture:' here the nasal sound of n is used, as in some French words, bien, sien, chien, requin. Thus sunna is written full but only half pronounced.

These words are Sanscrit; but in some Telugu words the letter C called the half sunna or semi-circle is used by some grammarians* but in common use the circle alone is used: though it sometimes is pronounced full N, as in the English words song, long.

The learned declare that the semicircle is peculiar to verse, and that to use it in prose is absurd.†

The spelling used in ordinary writing deviates from that approved by the learned. Thus అరండు atandu is pronounced అరదు atādu.

In some particular words the sunna is inserted after a short syllable. Thus తమ్ముడు tammudu may become తమ్ముండు tammundu; అల్లుడు becomes అల్లుండు a son-in-law; తోడల్లుడు, తోడంబుల్లుడు. M. 17. 1. 55. ఏనుగు or ఏనుంగు an elephant. వెలుగు or వెలుంగు.

* It is analogous to the sign used in old Latin printing for m or n. Thus gemitu, indignata sub umbras became 'gēitu, idignata sub ūbras.' In some ancient Latin words the letter N was optional; thus toties or totiens; quoties or quotiens. In his life of Numa, Plutarch mentions Pontifex as written Potifex.

† The printers of many recent publications seem to be unaware of this rule. In a Telugu version of the Arabian Nights we even find (p. 582) such odd forms as గుంపుంజూచి; and similar refinements may be seen in most pages of that book.

The sunna thus inserted is called ఆ-చేకసు *or optional N*. Thus అరటి becomes అరంటి. వెడవ *or* వెడంవ; పైట, శయిట *or* శయింట; తొల్లిటి *or* తొల్లింటి; కడక, కడంక. తెలుగు Telugu *or* తెలుంగు Telungu also spelt తెనుగు Tenugu (See M. Virat. 1. 6.) *or* తెనుంగు Tenungu, and even తెనుగు Trenugu *or* తెనుంగు Trenungu.

It is inserted before గా when that adverbial affix is added to the *Root in A*. Thus రాగా *or* రాంగా; ఎరుగా *or* ఎరుంగా.

And after words of colour. Thus యెర్రగా *or* యెర్రంగా redly. నల్లగా *or* నల్లంగా blackly.

It is sometimes inserted in the verb, in the third person singular masculine of the negative voice. Thus ఉడదు *or* ఉడందు; ఉండదు *or* ఉండందు. Thus (Līla XI. 83.) మెచ్చుండు for మెచ్చుడు 'he disapproves.' ఉండండు for ఉండడు. This spelling is rustic; and is used in verse merely to lengthen the preceding short vowel.* Also in other parts of the verb, as తలకుట, తలంకుట; తొలగక, తొలగకక; కలకుట 'to grieve' may become కలంకుట. It seems to be prefixed to the letters K. G. D. and B alone.

It is even inserted in pronouns, ఎవ్వడు becomes ఎవ్వండు (M. XII. 6. 615. here *evvāḍu* becomes *evvanḍu*.) And ఎప్పుటి, ఎప్పుంటి the genitive of ఎప్పుడు.†

In such places the N is used or dropt at pleasure: like U in honour or favour. Practice alone can determine where we must use it.

In the ancient pronunciation of Telugu, (which the rustic classes still retain) the nasal

sound was very prevalent: but the educated classes have laid aside this disagreeable accent. In England the rustic pronunciation, particularly in Derbyshire, is more antique and nasal than that of the higher ranks.

The nasal (following a *long syllable*) is preserved among the illiterate in many Telugu words: as వాడు *vāḍu* 'he' వేట *vēṭa* 'hunting' the chase' వీక *vīka* 'strength' తోక *tōka* 'a tail' కాక *kāka* 'heat' వాడ *vāḍa* 'trace,' లేడు, కాడు he is not: which the rustic classes write వాండు, వేంట, వీంక, తోంక, కాంక, వాండ, లేండు, కాండు. The verb కాదుట is written కాంతుట which properly is another verb. ఆతుట is the spelling in the dictionary, but ఆంతుట in ordinary writing, though condemned. ఆడది; is written ఆండది; పాతాడు, పోతాడు; రాండు for రాడు. The learned have attempted to reconcile this discrepancy by using C the semi-circle; they wish such words to be written thus వాండు, వీంక, తోంక, కాంక. In like manner the forms చేయగా *chēyagā*, పోవగా *pōvagā* రాగా *rāgā* (doing, going, coming) are commonly written and pronounced చేయంగా *chēyanga*; పోవంగా *pōvangā*; రాంగా *rāngā*. This is the older spelling, now disused by the learned. The slightly nasal sound answers to the indistinct N used in French or in the Hindustani language.

This semi-circle is occasionally used in poetry (when written on palm leaves) as a hyphen at the end of a line.

The vulgar often write the long vowel short and substitute the circle for ardhā sunna. Thus వీక *vīka* 'force' is written వింక *vīnca*, రోజుట *roḥuṭ* written రొంజుట and జోరింక is written for జోరిక. పోక *pōca* 'a nut' is written పొంక *pōnca*, గోసు becomes గొంసు, తొంచగా for తోచగా. తింక for తీగ *tēgeh*. పింట for పీట. Rasica. 1. 52. Though written wrong these words are pronounced right. This error often occurs both in poems and in ordinary letters: and must be observed by the student who otherwise may be misled in the dictionary. On the other hand, sunna is omitted with equal carelessness: thus ఇంకువ is written, యిస్కువ, ఇంకలము, యింకలము, కుంకుడు, కుక్కుసు

* It is sometimes omitted to suit the metre. గురింది becomes గురిది, పేరంటాలు becomes పేరటాలు. In M. 4. 2. 169. we find ఎరిగి, యెరింగి *erigi, eringi*, here the same word is used twice; with and without sunna, to suit the metre. See quotations in the dictionary.

† The poets (like Homer) sometimes alter the spelling of words to suit the metre. Thus ఎప్పుడు *eppuḍu* "when" is —UU a dactyl: but may change into ఎపుడు *epuḍu* [a tribrach UUU] or even ఎపుడు *epūḍu* UU 'an amphibrach' or ఎపు epḍu, —U a trochee.

ఘంఠి, శగ్గతి, పొంది (go ye) పాడి, కాంచి Kan-chi (a certain town) is written కాచి, వంగోలు the town of Ongole is written వంగోలు and yet no one pronounces the words in the wrong way. Thus in hasty English writing, letter, teller, litter, tiller, tetter, titter, may easily be understood, though written wrongly.

The semi-circle has never come into general use among the people, and it will be hard to prove the expedience of a refinement like this : which is discountenanced by most manuscripts of the poets and it is unprofitable.

Experience and the advice of sound scholars among the natives has shown me it's futility ; but some bramins of ordinary learning uphold this character. They acknowledge that in practice it is laid aside, and that there is no rule in any grammar to vindicate the various ways in which the ardhha bindu is inserted.

They insist upon an English pupil acquiring the practice of using the semi-circle ; as well as the obsolete R ; and leave him to find out, by experience, that both these are unknown to all but pedants. Yet as few students continue the study after acquiring a smattering of Telugu, the emptiness of these instructions generally remains undetected.

The ordinary teachers are apt to speak to students on some learned subjects which are ill suited to beginners. The tutor should on such occasions be desired to read the following caution. ఇంగ్లీషువారు ఆంధ్రముచదవనారంభించేటప్పుడు కేవలం సంస్కారదురులై పుస్తాదుగనుక శబ్దశరీరచ్చేదం, క్రియాశరీరచ్చేదం, మాత్రముతోలుతనేర్చుకోవలసినదే గానికళ - ద్రుతం - శుద్ధి - శరణాదేశం - తద్భవం - తత్పదం - దేశ్యం - యిత్యాది ప్రమేయములను గురించి ప్రస్తుతంపెట్టుతనేలేదు - యీ హేతువు వల్లనే యీ ప్రమేయములు యావ్యాకరణములో ఆదిభాగములో వ్రాయక ఆంధ్ర భాగములో వ్రాయడమైనది - పై గాత్రంభములో పద్యాలచదవడము అన్నివిధాలానిప్పులముగనక తోలుత అజ్ఞేలు - జాములు - వాఙ్మూలములు గాక మరియేదిన్ని చదవనగత్యములేదు. In reading any manuscript with a learned Bramin, we shall find him object to the spelling in almost every line : asserting that the igno-

rance of the transcribers has vitiated the book. But our business is to study the language as it is : to take it as we find it : and errors that do not injure the sense or the metre may safely be left unaltered. Much that is pressed upon our notice as highly momentous, is in truth mere learned trifling.

Some modern pedants among the Telugus have attempted (in imitation of some Dēvanagari printing to abolish the o : thus instead of అందము, and ఆంధ్రము they affect to write అన్దము, and ఆన్ద్రము. This idle whim appears in some recent publications both Sanscrit and Telugu. It is an empty innovation and is not likely to become popular.

From what has been stated the reader will observe that there are (as in some other languages) two or even three modes of spelling : one in daily use and indispensable ; this alone is used in the present grammar ; the second mode is poetical, and uses particular forms of certain initial and final letters, as ఒప్పడము for (in common spelling) తెప్పడము, and వానికెన్ for వానికెని ; and a third, which is pedantic, using the obsolete R and the obsolete semi-nasal.

In poetry a word may sometimes stand part in one line, and part in the next : thus Nala Dwip. 2. 831. తదను + మతి and in 2, 166, the word అయితి + వి 'thou becamest' is thus divided.

It will be seen in the chapter on Elision that the final M is often dropped in Sanscrit words. Thus క్రంభం + ఆరంభం grandham—ārambhā becomes క్రంభారంభం grandh'ārambhā : the Elision being the same as occurs in Latin. But with Telugu words the rule is different ; thus బోగము an actress, ఆట play, may form బోగమాట bōgam-āta 'the actress's play' never బోగాట. And కరణము అన్న caranam-anna 'the clerk's brother' may become కరణమన్న caranam anna but cannot become కరణన్న caran'anna. In Sanscrit in such places a long vowel would be used. But in Telugu this never is allowed.

On Dialects.

Just as happens in English and French, certain forms of expression and of spelling are in common use; others are found only in poems. Most words belong to the common stock; and those peculiar to the higher and lower dialect are altogether but few in number. Such occur even in the verb; thus "shalt not, wilt not," would be the poetical form; "shall not, will not," is the common form, and shan't, won't is the colloquial. Native grammarians condemn and neglect the colloquial forms, which they consider vulgar; though it is easy to prove their occurrence, (as in English) even in the writings of the best authors.

We are aware how totally the rules for Elision used in French, differ from those of Latin: and the difference between Sanscrit and Telugu in this respect is yet wider. What is right in one language is, sometimes, wrong in the other.

The rules for elision, permutation and softening initials are required in poetry; but not in the common Telugu we talk or write: and these poetical refinements are not admissible in books written to teach either a language or a creed. Our native teachers would willingly reject common Telugu altogether, and teach us the poetical dialect alone: which they themselves however cannot use in daily talking and writing.

In ordinary sentences, as గ్రంథమున్నది *grandhamu unnadi* 'there is a book' వానికియిచ్చి *vaniki istini* 'to him I gave it' ఇంకముందే *chhandamu anagā yēmi* 'what is Prosody?' they would direct us to spell these words thus; గ్రంథమున్నది *grandham'unnadi*, వానికిచ్చి *vānik'istini*, ఇంకముందే *chhand-amb'anangan ēmi*. This mode of spelling would be correct in poetry; but in common life no one uses it; and if we wish to be intelligible, we must use the common dialect. The two dialects differ almost as much as ancient and modern Greek; and were a resident in Athens, to attempt to transact business in ancient Greek (using likewise poetical elision!) he would not be easily under-

stood: nor will the Telugus understand us unless we speak and write as they do.

These remarks are made in consequence of the publication, by natives at Madras, of some small works on Grammar and on religion, which by using poetical rules are rendered hard to understand.

Writers regarding China have noticed that a similar pedantry prevails there; grammarians considering the language of common life wholly beneath their notice.

On Accent.

The accent accords with the spelling; and is easily understood. In words that consist of short syllables the accent falls on the first, thus పది *padi* 'ten' ఎనిమిది *enimidi* 'eight' పని *pani* 'work' would in English spelling be *puddy, ennimiddi, punny*.

The following instances of the accent may suffice: and to each is appended an English or Latin word of similar sound. సరి *sari* (Surrey) 'right' సమా *sama* (summa) 'even' అటా *ata* (utter) 'they say.' మణి *mani* (money) 'a jewel.' హరి *hari* (hurry) 'a certain name.' రే *ra* (colour) 'a ray.' పుసి *pusi* (pussey) 'rheum.' చెరి *cheri* (cherry) 'each, apiece.' మడి *madi* (muddy) 'a field.' తేర *tera* (terror) 'a curtain.' పులి *puli* (pulley) 'a tiger.' శతకము *satacam* (shuttercome) 'a set of one hundred stanzas.'

In all these we perceive that the vowels are short in both syllables and the accent falls on the first. These words also shew that in English we express the first vowel (short a) sometimes by u and elsewhere by other vowels. But a double consonant as గ్ల or గ్న or గ్మ, has a different accent; as is perceived in English when the two consonants are in separate words thus; royal-lady, begin-now, unnamed, unnumbered.

When a long and short syllable come together, the accent falls on the long: thus యెర్రె *ērē* 'a spear' పాము *pāmu* 'a snake.'

When long syllables come together the accent falls on the last. Thus కూడా *kūḍā* 'together.'

In reading aloud, it is the custom to open the mouth wide; and to raise the voice to a

high pitch. In fact they inculcate the rules used by music masters in England.

“Those who wish to make themselves understood “by a foreigner in his own language should speak with “much noise and vociferation, opening their mouths “wide. The English pursue a system diametri- “cally opposite. For example, &c.” See Borrow’s *Bible in Spain*, Chapter 1.

The spelling of some Sanscrit words is retained, as హరి Hari (for హరిః Harih) a name of Vishnu. కవి Kavi (for కవిః Kavih) a poet, &c., wherein the termination is but slightly altered: these are denominated తత్సమము Tatsamamu, a word more fully explained in the appendix: as well as తద్భవము Tadbhavamu or Permutations.

After making some progress in Telugu or Canarese the student should read over those chapters of Sanscrit Grammar which treat of (Sandhi, Vriddhi and Samāsa) Elision, augment, and compound words. Doubtless many read Telugu without this: but if we ever make any real progress in the language the student will require the aid of the Sanscrit Dictionary, and cannot even talk or write Telugu with any ease or precision, unless he masters the first principles of Sanscrit orthography.

Hindus and Musulmans usually mispronounce English names: and both the English and French, particularly in names of places, have equally corrupted the pronunciation of names used in India. The accent is misplaced in almost every proper name.

We call Muh’ammad, Mahomet, and Goo-da-loor, Cuddalore. We change Tee-pu తీపు into Tippoo, and Tiru-valli-keni (a suburb in Madras) into Triplicane. Cānchīpuram కాంచీపురం or కంచి is changed into Con-jeveram; and Tirupati becomes Tripetty: Eraṅkōor యెరనాపూరు becomes Ennore. Pudicheri becomes Pondicherry. Bengal-rū becomes Bangalore: and the name కరిమూల్ Carimanal, (a small insignificant village north of Pulicat near Madras) has been changed into Coromandel; and is applied to the entire coast. It has been furnished (by English ingenuity) with a Sanscrit root “Cholamandal or land of the Chola grain!” a name unknown to natives; who assert that the Curu race (which name some Europeans imagine to be the root of *Kuru mandalam* Coromandel) was in the north of India, not in the Peninsula.

When reading verse the Telugus like all other Hindus use a sort of vociferous chant; the Papists call it “intonation,” and at the end of every stanza they are taught to drawl out the last syllable in a kind of quaver which to our ears is absurd. It is needless for us to imitate this method which a native tutor

will lay aside when he finds that it does not please the English ear.

Though the learner must enunciate loudly, he need not do so after he has obtained some familiarity with the sounds.

Contractions.

The common contractions of words, (whether Sanscrit, Telugu, Hindustani or English) used in letter writing and accounts are as follows:—The Hindustani words are marked (H.)

ఆ॥	ఆదివారము	Sunday.
ఆ॥	ఆక్టింగు	Acting.
ఆన॥		Anno Domini.
ఉ॥	ఉత్తరము	Answer.
క॥	కనుబా (H.)	Cusbah ‘a town.’
కృ॥	కృష్ణశుక్లము	The dark fortnight, or wane.
ఖ॥	ఖండి <i>i. e.</i> తుట్టి	Candy or Indian ton.
గ॥	గరిక	A Garise, or measure.
గగ॥	వరహ	A pagoda or gold coin.
గు॥	గురువారం	Thursday.
గు॥	గురించి	Respecting.
గు॥	గుమస్తా (H.)	Gumashta, ‘a writer or agent.’
గు॥	గుజారతి (H.)	In charge of.
చ॥	చండు (H.)	(Persian, <i>on date</i>) as చం॥ ౨౨ ^{జూన్} on the 22d of June.
చా॥	చావున	According to, at (the rate of.)
చా॥	చేత	By.
జ॥	జయవారము	Tuesday.
జృ॥	జన or జనము (H.)	People.
డ॥	డబ్బులు	Pence.
త॥	తర్వాత	Afterwards.
తా॥	తారీఖు (H.)	Date.
తా॥	తాలూకు (H.)	Appertaining or

తా	తాలాకా (H.)	A division of a district.
తా	క తాజాకలం (H.)	Postscript.
ద	దస్తఖత్ (H.)	(The Persian word dastkhat) 'signature.'
ది	దివి	A day.
ని	నిమిత్తము	On account of.
నె	“Number”—i. e.	Case, letter, field, trial, &c.
ప	పరగణ (H.)	Pergunnah 'a division or district.'
ప్ర	ప్రశ్న	Question.
ప్ర	ప్రథమ	First.
ప్ర	ప్రకారము	According to.
బ	బహుళ	The dark fortnight, or wane.
బా	బాబకు (H.)	An item, or belonging to.
బా బా	బాఫియకు బాషండు (P.)	Be it known (to you.)
బు	బుధవారము	Wednesday.
మ	మంగళవారము	Tuesday.
మ or మా	మాణే (H.)	A village.
మా	మారీఫత్ (H.)	By the hand of ; in charge of.
మి	మింజుమలే (H.)	Out of.
మొ	మొకాం (H.)	A station ; also, 'Dated at.'
య	యశం (H.)	An individual
య	ఆ యిజ్జతు, ఆ సాయ (H.)	<i>Izzat-i-ʿasar.</i>

“Endowed with honour: Dignified.” “Homage to the Tokens” See Herklots p. 236. This is a Sectarial exclamation among Musulmans of the Sheea creed. But it is used by Hindus without any idea of the meaning.

రా|| రా|| రా|| Signifies రాజమాన్య రాజపూజితు లై నరాజత్రీ “His Honour” the common salutation at the beginning of a letter.

రు, రుప్ప, రూ, రూపు meaning రూపాయలు Rupees.

వ|| ‘Wa’ (P) And.

ఇ|| వగైరా (H.) Etcetera.

లి|| విచ్చినములు Letter, statements.

శ	శనివారము	Saturday.
శు	శుక్రవారము	Friday.
శ్చే or స్నే	శేవకుడైన	Your humble servant.
శు	శుద్ధము	The light fortnight.
శ్చా	శానా	Much, many.
శ	శబరహీ (H.)	A bovementioned.
శక్ or శ్చి	“San” (P.)	Year.
స	} సంవత్సరము	A year.
స రం		
స రపు	సంవత్సరపు	Of a year.
స రాలు is	సంవత్సరాలు	Years.
సా	సాకిన్ (H.)	Sākin ‘Inhabitant of.’
సా	సాహెబు (H.)	Sāhib (a gentleman.)
సో	సోమవారము	Monday.
సా	సాంఘామా (H.)	Temporary.
హ	హొన్ను (H.)	Hunn ‘a pagoda.’

+ caret ; denoting omission of a word.

In poetry it is customary to designate metres in the same manner. Thus క|| నీ|| గీ|| ఆ|| శ్చే|| ఉ|| చ, శా|| మ|| denote the metres called కంఠము, నీశము, గీతి, ఆటవెలది, తేటగీతి, ఉత్పలమాల, చంపకమాల, శాదూలము, మత్తేనము and వ|| stands for వచనము i. e. prose ; which (as in Lalla Rookh) is mingled with verse. The letter తు ru and even వృ will often be found written by mistake for ఉ|| i. e. Utpalamala. Further details regarding metres are considered in the chapter on Prosody.

To represent Italicks in Telugu printing we can use the plan which appears in Greek books : either spacing the types, thus ఆతనకి or enclosing the word [ఆతనకి] in brackets.

On other Contractions used in Writing.

Where two short vowels occur in a word the second is not always written. Thus తిరిగి ‘again’ గనక ganaka ‘therefore’ తరువాత taruvāta ‘afterwards’ వెనక venaca ‘behind’ కొలిమి colimi ‘a furnace’ వలసిన valasina ‘must, ought’ అలుగు alugu ‘a spear head,’ &c. are

pronounced as here written : though they are often written thus, తిర్తి tirti, గంక గంక, తరవ్ త tarwāta, వెన్క venka, కొల్మి colmi, వలస్న valasna, and అల్గు algu.

In poetry such contraction is used for the sake of the metre : thus కలిపి may become కలిపి, తిరిగి may become తిరిగి, మేలుకొని mēluconi becomes మేలుకొని mēlconi, the u being dropt.

The colloquial contractions, త for తడు, &c. are explained in the chapter regarding those words.

The following and similar words particularly such as have three syllables and the middle syllable లు or డు or రు frequently are contracted by dropping the U of the middle syllable. Thus చిలుక chiluca becomes చిల్క చిల్క chilka 'a parrot.' కాలువ cāluva becomes కా

లస్ cālva 'a kennel.' This even takes place (as elsewhere stated) when two words are combined. Thus తోడు + పోడు becomes తోడు పోడు tod-bōt, కారు + పోడు becomes కారు పోడు, కలు + పులి becomes కలుపులి cōl-puli.

Though this does not profess to be a Sanscrit lexicon, it contains some Sanscrit words, preserved because newly explained. Thus *Puttiā Vamri* and *Sithili* (పుత్తికా, వమి, శిథిలి) are now proved by quotations (particularly from the Laws of Manu) to be a white ant, or termite: while all the lexicons, and commentaries (even that by Loiseleur Longchamps) on *Amera* have hitherto explained the words otherwise. Few Sanscrit words appear here without assuming Telugu forms: as in the English Dictionary few Latin words appear without assuming the English garb.

Note:—These remarks are reprinted with some emendations, from the Second Edition of the Telugu Grammar.

END OF REMARKS ON THE ALPHABET.

A DICTIONARY

OF THE

MIXED DIALECTS USED IN TELUGU:

EXPLAINING FOREIGN WORDS,

ARABIC, HINDUSTANI, &c.

THAT OCCUR IN BUSINESS, LETTERS, AND CONVERSATION.

BY CHARLES PHILIP BROWN.

అంటి

అంబార

అ A. Some words in this vocabulary begin with H as well as with an initial vowel.
 అంకారించుట v. n. انكروا *Hancarna*. To set sail. (Pritchett's Tel. version of St. Luke.)
 వాడవాతలెత్తిపోతుట.
 అంగరకా n. s. انكرهkah *Angarkah*. A jacket.
 చొక్కాయి.
 అంగియ n. s. *angiya*, A boddice that ties behind.
 వెనకముడివేసేరవిక.
 అంగి n. s. انگی *Angi*. A man's long jacket.
 నిలుతుటంగి.
 అంగుస్తాను n. s. انگستان *Angushtān*. A thimble. (Tel. తుడుపు.)
 అంగూరు n. s. انگور *Angūr*. A grape or grapes.
 ద్రాక్షకుండ్లు.
 అంచనా n. s. Estimate, valuation. తుకము. అంచనాదారుడు a surveyor, appraiser.
 అంజాం n. s. انجام *Anjām*. End, termination, accomplishment. అంత్యము.
 అంజీరు n. s. انجیر *Anjir*. A fig. నీనుమేడికుండు.
 అంటిసా n. s. (A bad word but much used) Connection. తగులాటము. దానికీవాడికీకొంచెము అంటిసాపున్నట్టున్నది she has something to do with him.

అండబాళ్లవాడు n. s. (Nelloor) A sub-renter.
 See లోపాయకారి, లోపాలివాడు.
 అండి Error for హండి n. s. A large pot, a kettle.
 అంతరపు n. s. Interval. వ్యవధానము. అంతరపు తద్ద annulled, suspended, intermitted.
 అంతస్థ n. s. Money given secretly, a bribe.
 M. M. రెండోవాడికితెలియకుండాఅంచముగాయి చేయకలు.
 అందాజు n. s. انداز *Andāz*. Estimate, valuation. తుకము.
 అందాయత్తుగావుండే, or అందాయత్తైన adj. Neat, pretty, handsome. సొంపుగావుండే. ఈ బండిఅందాయత్తుగావున్నది this carriage is neat.
 అంచేమా n. s. اندیش *Andesha*. Doubt, guess, conjecture. శంకయము.
 అంబరసా (M.) n. s. Expressed juice of ripe Mangoes. మామిడిచుండ్రరసము.
 అంబారము n. s. (from انبار *Ambār*.) A heap; a heap of corn or grain upon the threshing floor. రాశి. అంబారముపోయుట to heap up grain. అంబారములుగావడియుండుట to lie in heaps. పుభయరాశిఅంబారము a heap of grain containing both the shares due to the Government and to the landholder.

అంఠారి, or అంఠారి n. s. امارى *Amāri.*
 A howdah: the seat or throne on an elephant's back. హూదా.
అంజ్రాయి n. s. (امراى) *Amrāi.* A garden or grove of mango trees. మామిడితోట, మామిడివనము.
అకస్వారి n. s. اڪسوارى *Spite, malice, ill will,* (కసి, అసహ్యము.)
అకారాత్ adv. *Akārāt.* Without cause. నిర్దోషముగా, పూరికె.
అకీకత్ for హకీకత్ n. s. اڪيڪت *hakikat.* Account, narration, explanation, affairs, events. శంఖతి.
అక్కశిరి adj. اڪسوارى *Neighbouring, near.* శుభావములోవుండే. అక్కశిరిపూరు A neighbouring village.
అక్కసు, or హక్కసు n. s. اڪس *Aks.* Spite, malice. కసి, చలము.
అక్కుశాయి, అక్కుషాయి, అక్కాయి or అక్కాయి n. s. اڪكساعى *Hakkussai.* Commission granted to the seller of goods; or to the broker. తరుగు. See Miles's Hyder Naik, p. 143.
అఖాలివాసు n. s. (Marata, *Akha Tivasi,* from అఖా whole తివాసు a carpet.) A large carpet. H. 5. 394. పెద్దరత్నకంబళి.
అఖతా n. s. An advance of money. ముందురూకలు. An Udyā (Ooria) word.
అగారీ adv. اګارے *Agārē.* Before, in front, forward, further on. ముందర. n. s. The ropes with which the horse's fore feet are tied. గుర్రముమెడకులేకముందరికాళ్లకుకట్టేతాడు. ఆగుర్రము అగారీఫిఛాడీలను తెంచుకొని పరుగెత్తిపోయెను The horse broke its head ropes and heel ropes, and ran away.
అగాదు n. s. Discharge, explosion. వేటులేవడము. తుపాకీల అగాదు చేయుట to discharge a gun. ఒక అగాదు one volley or one shot.
అగాళు n. s. اګالے *Agālē.* An advance of money. ముందురూకలు.
అచ్చారము n. s. (Tamil *అఛఛారము*) Earnest money. శంఛకరవు.
అచ్చివుట్టము or అచ్చువుట్టము n. s. (Tamil *అఛఛమిట్టము*) An Acheen or Pegu poney. వైగోగుర్రము.

అఠా n. s. Amount, gross product, grand total. మొత్తము.
అజాకుంచుట v. a. 'To underrate or value unfairly. To embezzle.' (Guntoor.) తుకమురక్కువగా వేరించుట.
అజాడ n. s. A certain game. ఒక ఆట.
అజ్ఞాయించుట v. n. To doubt, hesitate. శంకపొందుట.
అజ్ఞయిషి n. s. اګمايش *Trial, proof, examination, experience.* తరిశోధన.
అట్టాయించుట v. a. from اٹكائى *Atkana.* To prevent, stop, hinder: check. నిలుపుట.
అట్టారి n. s. A certain caste of silk weavers. ఒక కులము.
అట్టాల , اٹكائى *Atkōo.* n. s. Stop, prevention, hindrance. అడ్డి.
అట్టవలె n. s. (Tamil *అట్టవలె*) A cash-book, a ledger, an index, a register. కవిత, రక్కవుత్తకము.
అట్టారి for అట్టాలై n. s. A stone seat or low wall; built for carriers to place their loads on when resting: called in Tamil *అట్టారి* పుడి. మూటలు దించుకొనేది.
అతావణి బంట్లోతు n. s. A revenue runner or peon. రివిన్యూబంట్లోతు.
అత్యాద n. s. اٹھارے *Atharā* a week. వారము.
అత్యాద లెక్క a weekly account. ఎనిమిదిదినములకు ఒకమాటు యిచ్చే లెక్క.
అడంగు n. s. Home, birth-place? ఉత్పత్తిస్థానము.
అడంగువల cost price, prime cost. పట్టినవల.
అడలిదారుడు n. s. (Hindi, *arhatīya* اړھتيا) A broker. తరగరి.
అడవడి, or అడావడి n. s. Ravage, riot: అల్లరి, దడవిడలు, చాడు. అడవడి చేయుట to ravage.
అడచూసము n. s. (Tamil *అడచూసము*) A mortgagage. కుదవ, తాకట్టు.
అడనట్టాలెక్క n. s. (K.) A rough estimate.
అడాయించుట v. a. To stop, seize, arrest. నిలుపుట, కట్టుట.
అడావడి, or అడావడి n. s. (properly) *Harā-harē.* Confusion, uproar: routing, fright. దడవిడలు.
అడితి n. s. Premium, commission. తరుగు.
అడితిమనిషి, or అడితిదారుడు n. s. *Arhatīya* (Hindi) A broker or middle-man in trade.

తరగి. Buchanan Hamilt. Eastern India vol. 1. p. 367-380.

అడిమె n. s. (Tamil அடிமை) A slave, slavery. దాసుడు, దాస్యము.

అడియక n. s. (Tamil அடியக) A slave, a servant. దాసుడు, అడియక (అడియక) I am (your) slave. It is a Vaishnavite word.

అడియాలము n. s. (Tamil அடைபாலை) Mark, sign, bearing. గురుతు.

అడుకు n. s. (Tamil అడుక) A pile or heap. పాతి.

అడుచుట v. a. (Tamil అடைக்கிறது) To close, to shut మూసివేయుట. అందులో నాలుగు వాకిండ్లు అడిచివున్నవి four of the gates are closed, walled up. ఆగుడ్డలను యా పెట్టెలో అడుచు cram the clothes into the box.

అడువు n. s. (Tamil అడుపు) A fire place, hearth. పొయ్యి.

అడ్డాకుల చెట్టు n. s. A certain tree. M. L. S. J. 1838. p. 140, 141.

అణకట్ట or అనకట్ట n. s. (Tamil అణక) A dam or embankment. అడ్డకట్ట.

అణ n. s. The sixteenth part of a Rupee. పంజరెండువయినాలు.

అణ్యము for అనైము adv. (Sea term) Aft, that is, behind. వెనక. అణ్యమువుణ్యముయెరగ ను I know neither good nor bad about it. Here అణ్యము is an *anuk*.

అతలను n. s. اطلال *Atalas*, or *Utlus*. Satin : (formerly called in Europe "Atlas," or Damask.) వస్త్రవిశేషము. అతలనుకర్ర satin wood, or a sort of timber resembling mahogany.

అతిరసాలు n. s. A sort of sweet cakes. వారెలు.

అతుకుబడి n. s. Fixing, posting. Letting on a lease. అతుకుబడివేయుట to rent out.

అతుకుబాటు n. s. Giving or letting out on rent.

అత్తరు n. s. اتر *Atr* 'Ottar' of roses. Perfume, essence. సుగంధవైలము, వాసనద్రవ్యము.

అత్రావు n. s. اتراف *Atraf*. Quarters, country, parts. Erroneously used for surrounding, adjoining. చుట్టూ, సన్నిహిత.

అదంతరము for అదంత్రము adj. Unstable, infirm, weak. అస్థిరమైన, జలైవ.

అడవు or అడువు n. s. (Tamil అడవి) Swelling. వాళి.

అడబు n. s. ادا *Adab*. Respect, politeness, awe. భయము. అడబులోవుంచుట to keep in awe.

అడమాయింతుట v. a. To reprimand, to admonish. గద్దించుట.

అదావేయుట or అదావరతుట v. a. ادا *Adā* To perform, to pay, discharge. ఆచరించుట, తీర్చుట, చెల్లించుట.

అదాలతు n. s. اعد *Adalat*. Justice, equity : (vulgarly, severe punishment, vengeance.) A court of justice. న్యాయము, న్యాయశాఖ.

అదావత్ n. s. اعد *Adawat*. Enmity, hatred, spite. కార్యణ్యము, చలము.

అడ్డ n. s. A stamp or seal. ముద్రముర్ర.

అడ్డవునోసిలి n. s. The fee for the looking glass. A gratuity formerly granted to barbers at harvest time. This is one of the vexatious fees now abolished by the British Government. Under the old Hindu and Musulman Governments there were numerous fees under various pretexts. ధాన్యరూతు మైన పైకనీస తంత్రము.

అడ్డలవాడ n. s. అనగా ఉత్పచెయ్య దానకు ఆరంభము. D.

అడ్డలవాడు n. s. He who stamps or marks the salt heaps. A marker or stamper. Also a salt manufacturer. ముర్రమనిషి, ఉత్పచేసేవాడు.

అడ్డికె n. s. Mortgage. తాకట్టు. (a Cuddapa phrase.) అడ్డికెభూమి mortgaged land.

అధర్గణము for అతర్గణము adj. (Marata) Wrongful, bad, erroneous. అక్రమమైన.

అధర్గళము for అతర్గణము n. s. Wrong, transgression. తప్పు, అతిక్రమము.

అధోడి n. s. اذهر *Adhorē*. A hide, half-dressed leather. చర్మము.

అధోలి n. s. A small silver coin, a half-rupee. M. M. అర్ధరూపాయి.

అనవటిల్లుట v. n. Rice and other grain, after it is boiled and separated from the water, to settle, dry and cool a little, so as to be fit for eating. ఉమ్మల్లుట.

అనాజ్ n. s. اناج *Anāj*. Grain, corn. ధాన్యము.

అనాదీయము adj. * Immemorial, aboriginal, of unknown origin. పూర్వీకశ్రు.

అనానాసు or అనాసు n. s. The pineapple. అనాశకుండు.

అనామతు انامت | Anāmat. A corruption from అమానతు, انما | Amānat. Deposit, any thing committed to the charge or care of another. శుభ్యాలకురి అధినములో పుంపిపెట్టడము. ఆ రూకలుకచ్చేరిలో అనామతు గా పుండినది the money was deposited in the office.

అనాయకము for అరాజకము n. s. Anarchy, misrule, confusion.

అనాశకుండు n. s. A pineapple: Bromelia ananas: a corruption from انناس | Ananās.

అసిం (from అసి انسى) n. s. The point or edge. మొన. The bows or front of a ship. వాడముఖము యొక్క నెంకులు.

అనుభవీకుడు n. s. He who enjoys; who is experienced. అనుభవించేవాడు, అనుభవముగలవాడు.

అనుభోగత n. s. * Enjoyment, experience. అనుభవము.

అనుభోగించుట v. a. Error for అనుభవించుట To enjoy.

అన్నవకుశి n. s. A sort of bird?

అన్యాల n. s. Anyāl "Cress-seed?" (See printed 'Tariff.)

అకురజినసు n. s. 'All sorts of goods?

అకురధాన్యము or అకురాలు n. s. Miscellaneous grains. Podded grain, such as beans &c. called కాయధాన్యములు. One verse says ఉత్తరేపూర్వసన్యాని అకురసన్యాని రేవతా.

అకువిల్లంగము n. s. (From Tamil విపివలంకమ్) A false claim. దుర్వాప్యజ్యము.

అకుసాశి n. s. A false witness. తప్పుసాశి.

అకుసాశ్యము n. s. False evidence. తప్పుసాశి.

అక్షుణ n. s. (K.) Permission, leave. శలవు, ఉత్రయవు.

అక్షుణము n. s. "The cut at which water is let into a field." నుడవ.

అభిజదు or అఫ్ జాద్ n. s. اضافة | Afzūd. Increase, addition. adj. more, greater. అభివృద్ధి, మిక్తిలి.

అభిత n. s. for اhaft | Hafta, Huftuh. A week. వారము.

అభరాతఫిరి n. s. for افرات | Ifrāt, tafrit. Confusion, commotion. అల్లరి, కలహము.

అబ్ వాబ్ n. s. See అబ్వాబు.

అబటుచేప n. s. A sort of fish, a species of Balistes. Russell, Fishes, plate 21. మత్స్యభేదము.

అబిసీ n. s. for حبشى | Habshi An African. హబిసీవాడు, అఫిరికాచేపశుడు.

అబ్బాలాడుట v. n. To grope. దేవులాడుట.

అబ్లోసు n. s. Ablōs. The wake of a ship. వాడపోతుండగా వెనకనీళ్లలో తెలిసేజాడ.

అబ్వాబు n. s. ابواب | Abwāb. (lit; Doors, chapters.) Miscellaneous heads in Revenue accounts. "The usual heads in Revenue accounts are Māl and Abwāb. The Māl or Regular revenue is collected on land and customs, including taxes on liquor &c. The Abwāb, or Miscellaneous includes the difference of exchange (often considerable) between that of the market and the fixed rate at which the revenue of the district is paid; causal aid or support of the Government officers; fees to the shroff; and contributions to various feasts." Malcolm page 48. Vol. 2.

అభిని n. s. from افيمي | Afim. Opium. నల్లమందు. But అభినిపాలు milk opium, which is sold in leathern bags.

అమంజి or అమంజి n. s. (Tamil அமிஞ்சி) Unpaid labour, work done by people who are impressed. Drudgery. వెట్టి.

అమరకము for అమరము n. s. A feudal tenure. See the word అమరము in the T. E. D.

అమల్ or అములు n. s. عمل — Rule, reign, sway, government. An office or post, a public charge. Execution, fulfilment, the period of one ruler's government. ఏలుబడి, దొరతనము, హయాము, నెరవేర్చడము. అతని అములులో in his reign or sway. ఆ కలక్టరువారి అములులో in that Collector's days. ఆ తీర్పుఅములులో తేబడ్డతరువాత after the decision was executed. వానిమీద అములుబట్టినారు they took steps against him, they accused him of embezzlement. మూడుగంటల అములు పున్నది it is about three o'clock.

అరగడింజతుం దేసారంకు the subterraneous passage under the wall of the fort.

అరగడివలీరి n. s. The curtain wall attached to a battery. కోటయనుబంధమునకుం దే పొట్టిగోడ. See అరగడి.

అరచట్ట n. s. (Tamil அரைக்கட்டை) A jacket, a coat. అరచాక్కా.

అరణ n. s. عرض *Arz.* Price, value, estimate. ధర, విలువ. అర్థవాణి price current, market price. అంకటివెల.

అరణధరణశక్తివేర adv. By every means in his power. యవకుత్రాణవేరను.

అరరట్టువేయట v. a. To imprison. ఖయిదు చేసుట, చెరలో పెట్టుట.

అరకూకు n. s. (Tamil అரைకూకు) "Half hanging:" i. e. The pillory (a Madras word.) నేర క్షులకు ప్రాణము పొయ్యెంత హింసను కలవేసే పుకయంఠ్రము.

అరదట్టుగా adv. Insufficiently. చాలీ చాలనట్టుగా.

అరవు n. s. اِرْحَ Blame, censure. నింద, అపవాదము.

అరమానుభరమాను or అర్పాయిషిభరమాయిషి n. s. *Provision supplied gratis.* దయనుకోరి ఉచితముగా యిచ్చే సామగ్రి.

అరముడి adv. "Again and again." D. చూటిచూటి.

అరముడి, or అరముడి n. s. (Tamil అరముడి) The silver or gold fig leaf worn by female infants. విద్దులకు ములకు అడ్డముగా కట్టేటిది.

అరాబా n. s. اَرَابَة *Arāba.* A wheeled carriage, a gun carriage, a cart. Bo. 1. 153. అండి, ఖరంబండి.

అరిణకట్లు, or పెద్దకట్లు n. s. Large dams in the saltworks. (Vizag.) పెద్దకట్టలు.

అరిమనెనాకు n. s. ارمني (Armani.) Armenian. అర్మీనియాచేశకుడు.

అరువు n. s. (Tamil అరువు) Sense. తెలివి. అరువు తప్పిన foolish.

అర్కాటి n. s. *Arcāti.* A pilot. From the Arabic *حرکت* change of place.

అర్కారా n. s. اَرْكَارَه *Harkāra.* A messenger. దూత, ప్రసాదము.

అర్జి n. s. *Arzi.* A petition, a letter. మసంద.

అర్జిదారుడు n. s. اَرْجِي دَار *Arzīdār* for *عَرْفِي*

اَرْجِي *Arzi guzār.* Petitioner, applicant. మసంద ప్రాసూకనామా, అర్జి.

అర్జిదాస్తు n. s. اَرْجِي دَاسْت *Arzdasht.* A written petition, address, memorial. ప్రాసూకనామా మసంద.

అర్జు *Arz.* adj. Cheap. n. s. Price, value. Breadth. The measurement, round the bottom, of the widths of a heap of grain. (See తులార్థులు.) షాకగావుండే, ధర, వెడల్పు. అర్జు వాణి *Arzi bāzār.* Price current, market price or rate. అర్జుకట్టికనుతురుపు or అర్జుకట్టింపుట To test, to thrash out one rick, as an experiment: to see whether the grain therein corresponds with the estimated quantity. అర్జుకట్టుట "to re-examine."

అర్బాయిలు n. s. for اَرْبَاب (Har, every, and Bab, head.) Various items; miscellaneous sources of revenue. ఆయావద్దులు.

అర్రు n. s. *arru* A certain tree which is small, crooked, and bushy; called *Bauhenia parviflora.* Rox. 2. 323. ఒక చెట్టు.

అలంకము n. s. اَلْمَنْك *Alang.* A rampart. కోట గోడపై భాగము.

అలంబోతు n. s. The Ourang-outang. తోకతేరి కోతి.

అలగా adj. اَلْغَا *Alag.* Separate, unconnected. ప్రత్యేకమైన. అలగాభూమి Pastures; waste lands kept for grazing.

అలగావుల్లరి n. s. (from *Alag.* separate.) Grazing tax, levied on cattle not belonging to the village. చారుగూరితగువులు మేసేదానికీతేరుకలు.

అలగాసామి n. s. اَلْغَا سَامِي *Alag āsāmi.* (A separate man.) An inhabitant, a private individual: one not concerned. అలగాసామిలు. Loose folk, not regular cultivators.

అలబ్దు n. s. اَلْبَدْد *Alabd.* Signature. Countersignature. (Literally "Your obedient servant"—) or "The Slave." సేవకుడు. అలబ్దురామారావు your servant Rama Rao. తమ సేవకుడైన రామారావు.

అలహిసాబు, or అల్లఠ్ హిసాబు adv. علي الحساب *Alal hisāb.* According to account. తక్కువగా రముగా.

అలపఠ error for అలసత n. s. Exhaustion, weariness, languor. కఠినము, అయాసము.

అలాక్ n. s. (error for اگلا Alag) Attachment, connection. సంబంధము.

అలాకు for హలాకు n. s. هلاك *Halāk.* Ruin, slaughter, death. పాడు, హతము, చావు. అలాకు చేయుట to ruin, or destroy. వాండ్లు అలాకయినారు they were killed: or *half-dead.*

అలాముతుకర n. s. (from الاموت *Alāmut,* a mark కర a stick.) A buoy, for anchors. బోయాకట్టె, ఆనగాసముద్రములో గురుతుకై వేసి పెట్టెటిది.

అలాయిదా, or అలాహిదా adj. and adv. *alāhida* اءاحء Separate, apart, distinct. వేరే, ప్రత్యేకముగా.

అలావకు n. s. Practice, custom. వాడుక, ఆలవాటు.

అల్లా for హల్లా adj. *Halaka.* Light, mean, vile, base. తేలికైన, సీతమైన.

అల్లాబు n. s. plu. اءلءاب *Alkāb.* The direction, superscription. A title. పయివిలాసము, కతామున్ను.

అల్లాసు *الكس Alkās.* The fore-castle of a ship. వాడముండరిభాగముయొక్క వైరట్టు.

అల్లాహ్ for హాల్ కహ n. s. (ءلءاء *halqa*) A knocker of a door, a ring, a box handle, a hasp. వలయము, పెట్టె మొదలయిన వాటివలయము.

అల్లాహ్, or అల్లాహ్ n. s. *الءراء Alghōza* A whistle, pipe, flageolet. పిల్లంగోది.

అల్తంగ n. s. *الءءاء Ulumgha* A diploma bearing the royal signature. రాజయిచ్చే యొగ్యతాపత్రిక.

అల్తడి n. s. for అల్తడి (ءلءاء *aljhāo*) *Aldāḍi.* Confusion. అల్లరి.

అల్పజ్జా adv. *البءء* Certainly, indeed. అవశ్యముగా.

అల్తాసి n. s. *ءلءمانى A'lamani* (i. e. d' *Allemagne,* German) The older kind of rupee: somewhat less in weight than the modern one. Said to have been originally coined by a native of Germany. మునుపటి రూపాయి.

అల్తార n. s. *الءار Almar.* (French *Armoire,* Spanish *armario.*) (Port *Almārio.*) An *almira.* A press, chest of drawers, book case. ఈడ్పులు గల పెద్ద పెట్టె. అల్తార కోనేరు a well with steps down into it.

అల్లిరాగులు n. s. (*alli-ragulu.* Tel.) The fruit of the blue lotus.

అల్లీశ, or అల్లీనుకర n. s. (*allis.* *هليس*) An oar. పడవతోనేకర. అల్లీనుకరలు తీయుట or అల్లీశ తో సీళ్లు తీయుట to row.

అల్లెసరిద్దు n. s. Boundary? limit? land mark. గరపాడ్డు. See Local XVII. 200-208.

అవతప్పరము n. s. (a bad word.) A mistake, error, oversight. పొరబాటు.

అవదు This is a rude vulgar form of కాదు, "it is not so."

అవనాయము for అవన్యాయము* n. s. Injustice. అన్యాయము.

అవవభ్యము n. s. Breach of rule in eating. Error in diet. ఆవభ్యము.

అవాజబీ adj. (from *ءءبى* *wajibi,* justice, with the *ء* "privative A.") Unjust, improper. అన్యాయమైన, అయ్యకమైన. Several words thus falsely compounded, of Sanscrit and Arabic, occur in these pages.

అవాజ్, or అవాదా for అవాజ్ n. s. *ءراء* *A'wāzā.* Voice, sound, noise, report, fame, echo, a whisper. కూత, శబ్దము, శుకారా.

అవాయిరువ్వలు n. s. Fire-arrows; sky rockets. ఆకాశవాయిలు.

అవాయి n. s. *ءراءى Hawāi.* A rocket. పయికి బాచ్యవాయిలు. D. ఆకాశవాయి.

అవిరేజి n. s. The English word, 'average.' సరాసరి.

అవుటుగుండు n. s. *ءءء* *Aut.* (Meant for) Howitzer. బొంబనుగుండు.

అవుడు n. s. A water spout in which the stream descends: if the stream ascends, it is called పీఠనుండి q. v.

అవుకుఖానా n. s. *Aut khānā.* Error for *Hauz-khāna,* A reservoir, a cistern, pond, bath. తోట్టి, గుంట, స్నానవాటిక. Comment on Vasu. 1. 57. Satya. 2. 57.

అవుదైర్యము, or అవదైర్యము n. s. A vulgarism for అదైర్యము.

అ

అవ్వల్ **اوال** *aval*, adj. First. మొదటి.
 అనుంట for అమంట adv. Further, or farther.
 అవతల.
 అసమందము n. s. (Tamil **అసమందము**) Carelessness. అజాగ్రత్త.
 అసీర వేసుట v. n. To delay, put off. కాలహరణము చేసుట.
 అసలకా adv. **اسلان** *Aslan*. (aslan An Arabic adverb.) Originally ప్రథమతః.
 అసీలు adj. Original, principal, excellent, real, genuine, legitimate. మొదటిదైన, ముఖ్యమైన, స్వచ్ఛమైన, శుంకరము కాని. అసీలుదావా original complaint. అసీలువాది original complainant. అసలు n. s. (plu. అసలులు the originals.) The principal, in contradiction to the interest. మాతృక, మూలధనమున్ను. అసలులు వెట్టుకొనినకట్లయిచ్చినాడు he retained the originals and gave the copies.
 అసిమి n. s. A sack. గోనెసంచి.
 అసున్నతి n. s. (from the Arabic **سنت** *sunnat*, circumcision; with the Sanscrit "privative A") Uncircumcision. This is the best phrase; used in Pritchett's Telugu translation of the Gospels, printed in 1819. అసున్నతీయులు they who are not circumcised.
 అస్త్రురు, or అస్త్రీ n. s. **استر** The lining (of a garment) A patch. అస్త్రురువేళికుట్టుట to line.
 అస్తావెత్తము n. s. Foolishness, madness. చాదస్తము. అస్తావెత్తపుమనిషి a fool. చాదస్తాడు.
 అస్తాద n. s. plu. **استناد** *Asnād*. (Arabic plural of Sunnad) Orders, deeds, vouchers. శస్త్రములు, దస్తావేజులు.
 అస్తాబు n. s. plu. **اسباب** *Asbāb*. Goods and chattels, furniture, tools, apparatus, baggage. Things. వస్తువులు, సామానులు, కొరముట్లు.
 అహలే కారులు n. s. plu. **اهلكار** *Ahlikār*. Public servants, official persons, men of business. ఉద్యోగిగతులు.
 అహశాంబంత్రోతు, or అహషాంబంత్రోతు n. s. **احشام** *Ahshām*. A police peon. పోలీసుబంత్రోతు.
 అహ్వలు n. s. **احوال** *Ahwāl*. State. Particulars. స్థితి, విశేషములు.

అ A; broad.
 అంకు n. s. **అ'నొహ్హ**. Check, coercion, restraint. Excommunication. దురాయి, వెలిన్ని.
 అకిం n. s. **حاكم** *Hākim*. A ruler: governor, commander. పతేవాడు, నాయకుడు.
 అఖరు, or అఖీరు adj. **اخير** *Akhir*, or *Ak-hir* Last, final. కడకుటి n. s. End, termination. తుడ, అంత్యము. అఖరున adv. **اخرا** *ākhiran*. Finally, latterly. నెలఅఖరుకు at the end of the month. అఖరునది It is finished, or expended.
 అఖీరిని adv. **اخرا** *Akhiran*. At last. Finally. తుడను.
 అగవేగముగా adv. **అ'గావేగము**. With all speed. అతివ్యవరగా.
 అచూకి, or అజూకి n. s. **అ'చుకి, అ'సూకి**, (a word of uncertain origin, but in frequent use.) Trace, token, sign. బాద, పోలిక.
 అజీలు Error for హజరు adj. **حاضر** *hazir* Ready, present. సిద్ధముగావుండే.
 అజూబాబు adv. **ازوبار** *Azūbāzū* Around, about, in the vicinity. చుట్టూరున్ను, అప్రాంత్యములలో.
 అజ్మాయిషి, or అజమాయిషి n. s. **آزمایش** *A'z-mā'ish*. Trial, proving. పరీక్ష, సరిచూడడము. అజ్మాయిషిచేసుట to try, test.
 అణ, అణ Error for అణ (marata) n. s. The sixteenth part of a Rupee.
 అణ్యలు n. s. **Anyāl**. "Cress-seed?" (See printed Tariff.) Perhaps meant for *Anise*.
 అదర బాదర, or అదలబాదల adv. Hastily. అతివ్యవరగా, అవసరముగా.
 అదా n. s. **اداء** *A'dā*. Profit, gain, advantage. అదాయము.
 అదాచేయుట, or అదాచరచుట v. a. from **اداء** *Ada*, To realize or collect the value. To pay, discharge, liquidate. రాబట్టుట, చెల్లించుట యున్ను.
 అదాబాదా adv. **ادبا** *Adhā bada*, Hastily, confusedly. అతురముగా.
 అదాబు n. s. **ادب** *A'dāb*. Respects, salutation. కుర్యాదలు, వందనములు. అదాబతస్తిమాత్య, కూర్మిశాతి, బండగి, బజామేఅవరదు *Adābi taslimat wa cūrnishāt-i-bandagi ba-ja mē'avard*,

آداب تسليمت و كرنشاهت بندگي بجامي آورن
a common Persian expression at the head of letters; "having duly offered his respects, salutations and prostrations, he presents his homage."

ఆదావతు for ఆదావతు n. s. آداب Adavat.
Spite, ill will, hatred, strife. చలము, ధ్వేషము, శుఖ.

ఆదుర్దా n. s. Alarm, trouble, distress. భయము, తొందర. ఆదుర్దాకుడుట to be in trouble. తహ తహకుడుట.

ఆన A'na meant for Anno Domini: it answers to A. D. Thus, ఆన౧౮౫౧ అడోశంవత్సరము AD. 1852.

ఆనవాటుపొలము n. s. "Disputed land." కరక సాపొలము.

ఆశము n. s. (Tamil ஆப்பம்) Hopper, crumpet. అప్పము.

ఆశ్రుచేసుట v. a. To check, stop, stay, suspend. నిలుపుకలచేసుట.

ఆశక్తు n. s. (Arabic آت Tamil ஆபత్తు) Misfortune. ఆశక.

ఆబాదాని n. s. آبادانی A'badāni. Cultivation, population. వ్యవసాయము, కాపులు.

ఆబాదు adj. آباد Flourishing, thriving, well-peopled. Cultivated, inhabited. అధివృద్ధి గావుండే, బస్తిగావుండే, సాగుబడిచేయబడ్డ.

ఆబాదుచేయుట v. a. from آباد Abād. To make populous, or flourishing. బస్తిచేసుట. ఆగ్రాను మునుఆబాదుచేసెను he made the village a great town.

ఆబుకారి, ఆబ్కారి, or ఆబకారి n. s. آبکاری A'bkāri. A tax on spirituous liquors. కల్లుసారాయిలకుతీసేకన్ను, హాసీలు.

ఆబురి and ఆబ్రాయి for ఆబ్రూ n. s. آبرو Abro
Honour, character, renown. బయిసి, పరువు.

ఆబ్రూ, or ఆబ్రూబు n. s. آبرو Abru. Honour, character. చూసము, గౌరవము. ఆబ్రూబుదక్కించుకొనుట to maintain or rescue one's character.

ఆమదని, or ఆమదను, or ఆముదని n. s. آمدنی A'madani. Income, import, revenue. వచ్చుబడి.

ఆమదారశ్తు, or ఆమదురుశ్తు n. s. آمدورفت A'mad-o-raft. Receipt and expense. వరశుశలవు.

ఆమిషము, or హామిషము n. s. Means, property, worth, resources, gross product. అయివజు, సొత్తు, ఉత్పత్తిఅయిన మొత్తము. ఆగ్రానుకు నకుపోయి ఆమిషముచూచుకొనివచ్చినాడు he went to the village and examined what its resources were. Pritchett's version of Acts V. 1. says తనహామిషముఅన్నిఅవిలవలోకొంత దాక్షిణ్యేసి.

ఆమీను n. s. امين A'mān. Aumeen. A temporary superintendent, supervisor, surveyor. కొన్నాళ్లకునికొంటించబడ్డ అధికారి.

ఆమీల్ n. s. عامل Amil. The governor of a province, a superintendent. దేశాధికారి, అముల్ దారుడు.

ఆము n. s. عام People, folk. ఆమంతాచూచినారు all the people saw it.

ఆమేజాధారము n. s. (A'mēz. آمیز Mingled, ad-hāram source.) Land having more than one sole resource. Such as land watered both from wells, and from a river. నదీమాతృకముగా నున్ను దేవమాతృకముగా నున్నువుండేటిది.

ఆమేజు adj. and n. s. آمیز Amēz, Mixed, mixing, mixture. కలిసిన, మిశ్రితమైన, మిశ్రమము.

ఆమేజుగా adv. Confusedly. మిశ్రమముగా. ఆమేజుగావుండే mingled.

ఆయన్ n. s. (Tamil ஆயన.) A shepherd (a word used in the old Telugu version of the Bible.) గొల్లవాడు.

ఆయము n. s. (Tamil ஆயம்.) Toll, tax, custom, income. ఆయము or ఆయప్పట్టు a vital part of the body. సుంకము, దేహములోజీవాధారమైనచోటు, వచ్చుబడి. ఆయకట్టు A yard, an enclosure. ఆయింటిఆయకట్టుకులోగా within the compound of the house.

ఆయా n. s. آيا A'yah. A waiting woman, maid, maidservant. జాతులవారియిండ్లలోవుండే బానిసెది, శునికత్తె, దాకీది.

అయిందా, or అయిందా adv. آيندا *A'inda*. Hereafter, henceforth. Next time, in future. ఇక మాదట.

అయినజమా n. s. جمع على *Ainjama*. The grand total. నికరం మొత్తము.

అరకాటి See అర్రాటి.

అరిందా n. s. آريندا *Arinda*. A porter, a carrier; one who carries the levies or taxes to the treasury. A broker; being an agent, or merchant on behalf of others. మునిబు, అడివిదారుడు, మూటవాడు, కూలివాడు, గొల్ల.

అరె *A'rē* The name for 'Marāta.' ఆరెకాళులు A certain class of farmers. ఆరెలిపి Marāta writing. ఆరెలెక్కలు accounts written in Mahratta.

అర్రాటి *A'rcaṭi*. A pilot. See అర్రాటి.

అలగోడుబాలగోడు గాళుండడము n. s. Roaring, yelling. చెడబొబ్బలు, మొత్తుకోళ్లు.

అలము n. s. عالم *A'lam*. The world; the Universe. ప్రపంచము.

అలుగడ్డలు n. s. plu. آلو Potatoes. ఉరలగడ్డలు.

అలె n. s. [Tamil శుఙ్గ] A sugar cane press. చెరుకు గానుగ.

అలెగాండ్లు n. s. Servants; people in an office. పాశ గాండ్ల చేతికిందికొలుపుడు గాండ్లు.

అల్లెఘాణము n. s. (Tamil శ్రీమదాకాణము) Peons. బండ్రోతులు. తాలూకాలోపుండే పారుతు శ్రీతానేదారులు అల్లెఘాణమువర్గం "The overseers, policemen, and subordinates." The superintendent of the district, the officers and peons.

అల్లకోశ n. s. The kind of crow called stinkard.

అవర్ణా or, (అవార్ణా) or అవర్ణా آور n. s. A journal, a diary. దినపహి.

అవాయిసువాయిలు n. s. Rockets. ఆకాశబాణములు, ఆకాశచువ్వులు.

అశూరుఖానా, or ఆషూర్ ఖానా n. s. آشورخانه *āshūr Khāna*. A house for the reception of the banners &c. carried during the first ten days of the Mohurram. మొహరములోజండాలు మొదలయినది తప్పేవాండ్లుపుండే చావిడి, (వాడుక గా) సుత్రము, చలికుందిలి.

ఆశరా n. s. آسرا *Shelter*, protection, patronage, support. ఆదరపు, ఆధారము. ఈశ్వారికినిష్ఠ ఆశ

రా లేదుగనక as this village has no resources for watering the lands. ఆశరాకళులు an assurance of protection.

ఆసాను adj. (from احسان *ihsan*, kindness) Easy, convenient, commodious. సులభమైన, ఒసరైన. but this is commonly used for ఆశరా support, prop, protection. ఆశ్రానికెల ఆసాను లేదు that village has no resources for watering the lands.

ఆసామి n. s. آسامی *āsāmi*. A person or individual. Defendant: a contemptuous word like fellow; a renter, or tenant. కునిపి, పాయకారి న్ని. వాడుచెడు ఆసామి he is a cruel wretch.

ఆసామివారు adj. آسامی وار *āsāmi wār*. Nominal, personal; individual. రయతువారు, యనుము వారు, నపరుగలి. (as a settlement that is made separately with each tenant.)

ఆసు, or హంస n. s. (At cards) the ace. కాకితాల ఆటలో పుంటిచుక్కల కాకితము.

ఆసోదా for ఆసూదా (from آسود *tranquil*) n. s. *āsōda*. Rest, repose, refreshment. విశ్రాంతి, సేదచేర్చుకోవడము.

ఆస్తావేస్తము గానుండేవాడు, or ఆస్తావేస్తము గావుండేవాడు n. s. A fool, a simpleton. చాడుడు.

ఆస్తే for ఆహిస్తా adv. آهسته *āhista*. Gently, quietly, softly. మెల్లగా, తిన్నగా.

ఆస్తానిరంగు n. s. آسمانی *āsmānī rang*. Sky blue. ఆకాశవర్ణము.

ఆస్త్రా n. s. See ఆశరా.

ఆహిరియంబ n. s. A pill of opium, నల్లముందువుంట.

ఇ

ఇ The vowel I, as ఇబారా *izara*. ఇనాం *inām* For this letter the common dialect always uses యి as యిబారా *yzāra*, యినాం *ynām*.

ఇంకి n. s. "Ink." మసి, శాయి. (English ink made with galls, which fades rapidly, is always so called: to distinguish it from శిరా *q. v.* the common native ink made with lampblack which never fades.)

ఇంతిహను n. s. آمتیہان *imtihān*. Trial, proving, examination, experiment. కరీఖ.

ఇంసాఫు for ఇన్సాఫు n. s. انصاف *insāf*.
 Equity, justice: investigation. న్యాయము, న్యాయచారణ.
 ఇక్కరివరహా n. s. ايكيري The old Mysore
 Pagoda : coined at Ikkeri : a coin equal to
 nine Cantharai fanams. "It is to a gold
 Rupee, as 100 is to 25-884," Prinsep. ఒకనా
 ర్యము.
 ఇఖ్తయారు n. s. اختيار *ikhṭiyār*. Will, plea-
 sure, choice, liberty. స్వతంత్రము, యథేచ్ఛ.
 ఇగ్గరము n. s. Error for ఏగ్రహము.
 ఇజబి for ఇజారి n. s. اجري *izāree*. A sort of
 cotton cloth. ముఖ్యము గాయిజారులుకు పట్టే పుక
 గుడ్డ.
 ఇజాఫా n. s. اضااف *izāfa*. Increase, supple-
 ment: complement, augmentation, surplus.
 వృద్ధి, అధివృద్ధి.
 ఇజారా n. s. اجارا *ijāra*. A contract, a mono-
 poly, a farm of the revenue customs &c. గుత్త.
 ఇజారాదారుడు n. s. اجارا دار *ijāra-dār*. A
 contractor or farmer-general. "Tithe farm-
 er" is the term used in Ireland. గుత్తచేసుకొ
 న్నవాడు.
 ఇజారు n. s. ازار *izzār*. Breeches, drawers,
 trousers. మొలనుంచి చీలకుండలదాకా వేసుకొ
 నేటిది.
 ఇజ్జతాసారు n. s. عزت آتار *izzat-āsār*. Marked with
 honour and dignity. It is a complimentary
 phrase used without a knowledge of the
 meaning.
 ఇత్తరాజి n. s. اعترابي *Anger, displeasure, ma-
 lice. కోపము, చలము.*
 ఇత్తిల్లా n. s. اطلاع *ittillā*. Notice, information.
 తెలియచేయడము.
 ఇనం n. s. (Tamil இனம்) Sort, kind. రకము.
 ఇనాం n. s. انعام *inām*. A present, a gratuity
 to a dependant; land granted in gift, rent
 free for ever. బహుమానము, కూన్యము. These
 pensions were named, from the circumstances
 in which they originated : thus గ్రామమునుక
 ట్టినయినాము land given to the founder of a
 village. మరుజాయినాం انعام *to the family
 of the builder of برج burj a castle. నెత్తురుక*

ట్టుయినాం (lit : a blood-gift) to such as
 had lost blood in battle; &c. కడియినాం
 قدیم انعام *Qadim inām* an old bequest. చ్చిత్ర
 or శుక్తియినాం Gift to one who bore the
 umbrella. దివిటియినాం Land given to a torch
 bearer. బాగ్ మారియినాం *bāg māri inām*, a
 living granted to one who has killed a tiger.
 ఇనాయతు n. s. انيات *ināyat*. Bestowing,
 granting. ఇవ్వడము, ప్రదానము. ఇనాయతునా
 మా అనాయత్ *ināyat nāmāh*. A patent
 or grace : a warrant of donation, a respect-
 ful expression for "your letter : " your hon-
 our's letter or commands. తాకిడు. ఇనాయతు
 చేసుట to grant.
 ఇబానామ for హిబానామా n. s. امانام *Hibba
 nāma*. A deed of gift. దానకాశనము.
 ఇమితిహాను n. s. امتحان *imtihān*. Examina-
 tion, trial; proving (but not in a judicial
 sense.) Experiment. కరీక్ష.
 ఇరాదా n. s. ارادة *irāda*. Intention, design,
 purpose. ప్రయత్నము.
 ఇరుసాలు, or ఇర్సాలు ارسال *Irsāl*. A sending,
 a remittance of money, sent with a guard. అం
 పించడము. దినానాశ్రురూకలను అంపించడము :
 usually the government money sent. శంపించ
 బద్దది నానాశ్రురూకలు. ఇరుసాలుచేయుట to remit
 gold or silver, thus ఇర్సాలునామా an invoice
 of the sums sent and of the coins in which the
 payment is made.
 ఇలాకా n. s. الاقا *ilāqa*. Relation, interference.
 Jurisdiction, connection by business &c. (not
 by blood) commonly it denotes charge, posses-
 sion. సంబంధము. అధికారములో చేరిన ప్రజే
 శము, స్వాధీనము. మాయిలాకాదారులు, మాయి
 లాకావాండ్లు those who belong to me, my
 people.
 ఇలాయి n. s. الاه *ilahi* A pole shaped like a cross,
 or T, bearing a light at each end of the cross
 bar at its head.
 ఇల్లు A Canarese word for లేకు *it is not*.
 ఇషారా n. s. اشارة *ishāra*. Sign, hint, sugges-
 tion. సైగ, జాడ.

ఇసుళ్లు n. s. plu. White-ants with wings. ఉసుళ్లు.

ఇస్కూ) n. s. (E) A "screw." కుర.

ఇస్తీఖాలు n. s. استقبال istaqaal. Reception.

The ceremony of meeting and receiving a visitor : a deputation sent to meet a great man. ఎదుర్కొనడము.

ఇస్తింఱారి adj. استمراری istimrari. Perpetual; in perpetuity, continual. ఎడతెగని, నిరంతరమైన.

ఇస్తిరి n. s. استری istiri. Ironing of cloaths. బట్టలు మెరుగు గావుండడమునకై చిన్న యినను పువ్వు లొక పైని పువ్వులు వేసి రావడము.

ఇస్తిహారు n. s. ایشتهار ishthihar. Proclamation. చాటింపడము. ఇస్తిహారు నామా ایشتهارناما ishthihar nama. A written proclamation. ప్రకటన పత్రిక.

ఇస్తిఫా n. s. استعفاء ista-fa. Resignation; quitting office. కొలువును విడిచిపెట్టడము, రాజీనామా యు వ్వడము.

ఇస్తుప, or ఇస్తువు n. s. Property, estate. సొత్తు, ఆస్తి.

ఇస్సేటు, ఇస్సేటు కార్డులు n. s. Playing cards.

శు

శు The vowel ె, or ee. This, in ordinary Telugu is disused; and యి yi substituted. Accordingly in this glossary they will be found under the letter యి yz.

శుదలు n. s. plu. The sides of a pit in salt works. శున For the Sanscrit శీనమైన.

శురట్టు n. s. (Tamil శురట్టు) Uncertainty. శుంచేనాము, శుందిగ్ధము.

శుశి, or శుశకర n. s. The wooden cross beam of an anchor. లంకరు మొదటికి అడ్డము గాకట్టే కొయ్య.

శునివి n. s. عیسوی Isavi. Eswee. The Christian Aera or Anno Domini : from عیسی Isā, Jesus. ప్రస్తుత వారిశకము. Thus శుశలిం ౧౨౩౮ ముతాబకుం ౧౮౨౮-శునివి In the Fusly year 1238 answering to AD 1828.

ఉ

ఉ U, or OO. This initial is written ఉ vu, and in this glossary are placed under ఉ VU. The letter ఉ|| or ఉ|| u is used as a contraction for ఉ త్తరువు answer.

ఉండవి (for ఉన్నది present tense of ఉండుట) She or it is.

ఉండాడు for ఉన్నాడు He is.

ఉచ్చావచ్చుముగా adv. In all sorts of ways. ఉచ్చావచ్చుములాడుట v. a. To abuse in all sorts of ways. పాచ్చురస్సులు గా ఆడుట.

ఉచ్చి n. s. (Tamil ఉచ్చి) The crown or top of the head. చూడు. దాని కిచ్చు దాకినది she is suffering from the evil imagined to be caused by letting the nipple touch the top of her child's head.

ఉచాడైన adj. اچا Ujār. Depopulated, waste, deserted. వేచి రాకు గావుండే, వయిరాసు, పాడు గావుండే. ఆ గ్రామము చుచాడైనది the village was depopulated.

ఉజయవూడ n. s. Starboard; (a sea phrase) కుడి పక్క.

ఉతావురి for పుతావూరి n. s. Hastiness. అతివ్వ ర. ఉతావురి వైనము a forced march. ఉతావురి గావచ్చి వేరిరి they arrived with speed.

ఉడవ n. s. A fish. చేప.

ఉడామి for ఉడా n. s. اریان urān Flight, rapid pace. ఎకరడము, చడి గా పోవడము.

ఉడాయింతుట v. a. اریان urāna To cause to fly, to spend extravagantly. ఎకరవేయుట, దుర్రయము చేసుట; but usually To make away with, usurp. హరించుట, నూట్ల వేసుకొనుట.

ఉతాళించుట, or ఉతాళపడుట v. n. To be hasty or rash. ఎగిరి పడుట. Satyabhama 21. 40.

ఉదానించుట v. a. To abuse. దూషించుట.

ఉదాసీ n. s. اوداسی udāsī, A friar of a particular order of Gosaweers. గోసాయాలలో వుకతెగ లో చేరిన వాడు.

ఉదాసీనవుములుట n. s. plu. Abusive language. దుర్భాషలు.

ఉదాసీనుడు n. s. He who is indifferent or unconcerned. నిశ్చింత భావముగలవాడు. వాడులం

దులొకలియకపుదాసీనుడు గావుండెను he was an unconcerned spectator. A philosopher or cynic.

ఉద్దారి n. s. A superintendant (Viz.) విచారణకర్త.

ఉపరిరాయకు n. s. اپري راي upari-rayat. A tenant at will (Elph. p. XIV.) సాయకారి.

ఉమేజు for ఉమేదు n. s. ايماء ummaid. Hope. ఆశ, కోరిక. ఉమేజుచేసుట To live in hope, to be a hanger on, as an expectant.

ఉమేజువారి for ఉమ్మేద్వారి n. s. ايماء واري Ummaid wari. Expectancy, waiting for an appointment. ఆశించుకొనియుండడము, వుద్యోగమునకైకనిపెట్టుకొనియుండడము.

ఉమ్మేదువారు n. s. ايماء واري Ummaid war. A candidate for employment: an apprentice, an expectant. ఉద్యోగమునకైకాచుకొనియుండేవాడు, ఆశించుకొనియుండేవాడు.

ఉరపు for ఉర్పు n. s. عرف urf, oorooof, (Applied as an adverb.) Alias, otherwise called. లేక, అనే. గంగయపురపువిన్నరాజు Gungaya alias Chinna Rāju.

ఉరల n. s. (Tamil உரல்) A roller.

ఉలుసా, or ఉల్సా n. s. اوسا ulfa. Presents: supplies furnished to travellers. Batta, undressed rice, pulse &c. given to bramins or others బహుమానము, బత్తెము, స్వయంపాకము.

ఉల్టా adj. ايلٹا ulṭa Reverse, the wrongside, opposite, contrary, turned back. లోపట్టు, అడుగుతట్టు. ఆశాలువను పుల్టా గాక తప్పకొన్నాడు he wore the shawl the wrong side up.

ఉల్లం, or ఉల్లింకాయ n. s. The bird called a lapwing. ఒకవయ్యి. శేరు.

ఉ

ఉ U' or oo This initial is always written పు. under which letter such words will be found.

ఉదాతుట v. n. (Tamil ఉடாతుట) To be in familiar friendship with one. కూడామాడావుండుట.

ఉదా, or హూదా n. s. اداء adā Brown, purple, lilac, dark flesh colour.

ఉడు n. s. (-) ادو ud. Frankincense, benzoin. సాంబ్రాణి. ఉడుబత్తి, or ఉడువత్తి a pastile. సాంబ్రాణివత్తి.

ఉళిగము n. s. (Tamil ఉళిగము) Service, function. కొలువు.

ఎ

ఎ E, short. This is commonly written యె ye or య ya when initial. Words beginning with ఎ will be found under యె. It is wrongly substituted for a after the letters ch, j, sh. Thus the Sanscrit words చమత్కారము, చంద్రుడు, శరీరము are written చెమత్కారము, చెంద్రుడు, శేరీరము. The Hindustani words చలావణి, జనాబు, యుండ become చెలావణి, జెనాబు, యెండ. Likewise the Telugu గడ్డి, గడియ become నెడ్డి, నెడియ.

ఎకరారు for ఇకరారు n. s. اقرار admission, acknowledgement, confession. ఒప్పుకొనడము. యెకరారుశడుట to confess.

ఎకరే, or ఎక్రా n. s. The English word acre. నాలుగువేలయెనుగ్గులచదరగజములనేల.

ఎకాయకీ, or ఎకాయకిగా adv. يکایک Yakāyaki. Suddenly, unawares, unexpectedly, speedily. లటక్కున, పున్నట్టుండి, అతిత్వరగా.

ఎగాదిగా adv. Violently.

ఎడగరి n. s. The cold weather crop of paddy. (Raj.) చలికాలములో పండించుకొనే పంట.

ఎఠిరాజి See ఇత్తరాజి.

ఎదిరి n. s. (Tamil ఎదిరి) A foe, defendant. శత్రువు, ప్రతివాది.

ఎళపు n. s. (Tamil ఇళపు) Mourning for the dead. Damage, injury, loss. దుకిఖము, చేటు.

ఎల్లాపితనము n. s. Cunning, guile, roguery, swindling. దొంగతనము, కేళుహారితనము.

ఎ

ఎ E long, is vulgarly changed into yā. Thus తేపా tēpa and కేక kēka become త్యాపా t-yāpa and క్యాక k-yāka. The change however is not systematic, as లేరు and లేపు &c. are never so altered.

ఎకచ్చాయ n. s. A bond signed by several persons. [Ganj.] In Telugu ఉచ్చాయము.

ఏకరంగ n. s. **ఏకరంగి** *ēkangi*. Velvet which is of "one colour" contrasted with *dorangi*: shot silk or damask. T. 4. 202. మొహమలు.

ఏకరి n. s. *Ēkari*, A tribe similar to the కుట్ర వాండ్ల q. v. ఒకకులముపేరు.

ఏకాదా [Mahratra] adj. One, some one, any one ఒక, ఏదొక.

ఏకూట n. s. *ēkōṇ* [Mahratra] Total, (generally) the sum total. మొత్తము, వెరళి.

ఏకోకదారులు n. s. Fellow holders, joint partners. సరిపాలివాండ్లు. ఏకోను, ఏకేంద్రా total, general: the sum total. వెరళి, మొత్తము.

ఏరి-పాలి-జతకప్పి n. s. A three sheaved pulley. మూడుచక్రములుగలకప్పి.

ఏరువ n. s. A ship's keel. వాడవెన్నుకులక.

ఏలము n. s. Auction. ఏలమువేసుట to sell by auction (see యాలాము.)

ఏల్చా n. s. **ఏల్చా** *elcha*. The snipe, generally called however by the English name; corrupted into యిస్నాఫు *isnauf*.

ఏవరేజి n. s. Corrupted from the English word 'Average.' సరాసరి.

వి

వి AI. For this letter the form అయి AYI is generally substituted: and the words are in this vocabulary classed accordingly.

బి

బి As an initial, O is commonly written తె wo, or యొ yo. The vowel A is often pronounced O, as in ఒక్కొంచుట for అక్కొంచుట, తొత్వ for తత్వ and యొండు becomes రెండు.

బింపు n. s. A small kettle used instead of a వాస or still.

బిర్రుముట n. s. A certain fee, or allowance in grain, granted to reapers &c. See బిళ్లెరుగు.

బిప్పరిము (Tamil **బిప్పరిము**) adv. As, like. వత. ఆయనకుబిడ్డ పుట్టెనుగావున్నది she is to him as a daughter.

బిప్పారి n. s. (Tamil **బిప్పారి**) Nominal connection: as that of two men who call each other brother.

బిలాండావాండ్ల n. s. plu. (*les Hollandois*) The Dutch. బిలాండామల్లె the Dutch tuberose. బిలాండాకములము a diamond cut in the Dutch fashion.

బిలాతడము n. s. (Tamil **బిలాతడము**) అనగా తలాయించుట. To walk slowly. కుచారుతేయడము.

బిఘంసు n. s. (Tamil **బిఘంసు**) Order, a disposition of things in their proper order. Survey-measurement of land.

ఓ

ఓ The vowel O' when initial is generally written ఔ that is; wo, or vo.

ఓకు n. s. A telescope. దుర్బిను.

ఓకె for ఓళి n. s. (K.) A sort of cakes. తెలుగు లో పుట్టు అని అంటారు.

ఓల్ఖానా n. s. **ఓల్ఖానా** *olkhana*. The Prisoner's ward. Watch house. ఒకవిధ మైనచెరకాల.

ఓవరి n. s. *ovari*. (Error for **అబ్ర** *abrū* ?) Politeness. అణకువ.

ఔ

ఔ AU All words beginning with AU will be found under అవు AWU.

క K, ఖ Kh, గ G, ఘ Gh.

The words beginning with these four consonants are classed together; numerous words being written with any one of the four, indifferently, as an initial. The Arabic *Kaf* and *Qaf* in Telugu become క; and *Gaf* and *Ghain* are expressed by గ G and ఘ Gh.

క|| A contraction for కస్బా **కస్బా** *Kasbah*, *Ousba* A town.

ఖ|| A contraction for ఖండి a Candy, or **ఖండి** *putti*.

గ|| In accounts stands for గండు, a cant or disused name for a pagoda, q. v. గగ అయి signifies 2 pagodas and a half.

కం, or కమ్మి adj. كمي *Kami*. Less. కంకిన్ మజ
 మిను كقسم زمین *Kam Kism zamin*, Land
 of an inferior sort. అనగా కనిసిత్రులరంపాలము.
 కంకర n. s. كنگر *Kamkar*. Gravel, broken bricks.
 జల్లి.
 కంకరు n. s. كنگر *Kangara*. A scaling ladder.
 నూలునిచ్చెన.
 కంగారము n. s. (Tamil கண்காணம்) Watch,
 guard.
 కంగాలి for కంగాల్ adj. كنگال *Kangāl*. A
 miserable wretch, wretched. దిక్కుమాలిన. కం
 గాలిమంచము a flock bed, a wretched bed.
 కంగాలిపత్తెము paltry batta, a wretched pit-
 tance.
 కంగుడు చెట్టు n. s. A tree called *Cæsaria Tomen-
 tosa*. Rox 2. 421.
 కంగోరి n. s. كنگور *Kangora*. An arch or dome.
 The moulding in brick-work.
 కంచాయిలు n. s. A "consignment" of goods.
 కంచిని n. s. كنجینی *Kanchini*. A dancing girl,
 an opera dancer, actress, courtesan. బోగముది.
 కంజాయి n. s. گنج *gānjā*. The hemp plant
 (*cannabis sativa*) The fructification when
 nearly ripe is bruised and smoked to produce
 intoxication. కంజికా, జ్ఞానకుత్రము.
 కంజాయింపు, or కంజాయింపు n. s. گنج *qazyah*,
 Quarrel, wrangling, regarding distribution
 of water from a stream. నిల్లజగడము.
 కంజిఫాలు n. s. گنجفایلو *ganjifālu*. A pack of
 cards, a game at cards. ఒకజత ఆడేకాకితా
 లు, పుకవిధమైన కాకితాల ఆట.
 కంటి, or కనితిచేత n. s. A sort of fish. ఒకవిధమై
 నచేత. Russell plate 104 where చల్లనిరుకంఠ
 is rendered A species of *sparus*: with a
 prickly head and large eyes.
 కంఠిరామవరహ, కంఠేరామ హనుమ n. s. كنتی *రాయి*
 كنتی A cantaroy (Kanterai) pagoda; equal
 to Rs. 2. 14. 8 being equal to ten cantaroy
 fanams: another rate gives Rs. 2. 13. 0. ఒక
 నాణ్యము.
 కండ్రిక, or కండ్రిక n. s. A small hamlet. చిన్నపల్లె.

కండ్రిగుత్త n. s. "A fixed rent." *Ganj*. కాళ్ళిరచే
 రీజు.
 కండ్రి n. s. كهندي *Khandi*. A certain mea-
 sure of grain. పుట్టి.
 కండ్రిగచేత n. s. "Kundinga." A sort of fish.
 Russell No. 203. "A species of *Clupea*."
 కండుబయిచేత n. s. The sepia or cuttle fish,
 which produces the కండుబయితుయిక the bone
 from which pounce is made.
 కండ్రివి n. s. (Tamil கண்டி) A disgusting
 sight, a horrible spectacle. చూడఘోరముగా
 తుండేటిది.
 కండ్రిక n. s. A small hamlet. చిన్నపల్లె.
 కండ్రివా n. s. *Khandwa*. A sort of cotton upper
 cloth, a kind of fringed cloth. దుప్పటా.
 కంఠిర్క్ adj. كمنترين *Kamtarin* Least, most
 humble, humblest, meanest.
 కంఠాచార adj. كنداچار *Candāchār*, (K.) Mi-
 litary. జండుశంబంధమైన. కంఠాచారము n. s.
 The native militia కట్టుబడివాండ్లు.
 కంఠోటి n. s. *Khandoti* (M) A bag of money.
 రూకలశంఠి. (Bellary.)
 కంబరుతాడు, or కంబారుతుట్ట n. s. Coir rope; a
 mat made of coir. ఒకవిధమైన మోకు.
 కంబలేట n. s. From "Camlet." ఒకదినుసు నాణ్య
 మైనకంబళి.
 కంబాయి n. s. *Cambay*. A sort of cotton cloth
 called *charcona*. వస్త్రవికేషము.
 కంబారులు n. s. Servants, labourers. శనివాండ్లు.
 కంబితీనుట v. n. (A phrase at Madras,) To run
 away. ఉరుకుట.
 కంభర్తియినాము n. s. كامبھرتي انعام *Kam bharti*
inam. A supplementary or additional grant
 of inam land. యింకాకూయి గాముచ్చినమాన్యనేల.
 కక్కినచెట్టు n. s. "Nella kakisha." Rox. 1. 712.
 A tree called *Posoqueria uliginosa*. ఒకచెట్టు.
 కచావన్ n. s. *Cachāvans*. Trickery, league,
 combination. మోసము.
 కచేరి, or కచ్చేరి n. s. كچھیری *Kach-heri*. An
 office, or place for publick business. A pub-
 lick court. A nautch; the ceremony of dancing
 at a wedding &c. కాలుపుకూటము, అధికారి

చారణజరిగించేయిల్లు, పెండ్లి మొదలయినవాటిలో బకూమందికూడిబోగమువాండ్రను ఆడించడము.

కచ్చా adj. **కచ్చా** *Kach-cha*. Unripe, raw, unsettled or rough, not fair, mean, low, base. **శుండ్రు**, **కుడరని**, **నిచమైన**, **అల్పమైన**. **కచ్చాశేరు** the lesser seer, as defined under **శేరు**. **కచ్చామనిషి** a mean fellow. **కచ్చాకూట** nonsense, a foolish expression. **కచ్చావనూలు** trial for extortion: making him account for his collections.

కచ్చుకడా, or కచ్చుకడా n. s. **కచ్చుక** *Kach Karah*. Tortoise shell. **తాపేలుపెంకు**, **దీన్ని** **ఖడ్గమనిన్ని** అంటారు.

గజము n. s. **గజ** *gaz*. A yard. Trick. **నేలకొలిచే** **మూడడుగులకోల**, **మోసమున్ను**. **సూరుగజాలు** hundred yards.

గజరా n. s. **గజ్ర** *gajra*. Bracelets made of flowers, which at marriages are given to the guests. **చేతికివేసుకొనే** **పూలకంకణము**.

ఖజాంచి, or ఖజాంజి n. s. **ఖజాంచి** *Khazanchi*, (also wrongly spelt **ఖజాంజీ**) A Treasurer. **దివాలాపురుకల** **కొట్టుదూదవం** **దేవాడు**.

ఖజానా n. s. **ఖజానా** *Khazana*. A treasury. **దివాలాపురుకల** **కొట్టు**.

కజాయి for ఖసాయి, or ఖసాయివాడు n. s. **కజాయి** *Kassai*. A butcher. **కటికవాడు**.

కజ్జా for ఖజయా n. s. **కజ్జా** *Kazyia*. A quarrel, dispute, altercation. **జగడము**. **ఖజ్జాశుడుట** to quarrel.

ఖజ్యా, or ఖజ్య n. s. for **ఖజ్య** *Qazyia*. A quarrel. **జగడము**.

కటాకటీ for ఖటాకటి n. s. for **ఖటాకటి** or **ఖతఖత** *Khatkhat*. Wrangling. **జగడము**, **పోరు**.

ఘటాటోపు n. s. **ఘటాటోపు** *Ghatatop*. Covering of a palkī or carriage. Thick clouds. **పల్లకిలేక** **బండియొక్క** **మరకా**. **మబ్బుఘటాటోపు** **వేసుకొని** **వచ్చినది** it is overcast.

కటాయి, or కటాలు n. s. **కటాయి** *Katai*. *Katā-oo*. Cutting. **కోయడము**. **నజరుకటాయి** the money paid for leave to reap a crop. **కోతకు** **సెలవుతీసుకోవడమునకు** **గానుయిచ్చే** **రాకలు**.

కటాయించుట, or కతాయించుట v. a. from **కటా**

Katana. To enter in an account. To post in an account (Mahratta.) **దాఖలు** **వేసుకొనుట**.

కటావణి, ఖతావని, కతావణి n. s. **కటావణి** *Katāvanī* A ledger, an entry, a statement.

కట్టియగాండ్లు n. s. plu. (Tamil **కట్టియగి**) Heralds, panegyrists. **భట్టువాండ్లు**.

కట్టుచూములు n. s. Allowances or remissions made in Guntoor to those who (**కట్టినారు**) have repaired the tanks under which they cultivate.

కట్టెము for కట్టము n. s. Proclamation, a declaration to give notice, **ప్రకటన** **కావడమునకై** **అరిచి** **వెళ్ళడము**.

ఖట్ల n. s. **ఖట్ల** *Khatla*. A bad debt (Bel.) **చచ్చు** **బాకీ**.

కడంబె n. s. (Tamil **కడంబె**) The Elk. **కణి** **తమ్మగము**.

కడవు n. s. (Tamil **కడవు**) An inferior sort of grain called **నవానింజ**, **వడ్లలో** **ఫేదము**.

గడబడ for గడిబడి n. s. **గడబడ** *garbari*. Rumour: hubbub. **దడబడలు**.

గడమంచె, గడవంచి or కడవంచి n. s. **గడవంచి** *gharonchi*. A frame with legs to put the things on. **మూటలకు** **కింద** **వేసే** **టివి**.

ఖడాయించుట v. a. **ఖడా** *khara karna*. To erect, set up, establish, found, to pitch a tent. **నిలువుట**, **నిలువ** **బెట్టుట**.

ఘడి n. s. **ఘడి** *ghari*. An hour of twenty-four minutes. **గడియ**.

గడిబిడి n. s. **గడబిడి** *garbar*. Confusion, puzzle. **దడబిడలు**. **గడిబిడిమనిషి** a violent man, an outrageous person. **దడబిడలు** **వేసే** **వాడు**.

గడిఫలము n. s. from **గడి** *ghari*. A fortress, a hill fort. **కోట**, **దుర్గము**.

గడకారి n. s. A mason. **కాసావాడు**, **కొల్లకువాడు**. The attendant who carries the spear before an elephant. **ఏనుగు** **కు** **వె** **వాడు**.

గడ్డ n. s. A water course (Ganj.)

గడ్డపీలిక n. s. Tow, caulking stuff. **జనుము** **దువ్వు** **గా** **వ** **దే** **వ** **ని** **మా** **లి** **న** **ట**.

కడ్డాయము (Tamil கட்டாயம்) or ఖడ్డాయము n. s. Violence, force, compulsion. బలవంతము. Distraint, as by government. దివాలామువారు చేసేజోరావరి. వడ్డకడ్డాయముపోయనుసేటిష్ట a government order to merchants to receive grain at a certain price which they were compelled to pay. This was a Musulman custom abolished by the English: it is similar to billeting soldiers. కడ్డాయముచేసుట to constrain, to force.

ఖడ్డీ for కడ్డి n. s. A stick. శ్రుడక.

కడ్డం i. e. కడ్డాయము n. s. Compulsion, force. బలాశ్చారము.

కణజ n. s. An embankment, anikut, or dam.

కణిశము n. s. (Tamil కణిశம்) Proper weight or value. Usually. adv. about, nearly. సుమారు.

కణిశించుట v. a. (Tamil కణిశించుట) To judge of the proper weight or value. ఉజ్జాయించుట.

కతల్ చేయుట v. a. from కత్ల కర్నా Qatl karna. To slay or kill. చంపుట.

కతాయించుట v. a. See కటాయించుట.

కతావణి See కటావణి.

కతేత్ n. s. Khatel (M.) A packet or bundle of papers.

కత్తిరించుట, or కత్తిరించుట v. a. from కత్రి Ka-tarna. To cut cloth with scissors or shears. To snuff (a candle.) To clip, to crop, to poll the head. కత్తిరితోతుండించుట, నరుకుట.

ఖత్తు n. s. خت Khāt. A letter. జాయి. A style or school of music, రీతి, తరహా, as కర్నాటక ఖత్తు and చేళీయఖత్తు.

కత్తువ n. s. A dam, mole or bank. అనకట్ట.

ఖల్ల n. s. خلل Khalla. A bad debt. చచ్చుబాకీ.

కదపా n. s. An agreement, a written bond. ఒడంబడికె, కుశ్రము.

కదము for ఖదము n. s. قدم Qadam. A footstep. Twelve inches. అడుగు, కందెండుఅంగుళములు.

కదిర n. s. Kadira? ("Kuddera" Russell No. 175-176-277-178) A slender pipe-shaped fish. మత్స్యవిశేషము.

కడిం n. s. كديم Kadim. An old servant, an old inhabitant. కడిములు the old and hereditary cultivators of a village. మిరాశి కాపులు.

కదుపా n. s. See కదపా.

కడ్డాయించుట v. a. గరమా Garmana? To brow-beat. కడ్డించుట.

కడ్డా n. s. (K.) Gady-anna. A weight used in weighing silver. (Reeve) ఒకనాణ్యము, ఒక శుడికట్టు.

కనకపిల్లె n. s. (Tamil கணக்கப்பிల్లె) A clerk. కరణమువాడు.

కనకరత్త n. s. A species of fish: a species of scomber. Russell plate 136. మత్స్యవిశేషము.

కనము, or కనముచెట్టు n. s. A tree, called Saccharum exaltatum. Rox. 1. 245.

కనముచేప n. s. Canamu. A fish: a species of Cyprinus. మత్స్యవిశేషము. Russell, plate 204.

కనసచేప n. s. Canasa. A fish: a species of Sparus. మత్స్యవిశేషము. Russell plate 109.

కనాలి n. s. Canali. (French.) A canal. కాలువ.

కనిసిచేప n. s. Cunişi. A sort of mullet. Russell plate 181. మత్స్యవిశేషము.

కనిం n. s. غنيم Ghanim. An enemy, an invader. శత్రువు, దురుడుచేసేవాడు. T. 2. 173.

కనిము adj. (Perhaps an error for غني Ghani) Opulent, rich. ఆకాపులునిండాకనిములు they are opulent, or substantial men.

కనుకూలి n. s. Canu-culi. Fees taken for viewing and sorting coins.

కనుజు n. s. Canuzu. See కణజు.

కపాచిట్ adj. and n. s. غپ Ghapchup. Silent. "Silence!" చిట్టుకుపాటుకు.

కపాతు, or కపాతు n. s. Cabāt. A capon. విత్తులు తీసినకోడి.

కపాయి for కపా n. s. قبا Qabā. A gown reaching to the ancles. కురకలుతోడినేతుకచాక్కా.

కప్పుకపోలు n. s. كپڑہ Kaparphūl. Gauze. గాజుగుడ్డ.

కప్పాలు n. s. plu. گپ Gap. Bragging, boasting. జంభాలు. కప్పాలుచు డాయించుట గామాగ్ప to brag, boast.

కబరు n. s. قبر Qabar. A tomb. గోరి.

కబరు, or ఖబరు n. s. خبر Khabr. News, report, a message or notice. సమాచారము. నిజకబరు certain intelligence. ఖబరుకాకితము a newspaper.

ఖబరుదారి n. s. *خبردارى* *Khbardār*. Care, tending, attention. జాగ్రత.

కబరుస్తాను n. s. *قبرستان* *Kabristān*, A burial-ground. పాలేహోటు.

ఖబర్దారు interj. *خبردار* *Khbardār*. Beware! take care. Avaunt! keep off! stand off. భద్రము, జాగ్రత. ఖబర్దారుచేయుట to take care.

కబాటు, or గబ్బాటుబింసు n. s. *گبابت* *Gabbāt*. (also called కబాడుశిరుకు, కిరాణం, or ఖిరాడా.)

Huckstery; a phrase for treacle. బింకర, కొప్పెర, గ్రంధ్యములు, మిరశికాయలు, మసాలా, వక్కాకు these constitute a minor source of revenue.

కబాడము n. s. A bullock load (of grass, firewood &c.) కబాడియొద్దులు bullocks carrying firewood or forage.

కబాతుకోడి n. s. *كباب* *Kabāt*. A capon. విక్తులు తీసినకోడి.

కబాబు *كباب* *Kabāb*. A ragout. A made dish of roast meat. వేల్చినమాంసము.

కబాయి, or కపాయి n. s. *كبا* *Kabā*. A shirt, an ornamental garment. శృంగారార్థముగా అన్నిటికి సైనికవేసుకొనే చిన్నచొక్కా. KP. 5. 232. నవ శుక్రవసము నానామణులు గ్రుచ్చిన వచ్చకుట్టుక బాయి బాగునెరవ.

కబుజ n. s. *كبخ* *Kabza*. Hilt, haft, పిడి. కబుజ బావి a small well.

కబుజు n. s. *قبض* *Kabz*. A receipt for pay. రసీదు.

కబురు n. s. (for ఖబరు *خبر* *Khabr*.) News, tidings. వర్తమానము, సమాచారము.

కబూలు n. s. *كابل* *Kabūl*. An agreement. శుక్కుతి. కబూలుఅయినాడు he agreed.

కబేలా n. s. for కబాలా *كبالا* *Kabāla*. A document, title deeds. ఐస్తావేజు, యింటికాత్రము.

కమరకాయ for కమరక n. s. *قمرق* Name of a fruit. (Carambola.) తమరతకాయ, కర్పరంగము అనేకాయ.

కమరసాల for కంయిరసాల n. s. *كم ارسال* The sum short in the remittance. ఇరసాల్ కమ్మి.

గమాతు for గామత్తు n. s. A leak in a ship. ఓడు. గమాతువుద్ది there is a leak.

కమాను n. s. *كمان* *Kaman*. Meant for the French "command," a march or military journey. ఒకతుక్కుడిగా సిపాయిలుపోవడము.

కమాను n. s. *كمان* A bow, an arch. విల్లు, విల్లువం శుకట్టడము. కమానుకర్ర the bow of a drill. కమానుబద్ద the spring of a watch. తీరుకమాను *تیرکمان* *Tīr-kamān*. A bow and arrows. కమానోదస్తా, or మాదేకులకమాండస్తా A large bow for cleaning cotton.

కమాయసుదారుడు for కమావీసుదారుడు n. s. *كامايش دار* *Camayish-dar*. The officer appointed to collect the revenues of a district. కాలాకా అములుదారుడు.

కమాయిషి, or కమాయిసు for కమావీసు n. s. *كامايش* The business of collecting revenues. Period of Government: time of management. Affairs, business, details. The whole: the entire. This phrase is known to be wrong; it was introduced by the late Nabob of Masulipatam in corresponding with Asaf Jah the Vizier. దివారా శురుకలనుకండేవుని. Usually the management of affairs. నిర్వాహకము, వ్యవహారదక్షత. ఆతని కమాయిసులో in his time మాకమాయిసుచూచేవాడు our agent.

గమారువాడు for గవారువాడు n. s. *گنوار* *Ganwar*. A villager. నాటుశురశువాడు.

కమిచీ n. s. *كمچی* *Kamchi*. A whip. కొరడా, చముకు.

కమితరీఫ్ *كمترین* *Kamtarīn*. adj. Least, most humble. దీన.

కమితి, కంతీ n. s. *كمتی* *Kamti*. Less, deficiency. తక్కువ, లోపము.

కమిలి n. s. *كمل* *Kammal*. A blanket. కంబళి.

కమమేషి for కంమోబేషి adj. *كموبیش* *Kamobesh*. More or less. సుమారు.

గమేళా n. s. *گمیلہ* *Gumēlā* (Portugueze, Camera?) The tops of masts (in which the men stand.) వాడస్తంభములో మనిషినిలిచేటట్లు గాకట్టియుండే అంకెస్తు.

గమ్మత్తు n. s. *گمت* *Gammat*. Diversion, amusement. వేడుక, తమాషా.

కమ్మరొవుట్ట n. s. *كمربتا* *Kamr-patta*. A waist belt. నడికట్టు.

కమ్మరు n. s. كمر Kamr. The waist. నడుము. కమ్మ
రొబండు, నడికట్టు a belt.

కమ్మలి n. s. (From كمل Kammal.) A blanket.
కంబళి.

కమ్మి n. s. كمي Kamī. Deficiency. లోకము, త
క్కువ.

గమ్మత్తు n. s. گمٹ Gammat. See గమ్మత్తు.

గయాళకడ్డ adj. غیال Gayāl. Deserted, abandon-
ed. పాడువేయబడ్డ, విడవబడ్డ.

గయాళుభూమి n. s. Waste, uncultivated land. పా
డువేయబడ్డనేల.

గయావాలి n. s. A bramin subsisting upon the
offerings made by pilgrims at Gaya. Usual-
ly, a term of reproach for a Bramin. అశ
చరితుడుగావుండే బ్రాహ్మణుడు, ఆఘాత్యగాడు
గావుండేవాడు.

కయిసారు n. s. Caisar. Scissors. కత్తిరి.

కయిదు n. s. كید Kaid. Restraint, prison. చెర, ని
ర్బంధము, కావలి. ఆతక్కులుకయిదుచేసినపిమ్మట
after the accounts were closed.

కయిపు n. s. كیف Kaif. Intoxication. మత్తు, మ
యికము.

గయిరువలియా adj. (Marata) Ghair vilya. Not
in the class, not in order. అక్రమమైన.

కయ్యరముత్తము n. s. An inferior sort of pearl.
ఒక మట్టజాతిముత్తము.

గరండీలు n. s. Garandīl. Grenadier. ఎత్తు గావుం
డేసిపాయి, గరండీలకుంపిని a company of gren-
adiers. పొడుగాటిసిపాయిలవళము.

కరకసా, ఖరఖసా for కరకసా n. s. كركشا
Karkasha. Tumult, riot. వ్యాజ్యము, జగడము.
కరకసాభూమి Land that is debateable, as
lying on two boundaries.

గరజ n. s. غرغ Gharz. Need, want, occasion.
అక్కర, అగత్యము.

ఖరడాకాకితము n. s. Kharla, Rough, coarse
paper. ముతక కాకితము.

కరపాణి n. s. (Tamil கரப்பాணி.) Scurf, eruptions
on children. Ainsl. 2. 530.

కరవచేతు, or కారవచేతు n. s. Carva, carava. fish,
being a species of Sparus. Russell, plates
89-125-139. కరితె Russell No. 106. A fish :
a species of Sparus.

కరవాడు for కరువాడు n. s. (Tamil கருவாடு.)
Dried salt fish. ఉప్పుచేతు.

ఖరా adj. كره Kharā. Pure, prime, best sort,
genuine, honest, candid, sincere. నిశ్చయమైన,
యథార్థమైన. వాడుఖరానునిపికాడు he is not
an honest man. ఖరాగా adv. Positively, as-
suredly, regularly, without error, without
fail. నిజముగా, గట్టిగా, స్థిరముగా.

ఖరాజు n. s. كراج The government revenue.
దివాలిపువచ్చుబడి.

కరాజినుస్సు, ఖరాజినుస్సు n. s. Medical drugs.
మందదినుసు. See కబాటు.

కరాసి n. s. A scribe, a writer. తేలిరి.

ఘరానా n. s. گھرانہ Family, household. ఘరా
నానునిపి a respectable man.

ఖరానా n. s. probably an error for كراول A
wooden shoe with an iron ring worn to keep
the shoes from the dirt or mud. అడుగునయిన
దుతుంగరము వేసిన మెకవిధమైనశప్పాతుకట్టె.

కరామత్ n. s. كرامت A miracle. మహిమ.

ఖరాయితులు n. s. plu. A whipper, a flogger.
జేరుబంతుతోకొట్టేవాడు.

కరారు n. s. قرار Agreement, engagement. నిష్క-
ర్ష, నిర్ణయము. కరారునామా ముంజిరా, a deed of
agreement. ఒడంబడిక.

కరారువాక్కుగా adv. Perhaps an error for كرا
Honestly, exactly. ఖండితముగా, శరీగ్గా.

కరాళిలేజి n. s. A furious horse. తుళ్లేగుర్రము.

కరిడి n. s. (Tamil கரி.) A bear. వెలుగొడ్డు.

కరితె n. s. A sort of fish: the perch with a
bifid fin. Pristipoma Carissa. Cuvier. 5.
261. 331. A species of Sparus : or, Sclopsides.

గరిది for గది n. s. گری Invasion, incursion.
Tour, round, rule, government. చొడు, శివారి,
ప్రభుత్వము.

కరిముక్కు n. s. A fish, a fresh water fish. ఒకచేతు.
See in Buchanan's Mysore 3. 344.

ఖరీదు n. s. كری Price, value. వెల. ఖరీదుచే
యుట to buy.

ఖరీదుబంది n. s. كریبند Settlement of
price. వెలయొక్కయేర్పాటు.

గరిబు adj. and n. s. گریب Poor, mild, humble. A
stranger. బీదవాడైన, తిన్ననివాడు, తిరాయివాడు.

గరిమకర్వరసలామకు *غريب بر سلامت* Salutation to thee, oh cherisher of the poor! (a perpetual phrase in letters, like "your obedient humble servant.") ఓసరకుకుడాసీకండము.

కరుకులు, కరుకువరహాలు n. s. plu. A pagoda worth four rupees. నాలుగురూపాయాలవరహా.

గరుజు for గరజ్ n. s. *غرض* Want, occasion, necessity. నిమిత్తము, అక్కర, అగత్యము.

కరుడులెక్క n. s. Daily account, a running account. దినవహి. లెక్కలుకరుడుచేసుట to balance or settle.

కరుమాజా n. s. *కర్బజ* A musk melon. కరుమాజాపండు.

కరుమాజాదోశికాయ n. s. A musk melon.

కరోడా n. s. An overseer, an inspector. A Collector. అధికారి.

కరోలి n. s. *قرول* A large matchlock. పెద్దకర్పాటకకుపాకి.

ఘర్పు for ఖర్చు n. s. *خرجا* Expenditure, expense, subsistence. శలవు, వ్రయము. ఘర్పుకులేదు I have no money. ఘర్పుకుచాలదు the money is not sufficient. ఘర్పుకుకావలసినది I want money. గ్రామఘర్పు, బాజాఘర్పు village fees. A cess levied on the villagers by the accountant and head farmer on various pretences. The money so collected forms a parish fund : which is laid out in bribes to superior servants, in feasting travellers, in feeding passing troops of dancers, or jugglers, and so forth : but the greater portion is appropriated to the private use of the village authorities. These are similar to the *Poors Rates* : both in severity of exaction and wantonness of expenditure. This wretched system is now in some degree abolished, being forbidden by Government.

ఘర్పుచేయుట, or పెట్టుట v. a. *ఖర్చుకర* To expend or lay out, discharge, pay away. వ్రయముచేసుట.

ఘర్షకాయలు n. s. plu. A kind of small tart. శుభ్రాస్యవిశేషము.

కర్పా n. s. *قرنا* A trumpet. పూదువాద్యవిశేషము.

కర్తాయి n. s. an error for *قرمز* *Krmiz*. The colour used in painting. కళ్ళుకర్తాయివన్నె "Lake"red. Crimson.

కలం n. s. *قلم* A pen (of reed) A paragraph. లేఖనీ, ప్రకరణమున్ను.

కలంకారి n. s. *قلمگاری* A kind of chintz. (Lit : pencil work, being painted with pencils or painting brushes.) కలంకారినుద్ద chintz. ఒక తరహారాతవన్నెగుద్ద.

గలంకచెట్టు, or గులుంక n. s. A tree called *Limnonia Pentaphylla*. Rox. 2. 381.

కళంకము, or అశుభసౌలము n. s. Land that pays no tax unless cultivated. శుయరుచేస్తేకన్నుయిచ్చేభూమి.

కలంబిత్తులు n. s. *خولنجان* (Also spelt *Kalōnji*.) A plant, *Galega maxima*. Ainslie 2. 157. the Tamil word is *காயలேజை* or *கொள்లై* *காயలேజை*. Telugu వెంకలి.

కలందాను n. s. *قلمدان* A pen case ; a standish ; an inkstand. కలంపెట్టె.

కలవతి n. s. Caulking. లచ్చుము.

కలము for కలమ్ adj. *قلب* Base, adulterated. చెల్లని, తప్పు. కలమురూపాయి a false rupee. (coin) See కళవి.

కలబెట్టుట v. a. To stir, agitate. కలుపుట.

గలభ, or గలభా n. s. *غلب* Up roar, confusion, disorder, disturbance. G. 7. 30. and 7. 63. అల్లరి, తారుమారు, కలత.

గలభరించిన adj. Troubled, disordered, confused. తారుమారుచేయబడ్డ, గందరగోళముచేయబడ్డ.

కలమరచేప n. s. A fish, a species of *Sparus*. Russell No. 92.

కలముగడి n. s. A great gourd or melon.

కళరభూమి n. s. Alkaline earth. చతులనేల.

ఖలలు n. s. *خلل* Ruin, mischief, harm ; commonly in Telugu, disorder, confusion. చెరువు, హాని, కలత.

కళవాసీము n. s. (Tamil *கனவாசీ*) Some grain left on the thrashing floor for the labourers in part payment for their labour. నేద్యగాండ్లకుకళ్ళములోవిడిచించేభాగ్యము.

కళవి for కల్పి adj. *قالب* Rejected, base, adulterated, bad (as coin) చెల్లని, తప్పు. See కలము.

ఖలనా for ఖాలినా adj. *خالصا* Retained under Government, not rented or alienated. దివారమువారుస్వంతముగాపెట్టుకొన్న. Fiscal.

కలాబత్తు n. s. كلابتون Kalabutūn. Gold or silver thread : and it is sometimes used for gulāb.

కులాబ. (Shak. 1286 and 2023) Handle, staple, hinge, link, hook, clasp.

కలాయి, or కళాయి n. s. قلعى The silvering at the back of a mirror. Tinning of copper pots. అద్దమునకురళిము వేయడము, సీసమువూయడము.

కలాలి, or కలాలి adj. كلالى Of or belonging to arrack. సారాయిసంబంధమైన. కలాలిబని the spirit trade. కలాలిశానా an arrack shop, a gin shop, an arrack manufactory.

కలావరు, or క్లావర్ n. s. كلاب్ Clubs (at cards.) ఆడేకాకిరములలో సైకవారి.

కలాసు, or క్లాసు n. s. The "glacis" of a fort. Also a wine glass. కోటగోడతోచేరినట్టుగా యేటవాయిగావుండే క్రుడేశము, గాజుగ్లెస్.

కళాసువాడు n. s. كلالسى A Khalassy. i. e. a sailor, a lascar, a tent-man, a gunner. కామాటిబనివాడు.

కలింగలు n. s. (Tamil కలివీతము) The sluice. అలుగు.

కలివిలి (an error for كلىلى) A squabble, uproar, confusion. గండరగోళము. కలివిలిద్దాడుట to squabble. కలివిలిచేసుట to confuse.

కలిపా, కలిపా, కలిపి for كلالى n. s. A cover, a case. బర.

కల్ప n. s. Suspicion, mistrust. మనోమానికీరము.

కల్పి n. s. Mixture, medley, confusion.

కల్లారు n. s. كلالى Granulated, crystallized, milled (as a rupee) on the edges. అంచులోని తలుసీతలుగావుండేరూపాయి.

కల్పకు n. s. Confusion, turmoil. అల్లరి. (Gruff goods: gruff crops as turmeric, onions. &c.) (Nelloor?)

కల్పించుట v. a. كلالى To throw into confusion. గండరగోళముచేసుట, తారుమారుచేసుట.

కల్ప n. s. A curl. ముంగురులు? Lavanya. 3. మనువనిసాగసుకల్పతఘ్నకృనిసంఠ.

కల్పీపర్చాన్ n. s. The driver or spanker boom. A shoulder-of-mutton main-sail in a lugger. ఒకవిధమైనవాడబాప.

కల్పచ్చ, or కల్పిచా n. s. كلال Mustachios. తుస్తీలు.

కల్ల n. s. కల్ The neck. గొంతు. కల్లచడాయించుట to hang.

కల్లంతీరువ n. s. A fee of about twenty seers at each threshing floor, i. e. a harvest fee granted by the owner to several persons, or granted by the owner to ploughmen. కల్లంమిట్టలోవారివారికియచ్చేరుసుము.

కల్లచేత and శరీకల్లచేత n. s. A species of perch with an oblong tail. Russell on Fishes No. 123.

కల్లా n. s. كلال Grain, particularly before thrashing. Also, a shopkeeper's bill. సూర్యనిధాన్యము, అంగడివారిపెట్టె.

కల్లి n. s. كالى A lane. శుండు.

కవలచేత n. s. (Query, "Kowal") or కొవ్వళ్ళు? Russell, No. 186. a fish: a species of Clupea.

కవాడము n. s. (Tamil కవాలమ్.) A bullock load of grass or fuel &c.

కవాడు n. s. A relay or relief, as of bearers. అంచె.

కవాయితు, or కవాతు n. s. كوالى Rules; Manœuvring, evolutions. Drill, parade. సిపాయీలుకశరతుచేయడము.

కవారు adj. كوالى Gross, rude, inelegant, vulgar, dirty, coarse, foul. కుడ్డి, మోటు.

కవులు n. s. an error for كوالى An agreement. Stipulation. ఒడంబడిక. కవులుకమ్మ, or కవులుదిమ్మ An agreement, with its counterpart. Articles and stipulations exchanged.

కశము, or కశెము n. s. كلال A fountain. ముగ్గ.

కమార్ for కసాలా adj. كلال Bitter, salt (water) చేదైన, ఉప్పుని.

కశిమ n. s. كلال Pursuit, the business in which they are engaged. పూసుకొన్నకృతి.

కశిమ n. s. كلال Trade, profession. వృత్తి, వ్యాపారము, కశిమకుర్రానితాళ్ళు palmira trees which are not fit for drawing toddy (lit: their occupation.)

కశరకు n. s. كثرت Practice, exercise. అభ్యాసము.

కశరు n. s. كثرت Excess. పెచ్చు. కశరాదాయము Surplus.

కసాయి, or కసాయివాడు n. s. قصابى A butcher. కటికవాడు.

కసాలా n. s. Difficulty, trouble, distress, tormenting. తొండర, యిబ్బంది. వాడికియింట్లో అన్నానికికసాలా గావున్నది he is in difficulty for daily food.

ఖసిచేయుట v. s. خصى كرز To geld, castrate. విత్తులుకొట్టుట, కచ్చికొట్టుట.

ఖసి Apparently meant for కృషి. n. s. Cultivation, manuring. వ్యవసాయము.

కనీదు n. s. كنىد A kind of needle work. Flowered patterns "drawn" on silk, &c. బట్టలమొదలూలుబుట్టలు వేయడము.

కనుబా n. s. قصبه The market town or head station. పెద్దపూరు, గడిశాలము.

కనురి n. s. قصور Fault, defect, failure. నేరము.

కస్తీ n. s. an error for كسبى Dunning, pressing often for payment. తరువు. రూకలకునిండా కస్తీచేస్తున్నాడు he duns very much for the money.

కస్తు, or కస్తీ n. s. كشت A patrol. యిండు, నగరి శోధన. గస్తుతిరుగుట to go the rounds, to patrol.

కష్ట n. s. for قاصد Qasd. Art, trade. కుసి, వృత్తి.

కస్బా n. s. See కనుబా.

కస్బీ, or కస్బి n. s. كسب A trade. వృత్తి, వ్యాపారము.

కహా n. s. كاه Order, rule, dominion, control, power. అధికారము, స్వాధీనము.

కా ఖా గా ఘా

Ka, Khā, Ga, Gha.

గా A vulgar vocative form for గాడా thus రామి గా, శర్మి గా.

ఖాం adj. خام Gross, crude, raw, unsettled, unripe, rough. కచ్చా, తచ్చి, వట్టి. (account.) ఖాంవారివీటా miscellaneous or petty items.

ఖాంఖా, or కాంఖాగా adv. ايجاباً ايجاباً Positively. అగత్యముగా.

గాంగానా (used as an adj.) Village by village. గ్రామవారి.

గాంసు n. s. Coarse cloth, dyed blue. నీలిగుడ్డ మో?

గాంజామా for గాంసామా n. s. خانسلمان A butler or head servant. ఉగ్రాణి, కారువారి.

ఖాందా n. s. خاندان Family, lineage, household. శంసారము.

గాంలాశంకు for కమలాశంకు n. s. كند The small orange. ఒకకిత్తిలిశంకు.

గాంలక్క n. s. خام A rough account, or memorandum. చిత్తులక్క, దివనహీ.

కాకిరము n. s. كغذ Kaghiz. Paper.

కాకడ for కాకా n. s. A torch. దీవిటి.

గాగరా n. s. గాగ్రా A petticoat (Bengali.) పాకడ.

కాజి n. s. كاضى Kazi. A Mahometan judge. The Cazy. కురకన్యాయాధికారి.

గాజుగుడ్డ n. s. "Gauze." గన్నగానాన్యాముగా తుండే పుకతరహానారగుడ్డ.

కాజుదారు, or కాసుదారివాడు n. s. كازدار A groom. (Turkish.) గుర్రపువారు.

గాజురగడ్డ n. s. كجزر A carrot. కంబవిశేషము, పుకగడ్డవేరు.

కాటకాయితనము, or కాటకతనము n. s. (K) Plundering, pillage, fowling. కిరాతకతనము, డాడు, దోపిడి. Local. ix. 304, line 16. See Reeve 415 under the word కాటక.

ఖాటా for కాటా n. s. كاتك Large scales. కుక్కోణము వేసిచూచే పెద్దత్రాసు.

కాటావారుడు, కాటాగరు n. s. A scale-man, a weigher. పెద్దత్రాసుచూచేమనిషి.

ఘాటి, ఘాటు for ఘాట్ n. s. اترگاہ or گاہی A hill-pass. కనము.

గాడ adj. గ్రౌ Ooarse, thick (cloth) కుతకైన.

గాడ vulgar for గడ adv. At, near. దగ్గర.

గాడారంబము n. s. Dry cultivation. పెట్టసాగు బడి.

గాడి n. s. گچى Vinegar. సిర్ కా.

గాడివరచా n. s. A sort of gold pagoda worth four rupees. It is now disused. కరుకువరచా.

గాడి n. s. గ్రౌ A cart, chariot, carriage. బండి.

గాణి n. s. Hereditary right : hereditary office or employ. The same as మిరాసి.

గాని n. s. گچى A measure of land ; 57, 600 feet square. ఇరువైగుంటలనేల.

గాతరసు, or గాతరుసు కాకితము n. s. ' Cartridge' paper. కుతక కాకితము.

గాతా, or ఖాతా n. s. Coir : cocoanut-husk fibres. పెంకాయపీచు.

గాతా for ఖాతా n. s. گچى Account, ledger.

లెక్క. ఖాతా లెక్క a running account, an account current. ఖాతా Traffick, dealing. అతనితో ఖాతాపడ్డాను I had dealings with him as a merchant. మాఖాతాదారులు people with whom we trade or deal.

గాతు n. s. A ship's hawser. అమారుతాడు, మోకు.

గాడనకపి n. s. A two sheaved pulley. రెట్టక పి, రెండుచక్రములుగలకపి.

ఖాదా, or ఖాదీ n. s. گچى An uncut piece of coarse cotton cloth. కుతక రేకు.

ఖాని adj. گچى Private, domestic, household. స్వంతయింటిసంబంధ మైన. ఖానిలెక్క a private account, not a public document. ఇంటికింద వ్రాసిన వైనము. మీఖానికితెండి keep what follows for your private perusal.

కానుగొయి n. s. قانونگرى A remembrancer or overseer. An officer of a large district acquainted with its customs and with the nature of its landed tenures. పుకతాలూకారీవా జుయెరిగిభూముల వివర లెక్క పెట్టుకొని యుండే ప్రద్యోగశుడు.

ఖానుసుచారు, or ఖానేసుచారులెక్క n. s. گچى شمارى A census or account of population.

కానుసు n. s. قانون A canon, rule, ordinance. సూత్రము. కానుసుగొయి (vulgarly కానుగొయి) the remembrancer ; or overseer in a village. (See Despandia Elph. page 27.)

గాఫరా, గాబరా, ఘాబర, ఘాబ్రా n. s. گچى Fright, terror, uproar, confusion. భయము, కలవరము. ఘాబరాశుడు to be in a fright.

ఖామందు, or ఖావందు n. s. گچى Lord, master, owner. నాయకుడు, యజమానుడు, స్వంతగాడు.

కామకా for ఖామఖా adv. گچى Positively, without fail. Whether or no. అత్యముగా, గట్టిగా.

కామరా, కామ్రా or కామెరా n. s. గچى A chamber, room ; cabin or hold in a ship. గది, అర.

కామిరి Perhaps for కామరా n. s. గچى A ship's hold, a room, a chamber. అర, గది.

ఖాము adj. گچى Raw, unsettled. తీరితీరని.

గాముగానా adj. See గాంగానా.

కాముగారి, or కాంకారి n. s. گچى Operations, repairs of tanks, &c. శని, మరమ్మతు.

కాయము adj. گچى Firm, fixed, established, confirmed, constituted, permanent. రూఢియైన, నిశ్చితమైన, శాశ్వతమైన, నిలకడైన. కాయశురుచుట to establish, to admit as true, or confirm. కాయశుద్ధ confirmed.

కాయదా n. s. گچى Custom, rule, ordinance. విధి, నిర్ణయము.

కాయిలా adj. گچى Sick, ill. బిల్లుకుదురులేని.

కారంజా, or కారంజీ n. s. گچى An artificial fountain or jet d' eau. బుగ్గ.

గారతు n. s. گچى Destruction, ravage, plunder. హతము, దోపిడి.

గారతుచేసుట v. a. گچى To destroy, plunder. పాడుచేసుట, కొల్ల పెట్టుట.

కారవా for కహర్వా n. s. گچى A dance by women dressed as boys. ఆడవాండ్లు మొగవేషము వేసుకొని ఆడతే ఆడ. See కారవా.

కారవిచేత n. s. A species of perch. (Russell No. 125.)

కారికము n. s. Unbleached cloth. కలవచేయని బట్ట.

ఖారిస్తాను n. s. Enmity, bitterness. కుగ, ద్వేషము.

ఖారీజులు n. s. (خارجی Kharīj) Harvest fees; being dues formerly deducted from the gross crop. ఇరుగోరులపొత్తునయిచ్చేరునుములు.

కారు n. s. کار Kar. Work, employment, business, affair, labour. కని, వృత్తి.

కారుఖానా for కార్ఖానా n. s. کارخانه Kārkhāna Workshop, repository. Establishment, office, manufactory. దొడ్డి, కనిచేసేవాటు.

కారుబారు n. s. كاروبار Kār-o-bār. Business. వ్యవహారము. Plague, fuss. తొందర, యిబ్బంది. నామీద కారుబారుచేస్తాడు he plagues me much.

కారువా n. s. كاروا Khārwā. A sort of red cotton cloth, used as covers for carriages, &c. ఒకతరహాముతకయెర్రరెట్టు. A dance. ఆట. See కారనా.

కారువాచేత n. s. See కరవ.

కారువాయి n. s. كاروائی Kārwaī. Carrying on a business, temporary arrangement. వ్యవహారము నుజరకడము, తత్కాలమునకుబంధించివస్తుచేయడము. Also (the same as కారు) a plough share. కారువాయిదోలు a demand or cess levied on estimate (Vizag. ?)

కారోబారి, usually కారుబారి n. s. كاروبار An agent, a man of business. కార్యకర్త, వ్యవహారీకుడు.

కార్కూన్ n. s. كاركون Karcoon. A land bailiff, an overseer, a manager. "The lowest agent or factor in managing ryots. Lit. a man of business." Malc. 1. 68. సారుకత్తి, జిల్లేదారుడు, తరత్రుదారుడు.

కార్జీ for కారింజా n. s. كارنجی A fountain or jet d'eau. బుగ్గ. In the north (Ooria) part of Ganjam, it is a corruption for Kazi a judge, and is used for a munsif.

కార్జెం n. s. (perhaps meant for కవీజా.) كبد The liver : (jecur) గుండెకాయ.

ఖార్తిస్తాను n. s. (خارستان Kharistan, A thorny place.) Enmity, bitterness, ill will. ద్వేషము, కుగ.

కార్బారు n. s. كاروبار Business, affairs. వ్యవహారము. కార్బారి an agent. నామీదనిండా కార్బారుచేస్తాడు he harasses me.

కార్వా n. s. كاروا Ooarse red cotton cloth. ఎర్రముతకరెట్టు.

కార్వా ఆట n. s. كاروار Khārwā. An indecent dance, so named from the town of Carwar in the Soonda country. ఒకవిధమైననర్తనము. (Pinkerton's Voyages, 4to vol. 8. 362.) Hamilton's East Indies 1723. chapter xxii.

గాలముచేయుట v. s. گال دینا Gal-dēna. To hang "on the gallows." చూకువేసుట.

కాలింకలు for కలింకలు n. s. (Tamil కలిపకప) A sluice. ఆలుగు, కలుజు.

ఖాలీ adj. خالی Khālī. Empty, vacant, unoccupied. ఉత్తదిగావుండే, పూరకవుండే.

కాలీజు n. s. A "College." పాఠశాల.

కాలె n. s. Mouldering. Mildew. శయిరు మొదలయినవాటికికచ్చేకాటుక. ఆశయిరుకుకాలెకట్టినది the grain is mildewed.

కాలేయము n. s. The liver, or jecur ?

ఖాల్సా n. s. خالصا Khālsa. A commonwealth. The government of the Sikhs was formerly divided among a number of petty independent chieftains under the Khalsa or commonwealth fixed by Guru Govind.

ఖావండు n. s. خاوند Khāvānd. Lord, master. ఎజమానుడు.

కావా n. s. كاوا Cāvā. The manege, lunging. గుడిత్రిప్పుట.

కావాబల్ల n. s. كاوبال Cāvā. A sort of planks, (mentioned in the Tariff.) ఒకతరహాకలకలు.

గావాయి n. s. كاوبای Cāvāi. A ship's topmast. వాడకొనశ్శంభము.

కావేళి, or కావేషి n. s. Spite, malice, ill will. ద్వేషము, కారషణ్యము.

కాఫ్రాసు A vulgarism for కావర్సును "It may be perhaps."

ఖాస్ దార్, or ఖాస్ దారివాడు n. s. كاردار Kāz-dār. A groom, or horsekeeper. గుర్రత్రువాడు.

ఖాసా adj. خاص Khāsa. Own, personal. స్వంత. ఖాసాగా personally, he himself, ఖాసాశు

కారి coming in person ; (the phrase used for the circuits made by any ruler : as a commanding officer, a collector, or a judge.

ఖాసా n. s. *خاسا* *Khasa*. A slave or hereditary bondsman ; such as are found among native gentlemen in the north, but they are never sold.

ఖాసు for ఖాసా adj. *خاص* *Khas*. Own, private, personal. *స్వంత*.

గాసు n. s. A sheave of a pulley. కట్టచక్రము.

కాహిలా n. s. *كاهيل* See కాయిలా.

కి Ki, కి Kī, క్షి Kḥi, క్షి Kḥī,
 గి Gi, గి Gī, ఘి Ghi, ఘి Ghī.

కించాటు for కించ n. s. Sorrow. వ్యాకులము. ను హాకించాటు గావునని I am very sorry for it.

కించాయిలు n. s. The English word 'Consignment.' అప్పగింపు.

కించాట for కించట n. s. Quarrel, dispute. వాగ్వివాదము.

కిచిడి n. s. *كچھڑی* *Khichri*: (vulg. kitchery.)
 The dish called *శులం* or boiled rice mixed with split pulse.

కిటికి, or కిడికి n. s. *كچھڑی* *Khirkhi*. A window : a little door : a ship's gangway. గవారి, దిడ్డి వారి.

కిటికోల n. s. (Tamil *கிட்டுக்கோలు*) Thumb-screws. వేళ్లకుకిందమీద పెట్టివుత్తేచిటికోలు.

గిడ్డంగి n. s. *Giddingi*. A godown : (from the Malay *gandong*) an outhouse, office, store-room, or prison. కొట్టు, గది.

కితానారగుడ్డ n. s. Canvas. కిత్రాను.

కితాని for కిత్రాను n. s. *کتان* *Kitān*. Canvas. కితానారగుడ్డ.

కితాబు n. s. *کتاب* *Kitāb*. A book. But more commonly a corruption of *کتاب* *khitāb*, any honorary title.

కినారా n. s. *किनारा* *Kinara*. Edge, border, bank. కట్ట, తీరము.

గిన్నె కాసు n. s. *Ginneh-cāsu*. (Tamil, *கிணைணி* *கிணை*) "Cup-coin." A gold coin formerly in

use worth (Rs. 17-8.0) five pagodas. See వర్ర మాసతరం గిణి newspaper of 4th January 1849 in a list of coins.

కిఫాయతు n. s. *کفایات* *Kifayat*. Benefit, advantage, profits. లాభము, ఆదాయము.

కిమ్మత్తు n. s. *قیمت* *Kīmat*. Price. ధర, వెల.

కిమ్మత్తురవానా n. s. *قیمت روانا* A pass certifying the value of the goods. ఆయాసరుకుల వెలను గురించిన రవానా.

గిరదా adj. *گردا* *Girda*. A round or circle. గుండ్రని.

గిరదాయింతుట v. a. To surround, to gird in. చుట్టుకొనుట.

గిరతు, or గిరుతు n. s. *گيرتو* *Girō*. Pawn, pledge, security. కుడవ, తాకట్టు.

గిరాకి n. s. *گراں* *Girān*. Dear in price. ఖరం, అధికవెల.

గిరానా for కిరానా n. s. *گيرانا* *Kirāna*. Grocery. చిల్లరసామాను, భుక్తిమీరకతాయవించుకుండు మొదలయిన సామానాలు.

కిరాయ, or కిరాయి *گيرایا* *Kirāya*. Rent, hire, fare. బాడుగ, కూలి, శత్రము.

గిరుతు, గిరొ, or గిరో n. s. *گيرتو* *Girō*. Mortgage, pawning. కుడవ, తాకట్టు.

గిర్దావరి n. s. *گيردواری* *Girdawari*. A circular (order) ఒట్టుపనుకుము.

ఖిర్దు n. s. *کھرد* *Khird*. Cultivation. కృషి, వ్యవసాయము. ఖర్దు ఆబాదు చేసుకొని having cultivated fully.

గిలాబ n. s. *گلاب* *Gilāba*. Plastering, applying, laying on : *paying* after caulking. గచ్చువ్రాయడము, పాడచలకల గండుకులప్పుము వేసిన దానిమీద కీలు మొదలయిన పాటిని చరమడము.

గిలాబలి See కలాబత్తు.

గిలాబుకుం ? "Gelleba. tunga." Rox. 1. 199. *Cyperus tenuiflorus*.

గిలాబు See గిలాబ.

గిలాసు, or గ్లాసు n. s. A wine "glass." గాజు గిన్నె.

కిలింబ, or కిలేంటు n. s. A port clearance bill, taken to prove that a ship has paid all port dues. వాడతల్లి పోవడమున కైయిచ్చే పత్రచిటి.

గిల్ల, or గిల్లామాటలు n. s. Slander, scandal, tale-bearing. చాడి, అంగుడు దుడిచిమాటలు.

గిల్లటల adv. (a bad phrase not to be used)

Early, betimes. పెంజలకడ. ప్రాక్షుల్లటలతింటాము we shall dine betimes.

కిసము n. s. قسم Kism. Kind, sort. విధము, తరహా.

కిస్తి n. s. كِست Kist. An instalment towards payment. వాయిదా.

కిస్తిబంది n. s. كِست باندی Kist bandi. Settlement of payment by instalments. వాయిదాలమేర్పాటు. See జమాబంది. కిస్తిబంది ప్రకారముగా in instalments.

కిస్సు n. s. See కిస్తి.

కిస్మీసు n. s. كِشمِش Kishmish. A raisin. ప్రాక్షుకంజు.

కిస్మీసుకంజు n. s. "Christmas:" which natives imagine to be connected with the preceding word! కిర్రుకంజు.

కింకాబు, or కిన్దాబు n. s. كَم خِواب Kam khwab. 'Kincob,' cloth of gold: brocade, silk worked with gold or silver flowers. మట్టాలు వేసిన కట్టు.

కిలి n. s. كِلی Kili. A key. తాళంచెది.

కిలిపట్ట n. s. كِلی پیتا Kili pitta: a fish: a species of perch. ఒక చేతు. Russell No. 126, 195.

కివాడ n. s. "A tract of land in which garden produce is generally cultivated, and which was formerly a part of the village." ఊరియట్టువులందేపాటిపాలము. D.

కిసా n. s. كِيس Kisa. A pocket in a jacket. చొక్కాలలోని శింపి, జేబు.

కు గూ ఖు ఖూ గు గూ ఘు ఘూ

కుంచ, or కుంఠి n. s. Kuncha. A sort of cap, with a flap behind. విడ్డలకు వేసే ఖైర వాసిము.

కుంజరి for కుంజరా n. s. Kunjari. A huckster, a fruiterer. చిల్లర అంకడివాడు, కుసారీడుకారా శ్రువాడు, కుండ్లమ్మేవాడు.

కుంజాటన, or కుంఠాటన n. s. Grief, regret. వ్యసనము.

కుంజాయిషి n. s. كُنْجَاوِشِ Gunjāish. Capacity: profit: the usual meaning is, defect, incompleteness, imperfection. లోపము. అల్పకల్లో సంజాయిషి మేమున్నితేదు there is no defect in this account.

కుంటకూన్యము n. s. A petty manyam. (Viz.) ఒక చిన్నకూన్యము.

కుంఠి n. s. كُنْثِ Gundi. A button: a kind of flower. బొత్తాను, తుక త్రుప్పమున్ను.

కుండుసాల n. s. The circle around Madras: the jurisdiction of Madras, under the Supreme Court's authority.

కుండ్రాయపొట్టు n. s. Kundrai pottu. Small dried fish. మర్చివిశేషము.

కుంబ, or కుంబా n. s. كُنْذ Kunda. The butt of a gun. కుపాకి అతుగు.

కుంఫిరి, or కుంఫిరి n. s. 'A company' of sepoys: or the East India Company. సిపాయాల జళము, ఇండ్య జేతమును ముప్పుదుమేలే నభవారు.

కుంబద్ n. s. كُنْبَد Gumbaz. A dome. గుమ్మటము. కలశము.

కుంబీ n. s. Bleaching (cloth) చలవచేయడము.

కుచ్చి, or కొచ్చి n. s. Oochin, a town in Malabar. ఒక కట్టణము. కొచ్చి కుక్క a spaniel. కుచ్చిగుర్రము a horse brought from Kutch.

కుజరాతి adj. Appertaining to Guzerat, made at "Guzerat." కుజరాతివాడు an inhabitant of Guzerat.

కుజరాని n. s. كُزْرَانِ Guzran. Life, employment, livelihood, daily bread, subsistence. వృత్తి, జీవనము.

కుజరాయింతుట v. a. كُزْرَانِ Guzaran. To present, offer. ఇచ్చుట.

కుజరి, కుజరి or కుజిరి n. s. A market place, thieving bazar (a Madras word.) కుజరివేళ shopping time: about sunset.

కుజస్తా adj. كُزْشْتِ Guzash. Passed, elapsed, సాలుకుజస్తా last year.

కుజారతు n. s. (Error for Guzārish.) Possession, holding (in charge;) పశము. Intervention. అతనికుజారతిని by, or through him as an agent. మాజాంకుజారతిని పంపించిన రూపాయిలు the rupees sent by the barber.

గుజారి n. s. An opulent man. ధనవంతుడు D.
 గుజరాను n. s. گزران *Guzran*. - Passing, liveli-
 hood. జరగడము, జీవనము. అక్కడగుజరానుచే
 యచాలరు they cannot prosper well there :
 they do not get on well.
 గుజ్జేరికుక్క for గుర్జీకుక్క n. s. A shock spaniel.
 కుచ్చికుక్క.
 గుడిగి n. s. گورگی *Gurgē*. Trowsers, pantaloons.
 (more particularly breeches.) మోకాలిదాకా
 తుండేచల్లడము.
 గుడిగుడి, or గుడుగుడు n. s. A small hookah. చిన్న
 తుక్కా.
 గుడిచి n. s. A peg; a small bit of wood?
 కుడివారము n. s. (Tamil குடிவாரம்) The ryot's
 share of the crop. See మేలువారము.
 గుడ్డె n. s. (Odhra language?) A rising spot of
 ground.
 కుతిసూర్యుట v. a. Error for కృతిసూర్యుట, అన
 గాపాశుగించుట.
 ఖుతిసి n. s. خنئی *Khini*. Satin; so called as
 being brought from Khoten. It is made of
 silk and cotton. కుతిసికట్టు.
 ఖుద్, or ఖుద్దున adv. خود *Khud*. Self, person-
 ally, without intervention. ఖుద్ద్రాజి of his own
 accord, voluntarily. ఆయన ఖుద్దున వెళ్లి నాడు he
 himself went.
 గుడశ్రీ See గుజిస్తా.
 కుదిరి for కుద్దురత్ n. s. Power, ability, autho-
 rity. అధికారము.
 కుదీలు n. s. A cant word used at cards. క్రతిష్ట,
 అనగాకాకితముల అటలో అయిదుకట్టుకట్టుకా
 నుచేసే క్రతిష్ట.
 గునహ n. s. گناه *Gunah*. A sin, crime, fault.
 పాపము, నేరము.
 గునాగారి, or గునేగారి n. s. گوناگونا *Gunah-*
gari. A fine, mulct. అపరాధము.
 గున్నాకట్ట n. s. Gold paper or silver paper.
 చెందిబంగారువలెమెరిసేకాకితము.
 కున్నారము n. s. Glassware? A. DK. కింగాలులు.
 గుత్తి, గుంపితి n. s. A dagger.
 గుబారు n. s. Rumour. శ్రుకారా, అవాకా. వాం
 డు అక్కడికివచ్చి చేరినారు అనేదిగాయిక్కడగువా

రు గాత్రున్నది it is reported here that they have
 gone there.
 కుమందా n. s. (A French word,) "Le Com-
 mandant." మొసగాడు.
 గుమస్తా n. s. گوماشتا *Gumāshta*. (vulg. Gomas-
 ta) An assistant, a clerk, factor, or agent.
 బదులుకనిపి.
 గుమాని adj. گومانی *Gumānī*. Suspicious, sus-
 pected. శంకెహించబడ్డ.
 గుమాను n. s. گمان *Gumān*. Suspicion, doubt,
 uncertainty. శంకెహము.
 గుమాయింతుట, or ఘుమాయింతుట v. n. To spread
 ascent. వ్యాపించుట. ఆ అత్తరుయిల్లంతా ఘుమా
 యిస్తున్నది the scent of the attar is spread
 throughout the room.
 గుమారు n. s. گومار *Gumār*. A ship's gang-way?
 గుమాద్ద n. s. See గుమస్తా.
 గుమిచి n. s. A sentry box. పారావాడునిలిచే గూడు.
 కుమందా n. s. (French word) "Le Com-
 mandant." A leader or captain. మొసగాడు.
 కుమ్మకు n. s. کمک *Kummak*. Aid, help, rein-
 forcement, assistance. శుకాయము.
 గుమ్మటము n. s. گنبد (*Gunbaz*.) A dome; a bal-
 loon; a fire-ballon.
 గురకాయింతుట, or గురుకాయింతుట v. a. To
 turn upon one as a hog does when struck క
 ద్రులుద్రుమనుట, గుద్రుమనుట.
 ఖురదా for ఖురదా n. s. خوردا *Khurda*. Batta,
 subsistence: copper coin. బత్తెము, దుడ్లు, పై
 నాలు.
 ఖురాకు n. s. خوراک *Khurāk*. Food; batta,
 subsistence, money. కూడు, బత్తెము, బత్తెపుకా
 సులు.
 కురాళము, or ఖురాళము n. s. An awning. మే
 లుకట్టు.
 కురాసానివామము n. s. خراسانی جوان *Khurasā-*
ni ajwāyan. Black henbane. దీప్యము, ఓమము.
 కురింజి, or కురువింజము n. s. Corundum-stone. కు
 రువింజశ్రురాయట.
 కురిచి n. s. کرسی *Kurs*. A chair: a wooden seat.
 కురుజీ for కురుజీ n. s. A seat. Or, for خورگیر
Khōgir, a pack saddle. ఆశునము, గంబె

కురుర n. s. *Kurata*. A sort of fish? Russell, plate 101. "Cooroota" calls it Sparus Spinifer. కుచ్చ్యవిశేషము.

గురుదా n. s. A kind of sword. ఖడ్గవిశేషము. T. 1. 9.

కుర్తా for కుర్తా n. s. كرتا *Kurta*. A coat; a jacket. చొక్కాయి.

ఖుర్దా n. s. ఖుర్ఖుర్ *Khurda*. Half pence, copper, small change. డడ్డె, వైసాయి.

ఖుర్దుబుర్దు n. s. (ఖుర్దుఖుర్దు *Khurda wa burda*. Eaten and stolen.) Embezzlement. అపహరించడము.

గుర్ర n. s. غرر *Ghurra*. The first day of a month. ఒకటోతారీఖు. ఎగుర్రము సెప్టెంబరు on the first of September.

గుర్రపుచప్పక (for గుర్రపుచముకు properly చాముకు) n. s. A horsewhip. కొరడా. A long slender fish. Russell, No. 30. Syngnathus Typhlus Linn.

కుల్వార్ n. s. كلوار *Kulvār*. A settlement made with the Ryots individually. రయ్యకువారి, ఆసామివారి. కుల్వారిపట్టా individual settlement.

గులాబ్, or గులాబు for గులాం n. s. غلام *Ghulām*. A slave, "your humble servant." దాసుడు.

గులాబు, or గులాబిపువ్వు n. s. گل *Gulāb*. A rose. గులాబిరంగు pink, rose-colour.

కులాయి, or కులాయి for కులా n. s. كلال *Kulāh*. A little cap. టోపి.

ఖులాయించుట v. n. To look handsome. అందముగా అగుచుండుట. ఆరంగుఖులాయిస్తున్నది the colour looks handsome.

గులాబుపాడి n. s. گل *Gulāl*. The red powder flung about in the *Hoeli* or festival to Cupid. ఎర్రపాడి.

ఖులాసా n. s. خلاص *Khulasāh*. Abstract, abridgement: essence, intrinsic subject. శుంఖ్రహము, నిష్క్ర, సారాంశము. ఖులాసా గాత్రంజే free, open, disengaged, at ease. విడిగాత్రంజే.

గులిమెంది n. s. گل مهندی *Guli mehndī*. The balsam-flower. (Impatiens balsamina. Rox. 1. 651.) A sort of fish, a species of *Sparus*: or mullet. Russell (Nos. 107. 157. 158.)

mentions the లాసుగులిమింజ, రాతిగులిమింజ red mullet, and బండిగులిమింజ the surmullet.

కుల్లర్ని n. s. *Kul-carni*. The village clerk: the register of a village. కర్నము. డేశకులకర్ని accountant of a district, the hereditary village accountant.

గుల్లడము n. s. *Gulladām*. Pink colour. వర్ణవిశేషము. తెల్లగుల్లడము carnation, flesh-colour.

ఖుల్లసు n. s. خلس *Khulas*. Particulars, substance or essence. వివరము, నిష్క్ర, సారాంశము. ఖుల్లసు గా thoroughly, essentially.

కుల్లు for కుల్ adj. كل *Kul*. All, whole. యావత్తు.

ఖుశామది, or ఖుషామత్తు n. s. خوشامدی *Khushāmadi*. "You are welcome." i. e. Flattery, a flatterer. ప్రోత్రము, పొగడేవాడున్ను.

కుళిని n. s. (The french word cuisine.) A kitchen. వంటయిల్లు. కుళినివాడు a cook. వంటవాడు.

ఖుషాలు n. s. Gladness, joy. శుంతోషము.

ఖుషికి, or ఖుషి n. s. خشکی *Khushki*. Untilled land. దున్ననినేల, బీడు. ఖుషికిజరాయితి cultivating untilled land. ఖుషికిచా గాయతీ dry land cultivated as garden land. తోటలువేయబడ్డ మెట్టపొలము.

ఖుషి n. s. خوشی *Khushī*. Pleasure, delight, mirth, joy. శుంతోషము.

ఖుషిచైకితరి n. s. (تری) *Khushki-paikē-tarī*. Wet cultivation, carried on in lands which were hitherto classed as "dry." (Bellary.) త్రింజైతరంసంజై, మెట్టలోజేయబడ్డమా గానె.

ఖుషురీదు n. s. خوشخرید *Khush kharīd* (Price, value. Reeve.) Paying in ready money (Richn. 638.) Private sale; not auction. చెయివెలకు అమ్మడము.

ఖుషుబాషు n. s. خوشباش *Khushbhash*. He who is free. ఖులాసా గాత్రంజేవాడు.

ఖుసురి n. s. قصوری *Kusūrī*. Fault, defect. లోపము.

కుండాయిపొట్టు n. s. Powdered salt-fish used as a condiment. మసాలా గా వేసేపువ్వు వేపపాడి.

ఖుంవారి for కౌంవారి n. s. قومی *Kaum vāri*. The tax levied upon different castes. ఆ

యాకులాలవారిమీదాదతీసేతున్ను. వలకట్ల ఖాంచారి
 the fees paid for the right of fishing.
 కూచివలము n. s. Name of a sect among the
 Satanies. సాతానులలో మైకవలము.
 కూచివేనుట v. n. كوح Kūch. To march. దండ
 మొదలయినవివ్రయాగమవుట.
 కూజా, or ఖూజా n. s. كوز Kūzā. A goglet or
 gugglet : a carboy.
 కూడాలు n. s. (See గోడాలు and మసానీలు) The
 rattlins of a ship's masts.
 కూడికెవాండ్లు n. s. Partners in merchandize or
 trade. (Vizag.) పాలికావులు.
 కూనలమ్మచీర n. s. A kind of petticoat named af-
 ter a certain village rural goddess.
 ఖూని n. s. خونى Khūnī. Manslaughter, mur-
 der. హత్య. ఖూనిఖోరు a murderer. ఖూనిర
 య్యకు any delinquent.
 ఖూబి خونى Khūbī. Good : benefit : the real
 fact. ఫలము
 ఖూబు interj. خوب Khūb. Well done! hurrah!
 శహఖాఫ్.
 ఖూబు adj. Good, excellent. కేమమైన, బాగున.
 కూమవారి n. s. قوم Kaum. A tax levied as moh-
 turfa, on a caste. ఆయాకులక్షులమీదాదతీసేతున్ను.
 ఖూము n. s. قوم Quam. Tribe, sect, caste. కు
 లము.
 కూర్ణిశాత్ n. s. كورنشآت Kūrnishāt, Prostra-
 tions; homage. దండము, వందనము. This
 phrase is used at the beginning of letters.
 కూర్మయివాండ్లు n. s. A kind of mendicants. ఒక
 తరహావిచ్చగండ్లు.
 కూర్వ n. s. The ribs of a ship, or the bende.
 Also in carpentry, a bent piece of wood. వా
 దకూర్వకు వేసేవంకరకాయ్య.
 కూళము n. s. (Tamil கூళம்) Chaff of straw,
 hem. &c కొంటు.

కె కె ఖై ఖై
 గె గె ఘై ఘై

ఘొండా for గొండా n. s. A rhinoceros. ఖడ్గము
 గము, దీనిముక్తుమీదాదతీసేతున్నుది.

కచ్చెళితనము n. s. "Rioting" (P† in Rom. xiii.
 13.) అల్లరి, దొమ్మి.
 గడుపు n. s. (A vulgar spelling for గడుపు) A
 term, a fixed time for payment, an instalment.
 వాయిదా.
 గెలీపు for గెలాఫ్ n. s. A cover. ఒర. గెలీపుకత్తు
 లు swords with covers. గెలీపుకుపాకులు mus-
 kets with covers.
 ఫేటా adj. Separate. వేరే.
 ఫేటాగా adv. Separately, apart. వేరేగా.
 ఫేటాయింతుట v. n. To separate, share out, di-
 vide. వేరుబడుట.
 కేటికబ్బి n. s. A block : (a kind of pully.) ఒకవి
 ధమైనకబ్బి.
 ఫేడిగావుండే adj. Adulterated, not pure, debas-
 ed. మిశ్రితముగావుండే, వడ్లు మొదలయినవాటిని
 గురించినమరాటిమాట.
 ఫేతు for ఫేత్ n. s. كھت Kheth. A cornfield.
 వరిపొలము.
 కేదారసింఱ The D gives this as the meaning
 of బోదారసింఱ.
 కేపుమారి n. s. (Tamil) A rogue, swindler. కలె
 రసొంక.
 కేకీవాడు n. s. A chandler, a messenger. వార్తా
 వహుడు.
 ఫోరిజు for ఖోరిజు adj. خارج Kharij. Extra, ad-
 ditional, distinct. ప్రాజాస్తి, వేరే.
 కేపు n. s. كھپ Khēp. Freight. వాడకూలి,
 వాడమీదయెక్కించేసరుకుకూలి.

కై ఖై గై ఘై

గైతలు n. s. A class of mountaineers in the
 Rajamahendry District.
 కైది, or ఫైది n. s. قيدي Quidi. A prisoner.
 నేరశుడు.
 కైదు n. s. قید Quid. Prison, imprisonment.
 కావలి. కైదుచేయుట to imprison : to close an
 account.
 కైపు n. s. كیف Kief. Intoxication. మైకము.
 కైఫియ్యతు n. s. كیفیات Kifiyat. Circumstances,
 particulars. సంగతి.

గైబత్ n. s. غيبات *Ghibat*. An out-station. చుట్టూరులో కాకబయిట.

గైబు adj. for غائب *Ghaib*. Missing, mislaid, lost. కానకపోయిన.

ఖైరాతి adj. خیراتی *Khīrati*. Charitable, given as alms. తిరిపెముగాయిచ్చిన.

గైరాదా adj. غیراداد *Gairada*. Unoccupied, waste : due, owed. ఖాలిగావుండే, బాకిగావుండే.

కైరి for ఖైరా n. s. کھیرا *Khiera*. A grey-eyed horse : a wall-eyed horse. పిల్లికండ్లగుర్రము.

ఖైరీజులు. See ఖైరీజు.

గైరు adj. غیر *Ghier*. Other, besides, excepting. ఇతరమైన. గైరుదలియాశుద్ద mislaid, missing : what is not found. గైరు ఆచా extra collections. గైరువాజిబి unreasonable, false. గైరుచునుసాలుచెట్లు trees not liable to tax. గైరుచూజరు missing, absent, not present. గైరుజవాబులు letters that require "no answer."

కైరి n. s. Of capacity : prefixed to words expressing measure.

కైలు n. s. کیل *Kiel*. Measurement of grain after thrashing and before sharing it. కైలుకాలము harvest time. కైలుదారుడు a superintendent of measurement.

కైళ్లు, or కైలు n. s. Frames like the letter A used in a pent roof. పెంకుటింటికివేసేటివి.

కొక్కో ఖొ ఖొ
గొగొ ఘొ ఘొ

కొ||, or కో|| A contraction for కొర్ర n. s. A pack of twenty pieces of cloth.

గొంచి n. s. (K.) A field. పొలము. గొంచిగాడు the proprietor or renter of a field.

కొండపో for కొంచపో Take away.

కొండి n. s. A staple, or strong hook. కొక్కి.

కొచ్చె adj. (Tamil கொச்சை) Wry, wrong : mispronounced. యాళి.

కొట్టము n. s. A cow-house. శుభవులదొడ్డి.

కొట్టాయి n. s. A large shed or pent roof. కొట్టాయిపుత్తనము the feast of tabernacles celebrated in Vishnu temples.

కొతా n. s. A bale or parcel of cowries (usually 12,000) brought from the Maldives.

కొతారు n. s. A magazine or store. ఉత్పకొతారు a salt depot.

కొతి n. s. كوثی *Kothi*. A storehouse : a bank : A mercantile firm. కొతివేయుట to set up or open a bank.

కొతిశి n. s. كوثری *Kōthri*. A closet, a strong room. గది.

కొత్తవాయి, or కొత్తాయి n. s. كوتوال *Kōtwāl*. The chief officer of the police (of a city or town.) కొత్తవాయిచావశి the kotwal's hall or court.

ఖొదావండు n. s. خدواند *Khudawand*. Lord, master. నాస్తిము. ఖొదావండుగరిమకురవరశిలా మత్ خداوند عزیز سلامت

గొయ్యకుండు n. s. The guava fruit. This is a Spanish word (guyaba) of Mexican origin. See Lockharts Bernard Diaz. Chap. 162. జొంకుండు.

గొరక and ముతగొరక n. s. A certain fish : a species of perch. Russell, plate 132. మత్స్యవిశేషము.

కొరదా n. s. for كور *Kōrā*. A whip or knot. కంచి, జాటి.

గొరశి n. s. A shoal of fish. మత్స్యవిశేషము.

ఖొరాకి n. s. خوراک *Khoraki*. Batta, subsistence. బత్తెము. See ఖొరాకు.

కొరిచెవాడు, or కొరిశెవాడు n. s. A savage, a mountaineer.

కొర్న n. s. The hyæna, a creature that eats horses and asses. తరణ్ణపు, గొరపోడు, గుర్రాలను గాడిచెలనుతిసేటివి.

కొలారుబండ్లు n. s. plu. A sort of cart. ఒకతరహా బండి. S. 1. 215.

గొల్ల n. s. A gōla peon ; who guards or conveys money. యాకలకొట్టులోవుండే కొలువుడు గాడు.

గొల్లగారము n. s. Tax taken from the shepherd herds. గొల్లవాండ్లవద్దతీసేతున్న.

కొల్లాయి, or కొల్లాయికుంబ n. s. A kind of cloth. మడికట్టుకొనేకుండుగుడ్డ.

కొల్లెత్తువాడు n. s. A mason or bricklayer. (Madras) బేల్లారివాడు, తాపికాడు.

కొవ్వొళ్లు n. s. A sort of fish. Russell, No. 186.

ఖోగిరి, or ఖోగిరు n. s. **خوگير** *Khogir*. A cushion or pad used as a saddle. జీసీ.

కోజు, ఖోజు or ఖోదు n. s. Trace; secret; inmost meaning. కుర్తము, గుట్టు, జాడ.

గోజుబాను n. s. Ox-tongue, a certain drug, being a leaf. దర్పకము, యెడ్డునాలికె.

కోజు, or ఖోజు n. s. A cerge or 20 pieces of cloth. This word is used among merchants. ఇరువైవశ్రీములు.

ఖోటా, or ఖోటా adj. **ఖోటా** *Khota*. False, not true, not real. కల్తెన, అబద్ధమైన.

కోటు n. s. A love game at cards: also "Court." a half jacket **వశ్రీవిశేషము**, అరచాక్రాయి, న్యాయసభయున్ను.

గోదాలు n. s. The rattlins of a ship's shrouds. నూలునిచ్చిన మెట్టు.

కోడిపుంజి n. s. A fish called gasterosteus Pterois volitans. Cuvier. Russell on Fishes No. 133.

కోతకటాయి n. s. Fees formerly paid for leave to reap a crop. కోతశలపుకైయిచ్చేరూకలు.

కోతల్ n. s. **కొతల్** *Kotal*. A led horse: some thing which is more than absolutely necessary. మిగత గావుండేటిది.

గోద, or గోదు n. s. **గోద** *Gōd*. Gum, with which letters are secured instead of wafers. జాబులకు అంటించేబంక. గోదుచేయుట thus to close a letter. బేగోదు గావుండే unsealed, open.

ఖోదు n. s. See కోజు.

కోసముచేత n. s. The mango fish or Tupsee Muchchhee. Russell No. 185. కుర్తవిశేషము.

కోపా n. s. A "cup" denoting a certain measure; a *cup-ful*. **అస్సె**.

కోపు n. s. A firm or mercantile house. కోపుదారుడు a sorter of cloths, a ware-house man.

కోము n. s. for **قوم** *Qaum*. Caste, tribe. కులము.

గోరి n. s. for **گور** *Gōr*. A tomb; a grave. **సీనుగనుపాతిశయినకట్టినది**.

కోర్యపాగాకు n. s. A superior kind of tobacco. **శ్రేష్ఠమైనపాగాకు**.

గోలాపు, or గోలాము n. s. **گولام** *Gholam*. A slave. దాసుడు.

గోలి, or గోలిగుండు n. s. **گولی** *Gōli*. A marble or small ball. **పిల్ల గాండ్లు ఆడుకొనేపచ్చినచరి మినపుంట**.

గోలిదిబ్బ n. s. A churchyard or burying ground. **పాతేహోటు**

కోలుకాడు n. s. (K.) The assistant of a custom house officer.

కోల్లాడు n. s. An exciseman. See కోలుకాడు.

గోవాళుండు n. s. Guava fruit. **గొయ్యళుండు**.

కోవిల n. s. A pagoda or temple. **గుడి**.

కోవిలాశ్వాసు n. s. The box in which the Vaishnavites keep their images. **మండపాశుము**.

గోశముర్ద n. s. Nautical phrase for coming to. **వాడగోశముర్ద అయ్యెను** the ship came to.

గోమాగావుండేస్త్రీ, or ఘోమామనిషి n. s. A woman living in privacy, cloistered; as an inmate of a seraglio. **రాణివాసుముగావుండే ఆడుది**.

ఘోమామనిషి n. s. from **گوشہ** *Gōshā*. A woman living in privacy, cloistered as an inmate of a seraglio. **రాణివాసుముగావుండేటిది**.

గోషుపేసు, గోష్పేసు n. s. **گوش پےچ** *Gōsh pech*. A piece of cloth or shawl tied over the turbau. **పాగామీదనుగనుగాకట్టుకోబడ్డవశ్రీము**. H. 4. 107.

గోష్టుగుత్త n. s. The joint renting of a village by all its ryots (Ganj.)

గోష్వార, or గోష్వార n. s. **گوشوار** *Gōshwāra*. An abstract; an index; a tabular statement, wherein each article in a general account is reduced to it's proper head.

కోస్తా n. s. Territory: a sea "coast." (See Madras Reg. 1. of 1817.) **కోస్తావర్తకము** the coasting trade.

గోరిశాయి n. s. A certain coin. **౧౫ అశరంజీలకు మారేనాణెము**.

కాలు n. s. **قول** *Quoul*. A writing of assurance, agreement or engagement as granted by Government to the cultivator of the soil; safe guard or warrant to pass (as granted to an enemy.)

గ్యస్తీ for గస్తీ n. s. Recollection. **జ్ఞాపకము**.

ఖ్యాళి, ఖ్యాలు n. s. **خیال** *Khīyal*. Imagination; delusion; a kind of song. **ఎంచడము, క్రమ, పాట**.

గ్రాది n. s. (Bengali word) A bannister, balustrade, railing or *chevaux-de-frise*. **కటకటాలు**.

గ్రామగ్రామిణి గావుండే adj. Included in a village.
 ఒక పూరిలో చేరివుండే. ఆ పూరిములోకి గ్రామగ్రామిణి గావున్నట్లై a hamlet included in the village.

క్రీస్తునుడు n. s. A "Christian." కిరస్తువాడు.

చ ఛ జ ఝ

See note on క, ఛ K Kh. The letters చ and చె generally take each other's places, as చతురీ, చంద్రుడు which are wrongly written చెతురీ, చెంద్రుడు and చా takes the form of చే as చాంతాడు for చేతాడు.

జంకాయించుట v. a. To make a horse dance. గుర్రాన్ని ఆడించుట.

జంఖానా, or జంబుఖానా n. s. *జంఖానా* Jam khānā. A carpet.

జంగారశుచ్చం n. s. *జంగార* Zangār. The sub-acetate of lead: verditer, a greenish blue dye: semi-vitrified oxide of lead.

జంకట్టుబడి n. s. Troops raised for war and then allowed land for subsistence.

జంబీరు n. s. *జంబీరు* Zangīr. A chain. గొలుసు. జంబీరుజామీను mutual or "concatenatory" security, in which each man becomes security for the rest. (Bel.)

చండివాలము n. s. (K.) What is given to ratify a bargain, earnest money, a handsell. తరుగు, శుంచకరవు.

చండివాలము n. s. (Tamil *சண்டிவాలము*) Loss in redeeming any article.

జంధా, జెండా or జండ n. s. *జంధా* Jhandā. A flag staff. ధ్వజస్తంభము. ధర్మజండయెత్తివున్నాడు he has established justice on its true basis.

జంత, or జంతె n. s. A machine for weeding a field. కలుపుపోయ్యేటట్టుదున్నేసాధనము.

జంత్రీ n. s. *జంత్రీ* Jantri. An almanac. జుంచాము.

చందా n. s. *చందా* Chandā. A Quota or portion of a sum due: a subscription. చందాకాకితము subscription paper. పూరిమీదచందావేసుకొనుట to raise a subscription.

జండాడు, or జముడాడు n. s. A dagger ఖాకు.

జంవాలము n. s. A dagger. కటూరి.

చండుకా for చందూక్ n. s. *చండుకా* Sandokh. A box or trunk. చెట్టె.

చండువా n. s. *చండువా* Chandwa. The cloth of a ceiling: the top of a bed, the tester tilt of a cot. T. 3. 133.

చందోలిపిట్ట n. s. A sort of lark. జంబుఖానా for *జంఖానా* Jam khāna. n. s. A carpet. కిందవేసుకొనేటిది.

చకడాలు, or చకడాబండ్లు n. s. Common carts. సామాన్యమైనబండ్లు. Bob. 1. 153.

జకాతి, or జకాయతీ n. s. *జకాతి* Zakāt. Custom-house duty. సుంకము. జకాయతీసుత్ర a contract for custom-house duties.

చకునామ for చెక్ నామా n. s. *చకునామ* Chaknamā. A map, or plan of lands. భూములు మొదలయినవాటికుటము.

జకేరా n. s. *జకేరా* Zakeerah. A store or hoard. చేర్చి పెట్టినది.

జక్కించుట v. n. Perhaps from *జక్కి* Jhak-marna. To be in error or fault. అశరూధియాట. నాలుగురూకలువానిముఖముమీదపాచరవేస్తే జక్కించినట్లుచేస్తాడు if you pay him something he will do it submissively.

చక్రములు, or చక్రయాకలు n. s. Some small gold coin.

జగాబాకు n. s. A sort of dagger. ఒకవిధమైనబాకు. H. 5. 18. కంతునిచేతిజగాబాకనంక.

జజాయి, or జజాలి n. s. *జజాయి* Jazāil. A wall-piece fired from a swivel or long swivel-musquet. లైకవిధమైనతుపాకీ.

చటాకు n. s. *చటాకు* Ohhatak. The sixteenth part of a seer. శేరులోపదహారోభాగము.

ఛట్టాయించుట v. a. perhaps from *ఛట్టా* Ohatkhana. To whip hard. కొరడాతోబాగాకొట్టుట.

ఛట్టారి, or ఛట్టారివాడు n. s. A half caste or country-born person. Or చట్టకార but the origin of the name is doubtful.

ఛడాఫడి adv. *ఛడాఫడి* Ohharā ohhari. Instantly, immediately, quickly. తక్షణం, కీప్రముగా.

ఛడి n. s. *ఛడి* Ohhari. A switch, a cane, ratan, చుక్క, బెత్తము.

జముదాల్లీ n. s. an error for **جمدھار Jumdhar**.
 A dagger. కటారి. Satyabha. 3. 53.
 జరతా, జరతారు, జలతారు, or జరారు n. s. Gold lace. బంగారుశీరిక. H. 1. 79. జరతాచుట్టించు చాల్చించు మేల్చినానై శస్త్రపుకుప్పటంబు.
 జరీ n. s. زر Zar. Gold or silver lace. శీరిక. జరీ ఖంజవ a laced cloth. జరీముటావలక an embroidered cloth, tissue.
 జరీము n. s. **جریب Jarīb**. The mensuration of land, a survey-measurement. In all the northern districts this signifies garden stuff; and garden land irrigated by wells. మమాకు, అన గాకాలవడము, వా గాయతి, అన గాతోటలువొడ్లు.
 జరు n. s. زر Zar. Cash, gold. రూకలు, బంగారు.
 చరుచు n. s. A slap, a clap. చెబ్బు.
 జరుజామీన్ n. s. **زرزامن Zarzāmin**. Money security. నగదుజామీను.
 చరువము n. s. A large metal pot. చెడ్డవపేలా.
 జరురియాత్ n. s. **زروریات Zarūriyāt**. Necessity. అగత్యము. జరురియాత్ మరమ్మతు the necessary repairs.
 జరురు, or జరురి adj. **ضرور Zarur**. Necessary. అగత్యమైన.
 జర్జీ n. s. (E) 'Judge.' న్యాయాధిపతి.
 జర్బాబు, for జర్బాఫ్ n. s. **زرباغت Zarbaft**. Gold cloth. సాదరా.
 చర్లాయించుట v. a. **چرھارو Charhāna**, To raise. చర్లాలి or చర్లాలి **چرھارو Charhāo**, aggravating, a higher bid.
 చతలచతల్ adv. **چلچال Chal bachal**. Gradually. క్రమముగా.
 జలతారు, for జరతారు n. s. **زرتار Zartār**. Gold or silver lace, or thread. జరీ.
 జలమోరి n. s. Some kind of artillery. ఒకవిధమై నశీరంబి.
 చలానా n. s. A printed list of letters paid or not paid. అచ్చువేసినజాబులజాబితా.
 చలామణి, or చలావణి adj. **چالونی Chalāni**. Current. చెల్లె. చలామణిరూపాయి a current rupee.
 జలాయి, for జులాయి n. s. **جلائی Julāi**. A weaver. నేసేవాడు.
 చలాముంచుట v. n. To decamp, run away. ఉరుకుట, పారిపోవుట.

జలారి, for జలారి n. s. **جلالی Jalālī**. A sort of masquers at the Mohurum. మొహరంబశీరులు.
 జలారు, for జరారు n. s. **زرتار Zartār**. Gold lace or thread. శీరిక.
 జల్లీ, or జలిది adj. **جلدی Jaladī**. Quick. త్వరమై న. జల్లగా Quickly. త్వరగా.
 జల్లెరి, for జల్లారి n. s. A drain.
 జల్లారు, for జలదారి n. s. A drain.
 రుల్లీ, జల్లీలు n. s. A sack, a bag of grain. గోతములు.
 చవర n. s. An open litter or dooly?
 జవాను n. s. **جوان Jawān**. A peon, a police or revenue officer. బంట్రోతు.
 జవాబు n. s. for **جواب Jawāb**. An answer. ఉత్తరము.
 జవాబుదారి n. s. **جوابداری Jawābdārī**. Responsibility, liability. ఉత్తరవాడము.
 జవాబునిదీసు n. s. **جواب نویس Jawāb nawīs**. A scribe, clerk or secretary. రాయశీగాడు.
 జవాబుశివాయి n. s. **جواب سوال Jawāb sawāl**. (lit: answer and question.) Talk, discourse. శంభాషణ. ఆతనికిన్ని నాకున్ను నిండాజవాబున వాలుబరిగినది I had a long talk with him.
 జవాహిరు n. s. **جواہر Jawāhīr**. Precious stones, jewels. రత్నములు.
 చతుకము, for చాకము n. s. Quatre or four, at games: a cloth, towel. నాలుగు, తళువము.
 జహీరు, or జాగీరు n. s. **جاگیر Jagīr**. A grant of land revenue payable to government. Land or country bestowed as a free gift. స్వేచ్ఛకున్న మొకరరు చేసుకొని విడివిడనీక, ఇనాముగావిడివిడనామి.
 జహజరవానా n. s. **جہازرہا Jahāz Rawānā**. Exportation by sea. నముద్రమునూడవంబించడము.

చా ఛా జా ఝా

చాందిని n. s. **چاندنی Chandnī**. The awning. మేలుకట్టు.
 చాందిని వెండి, or చాందీ వెండి n. s. from **چاندی Chandī**

Chāndi. Dead silver; not brightly polished. మెరుగులేనిది.

జాంబంతు, or జాముబంతు n. s. from جام Jam. The guava fruit. గాయాబంతు.

చాకరు n. s. چاكار Chakar. A menial servant. తనివారు.

చాకిరి n. s. چاكارى Chakarī. Menial service. కాలపు. చాకిరితనిచేత బ్రాహ్మణుడు a bramin in his private employ, a menial. చాకిరిమాన్యము land given in fee for the performance of the meanest duties in a village, as the watchman, sweeper, washerman &c.

చాకి n. s. "Jacques," "jacky" the knave at cards.

చాకు n. s. چاكو Chako. A penknife. పేనాకత్తి.

చాకల n. s. A village officer under a pottail or culcarni?

జాగా n. s. جاگا Jāgā. Place, land, home, dwelling. స్థలము.

జాగీరు n. s. جاگیر Jāgīr. A country or land given by government as a reward for services, or as a fee; a pension (in land:) a fief. The district around Madras was granted to Col. Clive by the Nizam, and hence is often called the (Jaghire) or Estate. Mill's Brit. Ind. anno. 1767 chap. 7. He retired from the service and went (à ses terres) to his "jageer" that is to his country seat.)

జాబికాయకాయ్య, or చెక్క n. s. Deal wood. తేలిక గావుండే పుకసీమకాయ్య. జాబికాయకాయ్యపెట్టె a deal case.

చాటక n. s. (K.) Witchcraft, for the purpose of ruining a foe. శత్రువును నాశనముచేయడము నుగురింపినపుడు.

ఝాడా అయినది from جہارا Jhāra. It is expended, done, finished, used up, consumed. అయిపోయినది.

ఝాడాగా adv. Utterly, fully, completely, finally, conclusively, in full. చొత్తిగా.

చాడీ n. s. چاڑى Chārī. Slander, backbiting. కాండెము.

జాడీ, or ఝాడీ n. s. A large bottle or "jar."

చాడీఖారు n. s. چاڑى خور Chārī khōr. A slanderer, a talebearer. కాండెగాడు. చాడీకత్తె a busy body: a girl that tells tales.

చాతాని plu. చాతానివాండ్లు as, (from Tamil சாதாநி.) A Sarternee, or more correctly ఛతాని. A caste of Sudras, who worship Vishnu exclusively: and whose profession is to sell flowers. They wear a female petticoat, without the కచ్చు tuck between the legs behind, which bramins use. They wear no thread on the shoulder, nor any జుట్టు top knot.

జాతాబాకి n. s. Balance, remainder, after deductions. నిలవబాకి.

చాతుట v. a. (from Tamil சாதుது.) To put on, dress, put vestments or garlands about an idol. శ్రమింపుట. BD. 4. 37.

చాదస్త్రులు adj. Silly, foolish, idiotic. వెర్రి.

చాదస్త్రము n. s. Simplicity, foolishness. వెర్రితనము.

చాదస్త్రుడు n. s. A simpleton. వెర్రివాడు.

ఛాశ, for చాంపు n. s. چانپ Chāmp. The cock of a gun. కుపాకియొక్క గుర్రము.

ఛాపా n. s. చ్చాపా Chhāpā. A seal, print or stamp. ముద్ర, అచ్చు. ఛాపావేయుట to seal or print. ఛాపాకాకిరము stamp-paper, stamps.

జాశ్యము n. s. Delay, loitering. జాగు. adj. Slow, loitering. జాశ్యగాడు n. s. A sloth, sluggard.

జాగుచేసేవాడు.

జాఫరా n. s. for زعفران Zāfarān. Saffron: a light red tint. కుంకుమపువ్వు.

జాబితా n. s. زبٹا Zābitāh, A list, inventory, paper of names. కట్టి.

జామారు, or సాదాజాంవారు n. s. perhaps from جاموار Jāmewār. A long cloth without any coloured border. It is worn chiefly by widows, never by married women. శల్లాకోక.

జామిన్ n. s. ضمان Zāmin. Bail, surety, security. పూట. జామినుదారుడు a surety, a bondsman. రొక్క జామినుదారుడు money-security. నఫరుజామినుదారుడు personal security.

జాయా n. s. ضایع Zāyah. Loss, injury, damage. నష్టము, చెరువు. ఆచెరువుజాయాఅయిపోయినది the tank is injured. గాలిజాయారాశినిది the wind is shifted.

జాయా adj. ضایع Zāyah. Dilapidated, damaged, spoil, lost. చెడిపోయిన.

జాయా చేసుట v. s. To dilapidate, waste. పాడు చేసుట.

చారము (for چارہم Ohahārum.) adj. Fourth (class or sort of land.) నాలుగో.

జారి adj. جاری Jārī. Current, proceeding, in force, continued, granted (the reverse of రద్దు radd annulled.) సరిచే, చెల్లలే, జరిగే.

జారి n. s. جاری Jārī. Relieving from a state of sequestration, as land. విడుదల. ఆధామినాకుజారిచేసినాడు he granted me the land. జారిచేయుట to issue, as a warrant; enact, pass a law.

చారుజామా for చారో జామా n. s. چارجامہ Chār-jāmah. A saddle cloth. బీనపాము, బీనమిదవేసేగుడ్డ.

జాలరు n. s. جہالہ Jhālar. Cymbals, a tambourine; fringe, net-work. వెడల్పుగానన్నగాలం డేచెయితాళము, కుచ్చెకట్టివందిటి అంచుమొదలయినవాటిక కట్టేటిది.

చాలాక adj. چالاک Chālāk. Smart, dexterous, clever. చురుకైన.

చాలాన n. s. (Bengali) An invoice or chellaun. ఇన్వాయిసు.

చాలిత adj. (Mahr.) Incidental, occasional. n. s. A thing, item, article. ఆకస్మికమైన, కుడ్డు.

చాలు, or జేలు adv. چیل Zēl. Under. ఈజేలున hereinafter. This seems to be corrupted from the Persian dar-ēn-zēr.

జాలె n. s. Darning. రచ్చు. జాలెతీయుట to darn. రచ్చుచేసుట.

జాస్తి n. s. and adj. Extra, additional, increase. పై, అధికమైన. జాస్తిచేసుట to increase. జాస్తి గామాట్లాడక do not talk too freely. డౌలుజాస్తి too high an estimate. శిస్తుజాస్తి.

జాహిరు adj. ظاہر Zāhir. Apparent, evident, known, manifest. స్పష్టమైన. జాహిరుచేయుట to explain or represent.

జాహిలీతనము n. s. from جاهل Jāhil. Folly, silliness. పిచ్చి.

చి చీ ఛి ఛీ జి జీ ఝి ఝీ

జింకు A kind of inferior coin: a bad pagoda. (Bel.)

జింజీరు, for జింజీర్ چنجیر Zanjīr. A chain. గొలుసు.

చింది plu. చిందీలు n. s. چندی Chindī. A shred or strip, a rag. చింపి, చింపిగుడ్డ.

జింది గాని, or జిందిని n. s. چندی Zindagāni. Living, bread, subsistence, property. జీవనము, సొత్తు.

చిందీలు n. s. plu. The bends of a ship: fragments. వాడకుర్యకు వేసేవంకరదూలాలు, చింపులు.

చిందువ n. s. Logwood imported from Pegu, used in dyeing.

చింఛేలుపాము n. s. A sort of eel.

జింమా n. s. چیمم Zimmā. Possession, charge. వశము, స్వాధీనము.

జింసి for چنس Jins. See the next word జింసు.

జింసు, for జింస n. s. چنس Jins. Article, thing, lot, property: drug, ingredients. వస్తువు, సరుకు.

జింసువారిలెక్క n. s. A catalogue, descriptive list. తరుస్సీలువారిలెక్క.

చికినీపోకలు, for చికినీపుపోకలు n. s. plu. The name of the best sort of areca.

చికిలి adj. perhaps meant for سيقل Sīqal, Keen, sharpened, bright. కదునుపెట్టబడ్డ, మెరుగుపెట్టబడ్డ.

చికిలి n. s. perhaps meant for سيقل Sīqal. Fur-bishing, polishing. మెరుగుపెట్టడము.

చిక్కట్టు adj. Difficult, muddy. ఇక్కట్లయిన.

జిగిని n. s. چگنی Jigni. A broach, worn by women at their throats. కంఠాభరణవేశికము.

జిగిని, or జిగినిపీను n. s. A stingy fellow. లోభి.

చిగురు and బొముచిగురు n. s. A small pulley. చిన్నకప్పి.

చిటాకు for చటాకు n. s. **چھٹا Chhatāk.** A liquid measure $\frac{1}{8}$ of a seer. **శేరలూతుడవరో** చాలు.

చిట్టా n. s. **چٹا Chittā.** A rough day book ; or an account taken on slips of paper before written fair. **దినవహి.**

చిత్తమాసము n. s. The "season" of importation by sea into the N. E. ports : it extends from August to September. **ఆషాఢము, ఆస గా ఆడిమాసము.**

చిత్తు n. s. A rough copy.

జిద్దాబిద్ది n. s. A great dispute. **మహాత్తైసజగడము, హటాహటము.**

చిద్దీలు for సిద్దీలు n. s. plu. from **سِرْجِي Sirhi.** Steps, stairs. **మెట్లు.**

జిద్దు n. s. **ذيد Zid.** Enmity, contrariety. **చ్యేషము, తుగ.**

చిప్పే adj. Of the tailor caste. **చిప్పేవాడు** a tailor. **కుట్రువువాడు, గోనెసించులు మొదలయినవికుప్పేవాడు.**

జిమ్మా n. s. **زیمم Zimmā.** Charge, trust, possession, commission. **వశము, స్వాధీనము.**

జియాతుత్తు n. s. **زیات Ziyāfat.** A gift to a superior in money; hospitality: invitation. **నజరు, శిస్తానము.**

జియ్యరు n. s. A Vaishnava Sanyasee or sage. **వైష్ణవశిస్తానీ.**

చిరా n. s. A dagger. **కటారి. Nagnij. 2. 209.** చిగురుకుజిరావార.

చిరాకు n. s. **چراغ Charāgh.** A lamp: anger, sudden passion. **దీపము, కోకుము.**

జిరాతు, or జిరాయతి n. s. **زراعت Zirāat.** (written *zeroyet* and *jerrait*, and *zerahet*) Cultivation. **సాగుబడి.**

చిరికిచు క్షాని n. s. The steering wheel of a rudder.

చిరునామా, చిర్నామా for శిర్నామా n. s. The direction or superscription of a letter. **పైవిలాశము.**

చిరునామాదారుడు n. s. The person to whom a letter is addressed. **పైవిలాశువువాడు, ఆస గా యువనిపేరిట పైవిలాశము వేయబడియున్నదో ఆమనిపే.**

చిలుకు, or శిలుకు n. s. వసూలుఅయినదాంట్లోయిరసాలు అయినదిపోగా మిగతరూకలు.

చిలుకానము n. s. (Tamil **சிவ்வானம்**) Odd: or more than a round number specified, indefinitely exceeding it; but it commonly means money saved by a kinsman entrusted with the household affairs. S. 3. 317. **చిల్లర, యింటిఖర్చుకనియిచ్చినదాంట్లోకూడ పైట్టినది.**

జిలేబీలు n. s. from **جلیبی Jilēbī.** A kind of sweetmeat. **ఒకతరహామిఠాయి.**

జిల్ద n. s. **جلد Jild.** A volume. **ఒకపుస్తకము, జిల్దకట్టుట** to bind a book.

చిల్లర adj. **چلرا Chilrā.** Sundry, various, miscellaneous. **చిల్లరవాండ్లు** by-standers, indifferent persons, low folk, people of no weight.

చిల్లర n. s. **چلرا Chilrā.** Odd. **చుంగుడి. నాలుగురూపాయాలు** చిల్లర four rupees and odd.

జిల్లా n. s. **ضلع Zilā.** A province, district or country. A musulman author describing England says "London is in the zillah of Middlesex."

జిల్లేదారు, or జిల్లేదారుడు n. s. **زیدادار Zilādār.** A subordinate revenue officer. **తరువుదారుడు.**

జిల్లేబు for జిలేబీ n. s. **جلیبی Jilēbī.** A sweetmeat like barley sugar. **ఒకతరహామిఠాయి.**

చితుక n. s. A coin of the value of a quarter of a rupee. **పావులా. D.**

చితుకు n. s. The rod of a ship's pump; a piston.

జీ **جی jee, or والا Wala.** Affixes like *man, bearer, fellow,* in the words *boat-man, standard-bearer, school-fellow.* Thus from *Sett,* a merchant, *Set-jee,* "Mr. Trader," or *Sir-merchant. Nao-wala* or *nao-jee,* a boatman, the captain of a vessel. *Garee-wala,* a carriage-man, i. e. a coachman: or, one who owns a carriage. *Ghorawala,* one who has a horse, a horseman. *Bucha-wala* one who has a child: or an animal with a young one. *Huk-ka-jee,* a pipe-bearer. *Sherbet-wala* or *sherbet-jee,* a seller of sugar-water. *Manzil,* a stage or post: *manzil-jee* the post-master.

చు చు ఝ ఝు చూ ఛూ ఝూ ఝూ

Paisa, money : *paisa-wala* a monied man. In the feminine, *wālī* ; thus, *paisawālī*, a woman who is rich, &c.

చిజుబస్తు n. s. **چيز بستر** *Chīz bast*. Furniture and baggage. చూటముల్లెలు, సామాను.

చీటి n. s. for **چیتھی** *Chitthī*. A letter or note. A bill. ఇంటిచీటి a bill of sale. లాటరీచీటి a lottery ticket. చీటివేయుట to buy a ticket.

చీడి for **సీడి** n. s. **سیرھی** *Sirhi*. Steps. మెట్లు.

జీంగరివాడు n. s. from **زنگر** *Zingar*. An artisan ; a worker in leather ; an upholsterer : they are makers of playing cards and palanqueens. బచ్చినబొమ్మలు మొదలైనవాటిని చేసేవాడు.

జీను for **జీని** for **زین** *Zin*. A saddle. శల్లము. H. 1. 79.

చీపు n. s. (Tamil **சிப்பு**) A bunch of plantains. గొలలో పైక భాగము.

జీబి, **జీబు** n. s. **جیبھی** *Jībhi*. The area between the outer and inner walls, or gates. కోటయొక్క యాగోడకు ఆగోడకు తేకగనిముందరిగడకు కువెనకగడకు నడిమి ప్రదేశము.

జీరంగి రెక్కలు n. s. from **زیرنگی** *Zirangi*. Beetle-wings of a bright emerald hue : used in ornamenting dresses, as spangles. తళతళమనే పురుగు రెక్కలు.

జీంగుండు n. s. A globe of glass filled with quick-silver in order to decorate a pandal. కుందిటికి కట్టేరసగుండని ప్రకరణవశమువల్ల తోవినది? G. 2. 5. వెలిముత్తయంబులతో రణంబులును కలవడంబులును మేలుకట్టును జీరగుండ్లును.

జీరా n. s. **زیر** *Zīrā*. A flaw in a gem or coin. Armour, mail. రత్నాలయందలిచీరిక, కవచము.

జీలాపెట్టె n. s. A leather bucket for baling a boat. శుడవనీళ్లను ముంచిపోసే తోలుపెట్టె.

చీలిత పట్టుట v. a. To get rid of. పోగొట్టుట. T. 2. 128. జీర్ణవశ సంఘముచీలిత పట్టి.

జీలు for **జైల్** n. s. for **زیل** *Zail*. A supplement. ఉత్తరభాగము. ఈజీలున వ్రాయబడ్డ hereinafter written.

చుకాయించుట v. a. from **چکا** *Chukana*. To complete, settle, adjust, fix the price of. తిచ్చుట. చుక్కారీ, or **సుక్కారీ** n. s. for **سکک** *Sukkan*. A rudder.

చుక్కీ n. s. A telescope, spying glass. ఓకు, దుర్బీను. జుజీవి adj. **چوزی** *Juzwi*. Trivial, common, petty. అల్పమైన.

చునాయించుట v. a. from **چنا** *Chunna*. To plait or fold any part of a dress. బంజుబుట్టుట.

జుబ్బాలు n. s. from **جھبھا** *Jhubba*. A kind of long vest resembling a shirt. ఒకతరహా చుక్కాయి.

జుమలా, **జుమలా** or **జుమ్ల** n. s. **جملا** *Jumlā*. Total. మొత్తము.

జుమాలాచీరు n. s. A kind of necklace. ఒకవిధమైన నకం తఘావణము.

జుమికి n. s. for **جھنگی** *Jhumki*. A sort of pendant earring. జుమికి పువ్వు - A passion flower, perhaps called Jhumka.

జుముజుములు n. s. **جیمہ جیمہ** *Zimma zimma*. A cant expression for fondness, kindness. విశ్వాసము.

జుర్మాన, or **జుల్మాన** n. s. **جرمانہ** *Jurmānā*. A fine, a penalty levied. అపరాధము.

జులాయించుట v. n. **چلا** *To reel about, swing about, stagger. మయికము చేతమనులుట.*

జులుము n. s. for **ظلم** *Zulm*. Force, violence, tyranny, oppression. బలాత్కారము, దౌర్జన్యము.

జుల్పాలు, or **జుల్పా** n. s. for **چل** *Zulf*. Locks of hair left at the time of tonsure, just above and before the ear. కాకకుము.

జుల్మానా n. s. for **جرمانہ** *Jurmānā*. A fine. అపరాధము.

చుల్లా n. s. **چللا** *Chullā*. A fire place. పొయ్యి. చుల్లావరి a hearth tax : a tax levied on forges and furnaces.

ఝూటా n. s. **چھوٹا** *Jhūtā*. False. అబద్ధము.

జూటు, or ఝూటు n. s. **جھوٹ** *Jhuth*. False: falsehood. అబద్ధము.

జూతాట్టి n. s. (Tamil **சூతாட்டி**) A shambler, one who waddles along. బహుశనిచేసేవారివలె తిరిగేవ్యర్థము.

చూరకత్తి, or చూరి n. s. A knife. చాకు.

జూలు, or ఝూలు n. s. **جھول** A painted or variegated cloth or blanket serving as an elephant's howsings. కుభము, ఏనుగుమొదిబట్ట.

చె చే ఛ ఛే
జె జే ఝ ఝే

చెంకలికోష్ఠము for చెంకల్వోష్ఠము n. s. A certain drug. *Costus Arabicus*. Ainslie. 2. 165.

చెంగోలు n. s. (Tamil **செங்கோలు**) Shengol. "A royal staff: a sceptre: just government. *Rot-tler* p. 356. vol. 1. part 2. చెంగోలము.

జెండ, or జెండా n. s. **جھنڈا** *Jhandā*. A flag, standard, banner, colours. ధ్వజకటము.

చెండులుపిట్ట for చరచండులు n. s. **چرنڈل** *Charrandul*. The crested lark: a sort of sparrow with crimson beak and red feathers at the vent. *Jerdon's Catal.* No. 186.

చెకడా, or చెకడాబండి n. s. for **چھکڑا** *Chhakrā* A cart. శకటము.

చెకముకరాయి for చెకిముకిరాయి n. s. from **چقماق** *Chaqmaq*. A flint.

చెకర, or చకర n. s. **چکڑا** *Chakrā*. A small gold coin used South of Madras. చక్రరూక.

చెకలాతి, శకలాతి for శుకలాతు n. s. A kind of woollen stuff. 'Chekelaton' (Ohaucer in Bailey) Brocade.

చెకుత for చకోతరా n. s. **چکوٹارا** *Chakōtarā*. A shaddock. శుశురమానుశుండు.

చెకునామ for చెక్ నామా n. s. **چکنا** *Chakna*. A map; boundary lines in a plan, a rent roll, and descriptive list of lands: a ground plot. నేలమొదలయినవారివటము.

చెకుముకిరాయి n. s. from **چقماق** *Chaqmaq*. A flint.

చెక్కు n. s. (From the English word check) Surplus; that results from comparing different measurements of grain (*Ganjam*.)

చెక్కు n. s. (E) Chastisement. A draft for money on a banker. చీవాట్లు, హుండి.

చెటాయించుట v. a. To reject, refuse, disapprove. తిరస్కరించుట. వాండ్రమీద పుకాబిచ్చి చెటాయించినాడు he gave a petition against them.

చెట్టాంబిళ్ల n. s. (Tamil **செட்டாம்பிళ్లు**) A monitor in a school. బడిపెద్ద.

చెట్వాడి for చట్టారి n. s. An "Indo Briton," vide orders of Government dated 1828.

చెడాపు n. s. **چھڑا** *Charāo*. Augmentation, raising the rent. పొడిగించడము.

చెణుకు, or చెక్కుకు n. s. An abridgement, an abstract. టూకీ.

చెక్కుయికిస్తీ n. s. The dues or instalment (*Kisti*) levied every (*chhē mahi*) six months.

జెరీబు, or జరీబు n. s. A measuring, a survey measurement, the mensuration of land. నేలకొలవడము.

చెలామణి adj. for **چالونی** *Chalāoni*. Current (as applied to coin.) చెల్లె.

చెలామణి n. s. for **چالونی** *Chalāonī*. Currency. చెల్లడము.

జెల్లి adv. **جلدی** *Jaldī*. Quickly, soon త్వరగా.

చెవి n. s. A key: (from the Portuguese *chave*: *Haughton's Beng. Dict.* page 1075.)

చేంది n. s. Toddy. కల్లు.

చేకు, or చాకు, or చ్యాకు n. s. for **چاکو** *Chākū*. A penknife. వేనాకత్తి.

చేద n. s. (for Tamil **சேடை**) The wet land cultivation. మగాణి. చేదచేయుట to make the wet land cultivation.

చేబదులు n. s. A simple loan; debt without bond or account. చెతి అప్పు.

జేబు n. s. **جیب** *Jeb*. A pocket. చొక్కానంది.

చేరా n. s. for **چھڑا** *Chakrā*. Features, the written description of a thief's features. పోలిక.

చేరు n. s. Spawn or roe in fishes. చేపగుడ్లు.

జేరుగండి n. s. An embrasure to shoot from. కుపాకిపెట్టికొల్పడమునకైకోటగోడనకుండేమాటు.

జేరుతలాపు n. s. for **زیر تالاب** *Zerī tālab*. Land lying "under a tank." చెరుతుందిభూమి.

జేరుకట్టు adj. *زردست Zerdast*. Weak, powerless, abject. దుర్బలమైన.

జేరుబండు n. s. *زبربند Zerband*. A martingal, a saddle girth, a whip. శివారిగుర్రముముఖపట్టుకున్ను టంగువారుకున్ను కట్టేవారు, టంగువారు, రూపి.

చేర్లబడ్డ adj. Leaning, sloping. గోడచేర్లబడ్డది the wall has sunk.

జేలి for *زلی Zel*. A supplement (See జీలు) ఈ జేలిన hereinafter, as follows. ఈ జేలినవివరించిన ప్రకారము as follows.

చైత్రాలు for చేత్రాలు n. s. Signature.

చాక్కపాన n. s. The bonfire. కార్తికనాడుకాళ్ళేసుడిక.

చాం n. s. from *چنگانی Chungānī*. A tobacco pipe.

జోక్యము n. s. *جوكھم Jokham*. Loss, risk, danger, hazard: goods, merchandise. నష్టము, అపాయము, శరకు. వాడజోక్యము peril of the sea: risk of shipwreck.

జోడి n. s. A favourable quit rent. సుఖులుగా మేర్పరచబడ్డకస్తు.

జోడు n. s. for *جوری Jōrī*. or *جورā Jōrā*. A pair or couple: shoes. జత, పాపాను.

జోనం, or జోనంవాడు n. s. One of the lowest tribe among the Mahometans. A sort of Musulman merchant on the Malayalam coast, who are also called Oholias or Lubbees. A corruption of the Tamil *శోనాహరీ Shonaharī*. అబ్బెవాడు.

చోళుదారు, or చోళుదారుడు n. s. *چولدار Chōl-dār*. A macebearer. వెండిపెత్తళువాడు.

జోరావరి n. s. *زورآوری Zōrāwarī*. Violence, outrage. బలాబృందం.

చోరి n. s. *چوری Chorī*. Theft, robbery, stealth, smuggling. దొంగరికము. A revoke at cards. చోరికట్టి a list of stolen goods.

జోరు n. s. *زور Zōr*. Force, violence. బలాత్కారము.

చోళా for చోలా n. s. *چولا Chōlā*. The upper part of a man's jacket (the body of a gown or ungaraka.) చొక్కాయికయిభాగము.

చోలి n. s. *چولی Chōlī*. A woman's jacket or bodice. రవిక.

జోళ్లు n. s. (plural of జోడు a pair) Shoes. చేతి జోళ్లు gloves.

చాక n. s. *چوک Chouk*. Bazar. అంగడివీధి, గుబిరి.

చాక n. s. A square, court, or area. A quarter of a rupee. తూరా, పారాతుండేజినము, చోటున్ను.

చాకండి for చాఖండి n. s. A closet built alone, like a sentry box. వేరే గాకట్టినదిన్నుది.

చాకట్టు n. s. *چوکھٹ Choukhat*. A window frame: any square frame. చట్టము.

చాకి n. s. *چوکی Choukhi*. A watch or guard. A party of persons &c. stationed. The station or post. See Balarama IV. 257.

చాఖండి adj. Square, quadrangular. చాకమైన, నల్పదరమైన.

చాథాయి n. s. *چوٹھائی Chouthāī*. A quarter, one-fourth. పాతిక, పాతికపాలు.

జోదరి, చాదరి, or చాదరి n. s. *چودری Choudrī*. The head man of a trade, the head merchant who manages a town market. అంగళ్లకంతాపెట్టగాతుండేవాడు.

చాసి n. s. *چھاڑنی Chhāonī*. A cantonment or lodging for troops. కండుతుండేచోటు.

జ్ఞప్తి n. s. (a vulgar word) *jnapti*. Remembrance. జ్ఞాపకము.

జ్ఞ n. s. (contracted for జను) The receipts.

ట ర డ ఢ

డ|| A contraction for a Dubboo. Twenty cash.

ధంకా n. s. *دنگا Danka*. A pair of kettle drums carried on a horse. గుర్రముమీదవేసినకొట్టేచర్మవాద్యము. వాడుధంకాకొట్టినాడు he died.

టంగుమైదాను for తంగుమైదాను n. s. *تنگ میدان Tang miedān*. A narrow or small plain, a valley. ఇరుకుగాతుండేతాళు.

టంగువారు n. s. from *تنگ Tung*. A horse's girth. తల్లమునువీసించేపట్టు. Google

ధక్కణము for ధక్కణ n. s. *دھکھن Dhakkan*. The Deccan (a word of unknown origin.) It is also the name of a village where Hyder lived in his youth.

ధక్కాముక్క, or ధక్కాముక్కి n. s. *دھکھాముక్కి Dhakkā mukki*. Difficulty, time of trouble. ఇరుకు, శంకటము.

టక్కు బాజీతనము n. s. from *تھگبازی Thagbāzī*. Trickery. మోసము. (From this word *Takku*, is derived the word Thug, one who deludes and strangles.)

డజన్ adj. Dozen. *دھజن*. (English "A dozen") This is often used for an indefinite number of stripes : a flogging.

టపాయికు for తుపాంగు n. s. A musket, a fowling piece. తుపాకీ.

టపాలు, or టప్పాలు n. s. (plural టప్పాలులు) *تپال Tappāl*. The post or mail (అంచె.) టప్పాలు పెట్టుకొనిపోయి travelling post.

టపాసు n. s. A cracker in fireworks.

డబాయింతుట for డబాయింతుట v. a. from *دباند Dabānā*. To press, oppress, crush. అణచుట, అడుముట.

డబ్బి n. s. *دببی Dubbi*. A little box, as a snuff-box. భరణి.

డమాను n. s. (perhaps meant for బాద్ దమాను *باددمان Bādman*.) A sail : *bara damanu* the main-sail. డమానుమాసము (i. e. mausim) Failing season : the months of February and March, when the northern ports are open.

టముకు for తముకు n. s. from *تھمکے Tamkē*. A small drum. తుడుము.

ధమ్మనుట v. n. To die suddenly. *ధమ్మకొట్టుట, వాడుధమ్మ న్నాడు* he died suddenly.

డయలి, or డయరి n. s. (E) A "Diary." దినచర్య.

టరాయింతుట for తరాయింతుట v. a. To settle, adjust or fix. నిర్ణయించుట.

తరావు బేరీజు n. s. Assessment fixed by the estimation of the produce of a village.

టరిణి or టరణి n. s. (E.) The word "Attorney," wherein the initial is mistaken for the article A. లాయరు.

టరీఫు n. s. *تھریف* A tariff or table of quotations of prices or duties. వెలలశుట్టి.

డలాయతు or డలాయతు n. s. *دھلايت Dhalait*. A dalait or armed attendant : a body guardsman. వెండిబిళ్ల బంట్రోతు.

టలాయింతుట for తలాయింతుట v. n. *تالان Talana*. To walk about. ఇటుఅటుతిరుగుట.

డల్లి n. s. *دلی Dallī*. A lump (of sugar, force-meat, &c.) ముద్ద.

టవాయి for తవాహి n. s. *تھابھي Tabāhī*. A foul wind : an unfavourable breeze. చెడుగాలి.

డవాలీ n. s. *دھالے Dawālī*. A peon's belt on which a badge is worn. బంట్రోతుబిళ్లనుతగలించేవట్ట.

తస్సా n. s. *تھسے Thassa*. A stamp or chop or print. అచ్చు. తస్సాచేయుట to stamp, to print. దాన్ని నీవుయిస్తేనే గానిక దలనని అక్కడ తస్సావేసుకొనికూర్చున్నాడు he insists upon your paying it, and is rivetted to the spot.

టాకనా, or తాకణ n. s. *تھکن Takān*. A pony. అచ్చుమట్టము.

టాకనాగురము for తాకణ n. s. *تھکن Takān*. A Pegu pony. అచ్చుమట్టము.

ధాకాదొంగ n. s. A gang robber. దీవిటిదొంగ.

టాకోటాకు adv. for *تھکے تاکے Takē tak*. Speedily, without delay. అతివ్వరగా.

టాచిమంటు n. s. An "attachment" or seizure of goods. జప్తిచేసుట.

తాణ n. s. *تھاణ Thana*. A watch house ; a police station ; garrison in a fort. పోలీసుబంట్రోతులువుండేచోటు, కోటలోకావలియుండేరాణవ.

తాణ దారుడు n. s. *تھاణدار Thanadār*. A head police officer. బిళ్లబంట్రోతు, పోలీసుబంట్రోతు.

టాత్రు n. s. An island. The top or hood of a gig, cot &c. దీవి, బండిపయకప్పు.

డాబు n. s. A list or catalogue. A physician's recipe ; a female's zone. శుట్టి. డాబామొలతాడు a broad belt.

డామా n. s. A false charge, a groundless claim. Meant for దావా *dāvā*.

ధామ్మనుట, or ధమ్మనుట v. n. To expire, to die suddenly. అటకొనచచ్చుట. ధమ్మకొట్టిచచ్చె, వాడుధమ్మనెను he died suddenly.

తారు, or తారుమనడము n. s. **تھار** *Thār*. Sudan death. చావడము. తదినుందికి తారుమ్మయిరువైనుందికి గాయాలుమ్మ అయినది ten died and twenty were wounded.

తారుతారపుట v. n. To be afraid, or alarmed. నిండాదిగ్గులుబడుట. నాకు తారుతారు అయినది I was very uneasy. తారుమనిరిగినది it tore with a loud crash.

దాలరు n. s. A "dollar." In the Mysore List is ధాలరివరహా.

టాలాటాలిరసము, or తాలాటాలిరసము n. s. Knavery, trickery, ill behaviour. టక్కు, పితలాటకము. తాలాటాలిమనిషి a rogue, a vagabond.

దాలి n. s. **دالہ** *Dālī*. A pottle or small fruit basket. త్రిటిక.

ధాలు n. s. **دھال** *Dhāl*. A shield. కేడము.

ధాపుబోడు n. s. Larboard. ఎడమరట్టు, ఎడమ పక్క.

డింకమ్మి n. s. A sort of jessamine.

తికానా, or తికానా n. s. **తిక్కా** *Thikānā*. Place of residence; resort, abode, station: "his where about." Prospect, chance, likelihood; means, resources, funds. పుండేహోటు, గతి. కూటికితికానా లేదు there is no means of getting food. వానికియివ్వడమునకు నాకుయేమిన్నితికానా లేదు I am not able to give him any thing.

దిల్లి n. s. **دہلی** *Dehli* or **دلی** *Dilli*. The city called Delhi.

డివిజన్ n. s. The English word Division: this is used for a small or subordinate district; and also for a police station or guard house. ఛాగము, కుక్కడి.

తికు adj. **تیك** *Thik*. Proper, just, fit, exact, complete, true, precise. శరీయైన.

టీపు n. s. **تپ** *Tīp*. A banker's bill, which is transferrable by endorsement. A grant or assignment of revenue given to a creditor. Money deposited as security for good conduct. పుండి, తనఖా, జామీను గాపెట్టినరూకలు.

దుబాయించుట v. a. **دوبانہ** *Dubānē* To ruin. కుంచుట, అనగా చెరువుట.

దుమారము for దుమారము n. s. Dust. దుమ్ము, ధూళి.

ఊకరింపుట for ఊకీకరించుట v. a. To abridge, or abstract. శీలహము చేసుట.

ఊకీ adj. Compendious, short, brief, contracted. శీలహమైన. ఊకీ చేసుట to abridge.

ఊకీగా adv. Briefly, in brief. ఊకీగా త్రాసుట to abridge.

డెంకణి n. s. The flag-staff on the bastion of a fort. కొడికంబము.

షేకు, or షేకుచేన n. s. A skate or ray fish. One species is called అంబడి షేకు.

షేకుమాదిరి n. s. Teak timber. షేకుచెక్కదూలము.

డేకా for డేకా n. s. **دکھان** *Dekchah*. A boiler or great brazier, or large kettle. అండా.

తేకు, or థేటు adj. The best, pure. శ్రేష్ఠమైన, మొదటితరమైన.

షేతు n. s. The English word tape. నాడా.

డేరా, or ఢేరా n. s. **دیرا** *Dērā*. A tent. కుటకుంటుకు.

తేవణి, or తేవణాతి n. s. **تھانہ** *Thevanē*. Monied security, advance, deposit, putting money into a bank. లొక్కరూకలనుజామీనుగాపెట్టడము.

డైమండ్ n. s. "Diamonds" at cards. ఆడేకాకికములలో పుకణాతి.

టైము n. s. The English word Time. కాలము.

తైలి for తైలి **تھلی** *Thāli*. n. s. A small bag; particularly of paper. శీంబి.

టాక్టోజీగాడు n. s. The bird called coppersmith. It's note is like the sound of a small hammer striking a rock. Jerdon. No. 216. ఒకకూడి.

డొల్ల, or డొల్ల n. s. A great basket placed on a cart. The cheek. A lie. డొల్లలు withes, straw ropes that gird in a stack of grain. వెంటిని డొల్లరితిగాచుట్టివేళిరి they made a basket of twisted straw.

డోకడా, or డోక్రా, or డోకడాలు n. s. A cent, or hundredth part of any coin. డోకడాలత్రకారముగా Per cent. తడకొందుడోకడాలు is శీలం

ధోకా n. s. Perhaps an error for క్షా **دھاکا** *Dhaka*. Injury, defect, impediment. Fear. చెరువు, కర్వా. మీకుయేమిన్ని ధోకాలేదు you have nothing to fear.

టాకుకుద్దు గానూటు v. a. To purchase by whole sale. జట్టుగాకొనుట.

టోపి n. s. *توپى* *Topi*. A hat, a cap. జాతివాండ్లు
 తలకు వేసుకొనేటిది, కుల్లాయి.
 డోరియాచీర n. s. from *دور* *Doryā*. A double
 or single striped cloth. ఒకటిఫ మైనచీర.
 టోలా n. s. *تولا* *Tōlā*. A family; a crowd; a band.
 గుంపు. డొకటోలాఅయి in a mob.
 టోలా n. s. *تولا* *Tola*. The weight of one rupee.
 రూపాయియెత్తు.
 టోలి, or టోలి n. s. *تولى* *Tolī*. The eighth of a
 pice పైసాలోయెనిమిదోభాగము.
 డోలి n. s. *دولى* *Dōli*. A dooly or litter.
 డోలు n. s. *دول* *Dhōl*. A great drum. ఒకచ
 ర్కవాయిద్యము.
 డౌలు n. s. *دول* *Doul*. Manner, form, appear-
 ance. Estimated revenue: probable produce.
 The amount of the Government demand. Fix-
 ed rate of assessment. డౌలువసూలుబాకి de-
 mand, collection, and balance.

జ|| Stands for జనీతు Signature.
 తంఖా for తక్ఖా n. s. *تخنخا* *Tankhāh*. An as-
 signment on the revenue. An assignment or
 billet on lands: an order on the treasury for
 the payment of a stipend. తనఖాశిత్రము a
 bond transferred by endorsement. తనఖాకా
 కితము the order for an assignment on the
 revenue.
 తంఖాజాస్తీ or తనఖాజాస్తీ n. s. Excess (in a crop)
 proved after the amount has been re-examined.
 Detection of underrating.
 దంఱిడి n. s. A coarse cloth; dowlas, so named
 from a village near Bombay.
 తంట, తంటా for టంటా n. s. *تانتا* *Tanta*. Diffi-
 culty, puzzle. Dispute, squabble. Debt. తొం
 జర, శంకటము, అప్ప. తంటాలుపెట్టుట to tor-
 ment or plague. తంటాఖోరుతనము Quarrel-
 someness. తంటాఖోరు a makebate: a quar-
 relsome wretch. తంటాతేని undisputed, indis-
 putable.
 తండ n. s. The bottom of a ship.

తండ for తాండా n. s. A mass, heap, or multi-
 tude. గుంపు.
 తండలు n. s. (Tamil *தண்டலம்*) Collection, the
 money collection.
 తండా, or లంబాడితండా n. s. A troop of Brin-
 jaries or Lumbadies.
 దండాలుతీయుట v. n. To perform exercises,
 or feats of strength. కాళ్లుచేతులునేలమోపిముం
 దుకువెనకకువూగుట.
 దండుగయినాం n. s. *داندگانام* *Dandgā Inam*.
 Land formerly granted as compensation for
 extortions.
 తండుట v. a. (From Tamil *தண்டிடு*) To col-
 lect (the money due on bills.) వసూలుచేసుట.
 తండువాళము n. s. Cast iron. పోతయినుము.
 తండేలు n. s. A tindal or boatswain. పడవవాండ్ల
 పెద్ద.
 దండోరావేయడము, or తండోరావేయడము n. s.
 (from *داندورا* *Dhandōra*.) Proclamation by
 beat of drum.
 దండాస్య, or దండియా n. s. *دندیا* *Dandiyā*. A par-
 ticular petty officer of the bazar. A bailiff,
 or constable. బంట్లాకు.
 తంబాకు n. s. A metal, pinchbeck. సాగుసా.
 తంబి n. s. *تنبیه* *Tumbih*. Punishment. శిక్ష.
 తంబు n. s. *تنبو* *Tumbū*. A small tent. చిన్నడేరా.
 తంబుర, or తంబురా n. s. *تنبور* *Tambūr*. A drum.
 A sort of guitar or lute. చర్తవాద్యవిశేషము.
 తంత్రియుక్తవాద్యము.
 తంబూళిదుకాను n. s. A huckster's stall. పసాతి
 దుకాణము.
 తక్డమా n. s. Adjustment. (Vizag.)
 తక్రారు n. s. *تکرار* *Takrār*. Dispute, altercation,
 quarrel. వినాదము. తక్రారుచేయుట to specify :
 to resist.
 తక్రావి n. s. *تقاروی* *Taqāwī*. Money advanced
 to a cultivator for the purchase of seed &c.
 సాగుబడిచేయడమునకై కావులకు సహాయముగా
 యిచ్చేరూకలు.
 తక్రాజా n. s. *تقراجه* *Taqāza*, usually తగాదా
 Dunning. రూకలుచెల్లించునునిక క్షన్సింజడము.
 తక్రాలిపండు, or తక్రాలిపండు n. s. The Brazil
 gooseberry. మిడమిరిపండు.

తక్కిలం for తక్కిం تقسیم *Taqsim*. Sharing out. Dividing, apportionment. కంచడము. తక్కినకు రచుట to allot.

తక్కి for తక్కియా n. s. تکی *Takyā*. A pillow. A mosque. తలగడ, మసీదు.

తక్కు n. s. تخته *Takhta*. A plank, a table; a sheet of accounts. కలక, బల్ల, ఒక తాళులెక్క కాకితము.

తక్కు n. s. تخت *Takht*. Throne, a royal seat. సింహాసనము.

తక్రార n. s. تکرار *Takrār*. Dispute, altercation, puzzle, objection. వివాదము.

తఖలు n. s. دخل *Dakhl*. Insertion; entering; taking possession of. దాఖలుచేసుకోవడము, స్వాధీనముచేసుకోవడము, ప్రవేశించడము.

తఖిని n. s. دکھنی *Dakhnī*. The southern dialect: i. e. the Hindustani spoken in the Peninsula. తురక భాష.

తఖీదు for తఖీకు adj. Correct, true. నిజమైన. తఖీదు వర్తమానము a true report.

తఖీయ్యతు for తఖీయ్యదు n. s. تقييد *Taqiyad*. Injunction.

తఖద్దమా for మొక్కద్దమా n. s. موقدمه *Muqadama*. Matter, affair. వ్యవహారము.

తఖత్ బాజి, or డఖత్ బాజి n. s. دغل باز *Daglbaz*. A rogue, a cheat. మోసగాడు.

తఖలా or డఖలా n. s. دگل *Dagla*. A coat of mail.

తఖల్లాఫీ n. s. تغابی *Tagallubi*. Irregularity. అక్రమము.

తగా n. s. دغا *Daga*. Fraud, cheating, trick, deceit, chicanery, imposture. మోసము.

తగాదా n. s. تقاتل *Taqāzā*. Claim, suit or dispute. Dunning: the same as Dhurna. వ్యాజ్యము. See notes at the end of Sir W. Jones's paper (As. Res. iv. 364) "On some customs of the Hindus." See Malcolm's Memoir 1. 559 and Elph. 93.

తగాబాజి n. s. دغا بازي *Dagabāzi*. Fraud, craft, knavery. మోసము, వంచన.

తగాయత్తు usually తగాయత్ adv. for تاغیبت *Taghayat*. Until, up to, since ఆ తగాయత్తు ever since.

ధగడి n. s. for دھگر *Dhagar*, or *dhagra*, A jade, slut, wretch. ధగడికొడుకు a villain.

తగడి n. s. Cloth of gold. బంగారువస్త్రము.

తగులూపు for తగాఫూలా n. s. تغافل *Taghaful*. Neglect, carelessness. ఆశ్రద్ధ.

తగైరు or తగరైరు n. s. for تغیر *Tagheer*. Dismissal, turning out. బర్రఫు. జూగిరుతగైరుచేశిరి they sequestrated the land.

తజావజా adv. Upside down, in confusion, in dismay. కలవరకంపగా, తారుమారుగా. MM. 442.

తజావీజు n. s. تجویز *Tajwiz*. Considering, contriving, planning. ఆలోచన, యుక్తి.

దటాయించుట from داتا *Datāna*. v. a. To chide, snub, rebuff. ఆడమాయించుట. Sh. 843.

తట్టు n. s. تتر *Tattoo*. A pony. తట్టువాణిగుర్రము.

తట్టుబడుట v. n. To incur debt or expense (Ganj.)

తట్రవాడు n. s. (Tamil) A goldsmith. కంఠలవాడు.

తడమాడుట v. n. for تارمار *Tārmār*. To stagger, waver in speech, perplex. తడబడుట.

దఠారము n. s. (Tamil) Courage. ధైర్యము.

దఠాయిసు v. a. (K.) To sound (a drum) దఠాదఠా మనివాయించుట.

ధణి n. s. دھنی *Dhani*. Master, owner, lord. యజమానుడు.

తతిమ్మా adv. تاتم *Tatimma*. The remainder, the rest. తతిమ్మరూపాయలు the balance. తతిమ్మ వాండ్లు the rest of the people.

తత్తళము adj. (Tamil తత్తళము) Shattered, ruinous, leaky. శిథిలమైన.

తత్తళించుట v. n. To vacillate or to be agitated, to be in trouble. కలకలుకుడుట.

తద్బీరు n. s. تدبیر *Tadbīr*. Opinion, advice, counsel. అభిప్రాయము, ఆలోచన.

తనక్కి, or తనక్కి n. s. تنقیح *Tanqih*. Ascertaining, examination. విమర్శ. తనక్కిచేయుట to compare, check, or audit accounts. తనక్కిము శాతు *tanqih mashāt*. The proof measurement or trial measurement.

తనఖా n. s. تنخواہ *Tankhah*. Assignment of the revenue. See తంఖా.

తనావి or తనావికుండు n. s. A block of wood. చదరముగావుండే మొద్దు.

తనిఖ, or తనఖా n. s. تنقيح Tanqih. Examination, ascertaining. విమర్శ, విచారణ.

తఫసీలు n. s. تفصيل Tafseel. A detailed account or statement. వివరము.

తప్తి n. s. An earthen seal on a stack to prevent theft. మంటిముద్ర.

తప్పెట్టు adj. Lonely, out of the way. ఎడారిగావుండే. తప్పెట్టుతాలు a lonely distant spot.

తఫసీలు n. s. تفصيل Tafseel. Detail, particulars, analysis. వివరము.

దఫా n. s. دفعة Dafa. Time, occasion, turn : a company of armed peons. తడవ, బండ్రోతులసముహము.

తఫాత్ for దఫాత్ n. s. for دفعات (dafaat plural of dafa) Items; a head containing various details: extra or sundry collections: దఫాత్ ఖర్చు dafaat kharch, various expenditures. Miscellaneous sums paid.

దఫాదారు, దఫాదారుడు, or దఫేదారుడు n. s. دفادار Dafadār. The serjeant or head of a company of policemen.

తఫావత్తు n. s. تفاوت Tafawāt. Difference, disparity. Fault, defect. ఛేదము, లోకము. తఫావత్తు లేదు there is nothing the matter : there is nothing wrong : no matter ; never mind !

తఫిసీలు or తఫసీలు n. s. تفصيل Tafseel. Detail, particulars. వివరము.

దఫ్తరు, or దఫ్త్రీము n. s. دفتر Daftar. A bundle or packet of papers. A register or record : the budget or seals of a ministry.

తఫ్రాకా, or తఫ్రాకా n. s. تفرقة tafraqa A time. తడవ, లేక. See తబరకా.

తఫ్రీకు n. s. تفریق Tafriq. Allotment, division into shares ; the allotment of the shares forming a total sum contributed. It is generally applied to extra collections thus shared.

దబక తపము n. s. Backbiting, trickery. అంశుడు దుడికితపము.

దబకాయించుట v. s. from دبكان Dabkānā. To press down, to snub, chide, frighten, reprove. అడుముట, గడమాయించుట.

తబక, or తబక n. s. طبق Tabq. A tray or large salver for cups &c. తట్ట.

తబరకా for తఫరకా n. s. تفرقة Tafraqā. A time. తవడ, లేక. ఒకతబరకా once.

దబరా n. s. A ship's capstan ? a basin.

తబలక n. s. Packthread to tie up bundles of papers : a packet so tied. కాకితములకట్టకట్టెదారము.

దబఖీరు n. s. See తవఖీరి.

దబాయించుట v. a. from دبانا Dabana. To press down, to snub, chide, frighten, reprove. To bully, brow-beat, beat down. అడమాయించుట.

తబీయ్యతు n. s. طبيعت tabiyat Nature, genius, disposition, constitution ; obedience. Generally used for health. But tabiyat تبیعت Following, dependance.

తబుకు n. s. طبق Tabq. A salver or tray for paun &c. it is also spelt దళుకు, తట్ట.

దబేనా, or దఫీనా n. s. دفینه Dafīnā. Hoard, buried treasure. Property. నిక్షేపము, ధనము. నీఅప్పుదబేనానావద్దలేదు I don't owe you a farthing. This perhaps is a false pronunciation for దబైనా even a farthing.

తబేలా n. s. for طوبیلا Tawaila. A stable. అశ్వశాల, గుర్రశులాయము.

తబ్దీలు n. s. تبادل Tabdīl. Exchange ; transposition ; transfer. మార్పడము.

తబ్లక్కు n. s. See తబలక.

దమదమా n. s. دمدم Damdama. A battery. ఖరుజు. M. M. Local. xix. 74

తమాసు n. s. تمان Tamān. Trowsers, long drawers, ఇజూరు.

తమాము adj. تمام Tamam. The whole. తమాముగా adv. Wholly, utterly.

తమాయించుట v. a. from تھانا Thamana. To check, to stop. To sustain : to save himself from falling. శమించుట. తమాయించు checking, stopping.

తమాశా, or తమాషా n. s. تماشا Tamashā. Shew, spectacle, exhibition, sport, fun. వేడుక, తమాశా.

గాన్రాయుట to write neatly, finely, prettily.
కుందిరమాపా a fine scene, a pretty sight.

దమ్మడు, దమ్మయ్య n. s. (K.) A simpleton or dum-
my. వెల్రీకులుము. HN. 4. 110. ఆన గాఅయ్య.

దమ్మకు, దమాసి, or దమాసు n. s. دمش Damas
Damask. దమాసు.

దమ్మిడి n. s. دمری Damri. A pice, a farthing.
five cash. ఆరడడు.

తయారు n. s. تيار Tayār. Readiness, ready. సిద్ధ
ము, సిద్ధమైన. తయారవుట to make ready.

తయనాతి n. s. تعیناتی Tayināti. Attendance,
service, waiting.

దర్ Dar. In. దర్బందగిహజరత్తి dar bandagi
hazrat. (Let this letter appear) in the pre-
sence (lit: service) of his honour &c. This
is the usual superscription of letters.

తరగదారి adj. for తరహావారి Classed in kinds,
diverse. తరహాది

తరగ్గి n. s. ترقي Taragqi. Advancement in
office. ఉద్యోగములలో అభివృద్ధి.

తరగతి n. s. Sort, kind. Olassification, arrange-
ment. క్లాసు.

తరజూపి adj. درزیادتی Dar Ziyadati. "In ad-
dition", as an extra tax. Over and above.

తరదూడు, or తరద్దుడు or తర్దుడు n. s. تاراد-
دود. Effort, labour, struggle, striving, exer-
tion, application, toil, fag, pains-taking; cul-
tivation of land. కృషి, శ్రమశక్తులు. తరద్దుడు
అత్తు a memorandum specifying the crop in-
tended to be raised in a field.

తరఫయిను n. s. طرفین Tarfain. Both sides. ఉ
భయవాదులు.

తరపు n. s. طرف Tarf. Side, quarter, district.
జక్క, జేశము.

తరపుదారి طرفداری Tarfdāri. Partiality. See
తరఫయిను.

తరపుదారుడు n. s. طرفدار Tarfdār. Ruler of a
district. One who has the superintendence of
a small district. జిల్లేదారుడు, పారుశత్తి

జరబారు n. s. دربار Darbar. A court, cutchery
or hall of audience. కచ్చేరి. జరబారుఅర్పా a kind
of extra tax levied by the head farmer &c.

తరబియ్యతు n. s. تربیت Tarbiyat. Education,
training. శిశుశరచడము.

తరలచేట n. s. A fish. మర్చివిశేషము. Russell,
plates 80. 81.

తరహా n. s. طرح Tarah. Sort, kind. విధము. పెద్ద
మనిషితరహాగా like a gentleman.

ధరా n. s. Price, rate, value.

తరాజు, or తరాసు n. s. ترازو Tarazu. A pair of
scales. తక్రెడ.

ధరావత్తు n. s. for دھاروت Dharōt. (Mahr.) De-
posit. Money given in pledge, or security. దిపా
బిట్టు.

తరాసు n. s. ترازو Tarazu. A pair of scales. త్రా
సు.

తరి n. s. تری Tarī. Wet cultivation (మాగాసి)
irrigated land producing rice.

దరిజి n. s. درزی Darzī. A tailor. కుట్రనాడు.

తరిబియ్యతు n. s. تربیت Tarbiyat. Education,
training. శిశుశరచడము, అలవరచడము.

దరి బేసి, దర బేసి or దల్బేసి n. s. درویش Darwaish.
A beggar; poor.

దరిమిల, దరివిల్ల adv. درینولا Darinwila. Subse-
quently; hereinafter. దానికేదరిమిల since that
date. దరివిలవచ్చి Interest that subsequently
accumulated. దరివిల్లవచ్చితో with the subse-
quent interest. This word like "To Wit" is
used at the commencement of a letter or
order.

తరికు n. s. طریق Tarīq. Manner, way, custom,
fashion: a rule, a canon. రీతి, వాడుక, నిబంధన.

దరు n. s. درو Daroo. A large well. దొరువు.

దరుజామిన్ for درزامن Zarzamin. Money-se-
curity. రొక్కజామిను.

దరుజు, or దురుజు n. s. A cornice, a frieze, a join-
ing, a seam, in carpentry or masonry. గోడకొ-
నన గాసి శుంభముయొక్క కొనన గాసి చేసియుండేవి
శ్రవణి. దురుజుసున్నము Plaster made of lime.

తరువాయ, or తరువాయి n. s. Seasonable time,
opportunity. తరుణము.

దరోగ for దరోగ دروغ Darogh. Fraud, a lie. మోసము.

దరోబస్తు adv. and adj. دروبست Wholly, completely, entirely, all. యావత్తు.

దర్ఖస్తు n. s. درخواست Dargahast. Proposals, application, offer. ఆడగడము, చెప్పుకోవడము.

దర్గావజా n. s. درگاه Dargah waza. Allowances for ceremonies at a (dargah) Musulman tomb.

దర్జ n. s. درج Darja. Rank, grade. మెట్టు. దర్జావారి classification.

తర్జుమా, or తర్జుమా n. s. ترجمہ Tārjuma. A translation. భాషాంతరము.

దర్బారు n. s. دربار Darbar. A hall of audience; a court, a public office. కచ్చేరి. దర్బారుఖర్చు "Court charges" A fee or sum exacted on various pretexts; formerly demanded to pay for the petty charges of an office.

తర్బియ్యతు n. s. تربیة Tarbiyat. Education, training. చనువరచడము, అలవరచడము.

దర్మానా, or దర్మా n. s. دارمنا Darmāha. Monthly wages, salary. జీతము.

దర్మాన, or దర్మేన, దర్మేన n. s. دارمیان Darmiyana. Meddling. జోలి. వానిదర్మేనాచో బోకు do not meddle in his concerns, or do not meddle with him.

దర్మాస్తి, or దర్మాస్తి n. s. دریافت Daryaft. Enquiry, trial. విచారణ.

తర్వాడి, or తర్వాణి n. s. Vinegar?

తర్వాయి n. s. A lesson in the Vedas. The rest, the continuation. తర్వాయినెంబరు the next or preceding case.

తర్వాసి, or తరవారి n. s. A settled measurement of fields or villages. తరవడి. తరవారిగ్రామములు the villages which have got the ryotwar system.

తర్వారు, or తలవారు n. s. تلوار Talwar. A sword. కత్తి.

తలవారి నాలా n. s. A water course from a spring. కళంకాలవ.

తలబుదీనానిగ్రామములు n. s. طلب دیرانی Vil-lages granted on quit rent for service.

తలవరలుగా (Tamil) adv. From generation to generation. వంశపరంపరగా. అనేకతలవరలుగా from generation to generation.

తలాబు n. s. تالاب Talab. A tank. చెరువు.

దలాయతు, or ధలాయతు n. s. دھالیات Dhalayat. An armed personal servant. A peon. వెండిబిళ్లబంట్లోకు.

దలాలి n. s. دلال Dallal. A broker, a salesman. తరగరి.

తలావు n. s. تالو Talao. A tank. చెరువు.

తలాశు n. s. تلاش Talash. Search, enquiry. విచారణ.

తళిగ, తళియ or తళిహ n. s. A brass dish, full of rice, used in a Vaishnava temple. నివేదనమునకై కుళ్లములోవుంచిన ఆస్తము.

దలీలు n. s. دلیل Dalil. Argument, proof, demonstration. న్యాయము, రుజువు.

తల్లాశి for తలాసు n. s. تلاش Talash. Inquiry. విచారణ. తలాసుచేసుట to make inquiry into, to look after.

దల్వాయి, or దళ్వాయి n. s. Dalwai: also written Delavoy. Dulwoy. A general: a minister or regent. (Wilks.) The general of an army: the manager of a state. సేనాధిపతి, కార్యకర్త.

దవతి, or దవతి n. s. دوات Dawat. An ink-stand. కిరాబుద్ది.

దవర, for దబర n. s. دبر Dabra. A basin. బోగిణి.

తవశీరి, or తవశీర n. s. طباشیر Tabāshir. Manna of bamboos. వెదురుకుప్ప.

తవాయి for تباهی Tubahi. An incursion of plunders, war, battle, contest. A cross wind, a foul breeze. Misfortune, hazard, peril. వాడత వాయికట్టినది the ship missed stays, or fell out of it's course. ప్రమాదము, ఉపద్రవము.

తవుకూవు n. s. توقف Tawaqquf. Delay. ఆలస్యము.

దవుడు n. s. داور Daur. Running, galloping: an inroad, incursion, or invasion. సవారి, తవాయి, తళ్లు, అవాంఛరము.

దవె n. s. A title like Esquire, used by Guzara-tees, as, Cheyanalu Dhavah.

దవరానుశరగా adv. Without observing the stops

and meaning. తారుమారుగా. వాడు చాస్తాడతరా
 ముక రాగాచదివి నాడు he read it confusedly.
 దశరీతుంచె n. s. A sort of silk cloth. ఒకతరహాపట్టుబట్ట.
 తశ్రీఫుకర్నాయించుట v. n. *تشریف فرما* *Tashrif farmana* To condescend (to come or go.)
 దయ చేసిరావడము, లేక దయ చేసిపోవడము.
 తష్కీషి n. s. *تاشكيش* *Tashkhis*. Valuation, estimation, reckoning. మదింపు వేయడము.
 తశదీక, తస్తీకు for తశద్దుకు n. s. *تصدق* *Tasad-duq*. ("Receiving contributions for pious uses" *Richn.*) "A fixed sum paid by Government to a pagoda, a mosque, or the officers in an establishment, as consolidated allowance in lieu of assumed lands" &c. It is also erroneously used for మొయ్యాను. దేవాలయము మొదలయినవాటికి దివాలమువారు నిక్షర్ణ గాయిచ్చేరూకలు.
 దశరా, or దస్రావండగ n. s. The Dasara or నవరాత్రి *Navarātri* feast in honor of the goddesses Durgi, Laxmi, and Saraswati: it is also called విజయదశమి. It falls on the tenth day of the light fortnight in Aswija. Throughout India it is celebrated with great pomp, and all weapons, implements and books are consecrated. The name is also spelt దశహరా, but that seems erroneous. It lasts ten days, beginning on the last new moon of the rainy season: varying from the end of September to the beginning of November. See Moor's Pantheon, page 156-350.
 దశరి, దుశరి or దశరీతుంచ n. s. A sort of silk cloth. ఒకవిధ మైనపట్టుతుంచ.
 తశరీఫు, or తశరీఫు n. s. *تشریف* *Tashrif*. A present. బహుమానము.
 తశర్రఫు, for తశర్రుఫ n. s. *تصرف* *Tasarruf* Embezzlement, use, usufruct. Enjoyment. అనుభవించడము, హరించడము, అనుభవించడము. గాచేనుకలంపీరుతశర్రము చేసినారు they have seized on my crops.
 దశరీపట్టుతుంచె n. s. A sort of silk cloth. ఒకతరహాపట్టుతుంచె.
 తనుకు n. s. Trick, wile, deceitful promises. టక్కు. తనుకు చేసిపోవుట to slip out of the hand,

తశ్శీన, తస్తీసు for తష్కీషి n. s. *تاشكيش* *Tashkhis*. Ascertainment, valuation. Appropriation. నిశ్చయించడము, మతింపు వేయడము.
 దశ్శతు n. s. *دستخط* *Dastkhat*. Signature. చేవ్రాలు.
 దస్త, అంబులదస్త n. s. *دستا* *Dasta*. A quiver. అమ్ములపాది.
 దస్తక్ n. s. *دستک* *Dastak*. A pass or order: a summons. ఆజ్ఞ, శిక్షను, పిలుచుకొని రమ్మనే ఆజ్ఞ.
 దస్తగిరి n. s. *دستگیری* *Dastagiri*. Patronage. శంరక్షణ. దస్తగిరి చేయుట to patronize.
 దస్తావజు, దస్తావేజు for దస్తావీజ్ n. s. *دستاورج* *Dastawiz*. Voucher, document, a paper. సాధకము.
 దస్తా n. s. *دستا* *Dastā*. A quire of paper. ఇరువది నాలుగు కాకితములకట్ట.
 దస్తావజు, or దస్తావేజు for దస్తావీజ్ n. s. *دستاورج* *Dastawiz*. Voucher, document, written instrument. సాధకము.
 దస్తు n. s. *دست* *Dast*, Gross collections: money realized. దస్తు చేయుట to collect. చొరిక దస్తు embezzled rents, money collected but not brought into the public accounts. A hand at cards. దస్తుబాకి the balance of collections.
 దస్తుగరదా To make up a deficiency. (Ganj.)
 దస్తుగిరిచేయుట v. a. from *دستگیری* *Dastgiri*. To patronize, or take by the hand. శంరక్షించుట, ఆశరాజేయుట.
 దస్తుబదస్తు adv. and n. s. *دست بدست* *Dast badast*. From hand to hand. ఈచేతిలోనుంచి ఆచేతికినకుగాచెల్లించడము.
 దస్తుబాజు n. s. *دستباز* *Dastbāz*. Collection of revenue?
 దస్తూరి n. s. *دستوری* *Dastoori*. Customary fees. A person's usual hand writing; autograph, signature. వాడుక గాయిచ్చేటిది, చేవ్రాలు, దశ్శతు. దస్తూరిచారుడు he in whose hand-writing the paper was,

దస్తూరు, or దస్తూరి n. s. دستور *Dastoor*. Custom, manner. (In sailor's language) Studding sails. దస్త్రము (for దస్త్రు *Daftar*.) n. s. A budget: a portfolio; being a handkerchief or cloth full of papers, and tied up as a bundle. కు త్నదీల కాకితాలకట్ట.

తస్రళు n. s. See తసరళు.

తస్లిం n. s. تسلیم *Taslim*. An assignment or draft for money. "Balance remaining in the hands of Tahsildars." (Ganjam.)

తస్లిము n. s. Reward, present. బహుమానము.

దస్వందము n. s. See దశబంధము.

దస్వాదా adv. (K.) دسوار *Daswārā*. Once in ten days. శుదినిన ములకు పుకమాటు.

దస్వాదావిపోర్టు n. s. from دسوار *Daswārā*. A ten-days Report. శుదినిన ములకు పుకమాటువ్రాసే సమాచారము.

దస్సాల adj. دس سال *Das sālā*. Decennial: lasting ten years. శుదియేండ్ల.

తహ, or తహా n. s. Consent, agreement. సమ్మతి.

తహశుదుట v. n. To be proved: to be settled. వీండ్లు చెప్పినది వానికి తహశుదులేదు they did not believe what he said.

తహతహా n. s. Grief, vexation, weariness. వ్యాకులము, వేసట.

తహతహశుదుట v. n. To be vexed, be grieved. వేసటబడుట, వ్యాకులశుదుట.

తహద్ది, తహదీది for తఅద్ది n. s. تاaddi *Taaddi*. Trouble, disturbance; affair; extortion, wrong, violence. (Shak.) తొందర, వ్యవహారము, బండకతీయడమున్ను.

తహద్దు for తఅద్ది n. s. See తహద్ది.

తహబంది n. s. تاهبندی *Tahbandi*. An agreement. ఒడంబడిక. (Reeve.)

తహబందిచేయుట v. a. To subdue. జయించుట.

తహమ్ముల్ n. s. تاامل *Tu ammūl*. Delay, waiting. సావకాశము, కాచుకొనియుండడము.

తహరీరు n. s. تهریر *Tahrīr*. Percentage or allowance made to superintendents of public works.

తహవారి n. s. تاهوار *Tahwari*. Specification, classing, arrangement. తరహావారి, ఏర్పాటు.

తహవేలు n. s. تاهویل *Tahvīl*. Comparison. సరిచూడడము.

తహసీలు n. s. تاهصیل *Tahsīl*. Collection, exaction of money, restraint.

తహసీలుదారుడు n. s. تاهصیل دار *Tahsīldār*. A collector of revenue. A native revenue officer. ఆములుదారుడు.

త థ ద ధ

తా|| A contraction for (H.) తానాయతి since, and also for (H.) తాలూకా a district. Also in letters signifies తానాకలం *tāzā Kalam* Postscript, or literally, A fresh paragraph.

తాండా, or తండా n. s. تاندا *Tānda*. A troop or camp of Lambadies or gypsies. లంబాడీలగుంపు.

ధాక, or ధాక n. s. for دهاك *Dhāk*. Awe, dread. భయము.

తాకత్తు n. s. طاقت *Taqat*. Ability, power, strength. శక్తి, బలము.

తాకీదు n. s. تاكید *Takīd*. A written order by authority: a precept. ఆజ్ఞాపత్రిక.

తాక్తు n. s. (Tamil తాక్తు) A place. చోటు. తాక్తువారు గాత్రం దే రెక్క an account of the different divisions of the field.

దాఖిల, or దాఖిలా n. s. داخلة *Dakhila*. Insertion, entry in an account, verification. Ground, basis, authority, proof. Instance, example, precedent, comparison. A schedule. దాఖిల చేయుట to file, or enter. వ్యాజ్యము దాఖిల అయినది a suit was filed. దాఖిలశుదీనది it proved true, it was verified. దాఖిలచూచుట to compare. దాఖిలయిచ్చుట to answer, or tally.

తానాయక్తు prep. تاغایت *Tā Ghāyat*. Since, until, up to. వరకు.

తాజం for తాజీం n. s. تاهظیم *Tazīm*. Reception of a guest. Treating with ceremony and respect. సన్మానము. తాజంయిచ్చుట to receive or welcome a guest.

తానా adj. تازا *Tāzā*. Fresh, new; pleased, cheerful; not sickly. కొత్త, నవీనమైన. తానాకలం Fresh paragraph; postscript. తానాచేసుట to make that or pleasing.

ధాడ or ధాడా n. s. A swarm, a group, a mob. గుంపు.

దాడవ n. s. A run of good luck, a flush at cards. జాకీదాడవ a flush of three from the knave. (దాడవస్తోకు whist?)

దాడి n. s. دھری Darhi. A beard. గడ్డము.

దాని n. s. دان Dānā. Horae-gram. ఉలవలు, సెన గలు.

తాసటమేకు n. s. A two pointed spike nail joining two boards edge to edge. See నెమ్ములు.

తాపి n. s. Ballast in a boat. వాడ అడుగున బరువు కైవేసేటిది.

తాపిదారుడు n. s. A spy. వేగుచూచేవాడు.

తాపెత, or తాపితా n. s. تافتا Taftā. A sort of stuff: taffety. పట్టువస్త్రము.

తాఫా n. s. تائفه Taifā. A set or company, as of dancers. బోగం మేళము.

తాఫ్తా n. s. "Taffety:" also Tartan. పట్టువస్త్రము.

తాబందు for تھبندہ Tahband. A sort of petticoat. సావడ. తాబందుబల్ల a shelf or ledge.

తాబాజారి n. s. Tax paid by venders in bazars. అమ్మే వాండ్లయిచ్చేటన్ను.

దాబు for దాబ n. s. داب Dāb. Subjection, control, keeping under. దాబులోవుంచుట to keep under control.

తాబే n. s. تابتہ Tabē. Dependance. ఆయన తాబేను under his orders. (A wrong phrase. Shak. 479.) తాబేదారునపుకర A menial or private servant. A dependant or follower.

తామాను n. s. See తమాను.

దామాశాయి, or దామాషా n. s. for دماساھی Damasahi. Appointment, equitable allotment, dividends. The proper name of a merchant, who died insolvent and his effects were divided. (Shak.)

దాయతి, తాయెత్తు n. s. An amulet. రక్ష.

దాయి n. s. دای Dāi. Plaintiff. పరియాది.

తార n. s. The long straight trumpet used at funerals. చాళుకుపూదేటిది.

ధారణ n. s. (Mahr) Price, valuation. ధర.

తారము n. s. The "Tare" or difference allowed for the weight of package. కట్టులుతూచడములో

గోనెదారము మొదలయిన వాటికి గాను తోసియిచ్చే టిది.

తారీఖు n. s. تاریخ Tārīkh. Date of the month, day of the English month. తేది.

తారీఫు n. s. تعریف Tārīf. Praise, commendation. పొగడడము, బుజ్జలంపు.

దారు adj. دار Dār. Substantial, having money or funds తుంజిగావుండే. నాదారు having no money or funds. దారునాదారు the rich and poor.

దారు or దారుడు دار Dār. As an affix; keeper, overseer, or holder. దాఫేదారు దాఫెదారు Dafēdār. A head man of peons, a serjeant. తండాదారుడు A Lambadi chief; the head man of a gypsey camp.

దారు n. s. دار Dārū. Spirituous or vinous liquor. Gun powder. సాదాయి, తుపాకిమందు స్తు.

దారుగా n. s. داروگا Dārōghā. An agent or superintendent. పెద్దగావుండేవాడు.

తారావారి for తరవారి n. s. A settled dimension of fields or villages. పైమాయిపి, మహతు. తరవారి లెక్క The "survey" accounts. (Bel.)

తారావళ్ళము for తారావారము n. s. (Tamil తారావళ్ళము) A balcony. వసారా, వంఛపాళి.

తారా n. s. (Mahr) Similarity, match. దాఖలా. ఈ లెక్కలు తారాపద్ధవి these two reckonings correspond.

తారాబందు for తమాబందు (Usually తాహేబందు) n. s. An account epitomised from the తావతి A complete abstract of the actual receipt and expenditure of the revenues for the past year. From it is formed the āzmāish or estimate for the next or current year.

తారీశిశుక్రి most commonly తారీశిశుక్రి for తారీశిశుక్రి * n. s. A plant (Flacourtia cataphracta); the leaf of this plant is used in medicine.

దాఖుహ n. s. "The black crop." A technical phrase in Ganjam, Vizag. and Rajamundry.

తాలూక్ or తాలూకా n. s. تالوگه Taalluqa. A dependancy: a district, a sub-division. తరగత.

తాలూకా adj. *తాలూకా* *Taalluqa*. Belonging to, pertaining to. తాలూకా లుకాయలు a house of mine. తాలూకా regarding that, under it, appertaining thereto. తాలూకాయ తాలూకాపు రైయదేను This is the skull of that sheep's head.

తాళబండు n. s. See తాళబండు.

దార్చిని or దార్చిని n. s. *دارچینی* *Darchini*. Cinnamon. ఒక మందు దినుసు.

తాళవారము (for Tamil తాలవారము) n. s. Veranda, a balcony, an open portico. వసారా.

తావత్తు n. s. Solvency, capability. శక్తి. తమయొక్క తావత్తును గురించి regarding the means you possessed to pay the debt.

దావత్తు for దవాత్ n. s. *دوات* *Dawāt*. An ink-stand, a standish. సిరాబుడ్డి.

ధావళి n. s. Serge, a kind of woollen. కంబళి.

దావా n. s. *دعوى* *Dāwā*. A claim, a lawsuit, a complaint. వ్యాజ్యము. దావా దారుడు a prosecutor, a complainant.

తావీజు n. s. *تأویذ* *Tawīz*. A magic knot. An amulet or charm against sorcery. తాయెత్తు.

తాపు n. s. *تار* *Tāū*. A single sheet of paper. ఒక బండు కాకితము.

దాపుని n. s. *داونى* *Daūnī*. The slip worn over a gown. పైట.

తావేలు for *تحويل* *Tahwīl* తహవేలు n. s. Trust, entrusting. తహవేలు చేయుట To give in trust: usually, to collate or compare. శంక తింతుట.

ధాషత్తు n. s. for *داهش* *Dahshat*. Fear, terror, dread. భయము.

దాసనపొడి (most commonly ద్రాక్షపొడి) n. s. Black powder applied to blacken the teeth. కుండలపొడి.

తాసికమాసికలు for తాచికమాచికలు n. s. Cheating, defrauding. పిత్రలాటకము, మోసము.

తాసు n. s. *طاس* *Tas*. An hour of 20 minutes. గడియ. (Cuddapa.) సగం తాసు half an hour.

తాహతు or తాహత్తు n. s. Dignity, rank, respectability. పరువు, నౌరవము.

దిండ్డి adj. Wretched, lean, thin. బక్క చిక్కిన.

దింసు or దినుసు for *جنس* *Jins* n. s. A thing; article; goods, wares, different species.

వస్తువులు. రెండు ప్రతులు లుకాయలు There is the same reading in both manuscripts. దింసు వారి sundry, divers. H. 2. 216. దియ్యంపు గరి శబు దినుసులు గలకారారు.

తిక్కడి n. s. A word used (in the Belari Christian Tract XII. p. 9.) for the cross (కొట్టు.) తిక్కడి పెట్టుట To kill or strangle. To embarrass.

తిగ n. s. (in chess) Three, trois. మూడు. తిగవంచ or తీవంచ trois ace, a part of a game at dice. దిగరు adj. *دیگر* *Digar*. Another. ఇతర, శరాయి.

తిజాయి adj. and n. s. *تجاء* *Tjā*. A third part, a third. మూడో భాగము, మూడో వంతు.

దినుసు n. s. for *جنس* *Jins*. Thing, article, goods. వస్తువు.

దిప్ప n. s. The wad of a gun. బిళ్ల, అనగా మందు గుండు వేసిన తరువాత గట్టించడమునకై వేసే కాకితము.

దిమాకు n. s. for *دماغ* *Dimāgh*. Pride, hauteur, arrogance. గర్వము, హామిక.

దిమిచె for దిమ్మను n. s. A pavior's beetle. గట్టన పులక.

దిమిట n. s. A heap, a pile? కుప్ప, రాళి.

ధిమ్మత్తు n. s. Charge, trust, custody: control, or authority over things, business or persons. దిమ్మి శస్త్రము A written authority or warrant for collecting revenue.

తిరగితివాడ n. s. A brig, a two masted vessel. ఒక తరహా వాడ.

తిరక్తు n. s. An alienated village. (Vizag.) Perhaps from *tah* inferior (left) and *rast*, gone, passed.

తిరగొండ n. s. The town of Mangalagiri. మంగళగిరి.

తిరు adj. *Tiru* (Tamil திரு) is equivalent with *తిరు*. Blessed and is used in numerous phrases in the Vaishnavait dialect: as తిరుమాళిఘ which means a house. See several of the following words.

తిరుకొళము n. s. (Tamil திருக்குளம்) A tank with flights of stone steps. మెట్లు కట్టియుండే కోనేరు.

తిరుగులి n. s. A turn screw. ఇస్తోలానులు తిప్పే ఆయుధము.

తిరుచూర్లము n. s. (Tamil for తిరుచూర్లము) Powder of different colours made into paste used to mark the forehead by votaries of Vishnu. తిరుచూర్లము. తిరుచూర్లశరీరసాలసము a ceremony among Vaishnavas, on removing a dead body from the house.

తిరుచూర్లములు n. s. (Tamil తిరుచూర్లములు) plu. A kind of trumpets usually blown in pairs before a guru in the temple or in other places. ఒకపూదువాద్యము.

తిరుతొళ్లు n. s. Cant for ganja or bang. గంజాయాకు.

తిరునామము n. s. (Tamil తిరునామము.) The Vaishnava mark on the forehead. A sacred song. వైష్ణవవాక్యము, వైష్ణవులు దేవునిపాదచేష్టపాటలు.

తిరునామచెట్టు n. s. A plant. Artemisia vulgaris. ఒకచెట్టు.

తిరునామకుత్తి n. s. A plant. ఒకచెట్టు.

తిరునామపాలచెట్టు n. s. A plant. Periploca tunicata.

తిరునాళ n. s. A festival. ఉత్సవము.

తిరుకునూడు n. s. (Tamil తిరుప్పట్టము) The basket in which the followers of Vishnu keep their clothes, rosary, sectarian seal, box, salagram, &c., వైష్ణవులు చంకకుతగ్గిలించుకొనేబుట్ట.

తిరుకుతి n. s. (Tamil తిరుప్పట్టి) A Vishnu fane. The town of Tripity. విష్ణుస్థలము, తిరుకుతిఅనే పూరున్నది. నూటయొనిదితిరుకుతులు The hundred and eight Vishnu fanes in the peninsula.

తిరుకుళి n. s. (Tamil తిరుప్పట్టి) Lit: A place of repose. A Vaishnava cant for a tomb.

తిరుమంగలియము n. s. (Tamil తిరుమంగళియము) A kind of neck ornament tied on the bride by the bridegroom. ఆరవవాండ్లకట్టే తాళివాట్టు.

తిరుమంజనము n. s. (Tamil తిరుమంజనము) The bathing of a Vishnu image &c. The water itself. అభిషేకము, అభిషేకమున్నది.

తిరుమణి n. s. (Tamil తిరుమణి) A kind of white clay used in making the sectarian mark, or the mark itself. నామము.

తిరువళికె n. s. (Tamil తిరువళికె) Vaishnava cant for a lamp. దీపము.

తిరోడుకట్టి n. s. A block (a sort of pulley : sea term.) ఒకతరచుకట్టి.

తిర్వరు n. s. (Tamil తిర్వరు) Holy water. The holy ashes of burnt cow-dung worn on the forehead by Sais. తిర్వరు, విభూతియున్నది.

తిర్యాకు n. s. A drug called Theriacum. ఒకమందుదినును.

తిర్యాపాలు n. s. A certain foreign drug. ఒకమందుదినును.

తిర్యావరము n. s. (Tamil తిరియారము) Deceit, fraud, trick. మోసము.

తిరిక్ for తిరువళికె n. s. (Tamil తిరువళికె) A Vaishnava cant for a lamp. దీపము.

తిర్వళిఘలు n. s. (Tamil తిరువళికె) plu. (A Vaishnava cant) Lamps. దీపములు. H. 3. 31.

దిలాసా n. s. دلاسا Dilasa. Encouragement, assurance. Comfort, confidence, reliance, hope, trust. దిలాసాచెప్పట to encourage or cheer.

దిల్బరీ n. s. ديلبري Dilbari. Encouragement? (Ganjam.)

ధిల్లి for ఢిల్లీ n. s. دهلي Dehli. The city of Delhi.

దివాలము n. s. A court, a hall of audience : tribunal. Usually, Government. న్యాయస్థానము, ప్రభుత్వము. దివాలావ్రువారు persons belonging to Government. దివాలాజ్జు a public or Government order.

దివాలా n. s. ديوالا Diwala. Bankruptcy. దివాలా తీయుట (or యెత్తుట) To become bankrupt : or to declare himself bankrupt. దివాలా తీసినవాడు A bankrupt. Corrupted from the Bengali దెబ్బలియ దేబొ-లియా.

దివాసి n. s. A sort of carpet. రత్నకంబళి.

దిస్సాల adv. Triennial : once in three years. మూడు సంవత్సరములకు ఒకకూటు.

తీంతేరగా for తీతేరగా adv. تينتيرا Tintēra. In confusion. తారుమారుగా.

దిగరు adj. دىگار Digar. Another. ఇతరమైన, వేరే.

దీటు n. s. Rate. దీటువారిరక్తి Classification of lands according to value.

తీతారపుట v. n. To be dispersed, spoiled, frustrated. తారుమారుపుట.

తీతారుగావుండే adj. Dispersed, spoiled, frustrated. తారుమారుగావుండే.

దీనారు from దీనారము * n. s. دينار Dīnār. A gold coin. ఒకనాణ్యము.

తీసి n. s. (Tamil தீனி) Dinner, tiffin. భోజనము.
 దీపాశంప n. s. "Half produce" (Ganjam?)
 ధీమత్తు n. s. See దిమ్మతు.
 తీమకమానులు n. s. تیر کمان Tir Kaman. Arrows
 and bows. విల్లములు.
 తీరువజాస్తి n. s. An additional or supplementary
 assessment. నిర్ణయించబడ్డవస్తుకంటె పైగావుం
 డేరుకలు.
 దీవాను for దివాన్ n. s. دیوان Dīwan. A minist-
 ter. కంత్రి.
 దుంపరాక్షకము n. s. A medical root. ఒకమందుది
 నును.
 దుంబాలా n. s. دیمبالا Dūmbala. A permit or
 written permission : sanction : warrant : a
 deed or grant. దుంబాలాయిసాం the same as
 జోడియసాం. In the Royal As. Soc. Transac.
 No. 4, p. 219, a wrong etymon *dō-māl* is
 given and the word is stated to mean Alienat-
 ed.—In the "Madras Journal" No. 22, p.
 177, it is spelt *Doomaleh*, and explained
 "two properties" the chief part of the reve-
 nue being alienated, but the government hav-
 ing a quit rent : the same as జోడియసాం
 Tenant (Vol. XI. p. 393. says "An order
 to the farmer to reap the crop is called *Dum-
 bala deron* which means taking or seizing by
 the tail." In Molesworth's Mahratta Dic-
 tionary, p. 513, it is spelt దుమాలా *dumālā*
 and is stated to be the Persian word *Dunba-
 leh a tail* (Shak. p. 1997, says this means)
 Pursuit : and it is interpreted Reversionary,
 granted for life. The Canarese Dictionary
 p. 799, says దుంబాలా means Trouble, sorrow,
 vexation.
 తుకము or తుఖము n. s. (Tamil தொகம்.) A total,
 an estimate. అంచాజు, అంచనా. తుకముచూచే
 వాడు one who estimates. తుకముచూచుట to
 value or estimate a field.
 దుకాణము n. s. دکان Dūkan. A shop. అంకడి.
 తుకడి or తుక్కుడి n. s. توكری Tukrī. A district.
 a division ; a province, or country. శాలాకా.
 తుఖమి or తుఖము n. s. Money advanced for seed
 corn to a cultivator. See శకావి.
 దుగారుబ గారు n. s. Prodigality, wasteful folly.
 దూబరదిండిరసము.

తుజడి for దుజడి *Duzdi* దుజడి n. s. Robbery,
 plunder.
 తుజగు n. s. Probably an error for (*tuzk* Retinue,
 regulation : this is a Turkish word : Shak.)
 Haste, hurry ?
 తుటాయింతుట v. a. To violate, transgress, dis-
 regard, contemn. తప్పుట, మారుట, తిరస్కరిం
 చుట.
 తుట్రా, తుట్రాగా or తుట్రమర adv. Utterly. బొత్తు
 గా.
 తుదువు n. s. (Tamil తుదువు) An oar, a paddle.
 A wooden flat spoon like a raquet, to stir
 a boiling liquid. (A spatula. Rottler) అల్లశక
 డ్ర, కడవతోనేకాయ్య, కెలికేటిదిన్ని.
 తుతార n. s. A kind of trumpet. ఒకవూదువాద్య
 ము.
 తుత్తినాగము n. s. Tutenague, pewter. లోహవిశే
 షము.
 తుని n. s. A bed in a salt pan. (Vizag.) గల్లి,
 మల్లు.
 తుపాకి n. s. for توفنگ Tufang. A musket, or
 matchlock. తుపాకిగట్టించుట to load a gun. తు
 పాకి కాల్చుట to fire a gun.
 తుపాసి n. s. Lord, master. దొర. OG.
 దుప్పటి n. s. (for దుప్పట Dupatta.) A garment
 (properly one with a seam down the middle.)
 పైబట్ట, చలికకప్పుకానేదిన్ని.
 తుప్పలి n. s. Thorns ? brambles ? (See Gordon on
 Luke. VIII. 7)
 దుఫస్లి adj. دو فاسلی Do fasli. Yielding two
 crops in the year. ఇరు గారులుకంటే.
 తుఫాను n. s. طوفان Tūfān. A storm, a tempest.
 గాలివాన. adj. Vexatious, idle, groundless,
 litigious, light as air ?
 దుబారా adv. دو بارا Dobāra. Twice, two times.
 రెండుమాట్లా.
 దుబాసి n. s. A Dubash:—a title given to a
 "man of business ;" a manager, agent, head
 clerk, an interpreter. Various etymons of
 this word have been given : some say it is *do-
 bahsi* (Persian and Arabic) a man of "two
 modes of speech." (Tyriosque *bilinguos*,
 Æneid. l. 661. who spoke two tongues.) More

probably *do bhashi*, one who speaks two languages.

దుబాసికనం n. s. The office of interpreter : agency.

దుముకి or దుమికి n. s. A cotton press?

దుముదారు *دومدار* n. s. *Dumdar*. The rear of an army. T. 4. 64. ఏదిక్కు జూచినమొలదేటిదుముదారు.

దుయ్యం adj. (*دویم* *Duyum*.) Secondary, subordinate. రెండో. దుయ్యంకిరస్తే దారుడు the second Seristadar.

దురంగి adj. *دورنگی* *Do Rangī*. Double coloured as some cloths. రెండువస్త్రాలుగల. T. 4. 202. పేలురంగిగంపవలు.

దురంజి n. s. *ترنج* *Turanj*. A citron. దూదినిమ్మకాయ.

దురక adj. (from *تورک* *Turk*.) Of or belonging to Musulmen. తురఘులశంబంధమైన.

దురక n. s. *تورک* *Turk*. A musulman. తురఘుడు.

దురకరాయి n. s. The stone called laterite. బొంతరాయి.

దురకాణ్యము n. s. The Musulman rule. తురకక్రమభవము.

దురకుట v. a. To caulk. ఓడకులచ్చుమువేసుట.

దురస్తు or దురుస్తు adj. *دورست* *Durust*. Right, in good order, well in health. దురుస్తుచేయుట to repair.

దురా, తురాయి n. s. *طرح* *Turrah*. A feather, a crest, a nosegay. Gun metal made of copper &c.

దురాయి n. s. for *دوہائی* *Dohai*. A protest or adverse declaration. A caveat or veto : arrest of proceedings : used thus యాపనినిపుకేస్తేనీకు రాజుమాదదురాయివున్నది I adjure you to desist on your allegiance. నీకుకైజరుదురాయి "if thou do this, thou art not Cæsar's friend." It was an *adjuration* or warning, like the Norman *Haro*. This warning was given by any one, even a private individual unknown to the king.

దురికి n. s. *تورکی* *Turki*. A turkish horse. ఒకదేశపుగుర్రము.

దురుపు n. s. "Trumps" at cards. A "troop" of cavalry. ఆదేశకాకిరములలో సైకిటి, గుర్రపుజండు.

దుర్గాళి n. s. Persons who watch at the salt pans? (*Vizag*.)

దుర్బీని or దుర్బీను n. s. *دوربین* *dūr-bīn*. A telescope. ఓకు.

తుల n. s. *طول* *Tūl*. Length. తులార్జులు *طول* *ارض* *arṣ* the length and width. The measurement of a heap of grain with a cord, both *tula*, over the top and *ارض* *arṣ* round the bottom.

దులాబ n. s. *دولاب* *dulāva*. A recess in the wall with shelves and shutters, a cupboard. ఆరమాల, ఆలమారు.

దులాబి n. s. A spend-thrift, a prodigal. దూబరదిండి. కాదుయిప్పుడునిండాదులాబిగావున్నాడు he is now become poor.

దులాబితనము n. s. Prodigality, profligacy, wild waste.

తులులు n. s. A sort of herrings called sardinias. కుచ్చ్యవికేశము.

తువాలా or తువాలాగుడ్డ n. s. (French *touaille*) A towel. తఖవము.

దుశాల్ or కుశ్యాలవలు n. s. *دو شالہ* *Do shālah*. A double shawl, or pair of shawls. జోడుకాలువలు.

దుసిరి or దుసరా adj. (*دوسرا* *Dūsra*) Another. ఇతరమైన, మరియొక.

దుస్తు n. s. A suit of clothes. ఒకజతబట్టలు.

దుశ్యులహ n. s. (From the Sanscrit *Dus* and the Arabic *سلاہ* *Salāh*) Evil counsel, bad advice. దురాలోచన.

తూకు n. s. (Tamil *தூకు*) Hanging. తూకుమాను the gallows. ఆరతూకు the pillory.

తూపురాజి, తూపురాశి n. s. A drain, a water-course. నిట్లపారేతూము. OG.

తూమారు n. s. (*تومار* *Tumār*.) A certificate of conduct. యోగ్యతాపత్రక.

ధూము n. s. (*دھوم* *Dhum*) Disturbance, fray. Plague, pestilence. తొండర, శంకటము. హాయి జరుధూము the inroad of Hyder. ఆమ్మవారిధూము Cholera Morbus. కాడునామిదనిండాధూముచేస్తున్నాడు he is hard upon me.

దుర్బీను n. s. *دوربین* *Durbīn*. A telescope. ఓకు.

ధూళిగుత్త n. s. Rent paid for a field yet unsown? From ధూళి dust? Digitized by Google

మాలు adj. طول *Tul*. Prolix, long, lengthy, verbose, protracted, voluminous, tedious. పెంచి వ్రాసిన, పెంచి చెప్పిన.

ధూళ్ల తాళ్లు n. s. plu. The hauling ropes of a mast.

దుసరా usually దుసరా adj. (دوسرا *Dusra*) Another. ఇతర మైన.

తెంకాళి n. s. (Tamil தென்காళి.) Also called చెంకోడు The name Southern Benares; a Hindu shrine a few miles north east of Kottalum on the river Sittaru north west of Tinnevely. In the map it is spelt Thencaussee. Sir Thomas Munro in a letter dated 5th September, 1826, says, Here is an ancient pagoda and choultry, with figures, of which the sculpture is far superior to any thing at Madura.

తెండా n. s. (Ganj.) A picota, a pump or swape. ఏతాము.

తెలవలేదు A vulgarism for తెలియలేదు it is not known or understood. See తెలియుట.

తెలింక n. s. కులింక *Telinga*. This is a foreign name: the Telugus are called Telingas by the Musulmans and by the Malays. తెనుగువారు, ఆంధ్రులు.

తెల్లపలవాడు n. s. One who sells a kind of betel leaves. తెల్లతమలపాకులు అమ్మేవాడు.

దేకచా or దేకాచ్చి n. s. (دكچا *Dēkcha*) A brazier, a kettle. అండా.

దేభోల్ or దేభోలు (Marata language.) Of or belonging to, together with. కూడా, సహా.

తేగడ adj. (Tamil తెగడ పడికడలు) Wearing away. అరిగిన. తేగడరూక a worn fanam.

తేగా n. s. (تغها *Tēghā*) A broad sword, a scymitar. ఖట్టాకత్తి.

తేసుభోగము a vulgar phrase for త్యాగభోగము n. s. (Lit: generosity and enjoyment) తేసుభోగములకు గాను for the support of a temple.

తేజి n. s. (تيزي *Tēzi*) An Arab horse. గుర్రము.

తేడ n. s. Profits, surplus, balance. పెచ్చు.

తేవారు (Perhaps an error for تيداد *Tēdād*.) Quantity, sum. మొత్తము.

తేయాకు n. s. (French word Th'e) Tea: tea-leaves. బాతినాండ్లు వేస్తేళ్లలో వేసే తీసుకొనే ఆకు.

తేరీజు n. s. (تيرج *Tērj*. an error for تيرج *Bērj*) An account specifying the particulars and afterwards the amount.

తేరుమాల్ or తేరుమాలు n. s. (تيرماہل *Ter mahāl*.) Name of an old prison at Chingulput.

తేరె n. s. (Tamil తెరణ్ణ.) A flying frog. ఉరుక్కు.

తేలి n. s. (تيلي *Tēli*.) An oilman. గాండ్లవాడు, నూనె అమ్మేవాడు.

దేవడి, దేవిడి n. s. (دھری *Dēorī*.) A fort-gate, the gate of the palace. కోటవాకిలి, సగరువాకిలి. usually the palace of the Nabab.

దేవదాయము n. s. Error. దేవదాయము.

దేవాలి n. s. (دوالي *dēwāliya*.) A bankrupt.

దేవుడి, or దేవిడి n. s. (دھری *Dēorī*.) A gate way, the gate of the palace. కోటవాకిలి, సగరువాకిలి. See దేవడి.

దేశకులకణి n. s. (Dēsh-kul-Karni.) A public accountant or clerk. కర్ణము.

దేశపాండ్య, దేశముఖి n. s. (K.) *Desapandya, Desamukhi*. A clerk, a record keeper, a register: also called *Potail*, or *Carnam*. In some places, it is the same as a zemindar, or small baron. Under the Mahomedan government this office was hereditary: the head revenue-officer of a district. These words are written *Despondeah* and *Deshmook* by Colonel Munro.

దేశాయి n. s. (*Desai*. Marata) A chief man among Lingavant merchants; the head man among people of the right hand caste. కుడిచేతి బాణమునకు పెద్ద గావుండేవాడు.

దేవాయ n. s. (dēh, a village) Land revenue. (Vizag.)

తైలంక or తైలింక n. s. (కులింక *Talanga, Tylung*.) Tailanga, the name given by the Musulmans to the Telugu people.

తొండు n. s. (Tamil తెండు) A quantity of straw to be sold.

తొంబ n. s. A mob, a tumultuous rout, a rabble. మక్కుముక, దొంగిలు.

దొంట్లాసు or దొంట్లాసు గావుండే adj. Hulking, overfed, loutish. అట్టాబాట్ట గావుండే.

తొఖము, తొకము n. s. Estimation. ఉజ్జాయింపు.

తో n. s. (Tamil தொலை.) The total. మొత్తము.

తో or **తో** n. s. Exchange. తోడాపాలము one field exchanged for another ?

తో n. s. (Tamil తొడ.) A besom, a broom. చీపురు.

తో n. s. An albino, or person of a fair complexion: such persons among the Telugus are quite as fair as Europeans. శుభ్రుడా ?

తో n. s. (Tamil తొట్ట.) A gimlet. బరకా.

తో n. s. (توكرا Tokra.) A large basket. A basket-work ferry boat. గంట, శుభ్రుడు.

తో n. s. See తో.

తో n. s. (توتو Tota.) A cracker, squib, cartridge. తుపాకి మందు పొల్లము.

తో n. s. (دو دممه Do Dummē) Two edged (a sword.) This is sometimes wrongly interpreted as being *two blades* in one haft. రెండు చులకల్లి.

తో n. s. (توبرا Tōbrā.) A horse's nose bag for gram. ఉలవలశంబి.

తో or **తో** n. s. (توفا Tohfa.) Tribute. శేషి, కప్పము.

తో for **తో** (توپى Tōpī) A hat, a cap. తుట్టాయి.

తో n. s. Towf. A red or brown colour, bistre. తోచీర a red petticoat. అంచులేని యెర్రచీర.

తో n. s. (توفا Tohfa.) Boon, present. బహు మనము.

తో for **తో** n. s. (توہمت Tohmat.) Aspersions, imputation. దూషణ.

తో n. s. (دو رست Do rast; Gross produce. ఇరుగోరులు. (Ganj.)

తో n. s. A kind of fish. మత్స్య విశేషము.

తో or **తో** n. s. (توشا Tōsha.) *Khana.* A treasury, a place where clothes and furniture are kept. రూకలకొట్టు, వస్త్రాభరణములు తుంచే కొట్టు.

తో for **తో** (توردان Tōrdan.) A cartridge box, pouch. కృష్ణాజిన శుభ్రంబి. OG.

తో n. s. (do-adha. دو ادھا) The dividing into two halves.

తో (توایجھه tawajjuh. or తో) n. s. Pension; allowance. A kind of allowance to landholders. భరణము, వస్త్రాభరణము.

దో n. s. (دور داور,) or దళుడు, Inroad, invasion. తళ్లు.

దో n. s. (for داوات Dawāt.) An inkstand. మసీదు (H. 1. 158.

దో or **దో** n. s. (دور داور.) The flaps or skirts of a coat. చొక్కాయ కుట్టు వేలాడే గుడ్డ.

దో (دور داور) (lit: The Abode of fortune) a respectful phrase for (your, his, their) House, Mansion.

దో n. s. (دولت Daulat.) Fortune, wealth. Power, authority. భాగ్యము, అధికారము. అతడు ఆర్కాటి దోలత్తు చేసేటప్పుటికి during his reign: while he ruled Arcot. In his days.

దో n. s. (تاول تاول) A kind of drum. చర్త, వాద్య విశేషము.

దో adv. (مأثر) Voluntarily, at one's will, as one pleases. యథేచ్ఛగా, మనమవచ్చినట్లు.

దో n. s. (K.) Loss, defect, damage. నష్టము, లోటు.

దో v. a. To grieve, torment, reprimand ?

దో n. s. (ترائی Tarāi.) A rafter, a small beam. మిద్దెయింటికి వేసే నన్నదూలము.

దో (for దూర దూర) n. s. Permanent crops; groves of trees &c.

నో n. s. (Tamil నெలై.) Land artificially watered. Irrigated fields. Land in which wet crops are raised. A field adapted for the growth of rice corn. మాగాణి.

నో n. s. (E) (Usually spelt నెంబరు and written నెంబు) A "Number." This word is used for "Article:" sometimes for a law case, elsewhere for a field. Numberdars or Lumberdars, "are proprietors of land." Buchanan's Eastern India 2. 430.

నో n. s. (perhaps meant for نافرار na Kivār) A forfeit or penalty levied on a dishonored

bill. చుంకిక్రమప్రకారంచెల్లింబసందుకై పెట్టు
కానేడండుక.

నకలు n. s. (نقْل nāqal.) A copy or transcript.

నకలుచేయుట to copy. కాన్పి ఆపిల్ల కాయలునక
లుబట్టిస్తున్నారు they tormented or teased him.

నకళా or నకాళా for నకమా n. s. (ناقشه nāqsha.)

A drawing, a map, a plan. శుటము.

నకార adj. (نكړ نākār.) Useless. Vile, con-
temptible. తున్నపైస.

నకాసి adj. (نقشے Naqāshē.) Ornamental, varie-
gated, as sculpture. Satyabha. 3. 49. 4. 8.

నకిలి for నకపి n. s. Figured work in enamel,
painting, embossed gold or embroidery.

నక్కశండుక n. s. A superstitious rite performed
for luck when the salt pans are prepared. పా
కురులుచేసే పుకశండుక.

నక్కిలు n. s. (from (نکلی Nak Kkē.) Gold or
silver lace for trimmings. Brocade. శరిక.

నఖమొఖాల adv. (Marāta.) Every where, up and
down, in every corner. అంతట.

నఖరి or నఖరి n. s. A palace or mansion. Pal. 257.

నఖదా గాజులు n. s. plu. Bracelets of lac and gold
leaf. లక్క కాకిలం గారుతో చేసే గాజులు.

నఖదియాతు n. s. (ناقدیاتی Naqdiyāt.) Coin, mo-
ney, cash. లొక్కము.

నఖదిలక్క n. s. (ناقدی হিসاب Naqdi hisāb.) Money accounts,
cash accounts. లొక్క లక్క.

నఖదు n. s. (ناقد Naqad.) Cash, money in coin. లొ
క్కము.

నఖారా n. s. (ناقارہ Naqāra.) A large kettle
drum. చల్లవాద్యవిశేషము, పెద్దథంకా. D.

నఖ్వికొట్ట n. s. (from the Tamil word நஞ்சுகொడి
டை) The drug called (కాకుకారి) Coccus
Indicus. ఒకవిషవిత్తు.

నజరాస or నజరాసి n. s. (نازرائند Nazrānā.) A
forced tax levied on all the people under the
title of free presents : as Charles I. used to
do in England ; an unjust fine. బండక.

నజరు n. s. (نازر Nazr.) A present offered in ho-
mage. (In old days in England this was call-
ed a fee.) It originally meant sight : hence.
నజరుగల Shapely, handsome, sightly.

నట్టుకొనుట v. n. (Tamil నட்டுకొనట) (నట్టుకొనుట)
To be checked, come to a stand. చూడు నెల
O. P. Brown's Mixed Dictionary.

లు ఆక్కడనట్టుకొన్నాడు he tarried there for
three months.

నట్యులు n. s. An ambling pace. గుర్రపురేబిరము.
D.

నడచూచుట v. n. (Tamil నడచుట) To take
moderate exercise, to move about after sick-
ness.

నతరాలు n. s. (ناتراالے Natrālē.) The sweet
potato (Convolvulus batatas.) బిలకడము.

నత్తము n. s. (Tamil నత్తம்) A village, a town.
ఊరు.

నత్తు n. s. (H.) (نات Nat.) A nose-jewel. ముక్కు
పోగు.

నడరు n. s. Vulgar for నజరు.

నదారదు v. a. (ناداراد Nadarad. he hath not) A
blank, "none" ఉత్త.

నన్ను adj. (for نهنా Nahnā) Short? అనగా కురచ.
OG.

నఫరు n. s. (نافر Nafar.) Person, individual. ఆ
సామి. నఫరుగతి (adj.) Individual. (Settlement
&c.) నఫరుశామీను personal bail. నఫరుగతి ల
క్క Each customer's account at a shop. H. 4.
43. నఫరుగతిగా Individually.

నఫా or నఫా n. s. (نفا Nafā.) Profit, gain, ad-
vantage. లాభము.

నబీ n. s. (نبي Nabī.) The prophet : an epithet of
Mahomed. మహమ్మదు

నభిరి n. s. A sort of trumpet. ఒక పూచువాద్యము.
నమూదు or నమోదు adj. (نمود Namud.) Shewn,

mentioned, specified, exhibited, particulariz-
ed, headed. అగుచురచబడ్డ, చెప్పబడ్డ, వివరించబ
డ్డ. నమూదుచేయుట to shew, to bring to notice.
వానిమాటనమూదుచేయలేదు they took no no-
tice of his statement.

నమూనా n. s. (نمونه Namuna.) A specimen,
sample. A form, pattern, or model. A skele-
ton account. చూచిరి.

నమ్మక శుడు n. s. He who is faithful. నమ్మక శు
వాడు.

నమ్మక్కు n. s. نمك Namak. Salt, ఉప్పు. so called
in official papers.

నల n. s. (نالی Nalli.) The barrel of a fusil. తు
పాకీనొట్టము.

నల్లకూసు n. s. ("Black wood") called *Rose-wood* in the Tariff. ఒకకొయ్య, దారువివేషము.

నవతూకు or నవతారు n. s. (Bengali) One-eighth of a seer.

నవసీర n. s. نوسر (*Nao sir*. "New head") A fresh commencement. Afresh, anew. శ్రుభ మారంభము, కొత్తది. "Nao sir talāo cowl" A grant of land to a person who has built a new tank or well.

నవాడ n. s. See నివాడా.

నవారు n. s. نوار *Nawār*. Strong broad tape. శుభ్రమంచానికీళ్లది.

నవాసాగరము, నవాసారము n. s. *Nousāgar* for *Noushadar*.) Sal-ammoniac.

నవతి n. s. A measure of twelve seers. (Ganjam?)

నవీసింద, నవీసు n. s. (نویسند *Nawīsindah*) "The writer." This word is generally added to the name of the clerk who wrote a paper. See జవాబునివీసు.

నవుకరి n. s. نوکری *Noukri*. Service. కొలువు.

నవుకరు n. s. نوکرا *Noukar*. A servant. కొలువుడు గాడు.

నసీహతు or నసీయదు n. s. نصیحت *Nasihat*. Punishment. శిక్ష.

నాంకారు n. s. نانکار *nan-cār*. Subsistence : land granted as a pension.

నాంచారు n. s. (From Tamil நாச்சியார்.) A lady, a goddess. నాచ్చారు.

నాకారు adj. నాకర *Nākārā*. Useless, unprofitable. శునికమాలిన.

నాకాల్, నాకాలి n. s. (For Tamil நாటికాలి.) A chair, a stool. నాలుగుకాళ్లపీట.

నాఖర్దు for నాకర్దా adj. (ناکرد *Nakardāh*.) Unploughed, waste, fallow. బీడుగావుండే.

నాగ n. s. ناغ *Nāghā*. None, naught, nothing : a cypher or blank : omission in an account. Discount. నాస్తి. నాగాలేకుండా without intermission, without fail.

నాగుదారి దేశము n. s. The "Nicobar" Islands.

నాజుకు adj. (نازك *Nazuk*.) Delicate, fine ; nice, easily hurt or offended : touchy, crusty, fretful, peevish. సున్నితమైన, నాణ్యమైన.

నాటు n. s. A blemish or defect in coin?

నాటుపురము n. s. (Tamil நாட்டுப்புறம்) Up-country. The inland country, but the Telugus call it *outlands* వైటికీసు.

నాడా n. s. (نار *Nārā*). Ribbon, tape, string. నేసినపట్ట.

నాణాలోటా n. s. Rejection, rejected coin?

నాదారు adj. (نادر *Nā dar*.) Indigent, bankrupt, destitute. లేమిడిగల.

నాదావాసిస్తదు n. s. (for لا دعوی سند *La dawā sanād*.) An acquittance or receipt in full. ఫారీఖత్తు.

నాపూర n. s. A breast of mutton? See బోర.

నాపసా n. s. A "knapsack." నిపాయాలపీళ్ళుమూట.

నాపు, or నాబు n. s. One skimming or "crop" of salt : one "measuring."

నాబూత్ for నాబూద్ adj. نابود *Nabud*. Devastated, annihilated. పాడైన, నాశనమైన. నాబూలైన or నాబూదులయిన Pauperized, ruined, beggared.

నామకా, నామకాకు or నాముకా adv. By name, specifically, nominally. పేరుకు.

నామర్దు adj. (نامرد *Nā Mard*. Impotent, effeminate, a coward. పుంశ్శ్రమములేని, పిరికియైన.

నామా n. s. (نامه *Namah*.) A deed : letters patent. Hence కరారునామా *Karār namah*. An agreement. రాజీనామా *rājī namah*. A deed of an amicable settlement. వకాలత్తునామా *Wakālāt namah*. A deed of attorney : a written power.

నామిరూపాయ n. s. (نامی روپيا *Nami Rupayah*. A kind of rupee, not now in use, which was somewhat triangular. In Mahratta *nāmī* is noble, superior.

నాముషి, నామోశీ or నాముషీ n. s. (for ناموس *Namus*.) Disgrace, shame. అపమానము.

నాయంకరము n. s. Mastery? power? sway? యజమాన్యము?

నాయకవాది n. s. The militia. కట్టుబడివాండ్లు.

నారసీదు adj. (نارسید na rasīd) "Not expended." A head in accounts regarding money not laid out on the work originally intended. శలవుకాని, ఖర్చుకాని.

నారింజా n. s. (نارنج نارنج) An orange. కిచ్చిలి కుండు.

నాలము n. s. (for نعل Nāl.) A horse shoe. లాడము.

నాలా n. s. نالی Nālā. A rivulet or water channel. కాలవ.

నాలాయకు adj. (نالایق Nalayaq. Unfit, improper. తగని.

నాలింపు or నాలీసు n. s. (نالیش Nalish) Re-proach, blame, a complaint. నింద, నేరము, పిరియదు.

నాలికి, నాలకి or నాలకి n. s. (نالکی Nalki.) A state palankeen. The bottom is eight sided and has eight legs: there is over it a canopy like a parasol: it is borne on the shoulders by means of crossed sticks placed before and behind.

నాలి or నాము n. s. (for ماپ Māp.) Measurement (of salt) కొలత.

నాసు or నాసా n. s. (ناس Nas.) Snuff. పొగాకు పొడుము.

నాశ్రి n. s. (ناشرا Nashra.) Breakfast: luncheon: refreshment. చల్లి, ఫలహారము.

నాహక్కు for నాహక or నాహక adv. (ناحق Nahaq.) Wrongfully, unjustly. అన్యాయముగా.

ని|| A contraction for నిమి త్రము.

నింకళ, నిముకళా adj. (from نیم کلا nīm cālā.) Unfinished, incomplete. తీరని. ఆ పుస్తకముయింకా నిముకళా గావున్నది the book is unfinished.

నించాయము adj. Free of freight (Masulipatam.) కేపులేని.

నికచ్చి n. s. Force, violence. నిర్బంధము,

నిగరిబాను for నిగాబాను n. s. (نیگربان Nigārbān.) An overseer; the head or manager. సీంకరుణకర్త.

నిగా, or నిఘా n. s. (نیگاہ Nigāh.) View, superintendence, control, care. దృష్టి, విచారణ. నిగాచేయుట v. a. To bully or browbeat. చెదిరించుట.

నిగాబాను n. s. (نیگربان Nigārbān.) An overseer, the head or manager. విచారణకర్త, సీంకరుణకర్త.

నిగారింపుట v. n. (نیگر نیراہ nigrāh, aversion.) To be angry. ముఖము గాండ్రించుకొనుట?

నిఘాలునెట్టుట v. a. See నిగాచేయుట.

నిషాన్ కోయ్య for నిశానుకోయ్య n. s. (نیشان Nishān.) A flag staff, ఝండాకోయ్య.

నిజాను, నిశాను for నిషాను A flag or standard. ఝండా.

నిజాయత్తుగా adv. Rightfully? న్యాయముగా?

నిట్రుచేయుట v. a. (Tamil) To get by heart. హృద్ధతము చేసుట.

నిభాయించుట v. a. (نیبایا nibāhna.) To suffer, endure, bear, tolerate. తాళుట, తిడుట.

నిభావు n. s. (نیبہاؤ Nibhāo.) Enduring, success, happy progress, and end. నిర్వాహకము.

నిమకళ adj. (نیم کلا Nīm Kālā.) Unfinished, still in progress, half done, uncompleted, on hand, unsettled, not closed, running on, as an account. కొరతగావుండే, తీరకుండావుండే.

నిమిబడి or నిమేబడి adj. Half and half. సగములలో సగము?

నిమాజు for నమాజ్ n. s. (نماز Namāz.) Worship, divine service. ప్రాజ.

నిమాన for నమానా n. s. (نمونہ Namūna.) A pattern, a model. చూడిది.

నిమిందగాడు n. s. (Tamil நிமிந்தகొడు) A servant at a pagoda. A servile person employed as a porter in carrying an image.

నిమినిమాలుగా or నిమినిమాలుగా adv. About enough; more or less than enough. చాలీచాలక.

నిముకాయించుట v. n. To be obstinate: refuse to listen?

నిముచెకత్రి, నిమ్మాకత్రి n. s. (نیچھا Nīmcha.) A dagger. కటారి.

నిమే n. s. (نیم Nīm.) Half. సగము.

నిరకు n. s. (نرخ *Nirakh.*) Market-rate (as fixed by the Police) price current. అంకడివల.

నిరకుగా adv. Definitely, positively: as a result.

నిరఖనామా n. s. (نرخنامه *Nirakh-nāma.*) A tariff or rate of prices. పోలీసువారు నిర్ణయించిన అంకడివలలకట్టి.

నిరకు n. s. Certainty. నిర్ణయము. Thus, జీతము నిరకులేదు there are no settled wages.

నిరూపము n. s. (Marata) Command, warrant. A letter. ఆజ్ఞ, ఉత్తరువు, ఉత్తరము.

నిర్లేతులైన for నిర్లేతుకులైన adj. Causeless. Vulgarly this is used for "poor."

నిలితము n. s. Postponement. నిలుపుదల. మూడుది నాలనిలితముమాడయిన నన్నాను I will give you in three days.

నివాదా n. s. (Marata) Decision, settlement, decree, award. Bargain. తీర్పు. See ఏర్పాటు. Elph. Appx.

నివీను n. s. (نویس *Nawīs.*) A writer as ; నివాసునివీను he who writes down an answer. వ్రాసేవాడు.

నికాసు n. s. (نشان *Nishān.*) Flag, banner, mark, sign, signature. ఝండా, గురుకు, చేత్రాలు.

నికాసుదారు n. s. (نشاندار *Nishāndār.*) Any one of the regular village authorities. (Literally, one of the signers.) స్వల్పవ్రాకూనికారి.

నిహా n. s. (نشا *Nasha.*) Intoxication. మత్తు, మైకము.

నిషింద for నిశిందా n. s. (نویسندہ *Nawisindah.*) A clerk or writer. రాయసీగాడు. నిషిందవ్రాత an odd scrawl.

నిశము for నిసాము n. s. (نصاب *Nisab.*) Stated estimate or valuation. మదింపు. so as నిశముజామితా is a rate of values.

నిస్పి adj. (نصف *Nisf.*) Half, as నిస్పిర్యాయతి. In Guntoor this is ignorantly used for a middle number, a proportional or average. Thus నిశముజామితాలు the average lists. అనగా సరాసరిజామితాలు.

నిహారులు for నిర్లేతుకులు n. s. The poor. బీదవాండ్లు.

నిచి from నిచము * adj. (نچ *Nichē*) Mean, low, degraded.

నిమా n. s. (نیمہ *Nimā.*) A sort of jacket. ఒకతర చాచాకా.

నిము adj. (نیم *Nim.*) Half. అగము.

నిముకళ్ళ, నిముకళా or నిమకళా adj. (لاکڑی *Unfinished, incomplete.* తీరని.

నిముచా or నిమ్చా (نیمچہ *Nimchā.*) A dagger. కటారి.

నిరారంబము n. s. (Tamil.) Wet cultivation. నీళ్లు పారిపండేటిది.

నిరావరి adj. Well watered; having good wells?

నిల్గర్లు n. s. (نیلگر *Nilgar.*) An indigo dyer. నిలిచాయల దొడ్లవాడు.

నిల్పారి n. s. An emerald worn on the top of the ear?

నిల్లముట్ట n. s. An allowance of grain granted in harvest to various persons. (Masul.)

నెం|| Meaning నెంబరు i. e. the English word "Number;" which is used to denote a field; a lawsuit; a person; a letter. In Bengal Lumbardars are holders of fields. See Act 1. of 1842.

నెట్టుచేయుట v. a. (Tamil) To get by heart. చల్లించుట.

నెరిపు or నెరుపు n. s. (நெருப்பு) Fire. నిప్పు.

నేజా or నేరిజము n. s. (نیزہ *Nēzah.*) A spear. ఈబె.

నేశు n. s. (نیشہ *Nēfā.*) A gusset or gore put in to lengthen, widen, or strengthen a dress.

నేమకము Error for నియమించడము n. s. Fixing, appointing. ఏర్పరచడము.

నేమించుట Error for నియమించుట v. a. To appoint, fix. ఏర్పరచుట.

నేరంపులుము n. s. Ballast. వాడలో అడగుబరుపు కైవేసేటిది.

నేరుజా or నేజా n. s. (نیزہ *Nēzah.*) A spear. ఈబె.

నేవళిగ (for నైవేద్యము *) n. s. An offering or oblation to the deity.

నైజా Error for నేజా n. s. (نیزہ *Nēzah.*) A spear. సెక్కు (Vulgar for సెశుట abl. of సెశులు) On the forehead. అలాటమునందు.

నాకర్లు, నుల్లి నాకర్లు n. s. (ناکار *naucar, a servant.*) The name assumed by intruding beg-

gars who, while using civil language, take free quarters in a man's house. They are civilly treated. మేళతాళములువిరుడులువేసుకొని గుంతు గావచ్చి జోరావరిచేసేవిచ్చి గాండ్లు.

సొక్తరు n. s. Mountebanks. కనుకట్టువిద్యలుచేసేవాండ్లు, వీండ్లుబహుజంభముగా మేళతాళములతో పూరారవిచ్చు మెత్తుకొంటారు.

సొటగాడు n. s. (Tamil சொட்டகாரன்) An examiner of coin, a shroff. శరావు. D.

సొటము n. s. (Tamil சொட்டம்) Examination of coin by looking on it. సాణమునుంచి దోచెడుదోచుడడము.

సొకరి n. s. (نوكری Naukri.) Service. చాకిరి, కొలువు.

సొకరు n. s. (نوكار Naukar.) A servant. సేవకుడు.

సొబత్తు or సొబతు n. s. (نوبت Naubat.) A large kind of kettle drum. చర్తవాద్యవిశేషము. Bobbili. 2. 213.

సొబద్దు for సాదాలు (نادار Nadar.) n. s. The poor. వీడవాండ్లు.

ప P, ఫ Ph, బ B, భ Bh.

ప and ఫ. Some words beginning with these letters are sometimes spelt with బ and భ and are placed accordingly.

బంకడీ n. s. A stall, bench, or form?

పంకా, పంఖా n. s. (پنکھا Pankha.) A fan. వినురుకర్ర. Lavana 49.

బంకు n. s. A guard at the gate. తలవాకిటి పువూరు.

బంకోలు n. s. 'Bencoolen.' ఇది త్రుకదీవిపేరు. బంకోలుదొంగ A 'gallows rogue.'

బంగల or బంగాళా for బంగ్లా n. s. (بنگلا Bangla.) A bungalow or small house standing alone : a summer house. విలాసార్థముగాకట్టిన తెంటియిల్లు.

బంగాళదేశము or బంగాళాదేశము n. s. Bengal.

బంగా n. s. (بنگی Bāngī.) The bangy post, or mail. Bhangī. An eater of bangue. బంగీతపాలు, బంగముచ్చు.

బంగా n. s. بنگ Bang or بنگہ Bhang.) The bang or ganjah plant, a species of hemp.

Cannabis Sativa. గంజాయి. బంగమజుము bang made into cakes. బంగముచ్చు an eater of bangue.

బంగాటివాడు n. s. A villain, rascal?

బంగా n. s. A "banyan" or flannel shirt. ఒక చొక్కా.

పంకు n. s. (Tamil பங்கு) Pung, or Bang (thus written in the Travancore list) Part, portion, division, sub-division. భాగము.

పంచ కేళిలరుకు n. s. The aggregate of articles. కొన్నివిల్లరదినసులు.

పంచరంగా or పంజరంగా n. s. (پنچ رنگی Panchrangī.) A variegated silk of five colours. అయిదువస్త్రాలట్టుబీరె.

పంచవాడ n. s. A cess levied from the inhabitants?

పంచాణంవాండ్లు n. s. plu. Artificers. కరమల, కంఠల, వడ్ల, కంచర, కాసెపుసాండ్లు.

పంచాయతి n. s. پنچایت Panchayat. Arbitrement, a court of five persons; chosen as umpires to decide between two parties. అయిదుగురు గామేచ్ఛద్ద తగవరులశభ.

పంచోత్ర or పంచోత్తరా n. s. (پنچ پتر Pachhatra) Interest at the rate of five per cent per mensem. A tax or duty of five per cent. Also, "The head sayer station."

బంజరు for బంజర్ n. s. (بنجر Banjar) Waste land. వీడునేల. అసాదిబంజరు land which is immemorially waste.

పంజాయి n. s. (پنکھ Panjah.) A sort of torch. ఒక తరహాదీవిటి. H. 3. 31. జగతిజ్యోతులు కాగడాలు, బలు పంజాయిలులో బత్తులుక.

బంజారి n. s. (بنجار Banjarah.) The name of a tribe of gypsies who trade in grain; usually called Brinjarries or Lumbadees. లంబాడివాండ్లు

పంజెరుకలు n. s. అన గానామాలరూపాయిలు?

పంటిక చెట్టు n. s. A tree called Briedelia Montana. Rox. 3. 735.

పండ, పండా or పండావాడు n. s. The officiating priest in the temple of an idol at (Juggernaut) Jagannath. A head man in particular castes in Bengal. జగన్నాథములో పూజచేసేవాడు.

బండవలము, బండాలము, or బండోలము n. a. (K.) Stock, capital, funds, means, treasure. Capacity, dependance, basis, ground. ముట్ల, శీర్ష.

బండారము n. s. An assembly of caste people held to try cases. కలరలుతీర్చడమునకైకూడిన బంధుజనము.

పంజర మోడివరహా for పంజ్రా మోడివరహా n. s. A sort of gold pagoda formerly in use : valued at " 15 quarters." i. e. Rs. 3-12-0. ఒకనాణెము.

పంజరవాడు or పంజ్రావాడు n. s. A hucksterer or seller of herbs. So పంజ్రాబొలం garden land.

పంజరేవ n. s. A festival celebrated in honor of Venca-teswara-swami. ఉత్సవవిశేషము.

బందాఖారు n. s. A slave, one bound to the service of another, dependant drudge, slut. దాసుడు, బద్దడు గావుండేవాడు.

బందారు చెట్టు n. s. A tree called Cinchona Excelsa. Rox. l. 529. S. 2. 369.

బందిముద్దత్ n. s. The number of days named in a bill of exchange. పబండిమొదలవాసేవాయిదా.

బందిముచేసుకొనుట v. a. To have one on his side. కట్టుకొనుట, తనవక్షముగావుండేట్లుచేసుకొనుట.

బందీఖానా for బంధేఖానా n. s. (بندخانہ Bandī Khānā.) A prison. చెరకాల.

బందీవాను n. s. (بندیوان bandīwān.) A prisoner, captive. ఖయిది.

బండు n. s. (بند Band.) A tie, band, bank, hinge, hoop, clasp, clamp, fastening, a half sheet of paper. బండుచేయుట to close an account. బండుఅయినహిసాబు A closed account,

బండుకు or బందూకు n. s. بندوق Bandoq. A musquet. కుపాకీ.

బండుగులు n. s. plu. Vulgar for బంధువులు.

బండువాడు (for బందూకువాడు) n. s. A musqueteer. కుపాకీవాడు.

బంధేశరానా n. s. An account of fines and forfeitures?

బందోబస్తు n. s. (بندوبست Bandobast.) Arrangement, settlement, management, regulation, order, security. భక్షము, జాగ్రత, పరిష్కారము.

పంజ్రా See పంజరా.

పంపరపననీపండు or పంపరమానీపండు n. s. The fruit called pomelnoe, or shaddock. (Citrus

Decumana.) It was introduced from Batavia by the Dutch.

పంపిడి, పంపిణి for పంపకము n. s. Sharing, distribution.

బంబానీ or బంబను n. s. The name given to a mortar gun, because it discharges " bombs." బొంబినంటిబరం.

బక్ మాయింటుట v. a. from بخش Bakhshānā.

To forgive, pardon, excuse, remit. మన్నిండుట. ఫకతు for ఫకత్ adv. (فقط faqat.) Only, merely, simply. మాత్రము.

బకాయ n. s. (باقی baqaya. Plural of باقی bāqi.) Arrears, net balance. Outstanding balance. నిలవ.

బకాయి n. s. (باقی Baqaya.) Arrears, outstanding balance. నిలవ.

పకాళి n. s. پکھال Pakkhal. A leathern water bag carried on a bullock. Usually, a Puckally, or a water-drawer : or bearer of a (mussuck) skin water bag : called in Bengal a Bihishtee or beesty. From the old Canarese పఖత pakhale a water-pot. తోలునీలవీణ్ నిట్లుతీసుకొనిపోయ్యేవాడు.

బకాలు n. s. بائى Baqūl. A chandler. మైసల వక్తులుఅమ్మేవాడు.

ఫకీరు usually పక్కిరి n. s. فقیر Fakir. faqir. A fakir ; poor ; a beggar, dervise, or religious mendicant.

బక్కిరు, బఖీరు for బఖీలు n. s. بکھیل Bakhil. A miser. లోభి.

బకేదా for బఖేదా n. s. Contention, disputing, quarrelling. Applied to any business or occurrence considered as troublesome or vexatious. రచ్చ, పీకులాట.

పక్కా శరీజ. (پکھ پکھ Pakkā) Ripe, ready : downright, prepared, fair, revised. పక్వమైన, సిద్ధమైన, పచ్చి. పక్కాచిట్టా a ready draft or prepared statement. పక్కాదొంగ a hardened rogue.

బక్కాల్ n. s. (باقل Baquāl.) A chandler. మైసలవక్తులుఅమ్మేవాడు.

ఫక్కి n. s. Manner, way, fashion. విధము, రీతి.

పక్కెచేప n. s. A sort of sprat.

బక్రా n. s. (بكر Bakra.) A he goat. మేకపోతు.

బఖేడా n. s. (بخیرہ Bakhērā.) Contention, quarrelling, disturbance; breach of the peace. ఓకులాట, రచ్చ, తొందర. adj. Contentious, quarrelsome, troublesome. ఓకులాటైన, రచ్చైన, తొందరైన.

ఫాత్తి adv. (فقط faqat.) Only, merely, simply. మాత్రము, ఊరక.

బఖర for బఖర adj. (for بغیر Baghār.) Without, devoid of. తేని బఖరవీసబడి not liable to pay the tax on trades. బఖరశక్తి without reference, unconditionally, devoid of any agreement.

బఖలు n. s. (بغل Baghl.) The armpit. చంక. బఖలు బాగ్ బాగ్ల-మేన్ under his arm. Mrityunjaya. 1. 97.

భగాయించుట v. n. (from بھاگھا Bhagānā.) To put to flight. ఉరుకుట.

భగోడా n. s. (بھوڑا Bhagōra.) A kind of sweet meat. మిఠాయివిశేషము.

బగ్గండి n. s. A red powder which the Hindus throw over each other during the Hoeli feast. గంధపాడివలె గల్లుకొనే యొరటిపాడి.

బగ్గీసు adj. The same as lakheraj. (Malcolm.)

బచాయించుట v. a. (from بچھا Bachānā.) To preserve, save or rescue. రక్షించుట, కాపాడుట.

బచారి, బచారువాడు for బచారి for پانساری Pan-sarī) n. s. A vender, a druggist. మందునుసులు అమ్మేవాడు.

బచారు n. s. An airing. బచారుపోవుట to take an airing. బచారుచేయుట to walk up and down.

బచాలి n. s. (بچھاو Bachāo) Protection, preservation, security. సురక్షణ.

బచ్చాలు for బచ్చాల n. s. (for بچھاو Badchāl.) Bad behaviour: ill conduct. దుర్మార్గము, దుర్మదత.

బచ్చెగానిబంచె or బచ్చెకానా n. s. A small cloth woven for 'bache' children. (Guntoor.) పిల్లలకుకట్టేబిన్నబంచె.

బజాత్రి or బజాత్రి (بجائری Bajāntri.) Music. A musician. మేళము, మేళగాడు.

ఫజలుజ్యాస్తి n. s. (فصل:بجاستی fusi zyāsti.)

The second or extra crop; generally taxed only half as high as the regular crop is rated.

బజా adj. (بجاء Bajā.) In its proper place; fitting, proper. యుక్తమైన, తగిన.

బజారు n. s. (بازار Bāzār.) A market. అంకడినీధి.

బజీతి, ఫజీతి usually బజీతు n. s. (فجیحت Fazīhat.) Disgrace, ignominy: annoyance, harassment. A. 5. 52. అవమానము, అల్లాటము.

బజీతుచేసుట v. a. (from بجاء Bajīd.) To urge or press importunately. నిర్బంధముచేసుట. Usually, to annoy, harass. శంకలుచెట్టుట.

బజ్జీ n. s. A mess of vegetables. అనుపానవిశేషము.

బజ్జీంసు for బజ్జీంసు adj. (for بجنس ba-jins.) Ipsofacto: with the article. దినుసువారి. Sort by sort, kind by kind.

బటం n. s. A ship's chains: the "bottom."

బటక or బటా n. s. (بٹھا Patka.) A belt or sash: One width of cloth. నడికట్టు.

బటాకి or బటాసు n. s. (for بٹھا Phutākha.) A squib or cracker. అహాసు.

బటాని n. s. A 'pathan' horse. చేపవిశేషపుగ్రము.

బటానీలు or బటానీలు n. s. Peas: (pisum sativum.) ధాన్యవిశేషము.

బటాయి n. s. (H. بٹائی Batāī.) Dividing: i. e. yielding one half the crop to the landlord (from بانٹنا bāntnā.) పంచడము.

బటాలం n. s. (English) A 'battalion,' సైపాయిలదళము.

బటావుచేయుట v. a. To make him run. ఉరికేటట్టుచేసుట.

బటాసాలు n. s. (for بٹاشا batāsha.) A sort of cakes. సింధు-ఫేసనునేభక్యములు. D.

బటాసు n. s. (for بٹھا phatakha.) A cracker అహాసు.

బటికము n. s. A basin. తమ్మబటికము a spitting pot.

కుశేల n. s. A potail or head man of a village.
 A Mahratta title for the head man of the vil-
 lage. The managing proprietor. రెడ్డి, గ్రా
 మయజమాని.

కుట్టా n. s. (for పట్టా Patta) Information, traces.
 A lease roll : a "pottah" a grant. జాడలు, ది
 వారమువారుయిచ్చే కుట్టాచీటి.

కుట్టాదారుడు n. s. An informer. A lease holder, a
 farmer who holds a "pottah." జాడలుచెప్పేవా
 డు, దివారములోకుట్టాతీసియుండేవాడు.

కుట్టామణియగారు n. s. A village authority whose
 business is to collect the revenue. దివారారుక
 లువసూలుచేసే గ్రామాధికారి.

కుట్టి n. s. పట్టి Pattē. A list. జాబితా.

కుట్టి n. s. for బట్టి Bhatti. A still for drawing
 spirits. సారాయికావేబాస.

కుట్రవాండ్లు n. s. A certain tribe who live in the
 forests. ఒకవిధమైన అడవిమనుష్యులు.

కుట్టవర్తి adj. See కుట్టవృత్తి.

కుట్రావడ n. s. కుట్రావడ Batwārah. Allotment, distri-
 bution. Partitioning. Disbursement. కుంచడ
 ము. (Butwarra. Act. XX. of 1836.)

కుట్రావడి n. s. (Canarese) The village clerks :
 called Curnum or Shanbogu?

కుట్రావడినది n. s. కుట్రావడి Batwāh. A wallet made
 of striped ticken. కట్టువము, జోల్పా.

కుడచా for సారా n. s. కుడచా Parcha. An ex-
 tract, a summary : order, decision. నకలు,
 శంకరాము, తీర్పు.

కుడబాజి for కుడబాజ్ n. s. కుడబాజ్ Parwāz. Flight,
 being carried away, or blown away. ఉరకడ
 ము, కొట్టుకపోవడము.

కుడవ or కుడవా n. s. కుడబాజ్ Bharwa. A pimp; a
 base scoundrel. ముండలనుతా రేచేవాడు, లుచ్చా.

కుడానగరకావి n. s. కుడానగరకావి Barā Nagar
 taqawē. Sums granted to those who use the
 "great plough" in bringing fresh land into
 cultivation. పెద్దనాగలికట్టిదున్నడమునకై దివారా
 మువారుముందుయిచ్చివెనకతీసుకొనేరూకలు.

కుడాయి n. s. కుడాయి Barāē. Boasting, egotism,
 bragging. జంభాలు.

కుడాయి n. s. కుడాయి Barkai. A carpenter. కడ్డ
 వాడు.

కుడాయించుట v. a from కుడాయి Barkhānā. To ad-
 vance or put forward, to promote. ముందుకుతె
 న్చుట, అభివృద్ధిచేసుట.

కుడాయిఖోరు n. s. కుడాయిఖోరు Barāi Khōr. A
 hoaster, a braggart. జంభాలఖోరు.

కుడాపు n. s. కుడాపు Parāo. Falling into the hands
 of an enemy. Defeat. శత్రువులచేతిలోపడడము.
 కుడాపుఅయినవాండ్లు those who have fallen
 into the hands of the enemy. కుడాపుచిక్కినా
 రు they were taken prisoners. (Reeve.)

కుడితరము n. s. Order, general rule : daily al-
 lowance at a pagoda. Annual grant or income :
 stipend. దేవళములోనానాటికిశలవయ్యేదిట్టము,
 ఏటావచ్చేఅయినజా.

కుడియా n. s. Fallow or waste land. వీటివాలము.
 కుద్దకుడియా Land immemorially waste. అనా
 దిబంజరు.

కుడగులు n. s. Badagas. The name of a tribe in
 the Nilgheri hills : whom the English call
 Burghers. Correctly Vadagar.

కుడమూడు n. s. Stock on hand?

కుడువరి n. s. Sprouts from grain unintentionally
 dropt. విందినగింజలు మొలిచిఅయినవైరు.

కుడేకము n. s. Brag, boast. కుడాయి.

కుడాజి or కుడాజి n. s. (K.) The name of a certain
 tribe of Sudras. See. అంబాతి.

కుడాజారి n. s. కుడాజారి Banjāra. A Brinjari. See
 అంబాతి.

కుడంగ n. s. కుడంగ Patang. Red wood or yellow
 wood used in dying? చేవమాను.

కుడారీఖు adj. కుడారీఖు ba tārikh. Dated : on the
 date. తేదికల.

కుడేకారి n. s. Weavers of silk and tape. Throws-
 ters.

కుడ్రడము or కుడ్రడము n. s. The collar round a
 bullock's neck under the yoke. జోతా?

కుడ్రా n. s. పట్టా Patta. Signs, traces. ఆబాకు,
 జాడ. కుడ్రాదారు a spy, or an informer.

కుడ్రాయి n. s. from 'Batavia.' ఒకచేళము : also
 written కుడావి whence కుడ్రాయినారంజికుండ్లు

a kind of orange. **బత్తాయినిమ్మకుండ్లు** The fruit called pomelinoses.

బత్తి for **బట్టి** n. s. A still. **సారాయికాచేకుండ.**

బత్తు n. s. (Tamil **பத்து**.) Land or place. **నేల.**
మెరకవారబత్తు dry land the produce of which is shared. **మెరకతీరువబత్తు** dry land settled on a money rent.

ఫత్తేరి for **బత్తేరి** n. s. (**بتيري Batērī**. Une batterie.)
 A battery of guns. **పిరంగులుపెట్టికాల్పడమునకుమొత్తుగావేసిదిబ్బ.**

భత్త్యం or **బత్తెము** n. s. from **بھٹا bhatta**. Batta, daily food, sustenance.

కుత్రబంది for **కుత్తరబంది** adj. (**پتھری پتھری pathri bandi**.) Built of stone. **రాతికట్టు.**

బత్తి n. s. See **ఫత్తేరి**.

ఫత్వా n. s. **فتویٰ futwā**. Legal decision according to Mahomedan law, sentence. **తీర్పు.**

బదనామి n. s. (**بدا نامی bad-nāmī**.) Bad name, disgrace, infamy. Also wrongly used for responsibility. **అవమానము, అశరూరు, జనాబుదారి.**

బదరకా n. s. **بدرقا Badarqa**. A convoy or guard on the road. That which accompanies. **దారితోడు.** **బదరకాతెక్క** the account (or invoice) accompanying goods.

బదర్సిసి n. s. Auditing or retrenchment of charges?

బదలము n. s. A weight of 20 dubs. **ఇరువైడబ్బులయెత్తు, అరవీశఅంటారు.**

బదలాయించుట v. a. (from **بادلانا badlāna**.) To change, exchange, substitute. **మార్చుట.**

బదలు or **బదులు** n. s. **بدل badl**. A debt: what is given on pledge. Exchange, return: retaliation, other. **అప్పు, మారు, ప్రతి. చెయిబదులు** a debt of hand, a simple debt, without account or bond.

బదస్తూరు adv. (**بداستور ba-dastūr**.) According to custom. **మామూలుప్రకారముగా.**

బదిలి or **బద్దీ** n. s. He who is in charge of. **బదులుగావుండేవాడు.** **రంగయ్యకుబదిలిగావున్నాడు** he acts for రంగయ్య.

బదులు adj. In answer to, in place of, in lieu of. **ప్రతి. బదులుజాబు** an answer to a letter. **బదులుమాట** a word in reply.

బదులుగా adv. In lieu of, in stead of. **బదులుకులుకుట** to reply.

బదూత n. s. A female's under garment, like a petticoat. **గౌర. D. అనగాపావడ.**

బదూలు n. s. The cock of a gun?

బద్నామి n. s. (**بدا نامی Badnāmī**.) Ignominy, disgrace, infamy. In Telugu, Odium: responsibility. **అవమానము, జనాబుదారి, ఉత్తరవాడము.**

బద్నామిలా n. s. **بدا ملامیلا bad-muāmila**. Bad management, mismanagement, unfair dealing, misconduct. **దుర్మార్గము, నిఘాయించేతకామి.**

బద్లామి n. s. See **బద్నామి**.

బద్లాయించుట v. a. from **بادلانا Badlāna**. To exchange, change, substitute. **మార్చుట.**

బదతాడు n. s. A leather rope. **తోలుమోకు.**

బదము n. s. Brown colour. **ఉదారంగు?**

బదననమాను n. s. (lit: a beam of jack wood) The outrigger of a boat. **కుడవపాలకండాకుక్కనకట్టేమాను.**

బనాతు n. s. **باننا Bānat**. Broad cloth, woollen-
శుశాతు.

బనామె **بانما Bānāme** (See Benami and Banami in my Zillah Dictionary) "To the name of: To so and so." **బనామెతహసీలుదారు** A letter to the Taseeldar.

బనాయించుట v. a. and v. n. from **باننا Banāna**. To fabricate, make up, feign, put out (coin,) trump up. (Also) To obey, mind. To suit: agree. **కల్పించుట, శరీకుడుట. వాసికినాకుబనాయించలేదు** he and I did not agree.

బనాయించుట n. s. from **باننا Banāna**. Fiction, fabrication. **కల్పన.**

బనారసు n. s. **بنارس Banaras**. Benares. **కాశీ.**

బనావని n. s. **بانوانی Banawanī** A fabrication, a made up story. **కల్పించడము, కట్టివిడువడము, కట్టుకథ.**

బనిబాములు n. s. Error for **బనిపాటలు** jobs.

బన్ను n. s. A frame used in weaving.

బన్నుకు or **బన్నుము** n. s. A deep purple, or shade of black. **ఉదావర్ణము.**

బన్నా n. s. The frame on which paper is made. **కాకితాలుచేసేచట్టము. పెద్దబన్నాకాకితాలు** paper of a large size.

కున్నాలు n. s. Widths or strips of cloth cut out, as for a jacket. గుడ్డకునక. నిలువుకున్నాలుగానే యుట to cut a cloth lengthwise, not across.

కుప్పయ or కుప్పయకుండు n. s. The Popya fruit. The "Carica Papeya" or Pappaw fruit (as called in America. Rox. 3. 825.)

కుప్పళము, కుప్పళీచీరె n. s. (Engl.) 'Poplin' cloth. ఎరువుతెలుపుకుప్పళము గావుండెచీర.

బుజ్జాను for బొంబ్జాను n. s. A simpleton, a fat fool.

కుబ్లీకు adj. (Engl.) Public. దివాలాపు, బాహిరంగమైన, అందరికికూడైన.

బమఫజీబు for బమోజీబు adv. بموجب Bamofib. According to; in obedience to. చొప్పవన.

కుముచాయించుట for (پونچان پونچان) పొచాంచాయించుట v. a. To deliver, give. చేర్చించుట.

బమై prep. بامع Bamae. With, together with. కూడా.

బయవర్దు or బయావర్దు for బయాంవారి n. s. بیانوار Bayanwar. Details, particulars. వివరము.

బయాజు n. s. بیان Bayā Disbursements not yet charged in the ledger. ఖర్చుఅయియికావహించాదాఖలుకానికొద్దులు.

బయానా n. s. (بیعنا be-ana.) Earnest money, handsel, an advance of money. శుంకకరపు.

బయాను n. s. بیان Bayān. Details, particulars. వివరము.

కుయాల్ or కుయాలు n. s. A "piial" that is a dais, or bulk : a small terrace ; a raised floor before a door. తిన్నె.

బయావరి for బయావారి adj. بیانوارి Bayanwari. Detailed, with particulars, distinctly. వివరమైన.

కురంగి n. s. فرنگی Farangi. plu. కురంగులు or కురంగీలు Europeans. జాతివాండ్లు.

కురంగిచక్కె n. s. The drug called China Root (Smilax China ; Ainslie. 1. 70.) ఒకమందదినును.

కురంగిపేట n. s. The name of Porto Novo. కురంగిపేటవరహా a certain gold coin.

కురంగిమనిషి or కురంగివాడు n. s. A half caste. చల్లారివాడు.

కురంజి or కురంజు n. s. A scaffold. సార్వ (Tamil శాశ్వతం.)

భరంతు n. s. (for భారత Bharat.) The flooring of a room. భరంతువిట్ట an earthen floor ?

బరంది n. s. A veranda ?

బరకతు or బరఖతు n. s. برکت Barakat. Prosperity, thriving, keeping in good condition. శ్రేయస్సు.

కురకల్లాపి n. s. Seals or marks (of clay) set on heaps of grain to prevent theft. అందారములమీదవేసేగురుతు.

కురకాయి n. s. پركھائی Parkhai. Examination, trial. కురఖావణి.

కురకాళా or కురకాళాగుడ్డ n. s. Long cloth, a cotton cloth fine in texture. అరిటిమోవివంటిగుడ్డ.

కురకావణి n. s. From పురఖా Parakhna. Shroffing, examining money. రూకలనాణ్యముచూచుట.

బరక్కసు for బరకసు n. s. برعکس Baraks. Contrariety, variance. విరుద్ధము.

కురఖాయి, కురఖావణి n. s. From పురఖా Parakhna. Proving coin, shroffing or trying money by sight. రూకలునాణ్యముచూడడము.

కురగణా n. s. پگنا Pargana. A sub-division of a district. తాలూకా. A pergunna.

భరణము n. s. A load or measure of twenty తూములు.

బరతరఫు n. s. (برطرف Bartarf.) Discharge, dismissal. తోసివేయడము, తగలెరు.

బరతరఫుచేయుట v. a. To discharge or dismiss. తోసివేయుట, తగలెరుచేసుట.

బరదశు n. s. برداشت Bardasht. Embezzlement. కచ్చావసూలు, సిద్దాయముచేయడము. బుచ్చనమీదబరదశుతీసిమిక్తము to enquire into the charge of embezzlement against Buchanna.

కురదా n. s. پردہ Pardah. A curtain, blind, screen. తెర.

కురదాబాతు n. s. Wild duck. ఒకవిధమైనబాతు.

కురదారు n. s. Trotting ?

కురనిమా n. s. Consignment, assignment. సాటింపడము.

భరనె, భరణి n. s. A casket, a small box for jewels &c. డబ్బీ.

కురఖారి, కురఖార్తా n. s. Assignment. Reference for payment. తనఖా.

కురఖారిగా adv. Indirectly. పురస్కరముగా.

బరమా n. s. برما Barma. A drill turned by a how. తొరకణము, or తొరకడము.

కురమాను n. s. A ship's yard ?

కురమాయము n. s. See కుర్తాయిమ్.

కురమిచెట్టు n. s. Name of a tree. Rox. 1. 614. The spelling is doubtful.

బరమొక్కి n. s. بركمك Barmakhi. A perfume, resembling frankincense. ఒకకరిమళ్లద్రవ్యము.

కురవ n. s. for కుర్ర Parra. A line of soldiers or by-standers. Dress, garb, habit of a sect. కురవకట్టుట to arrange troops in a line. కురవత్రుట a line of hunters round a wood.

భరవసీ for భరోసా n. s. بھروسہ Bharosa. Confidence, trust, belief, pledge. నమ్మకము, తాకట్టు.

కురవానా n. s. کورواہہ Parwānā. Mandate, precept, written permission, warrant. రాజాజ్జ, రాజశున్నుడు.

కురవ n. s. People assembled at a festival in the temple. తిరునాళ్లకువచ్చే జనము.

కురము for కురష n. s. فرش Fursh. A carpet. రత్నకంబళి.

కురసు n. s. Means, way, mode, opportunity.

బరాతము n. s. برات Barut. A peremptory demand or dunning for payment, an assignment or written order. తరువు, తనఖానీటి.

కురావు n. s. A charge of cavalry ?

బరాబరి adj. برابرى Barabari. Right, just, proper. కీరియైన. n. s. Good order, arrangement. క్రమము. బరాబరిచేసుట to make equal. Bmj. 2. 119. HN. 4. 13. HK. 5. 111.

బరాబరిగా adv. In a straight line. Pal. 218.

కురామోషి n. s. فراموشی Faramoshi. Forgetfulness, oversight. మరిచిపోవడము, పొరపాటు.

కురాయి adj. کورایہ Parāyā. Strange, foreign, other. ఇతర, ఆస్య. పురాయిచేశ్శుడు a foreigner.

కురాయిది n. s. A strange woman. ఆస్యరాలు.

కురారి, కురారియైన adj. فراری Farārī. Fled ; run away, absconded. పారిపోయిన. ఛాతి కురారి فراری فوتی dead or fled : killed or missing చెప్పిన లెక పారిపోయిన.

కురావణిబంగారు for కురవారువన్నెబంగారు n. s. Fine gold. ఆకురంజి.

బరావతు for బరావద్దు n. s. برآورد Barāvurd. Calculation, estimation. మదింపు, ఉజ్జాయింపు.

కురాసుడు n. s. From فرانسیس Farānsīs. A Frenchman. ప్రాంసువాడు, ప్రెంచివాడు.

కురాశ్చం, కుర్యావకం n. s. An error for కురిహాశము ridicule. ఎకశక్యము.

బరివి n. s. برچہ Barchī. A spear. ఈతె.

కురిచ్చితము adv. (a wrong word) Utterly, at all, absolutely. ఎంతమాత్రమున్ను, శుద్ధముగా.

కురిధవణ or కురిధవణ n. s. Ostentation, display. జంభము. ఛత్రచామరములు మొదలైన సమస్తకురిధవణతోకూడా with all the ostentatious display of umbrella, chowries &c.

కురిబార్తా for కురఖాలా n. s. A reference or assignment for payment.

కురియంతరము adv. Error for కుర్యంతము.

కురివట్టుము n. s. (Tamil பரிవட்டம்) A cloth or head band used on various ceremonial occasions. వస్త్రము, కొన్నిచేత కాలములయందుతలకుకట్టేగుడ్డ.

బరుజు n. s. A small iron bar like a knitting needle, with each end formed into two points : used by carpenters.

కురుజు n. s. The haft of a dagger, the hilt or handle. బిత్తి.

భరువశ, భరవసీ or భరోసా n. s. بھروسہ Bharōsa. Confidence, reliance, trust, dependance. Encouragement. భరోసాచేయుట to encourage.

భరోసా n. s. بھروسہ Bharōsā. Trust, confidence, belief, dependance. నమ్మకము.

భరోసాచేయుట v. a. To confide in, to believe. నమ్ముట.

కురామణి, కురఖావణి n. s. from کوراکھہ Parakhna. Shroffing. i. e. trying or proving the goodness of coin. నాణ్యముచూడడము.

బర్ఖాస్తు n. s. برخواست *Barkhāst*. Rising or breaking up; as a court. (Repeated inquiry, minute investigation. Reeve) కలియడము, నిశితమివ్వ.

బర్ఖాస్తుచేయుట or బరఖాస్తుచేయుట v. a. To raise or remove (a guard.) To withdraw a warrant.

పర్గానా, పరగణా n. s. پگنہ *Parganā*. A division of a district or Zillah. తాలూకా.

పర్చా n. s. پچہ *Parchhā*. A decision, a settlement. తీర్మానము.

బర్జా or బజా adv. (برجہ *Barjā* on the spot.) In its proper place. తమరు చెప్పేచూటబజాగావున్నది you are right.

భర్జించుట v. a. To strike, to beat. కొట్టుట, వాయించుట. Codandrama. 10. విలుదాల్పనినుము గోలలుబట్టగానేలశింజినిరవము భర్జించునేల.

బర్తరఫి, బర్తరఫు for భర్తరఫు n. s. برطرفی *Barṭarfī*. Discharge, dismissal from employ. కాలవులనుంచి తోసివేయడము. బర్తరఫుచేయబడ్డ dismissed. బరతరఫుచేయుట to dismiss or turn out.

భర్తి n. s. بهرتی *Bharti*. Fulness, completion, filling up. సంతృప్తి. భర్తిచేసుట to make up a deficiency, to fill up gaps in a manuscript.

ఫర్ద n. s. فرد *Fard*. A long slip of writing; a roll, catalogue, list, inventory &c. A sheet, or quarter sheet of paper. ఫర్దినీసు *fard-nivis* فرد نویس ("writer of the scroll") A secretary: this is corrupted into "Furnavees" the Mah-ratta minister of finance. Malcolm, Memoir vol. 1, p. 351.

బర్దస్తు See బరదస్తు.

పర్దా n. s. پردہ *Parda*. A screen or blind. తెర.

భర్మద n. s. بهرمد *Bhar Mad*. The mark *madd* (a black line drawn across the page,) was used to mark the commencement of a paragraph in a Persian statement; and the *Bhar-madd* or line drawn quite across the page denoted a new chapter. Hence it formerly denoted a fresh head: chapter in accounts.

బర్మా n. s. برما *Barma*. A kind of auger or gimlet worked with a string. తోరకడము.

ఫర్మానా n. s. فرمان *Farmān*. A warrant: letters

patent. A royal mandate: a command. కాశనము.

ఫర్మానుబద్ధుడ adj. فرمانبردار *Farmānbardār*. Obedient, obsequious. విధేయుడైన.

ఫర్మాయించుట v. a. From فرمان *Farmāna*. To direct, order, appoint. To speak. Lit: to command. ఆజ్ఞాపించుట. Colloquially applied as an auxiliary; thus ములాయిజా ఫర్మాయించుట To please to attend, to lend an ear.

ఫర్మాయిషి n. s. فرمایش *Farmaish*. Order, commission. A levied contribution: an order to make up an article. ఆజ్ఞ, వసూలుచేయబడ్డచందారుకలు, ఇదిఅట్లాచేయకునేవుత్తరువు.

పర్వా or ఫర్వా n. s. پروہ *Parwā*. Regard, respect, care for. లక్ష్యము. పర్వాచేసుట to esteem, regard, care for. వేఫర్వా disregard, contempt. ఫర్వాలేదు (From پروہ *Parwā*.) Never mind. No matter. చింతలేదు.

ఫర్వానా n. s. پروانہ *Parwānā*. A warrant, letters patent. A royal mandate: a command. కాశనము, రాజాజ్ఞ.

ఫల్ n. s. پھل *Phal*. Fruit. కండు.

ఫలం n. s. فالم *Falam*. A fanam. రూక. See on కంఠేరాయరూక.

పలంపాశ for పలంపాశ n. s. پلنگ پوش *Palangpōsh*. A counterpane or coverlet. తరువు మొదిడుక్కుటి. H. 5. 97.

ఫలంపాటు n. s. Profit, advantage. లాభము.

పలక n. s. The plank on which toddy-drawers sit when perched on the cocoanut or palm tree.

పలకట్టడ or పలకట్రు adj. (Tamil பலபட்டை) Promiscuous, mixed. చిల్లర. పలకట్రుజనము rabble.

పలవరకాయ n. s. پلورپھل *palvar phal*. The name of a fruit: described in Kasi Yatra (date 7th September 1830.) పలవరకాయలను తోలుతూ, used for manure.

ఫలక్రాయి n. s. Produce, crop, fruits. ఫలసాయము, ఫలము.

పలకరుకు n. s. "Gruff goods" (Reg. 1. of 1816.) Spiceries, pepper, tamarinds &c. ఉప్పు మిరపకాయచింతకుండు మొదలయినవి.

ఫలసాయము n. s. Produce, crop, fruits. ఫలము.

బలా n. s. بلا *Balā*. Evil: misfortune. చెరువు, చేటు. బలాదూరు. بلا دور *Bala dur!* away

with the pest ! A sacrifice (because used to avert evil :) the same as దిగదుడుపు. నీవునా మినబలాదురులయివున్నావు i. e. 'the grapes are sour.'

ఫలాన, ఫలాని adj. ఫలనా *falna*. Such a one, such and such. ఒకానొక, అట్టి. ఫలానివాడు such a man. ఫలానికని such a work. ఫలానికార్యము such and such an affair. This Arabic word "fulano" "such an one" has even become Spanish. See Mem : of Suchet l. 301.

ఫలాములు చేసుట v. a. To ravage or spoil. దోపిడి చేసుట. వేళకుంతాఫలాములు చేసిరి they plundered the country.

ఫలాస్త్రయ or ఫలాస్తిరి n. s. (the English word) A 'plaister' for a wound. గుడ్డకుచరిమివుంటికి వేసితిది. పొక్కుఫలాస్తిరి a blister.

బలిచేట n. s. A fee in grain from the threshing floor : claimed by వెట్టివాండ్లు.

ఫలితా n. s. ఫలితా *Palita*. A volley, a number of darts, balls or words sent together. ఒకదెబ్బ.

బలాతి n. s. (for బలావతి.) A trade. కులకాయకము. భారములావతిలు, అనగావడ్ర, కరమల, మొదలయినవంద్రెండుకులకాయకములు.

బలాద్బంది or బలాబంది n. s. (Marata) Force, violence, compulsion. బలవంతము, నిర్బంధము.

బల్గాయంచుట v. n. From బల్కా *Balkana*. To take hold : to acquire strength. బలిష్ఠమవుట.

బల్గ n. s. బల్గ *Baldah*. The City ; The "Capital." i. e. Hyderabad. ప్రధాననగరము.

బల్లము, బల్లము n. s. బల్ల *Ballam*. A dart, a hog spear. ఈకె.

బల్లా n. s. బల్ల *Palla*. The measure of 120 pucks seers, or ten mercals. పండుము, పదిపూములు.

భల్లారె for భలారే బ్లా *Bhalāre*. Well done ! Ila. 2. 168.

పల్లికూటము n. s. (Tamil పள்ளికూటம்) A school. బడి.

పల్లెవాండ్లు n. s. A certain tribe of Hindus. ఒక కులములు.

భవంతుమట్టారుము n. s. A square handkerchief with a pattern in each corner. నలు మొనలముట్టాలు వేసిన పుకతరహారుములు.

భవనాసి n. s. A poor's box, an alms dish. అక్షయపాత్ర.

ఫతులి adj. فوتی *Futi*. Dead, deceased. చచ్చిన. See కూరారి.

బస n. s. Home, abode, lodging. జాగ. బసచేసుట to lodge. నాబసవాండ్లు my family ; those under my roof.

కుశండు n. s. کوشند *Pasand*. Comeliness : an ornament or decoration. సొంపు, సొగసు. కుశండుచుట to become handsome. కుశండుచేసుట to make handsome, pretty, well or nice. ఆయన దీన్నికుశండుచెసినారు he likes this.

కుశండు adj. کوشند *Pasand*. Comely, handsome, well, pleasing, nice. సొగసు.

కుశండుగా adv. Agreeably, trimly, nicely, fashionably. సొంపుగా, సొగసుగా.

బసమా n. s. بسم *Basma*. (Arabic) Staining, colouring or gilding the breasts or legs so as to seem covered with tight silk. కురకస్త్రీలు కాళ్ళమీదవ్రాయింతుకొనేరకం.

ఫసలు, ఫసలి for ఫసల్ n. s. فصل *Fasl*. Literally a crop or harvest. Hence a season : one year. Land producing one crop *per annum* was called *ek fasli* and that which yearly bore two, was *do fasli*. The فاسلی *fasli* (or *fusly*) year furnishes the official date : the revenue year : which begins on the fourteenth of July : being the beginning of the Tamil month *Adi*, or Karkatacam. But it is not divided either into quarters or months.

ఫసలుకమ్మి n. s. فصلکمی *Fasl Kammi*. A deduction on account of a deficiency in the crops.

ఫసలుజాయ n. s. فصلزاید *Fasl Zayad*. The second or extra crop raised in the year from the same land. The revenue demand upon it is proportionately less : usually one half less.

బసాయంచు n. s. بسانچہ *bachāna*. "An advance of money" (Ganjam.)

కుసారం n. s. (for *pansar*, پانسار) The trade of a కుసారి *pasari* (pansāri) druggist (correctly pansāri). కుసారదుకాను *pansari dukan* a dispensary or doctor's shop. The name is also applied to the trade of a corn chandler, or grocer.

బసె n. s. A mess, dinner, common dish ?

ఫస్కె n. s. (فاسكى *phaski*.) A fee paid by a shopkeeper in a fair or market.

బసుమాబులేదారు adj. بسمه بروتے دار *Basma Butedar*. Flowered, embroidered. బుట్టులు వేసిన.

బస్తాన్ n. s. بستان *Bastan*. Reduction : conversion or exchange in arithmetic ?

బస్తా n. s. بستا *Basta*. A bale of goods. నగ, కట్ట, మూట.

బస్తాయించుట v. n. From پختانا *Pachtana*. To regret, sorrow. ఉత్పాతాకుడు.

బస్తీ n. s. بستی *Basti*. A town. కట్టణము. బస్తీ గావుండే populous. కట్టణశుభముగావుండే.

బస్తా n. s. بستا *Basma*. Painting (the skin : so that it looks as if covered with silk.) తురక స్త్రీలు కాళ్లకు కట్టుబట్టతొడిసినట్లుగా వేస్తారు.

బహత్తరీ n. s. A set of (*Bahattar*) "Seventy-two." ద్విశతీవర్గము, అనగా పుకజత గావుండే డబ్బుదిరెండు. కీరబహత్తరీ The name of a set of stories like the Cent nouvelles. The tales of the Parrot.

బహదుషా for పాదా n. s. پادشاہ *Padshah*. A king. రాజు.

బహలు for బహలు n. s. بھال *bahl* whence బహలి *bahlī* Enlistment. Appointment, restoration to office. మల్లీశలపు, మల్లీజారి చేయడము.

బహలుభర్తరపులు entertaining and dismissing.

బహదరనాంతరము n. s. Hyder's Invasion : which happened in the year శారవరీ or AD. 1780. This is often alluded to as an era.

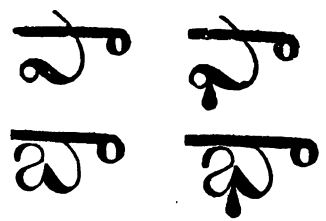
బహదరీ హున్సు n. s. بھادری ہن *Bahaduri hun*. A four rupees pagoda. కరుకువరహు, బహదరీపుటలు Gold pagodas strung in a necklace.

బహదరు n. s. بھادر *Bahadar, Behader*. "The Most Noble." "His Lordship." "This is a Tartar word, meaning Noble, Brave : but it now accompanies every military title." Baturu Yang (*Behauder Jung*) was the name of a certain victorious general. See *Huc's Travels in Tartary*, chap: XI. A title equivalent with Count. కుంబజీబహదరు the Hon'ble Company. బహదరువారు "His Lordship." This is a usual phrase for Hyder Naik, father of Tippu Sultan.

బహనా or బహనా n. s. بھانہ *Bahānah*. Pretence, pretext, excuse. సాకు.

బహుమా for బహుశః adv. Of course. Usually : probably.

బహూరా n. s. Table of receipts and demands. See తాళాబంది ?

బా|| i. e. బాబత్తు بابت *babat*. Or, for బాగాయతి బాగయత్ *baghayat*.

బాం n. s. بام *Bām*. Three cubits and a half. (Harris.) ఏడు జేసలు.

బాంకా n. s. بانگاہ *Bankah*. A long trumpet. (Campbell.) ఒకపూదునాద్యము.

బాంకు or బాంక్ n. s. بانک *Bank*. A dagger. కటారి.

పాంజేబి or పావంజేలు for పాజేవ్ n. s. پازیب *Pāzēb*. A silver anklet. X జైగలును.

బాందీ n. s. باندی *Bandi*. A female slave. కురికత్తె, ఆడబాతు.

బాంట్లీ n. s. Error for బాలి n. s. A frying pan.

బాకా n. s. See బాంకా.

బాకి n. s. باقی *Baqi*. Debt, a remainder. అప్ప. నాకు బాకివున్నాడు he owes me money. నూరురూపాయలు తనకు బాకిచేసుకొన్నాడు (or) బాకియేర్పరచుకొన్నాడు he struck a balance of 100 Rupees in his favour.

పాకీరేజంకువులు for ప్రాకేజంకువులు n. s. plu. Reptiles.

బాకు n. s. بانک *Bank*. A dagger.

పాక n. s. A stable. లాయము. Among Mahrata horse signifies a troop.

పాగా n. s. پگا *Paga*. A turban. తలకుచుట్టుకొనే టిది.

బాగాతు or బాగాయత్తు n. s. باغات *Baghat*. Groves, gardens, plantations. Garden land

on which herbs alone are raised ; not corn or grain. తోట్టకాలు.

భాగినగరము *Bhāgi-nagar*. The ancient name of Hyderabad near Golconda. ఒక పట్టణము.

బాగు or భాగ n. s. A tiger. శ్రుతి. బాగుమరెయినాము land granted to a man for killing tigers. (Bellary phrase.)

బాజరా n. s. باجره *Bajra*. (*Holcus spicatus*) A sort of grain ; the same as శజ్జలు.

ఫాజిల్ n. s. فاضل *Fazil*. Surplus. Whatever is realized over and above the estimated produce.

బాజా n. s. باجا *Baja*. Music. బాజాబజంత్రాలు drums and trumpets : a musical band. బాజా ఖర్చు sundry expences (error for Bazee.) See బాజి.

బాజారు n. s. بازار *Bazār*. A market. అంకడివీధి. బాజారుఖబరు rumour, talk, news.

పాజి adj. پاجی *Pajī*. Vile, worthless, despicable, base, contemptible, rascally. శునికిమాలిన, ఊత్ర.

బాజి adj. بے Bazī. Miscellaneous, trifling. చిల్లర, స్వల్ప.

బాజిబంద for బాజాబందు n. s. بازبند *Bazu-band*. An armlet. భజములకుకట్టుకొనేసాము.

ఫాజిల్ n. s. فاضل *Fazil*. Excess, surplus. అధికము. ఫాజిల్ వసూల్ Extra collections.

బాజీబాబు for బాజీబాబు n. s. باب بے *Bazebab*. A miscellaneous head in account. చిల్లరబాబు.

బాజు n. s. باز *Bazu*. Side, quarter, part. Verge, margin. ఉక్కు.

బాజుగస్తు adj. بازگشت *Bazgash*. Refunded. Diverted from its original purpose (surplus.) మళ్లీయిచ్చివేయబడ్డ, మరొక పనిలో వినియోగము చేయబడ్డ.

బాజుతీరు ధాన్యము n. s. Sweepings of grain.

బాజీ adj. بے *Baze*. Miscellaneous. చిల్లర.

బాజీఆస్తు n. s. بازیافت *Bazyaft*. Money refunded as being more than the right collections. మళ్లీయిచ్చివేయబడ్డజాస్తివసూలురూకలు.

బాజీఖర్చు n. s. بے بخرچ *Baze kharch*. Extra expences, expences for sundries not included in the regular account or estimate. కైశలపులు.

బాజీదాఫ్తరు n. s. بے دفتر *Baze daftar*. Waste book : miscellaneous record. చిల్లరపద్యలువ్రాసే లెక్క శుశ్రూకము.

బాజీబాబు n. s. باب بے *Bāze bab*. A miscellaneous head in accounts. చిల్లరబాబు.

బాజీయాస్తు n. s. بازیافت *Bazyaft*. See బాజీఆస్తు.

ఫాట for ఫాంటా n. s. فانتا *Phanta*. The cancelling mark or dash, the check in the accounts, shaped equivalent with ✓. Erasure. కాట్టివేయబడ్డదనిచీత. పాటకొట్టుట to blot out.

ఫాట n. s. for بات *Bat* A road. శుభము. ఫాట వాండ్లు female swindlers and murderers, called Thugs.

పాటకాల n. s. Rent of Moturfa.

పాటదా n. s. (Mahratta) A kind of టీకా or శంకేశుము.

ఫాటదారు n. s. Spokesman, representative. ఆన గామాటరి, మాటకారి, తనమందికిమమలు గామాట్లాడేవాడు. See Maratta Dictionary, page 771. బాట.

బాటలువన్నె or బాటిలువన్నె n. s. The colour called "bottle" green.

ఫాటసారి or ఫాటస్వారు n. s. A passenger or traveller. దోవనడిచేవాడు.

బాటి n. s. (Bengali) A brick-kiln : a still. ఇటికి రాళ్లొత్తము, సారాయికాచేబట్టి.

బాడాసుపు n. s. A broad-axe : from which English word, this seems to be a corruption. గండ్రనొడ్డలి.

బాడు n. s. భార *Bhār*. Money paid to a whore ; a harlot's portion or hire. ముండకయిచ్చినరూకలు. బాడుకాసులజా a hedge whore.

బాడు n. s. Drudgery. బాడుగావు a drudge. బాడుకాసు pittance : hard earned wages.

బాడుఖారు n. s. بھار خور *Bhār Khōr*. A pimp. బడవా.

బాడుగోలు n. s. A pimp. బడవా.

బాణము n. s. (Sepoy's phrase) A worm-pricker : a bullet-screw. Digitized by Google

బాణ, బాణకర్ర or బాణకట్టె n. s. A foil used in fencing, an iron mounted mace, a cudgel.
 దుడ్డుకర్ర. బాణకత్తి a two handed sword.
 పాణరంపకల్లు for పానారంపకల్లు n. s. Betel nuts of a certain superior quality. శ్రేష్ఠమైన పుకజాతివకల్లు.
 పాణి, రంగుపాణిర n. s. A woman's cloth, the colour of which will last long.
 పాణిదారుడు n. s. (Bengali.) A bailiff: a police runner.
 పాతాఖాని or బాతాఖాని మనుష్యుడు n. s. باتاں خانہ *Batan Khāni* n. s. A loquacious man. వదురుబోతు, వాగ్గోవాడు.
 పాతి n. s. A garden-bed. A salt-bed. పాడు.
 బాతిని adj. باطنی *Bātinī*. Secret, underhand: A spy. మర్పమైన, వేసువాడు. బాతినినిమిత్తము కుంపిరి they sent him to find out the plot.
 బాతిల్ or బాతుల్ adj. باطل *Bātil*. Vain, fruitless. నిష్ఫలమైన.
 బాతు n. s. بطة *Bat*. A duck: (borrowed from the Portuguese word bato?) ఒకజలకవి.
 బాతులాకుట v. n. (At games) To lose?
 పాత్రసామాను n. s. (Telugu) Plate, hardware, gold plate, silver plate: gold silver and brass ware. Coppers and brasses.
 పాత్రాంఠము n. s. The minister, the manager. దివానుగారిచేసే పెద్దమనిషి.
 బాదంకాయ or బాదాం n. s. بادام *badam*. An almond.
 బాదజులీం adv. بعد از سلام *badaz Salām*. After compliments. నందములు చెట్టి.
 బాదాం n. s. بادام *badam*. An almond.
 బాదామిరూతుం adj. بادامی *badami*. Almond shaped: oval: oblong. కోడిగుడ్డుఆకారము గావుండే.
 బాదు, బాదులు n. s. (Said to be meant for the Persian باد *bad*. i. e. wind, mere emptiness, nothing. Fees in grain, paid to the village servants, before the division of the crop. ఉభయ రాశిలంబారములోపునివాండ్లకుయిచ్చేమిరాశిం జలు. బాదుయినాము or బాదుకూనస్యము land in free tenure, given to the washermen, barbers &c.

బాదుగా adv. (meant for باد *bad*?) Perpetually; from the beginning: beyond the memory of man.
 బాదుపోయినపొలము n. s. Land not available for cultivation: as the sites of villages &c. సాగు బడికిపుకుయోగములేకయిండ్లు కొండలుభాటలువీటికింకపోయిననేల.
 పాదుషా n. s. پادشاه *Badshah*. King, emperor. రాజు, సామ్రాజ్యుడు.
 పానవట్టము n. s. The lower or female part of a Lingam. లింగములోనొక భాగము.
 పానారము n. s. A sort of areca nuts. శ్రేష్ఠమైన వకల్లు.
 బాను, బానుజీ n. s. A lady. దొరసాని. భానుజీల ప్పారాయనివారు the wife of Appa Rao.
 పానుబాగు n. s. پان باغ *Pan bag*. A betel garden. తమలపాకులతోట.
 పానుమూడు n. s. The self planting tree. కట్టేపాకుర or ఆకుమొలకాకు better known as the నీమజిల్లేడుచెట్టు.
 పానుమోరి n. s. (Bengali) A sort of fennel (*Anethum sowa* Rox.) ఎఱ్ఱక, బిన్నసీదాడు.
 బాదుకువారితఫీసీలు n. s. بابت واری تفصیل *An account particular of different heads. ఆయా శుంకతివివరము.*
 పాపానులు n. s. from پاپوش *Paposh*. Slippers. ముచ్చెలు.
 బాపురె interj. n. s. باپرے *baṭṭrē* *Huzza!* O dear! ఆహారే.
 బాప్తా n. s. بافتا *Bafta*. A kind of silk cloth. వస్త్రవిశేషము.
 బాఫీయతుబాషుండు بعافیت باشند *ba afiyat, bashand*. May they be prosperous! This Persian salutation is still often used in official letters, written in Telugu, Tamil or Canarese: the meaning of the words being unnoticed even if known.
 బాబతి n. s. The shares (out of the revenue) which belong to the head officers of the state or of district &c. M.M. p. 726.
 బాబకు n. s. باب *Babat*. Matter, item, affair, head in accounts. విషయము, వస్తువు. దానిబాబకు గా concerning it, belonging to it. యాబాబకుకాకితము paper of this sort.

బాబమ్మ n. s. Grandmother, father's mother. నా యనమ్మ.

బాబు n. s. باب *Bab*. Head in accounts, point, matter, subject, item. బాబకు, కుద్దు.

బా బెయాఫ్త n. s. بازيافت *Bazyaft*. Classification (of lands.)

పామంచము n. s. Stone steps, a landing place. లేపు.

పామిణి n. s. Probably for پائنی *Paoni*. An advance of money.

ఫామిద adj. فامید *Fahmidah*. Familiar, expert. కనుకడ, చెయితిరిగిన.

పాయంఘాటు n. s. پائین گھاٹ *Pāin Ghāt*. Pay-
enghaut. The name given to the Carnatic as being "below the (Ghats) mountain passes;" as opposed to the Carnatic Balaghat, or high lands. కనమకిందిచేశము.

పాయకట్టు n. s. A district. కరకణ. (పాయకట్టు A spot redeemed from jungle.) (Guntoor.)

పాయకారి n. s. A temporary tenant (called in France 'Metayer') who usually receives a larger share of the crop than would be granted to the permanent tenant. (Fifth Report, page 719.) సుఖవాసి.

పాయఖానా or పాయిఖానా n. s. پائین خانہ *Pāi Khānah*. A privy or necessary. మరుగు పెరక.

పాయా n. s. پای *Pāyah*. A foundation. బునాది. అస్తిధారము. పాయావేసుట to lay a foundation.

భాయి n. s. بھائی *Bhāi*. Brother. తోడబుట్టినవాడు.

ఫాయిదా n. s. فایدہ *Fāedah*. Profit, gain. Interest or gain on money. లాభము.

పాయిదారు adj. پایدار *Pāedār*. Fixed, stable, lasting. శాశ్వతమైన.

పాయిమాలి n. s. پامالی *Pāimālī*. Depredations, ruin of crops by violence: particularly such as is caused by flood, or marching troops. Allowances made to farmers on plea of such depredations.

బార adj. بار *Bārā*. Twelve. కుండ్రంక. ABS.

భారంగి n. s. A medical root. గంటుభారంగి. Ainsl. 2, 112.

బారకాసు or బార్కసు n. s. The English word

"Barracks." నిపాయాలువుండే శాల. బారకాసు లంజ a common whore.

పారశిపాలము n. s. Pasture land. కుసువులు మేసే పొలము.

పారకర్త, పారుకర్తగాడు n. s. A superintendent, a manager. అములుదారుడు.

బారబలోతి for బారబలవతి n. s. 'The twelve (بلاہٹ *Bulāhat*.) callings'; that is the village servants in general. In Elph. Appx. page 10 the "baloot of the balooties." గ్రామకనివాండ్లు.

ఫారము n. s. Meant for the English "form" or tabular statement.

పారసి adj. پارسى *Pārsē*. Persian.

పారా n. s. پھرہ *Pāhrā*. A guard, a sentry. కావలి.

బారాపాటకము, బారాబటి n. s. A coalition of Musulman or Hindu Rulers, similar to the Heptarchy. The name of the town of the Odhra princes.

పారావాడు n. s. A sentry, or watchman. కావలి వాడు.

భారి adj. بھاری *Bhārī*. Weighty, respectable, opulent. Plump, stout, fine. ఘనమైన, బిళువైన, గొప్ప, బలిసిన.

బారిక n. s. A village servant, a low caste peon. (Vizag.) పొలముకాచేతలారి.

పారిగోడ n. s. Error for శ్రుపారీగోడ.

బారిషిటట్టి n. s. بارش *Bārish*. A 'rain table' or statement shewing the amount of rain that has fallen. వానశుట్టి, వాననుగురించినవివరము.

పారీఖత్తు or ఫారీఖత్తు n. s. فارغ خطی *Fārigh Khatti*. A deed of partition. A receipt, or acquittance, or release, a writing testifying the receipt of a debt. విభాగశత్రము, కనుస్త్రుతగాదాలున్న తీర్చివాసుకొన్నటిటి.

పారీశము Error for పాశ్వము n. s.

బారుకాసులుతినుట v. n. To live by pimping. బడ వారసము చేసిజీవించుట?

బారుఖోరు n. s. بھار خور *Bhār Khōr*. A pimp. బడవ.

బారుగీరు n. s. باریگر *Bārgīr*, or more properly, باہگیر *Bahāgir*. A trooper, a horseman who

does not find (produce, supply) a horse for himself. తురువువాడు, గుర్రపుశవారు.

పారుచా or పార్నాజినుసు n. s. پارچه Clothier's goods, drapery. జవిళి.

బారుచేయుట v. a. To load (a gun) తుపాకీలో మండుగుండు వేసికట్టించుట.

బారువాడు n. s. بارو Bārwalā. A soldier. సిపాయివాడు.

బారుడు n. s. باروت Bārut. Gunpowder. తుపాకీమండు.

బార్కసు n. s. The English word "Barracks." సిపాయిలువుండేశాల.

పార్నాచేసుట v. a. To drive out. వెళ్లగొట్టుట.

బార్డుచు or బార్డుసు n. s. The English word "Barracks" సిపాయిలువుండేశాల.

బార్డుము n. s. Oard, pasteboard?

బార్యవాడు n. s. (An Odhra word) A menial village servant?

భార్లా n. s. Riot, disturbance?

భార్లాచేయించుట v. a. To clear, make smooth, make defenceless. తెరక గావుండేటట్టుచేసుట.

బార్హే adv. for باره Bārkhā. Repeatedly, several times. తదేవతే, మఱిమఱికి.

పాల్కీ or పాలకీ n. s. پالکی Pālki. A palankeen. ఆంధ్రశిక.

పాలకతంత్రి n. s. A foster-father. సాకినతంత్రి.

పాలకీ n. s. پالکی Pālki. A palankeen. ఆంధ్రశిక.

బాలణి for పాలణి n. s. A cradle. తొట్ట.

పాళయము, పాళెంతుట్టు, or పాళెవట్టు n. s. The country under a petty chieftain. The suburbs of a city. పాళయ గాడుయే లేదేశము. పాళె గాడు A petty chieftain.

బాలాంబియ్యము n. s. Rice imported from the port of Balong.

బాలాజి n. s. The name used among Bairāgīs (byraggees) for the god at Tirupati (Tiripetty.)

బాలాబండు or బాలబండు n. s. بالاباند Bala band.

That is, "closed above" by a transverse line : as Marata writing is. One of the Indian alphabets which differs a little from the Devanagari character.

బాలిది or బాల్ది for బాలిత n. s. بالی Bādli.

(Bengali) A bucket, a tub, కొయ్యతొట్టి.

బాలీసు n. s. بالش Bālīsh. A bolster or large round pillow for the back in a throne. ఒకగుదిండు.

పాలు for పాల్ n. s. پال Pāl. A small tent used by private soldiers.

పాలువాసి n. s. A bonus or extra grant. బహుమానము.

బాలే n. s. The head of a still?

బాల్దీ, బాల్దీ for బాలిత n. s. بالی Bādli. A wooden bucket (A Bengali sea term.) కొయ్యతొట్టి.

భావంజి n. s. A certain plant : it has a bitter medicinal seed of a brown colour. Ainslie 2. 447?

పావణి n. s. See పామిణి.

పాపతి for పాపుతి n. s. پاپتی Paoti. A receipt for money. రసీదు.

బావనాలు n. s. Feats, pranks, outrages, gambols?

పావాడము n. s. A vow, promising to cut off his own tongue or any limb, if the god will grant a prayer : self mutilation. Mountebank tricks.

బావితి n. s. باوری Bāori. A stone-built well. బావి.

బావితిగడ్డము for బావురుగడ్డము n. s. A thin beard, like that of a goat. పిల్లిగడ్డము.

పావు n. s. پاو Pao. A quarter; a quarter of any coin; a rupee, as being one-fourth of a bahādari-pagoda : a quarter pagoda. రెండుచవలములు.

బావు for బావే (Bengali) n. s. The helm of a rudder, a tiller of a ship or boat. చుక్కాణి.

బావుట n. s. باوتا Bāota. A flag. భవజటము, కొడి.

పావుదార or పావుజరు for n. s. پاوزھر Pāozahr. Camel's gall : a drug so called. ఒకవిషము.

పావులా n. s. پاولا Pāolā. A quarter rupee. అలురుపాయి. పెద్దపావులా Half a rupee.

పాశనాలుపాయుట v. a. To level or smooth ploughed land. దున్నిననేలను శుభ్రముచేయుట.

పాశరము or పాశరము n. s. (Tamil பாశరம்) A hymn, a sacred chant. ఆరవపాట.

ఫాసల for ఫాసల n. s. *فاصله Fāsilah*. Distance. దూరము.

పాసిక పెట్టికూర్పుకొనుట n. s. A cross legged attitude in sitting. తర్వాతనము పెట్టికూర్పుండదము.

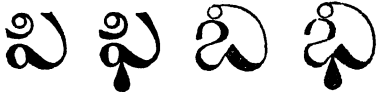
పాసికము or పాస్యకార్డు n. s. A nuptial crown or an ornamental patch of pith or soft wood or paper made by potters, and fastened in the forehead of the bride and bridegroom at the time of marriage. బెండుతోచేసి పెండ్లిలోతలకు కట్టుకొనేటిది.

పాసిగర్లు n. s. Plu. from *پھانسی گيری Phansi Gērā*. Thugs. తగ్గువాండ్లు, గొంతుపిసికిచంపేదొంకలు.

పాహత్తరి adj. *پہتاری Bahattari*. (Bengali) Seventy two. తెబ్బది రెండు.

పాహడిగుత్త n. s. *پہاڑی گوتہ Pahāri guttā*. "Hill rent" paid for pasture. కొండపుల్లరి.

పాషా for పాడుషా n. s. *پادشاہ Padshah*. A prince. రాజు.

పింకటించుట v. n. To brag.

పింకటి మొరకట్టుట v. a. To pinion. పెడ రెక్కలు విరిచికట్టుట.

పింగాణి n. s. *Pingani*. Crockery. China : a China plate. Apparently derived from పింగాణి the Mahratta or Canarese word for a butterfly or moth : because common crockery is generally painted with figures of these insects.

పింగాణి n. s. A plant resembling the lotus. పింగాణికాయ its fruit is large and edible. అల్లి రాగులు.

పింగాసరా n. s. A flint. చకిముకిరాయి. పింగాసరావంటి Stubborn (a western word.)

పింగు n. s. అనగాశిశ్చము which see.

పింజరి, పింజారి for పింజార n. s. *پنجارا Pinjāra*. A cotton cleaner : a poor miserable wretch. దూడేకులవాడు, దిక్కు చూలినకుడి.

పింజాఘోరు or పింజేరి n. s. (K. H.) A scamp, rascal, blackguard. లుచ్చా.

పింజరి n. s. Flounce, hangings. జొలర.

పింజుట v. a. To card cotton with the fingers. గడ్డ గడ్డలు గావుండే త్రునిచేతితో శిస్తుము గా తినుట.

పిండుపాలు or పిండుపలకలు n. s. A sort of small timbers. Letters vol. 6, p. 66. చెక్కలపిండుపాలు.

పికలం for పకలం n. s. *پقلم Baqalami*. (Literally written by the pen of.) Signature of the clerk who drafts a document. జనాబునివీనుచేత్రాలు.

భికారి or బికారి adj. *بھیکاری Bhikārī*. Indigent, lean, debilitated. జరిద్రుడైన, బక్క చిక్కిన.

భికారి n. s. *بھیکاری Bhikārī*. A poor man. బీదవాడు.

పిక్క adj. Abject. దిక్కుచూలిన. పిక్క ఫకీరితనము abject poverty.

పిక్కలం n. s. for *پقلم Ba qalami*. Signature of (the clerk who writes a document.)

పిగడాంబుట v. n. from *پگڑا Bigārnā*. To break with, become on bad terms with. విరోధమువచ్చుట.

పిగులుమనిషి n. s. (From the English word A "flugel" man.) A well drilled soldier, appointed to stand in front of the line and give the time in the manual and platoon exercises. కనాతు నెప్పేసిపాయి.

పిచానా n. s. *پچانہ Bichhānā*. A bedding. పడక.

పిచ్చలబాకి for పిచ్చలబాకి n. s. *پچھلی باقی Pichhli bāqi*. Old balances ; outstanding. Former debts. పాతఅప్పు.

పిచ్చా adj. *پچھا Pichhwa*. Former, of old standing.

పిచ్చాక for పిచ్చా n. s. *پچھا Bichhwa*. A dagger. ఒకతరచోకటారి.

పిజినిగొడ్డు, పిజినివాడు n. s. A miser. లోభి.

పితార for పితారా n. s. *پتھارا Pithāra*. A hamper. A basket-work box, with lid and hinges. కేదరపెట్టె.

పిడలవణము or బిడాలవణము n. s. Black salt or Bitloben, prepared by fusing fossile salt with emblic myrobalans ; the produce is muriate of Soda with small quantities of muriate of lime sulphur and oxide of iron. ఒకత్రుప్పు.

విదార or పాక బీడా n. s. بيرة *Bira*. A roll of betel.
 కుట్టి, తాంబూలకుట్టి.

పిడాయించుట for ఫిరాయించుట v. a. from پيراهن
Phirānā. To turn round; to return.

విడాయించుట v. a. from پيراهن *Bhirānā*. To fold
 up (a letter.) To enclose in a packet. ఒకటిని
 మరొకట్లోపెట్టుట.

విడారు n. s. بيرة *Birār*. A party or caravan of
 Lumbadies. A cargo of grain carried on bul-
 locks. A herd of loaded cattle. అంబాడితం
 డా, అంబాడిశరుకు.

పిడిదరిపిడి or పీడిదర్ పీడి n. s. پيري داري پيري
Piri darpiri. From father to son, in succes-
 sion. శ్రుతపాత్రపారంభర్యముగా.

పిడివాడము n. s. (Tamil పిడివాడ) Contention,
 obstinacy, pertinacity. మూర్ఖము.

పితలాటకము n. s. Trickery, roguery, fraud. మో-
 శము.

ఫితురి n. s. فتور *Fitūr*. Intrigue, plot, treason,
 conspiracy, underhand proceeding. కుట్ర, కృ-
 త్రిమము.

ఫితురివాడు or పితురిఘోరు n. s. from فتوري
Fitūrī. A rebel, a traitor, a makebate, a con-
 spirator. ద్రోహి, కలహకాడు.

విత్తరపోవుట v. n. To shirk or twist so as to
 elude darts? Perhaps *bhitar jāna*, to go in.

పిత్తరకాసు n. s. for پیتل کاس *Pittal cass*. A sort
 of fish? మత్స్యవిశేషము.

పిత్తలి for పిత్తడి n. s. for پیتل *Pital*. Brass. రాగ
 కుత్తి నాగముకలిపి చేసిన లోహము.

ఫిదివి n. s. فديوي *Fidwī*. A servant. Your
 humble servant. నొకరు, తమదాసుడు.

విడ్డెలు n. s. plu. The cross bars supporting the
 deck of a boat?

విక్ adv. بى *Bin*. Without లేకుండా. విక్ముఖ
 విషద بى *Bin musawadah*. In original;
 without any rough draft.

వినాదె n. s. A deceitful female. మాయలాడి.

విన్నాహము for విననహ n. s. (K) A request, a
 petition. విన్నపము.

వివీ for వీవి n. s. بيبى *Bibi*. A lady. దొర
 సారి.

పియ్యతోలు for పితోలు n. s. The epidermis? or
 outward skin? ఈచర్మముదోల తేనెత్తురురాదు.

ఫిరంగ, or ఫిరింగ n. s. فرنگی *Farangi*. A Eu-
 ropean. A cannon. జాతివాడు, శతఘ్ని, భద్రము.

ఫిరంగ adj. فرنگی *Farangi*. A European. Gene-
 rally used as a word of scorn, and particularly
 applied to the black Portugeeze. Corrupted
 from *Franc* or *François*.

ఫిరంగచెక్క n. s. China root (Smilax China.)
 a certain medicinal drug. Ainslie 1. 70.

పిరాట్టి n. s. (Tamil పిరాట్టి) A lady goddess.
 దేవతమ్మి, అమ్మవారు.

విరాణ n. s. Quarrel, spite, ill-will, disagree-
 ment?

విరాడరి n. s. برادری *Birādāri*. A brotherhood :
 band (of peons &c.) a company.

విరాన adj. بيران *Birana*. Alien, foreign. తురా-
 యు.

పిరాయించుట v. a. from پيراهن *Phirāna*. To
 change, to turn, exchange. మార్చుట.

ఫిరాయింపు n. s. Lending money. Money return-
 ed to the payer, discount. అవశాసానికియ్యి
 మళ్ళీ తీసుకోవడము, అప్పుయిచ్చే మొత్తములో సూ-
 డికియంతనికట్టుకొనేరూకలు.

పిరిం, పిరెం for ప్రియము adj. Dear in price.
 గిరాకి.

ఫిరింగ, పిరంగ, ఫిరంగ n. s. A cannon శతఘ్ని.

పిరింగకత్తి n. s. An European sword, i. e. a
 cutlass. జాతికత్తి.

పిరింగచెక్క for పురంగచెక్క n. s. China root. Smilax
 Ohina. ఒకమందుదీసును.

పిరింజి n. s. A kind of pudding.

ఫిరిస్తు for ఫేరస్తు n. s. فهرست *Fehrist* A list,
 a catalogue.

ఫిర్గా n. s. فرقه *Firgah* A part, a sub division.
 తగలు, కుక్కడి.

పిర్యాది n. s. فريادي *Faryadi* A petitioner, or
 complainant, plaintiff. పిర్యాదుచేసుకొన్నవాడు.

ఫిర్యాదు n. s. فريان *Faryad*. A petition or com-
 plaint. మొర.

విక్కుల్ adv. بلكل *bilkul*. At all, in the least ;
 also used for wholly, totally. బొత్తుగా, తుట్రా-
 మర, ఎంతమాత్రమున్ను.

విత్తలు adv. بالفعل Bilfal. For the present. తల్లానికి.

ఫిత్హలు or పిలాలు adv. في الحال Filhal. At present, for the present, just now, for the mean while; in fact. త్రస్తుతము.

పిలాస్తరు for ప్లాస్టరు n. s. (E) "Plaster." గుడ్డ కుచరిమితుంటికివేసేటిది.

ఫిలాహులు adv. في الحال Filhal. At present, &c. (See ఫిత్ హులు) త్రస్తుతము.

విల్లక్తా or విల్లక్తా n. s. A fixed annual rent. గుండుగుత్త.

విల్లక్తాగా or విల్లక్తాగా adv. بالمعظم Bilmaqta. Altogether, by the bulk, in general. మొత్తముగా.

పిల్ల n. s. A termination used with some names of men; as Sri Nivasa Pilla. It is confined in general to people of the గొల్ల caste (herdsmen) or కరణములు clerks.

విల్లసాదము n. s. The phrase used for rice given to the menials in a pagoda. విల్లవిల్లలుగాచేసి గుడిచనివాండ్లకుయిచ్చే అన్నము.

పిల్లాంబ్రము Error for పిల్లమిరియము n. s. A summer set or leap heels over head. వేశ్యాకన్యలు మొదలయినవారు వేసేలాగులు అనగాలఘువు.

పిల్లారి n. s. (Tamil பிள்ளையார்) A name of the god Ganesa. వినాయకుడు. D.

పిశానా, బిశానా for బిచానా n. s. (An error for బిచ్చానా Bichhana.) A bedding. ఉడక.

పిశినారి n. s. A miser, a covetous wretch. లోభి.

పిమాణువు వడ్లు n. s. A fine sort of rice. శంభావడ్లు.

పిసరు n. s. A dovetail. పావురాయి తోకవలెవుండే కుసి.

బిసాత్ n. s. بسات Bisat. Power: breadth, width. Means, capital, stock, estate (same as బాతి, సాత్తు, అదియంతబిసాత్ what great matter (or affair) is that? అదినిబిసాత్ that was your luck, or chance, or lot. నీఅధికారమేమి కానిబిసాతేమి What chance has she with you? Pretence is one thing and performance another.

బిశానా for బిచానా n. s. (An error for బిచ్చానా Bichhana.) A bedding. ఉడక.

బిస్తీ for బిహిస్తీ n. s. An error for بهشتی Bihishti. A water man; who leads an ox that carries water in goat-skins. చూకలి.

పింగాణి n. s. Chinaware, crockery. See పింగాణి.

పిక or పికె n. s. The refuse or stump of a cigar. తాగిమిగిలినచుట్ట.

బిజకె n. s. (Turkish بیجك) Invoice, inventory, list. Label, ticket?

బిజబంక n. s. Bird-lime, made from (బిజము bij) the seed of the tamarind. A close fistled miser. జిగురు, లోభిష్టి.

బిజవరి n. s. Paddy seeds with germs, being ready for sowing. మొలకవడ్లు.

ఫీట for ఫీత n. s. پیتا Pita. Tape; ribbon; (villa in Latin) a fillet. నాడా.

పిడిదర్ పిడి adv. پیرداری پیرداری Pērē dar pērē. From generation to generation. ఉరంజరగా.

బిబీ n. s. بی بی Bibē. A lady. వారసాని.

బిభక్తు n. s. Disgust, abhorrence. అశుభ్యము, చిదర. దాన్నిబిభక్తుచేసినాడు he has spoiled it. బిబిచ్చుగావుండే for బిభక్తుగావుండే adj. Out of repair, damaged, confused.

బీమా n. s. بیمه Bhīma. Insurance, money paid for insurance. ఇన్సూరెన్సు.

పిరాంజుట or బిరాంజుట v. a. (Tamil பிராயశ్రమ) To collect, gather grass &c. పోగుచేసుట.

బీరువ n. s. 'A bureau,' chest of drawers. అంతస్తుంతుగావుండే పెద్దసెట్టె.

పీరుసుండి n. s. A waterspout at sea? మేగ్గుము. If descending, it is called అవుతు, అవుతుఖానా.

ఫీరోజ్ for ఫీరోజా n. s. فیروزا Fēroza. A Turquoise. ఒకరత్నము.

పీర్లు n. s. An image in the form of a hand, used by Mussulmans at the Mohorum. తురకచేవుడు. పీర్లకుండు The Mohurum (as being the " anniversary of the (pīrs) Saints") " All saint's day" which in the Madras country has degenerated into All Fool's Day : being a street masquerade annually held among the mobility: and is just as popular among Hindus as among Musulmans.

పీల, ఫీలా, పీలపిరంగు n. s. The lues venerea.

వీలు n. s. بیل A sort of spade. ఒకతరహాపాచ.

ఓలుకాడవ for ఓలుకాడావ్ ఆట n. s. The flush of four cards?

వీలుదారు for బీల్దార్ n. s. بيلدار Beldar. A digger, a labourer, a pioneer. తప్పేవాడు.

బుంగ n. s. بھنگ Bhunga. The baggage belonging to a camp. సరంజాం.

శుంజజమాన్ n. s. Dry grain land. మెట్ట. మెట్టపాలము.

శుంజి n. s. A phrase for four (as we call twelve a dozen) నాలుగుశుంజెడురూపాయలు four rupees. తొమ్మిదిశుంజిరూపాయలు 36 rupees.

శుండాఖారు n. s. A wrangler, a quarrelsome wretch. తంటాఖారు.

శుండాయితనము చేసుట v. n. To do mischief. హతము చేసుట.

శుకార n. s. شکر Pukārā. Outcry, rumour, report, alarm, an uproar. రట్టు, రచ్చ.

బుక్కా adj. بھوکا Bhuka. Hungry. ఆకలిగొన్న. బుక్కాఫకీరితనము utter poverty.

బుక్కిశ, బుక్కేశ for బక్షా n. s. بھکش Bakhsa. A bundle, a pack of cloth. వస్త్రములమూట.

బుక్కు n. s. (English word) "A book:" as distinguished from కవిత and గ్రంథము.

బుటా or బుట్టాకని n. s. بوتھا Buta. Flowered pattern in cloth. జరిబుటా a gold pattern. బుటేదారుబట్టారాబ్టేబుట్టే Butēdār. Embroidery.

పుటాయించుట v. n. To split, separate (one cause or lawsuit into several.)

బుడేలు or బుడ్యలు n. s. The roots of the ears. చెవులమొదళ్లు. నీచెవులుబుడేలుమట్టుకుతెగకోస్తాను I will cut your ears off.

బుత్ పురోషి or బూతుపురోశి n. s. A sort of tax, or cess levied for the maintenance of a pagoda. In Guntoor this signifies the same as Mohtarfa. ఇలువరుశీకున్ను Fees or small penalties levied under Musulman governments, on various tradesmen to defray the expenses attendant on festivals. Supposed, but wrongly, to be meant for بھت پوریش but parvarish,

or sustenance for the idol. Also penalties levied by a guru or confessor on certain breaches of caste: such as permitting a widow to marry again. The Mohtarfa being levied on merchants alone: this is levied on all classes except merchants.

బుతాము or బొత్తాం for బొత్తాను or బొత్తాను n. s. (French, Un bouton) A button. గుంతి.

బునాది for బనియాద్ n. s. for بنیاد Bunyad. The foundation of a building. ఆస్తిభారము.

శునాశి n. s. The first crop in the Hindu year: the dry-grain crop, or light crop: consisting of the grains called శునాశలు (that is, శునవకానులోవిత్తినవి) viz. కొర్రలు, బొబ్బర్లు మొదలయిన ధాన్యము.

బుయ్యారం for బుయ్యార n. s. for بھیراں Bhuyarā. A dungeon. చెరశాల.

బురకలు n. s. (A low word) Empty ears of corn.

బురకా n. s. بھرقہ Burqah. A covering or veil for a palankeen &c. గవినెన.

పురజ for పుజా n. s. پورجہ Purzah. Note, memorandum. తక్కినవిట్ట or daily account. రోజు పురజ A shopkeeper's day book. పురజా A small piece of paper. చీటి. (M M. p. 651.) A wharf at a sea custom house?

బురడా n. s. Bragging, a lie. జల్లి.

పురబ్బీ or పురబ్బీలు n. s. A kind of soldiers. ఒకతరహాదండువాండ్లు.

బురయక్కు n. s. A kind of fish.

బురసా A certain colour or tint used in chintzes, also called చైరిణి. Charu Chandrod. 588.

పురారుకలక for పురారుకలక n. s. (H.) Clap boards used in building. సన్నకలక.

బురుజు n. s. برج Burj. A bastion, a tower or fortalice. పిరంగపెట్టికాత్పేదిబ్బ, గడి, చిన్నకోట.

బురునీసు for బూర్నీసు n. s. Flannel, woollen. నిండా మెత్తగావుండేదళమైనకంబళి.

బురుమ for బరమా n. s. برما Barmā. A carpenter's augre. తొరకుడము.

పురుశక్తు n. s. فرست Fursat. Leisure. సావకాశము.

బురుసా n. s. (i. e. Bursa, a town in Anatolia) the name given to a sort of woollen goods : and also to the (blue or yellow) colour. **బురుసారుమాలు** a blue or yellow handkerchief, for which they are prized. These are also called పైతిసి Paithinī and **బురహాపూరి** usually **బురాఫూరి** Burhan puri.

బురుసు n. s. A brush (A jar :) a large pot. A sort of firework. తూలిక (శాడి?) ఒక బాణవిద్య.

ఫురోక్త or **ఫురోఖ్త** n. s. فروخت Furōkht. Sale, selling, vent. అమ్మకము. **ఫురోఖ్త చేయుట** to dispose of, sell.

ఫురోజి n. s. (M) A note. చీటి.

ఫురోయి n. s. Proof, written documents. శుంజ ర్భమును చూపేరుజులు, దస్తావేజు, అని అర్థమవుతున్నది. This word often occurs in Duhur. Local III. 84, line 13, ib. III. 94, line. 19.

బుర్నిసు for **బూర్నిసు** n. s. A blanket or thick felt. మెత్తగాడళము గావుండేకంటి.

బులాకి n. s. بلق Bulāq. A jewel worn (chiefly by unmarried girls and courtesans) on the middle of the nose between the nostrils. నానాభరణము. Herklots, page XXI, of Appendix. Borrowed from the name of the port of Cairo. Boulak is a suburbs of Cairo.

పులాలు or **పొలాలు** n. s. پولا Pulāo. The dish called pillaw. ఒక తరహావంటకము.

పుళి-హూరన n. s. (Tamil புలిహూర) Rice dressed with acid sauce. పులుసు అన్నము.

పుష్టి n. s. پشتی Pushṭi. Support, aid, assistance. ప్రోద్బలము.

బుశక, **బుశర** n. s. Chaff: the dust of thrashed corn. **బుశక భూమి** chaffy soil. అనగా చవుడు, తువ్వనేల.

భూసాజింసు n. s. بهوساجنس Bhusā Jins. Grain of any kind: so termed in the Bellary accounts. ధాన్యము in reality grain in husk. వడ్లు, కాయధాన్యములు.

పునాలున adv. Suddenly. అలక్షన.

పుసేల n. s. The seventh lunar mansion. పునర్వసు is called చెడ్డపుసేల, and the eighth పుష్యమి is called చిన్నపుసేల.

పుష్టబంది n. s. پشتبندی Pushta bandi. "Back fastening." Stone work executed at the back of a tank. చెరువుకట్టుకు వెనక తట్టు ఆశరాగాకట్టినది.

పుష్టి n. s. پشتی Pushṭi. Encouragement, backing. ప్రోత్సాహము, అండ, శుభాయము. **పుష్టి చేసుట** to second, to support.

పుష్టిలు n. s. plu. Mustaches. గల్లుచ్చా.

పుష్లాంతులు v. a. from فوشلا Phushlānā. To coax, wheedle, persuade. బుజ్జలంతులు.

పుష్లాంతు n. s. (From the same) Coaxing, persuasion. బుజ్జలంతు.

పూవి n. s. Business, affair. Penal responsibility. ఆపూచినామిదకాదు I am not responsible for it. ఆపూవిగడిసిందినాడు he carried on the business. **పూవి చేయుట** to undertake.

పూజు n. s. (Ganjam dialect ?) A yoke. See Acts, XV. 10. Pt. సెంక.

పూటుము n. s. Lading, burden. ఎగుమతిమైన సరుకు. **బూటాలు** for **బుట్టాలు** n. s. from بوطا Būṭā. Flowered patterns in chintz or muslin. వస్త్రముమీద వేసే పూలు.

పూటుట v. a. అనగా కుదురుబాటు చేసుట To establish ? (Ganjam.)

బూడిదెకట్టుము or **బూడిదెకన్ను** n. s. A tax levied in the Kannadi country, on every wedding. Elsewhere on every funeral. Local. V. 229, line 6, & 7.

పూడ్చుట or **పోయిచుచుట** v. n. To go. These words are used at Madras instead of పోవుట.

బూతాడు, **బూతాత్** n. s. for بويوتات Buyūtāt. Household expenses: also an account of them. మనూచ్చత్తి, మనూచ్చత్తి లెక్క. **బూతాత్ నివీసు** clerk of the household. One letter says మామూతాడు ప్రయం మొదలయిన వాటికి చాలా శ్రమనుపొందుతున్నాముగనక as we suffer very much for want of subsistence.

బూతుపురోశి n. s. See **బుత్ పురోషి**.

బూబందు లెక్క n. s. An account (in England called a terrier) of boundaries of fields. గుడికట్టు రూపాడా, పొలముల సరిహద్దు లెక్క.

బూబు or **బూబుసాని** n. s. بوبو Būbū. A musulmani lady. తురకాబిడ.

పూరా adj. *پورا Pūrā*. Full, complete. ఉంపూర్ణమైన.

పూర్వీను n. s. A blanket, or thick woollen. దళముగా మెత్తగావుండేకంబళి.

పూలిపాను n. s. *پھولی ہون Phuli hun*. A star pagoda of the sort worth 3½ Rupees. పూలకరహా.

భూసాజిను n. s. *بھوسا جنس Bhūsa Jins*. Grain in the husk. వడ్లు, కాయభాస్యములున్ను.

భృగు n. s. Traces : secret, concealed fact. ఆనవాలు, సామర్థ్యము, జాడ, రహస్యము.

బెంగిలపావులు for బంగిలపాలు n. s. *بانگي ٹپال Bāngī Tappāl*. The Bāngī, or mail that conveys parcels. మూటలుపొయ్యేతపాలు.

పెండారి or పెండేరి for పిండారి n. s. *پندرہ Pin-darā*. (Mahr.) 'A Pindaree' or plunderer, freebooter or mosstrooper. In Mahratta పెండారి is, a gang of mounted robbers.

పెద్దశిస్తు n. s. The revenue charged on the summer crop?

ఫెత్తి n. s. *بیتى Betī*. Threes. A term at dice, or dominos. దచ్చి.

పెద్దాళురి n. s. A fine soft sugar mixed with lime : which is made at Peddapore. పెద్దాళురిచక్కెర.

పెద్దింటన్ను n. s. A certain rural goddess. ఒక యింట ప్రదేవత.

పెయ్యర n. s. A certain forest shrub called *Grewia Orientalis*. Rox. 2. 586. అల్లిపెయ్యర a species called *Grewia Didyma*. ibid 2. 591.

పెరుంబకి గావుండే adj. (from Tamil *பெரும்பகி*) Unfinished, as a painting. Sketched. చిత్తుగావుండే.

పెరుమాళ్లు n. s. A Tamil name of Vishnu.

పెరె n. s. A reservoir for water at the salt pans. నీరువుంచేమడి. (Vizag.)

పెల్లపాకు చెట్టు n. s. Said to be a name of the కుత్తిరి చెట్టు.

పెళ్లిళ్లాట n. s. Picquet at cards?

పెళ్లు n. s. (Madras phrase) A privy. A backyard. మరుగుపెరడు, పెరడున్ను.

పే adv. *پے Be*. (Pers:) Without; as అబదు *adab* manners, పేఅదిబి *be-adbi* contempt,

unmannerliness. పేరీజణ్ గా 'be-reason-ga' without reason. (Rajahmandry dialect.)

పేంబేరు n. s. Fright or alarm. దిగులు, భయము.

పేగారి n. s. *بیگار بیگار*. an error for *بیگار Bēkar* without work, idle. A hackney. Stray folks impressed, without pay, to carry loads. From the Persian *bēgar*. Employing any person without remuneration. వెట్టికివని చేశేవాడు.

పేగి adv. *بےگي Bēgī*. Quickly, without delay. త్వరగా.

పేగిరావు n. s. A dromedary. *بیگي ر* From *Begī* swift and *rao* going. పెద్దలాటిపేట, తపాలువుంటు.

పేగోడుగా adv. *بےگوندے Bēgond*. Unsealed. See గోడు 'without gum : ' because it is the custom to secure the envelope of a letter with gum.

పేచి or పేచు n. s. (K.) Pecuniary embarrassment, trouble on account of arrears in taxes. (Reeve, page 953.) Responsibility.

పేచిరాకు adj. *بےچاراگہ Be charagh*. Desert, ruined, devoid of a single lighted lamp : depopulated. ఇంట్లు తేరిది గానున్ను పొరుగుారి కావులచేత సాగుబడిచేయబడేది గానున్నువుండేటిది. పేచిరాకు గ్రామము a depopulated or deserted village.

పేచీకోరి adj. Litigious, roguish. తంటాలమారి.

పేచెడ or పేచెడావు adj. for పేచిరాకు which see.

పేజరారు adj. *بے ضرور بے Be zarūr*. Useless, needless, superfluous, unnecessary. అవత్వములేక, అక్కరలేని.

పేజా adj. *بےجہاں Bējā*. Bad, wicked. Groundless, for which there is no room; inadmissible. నిరాధారమైన, కునికిమాలిన. పేజాకూని injustice, wrong.

పేజారు n. s. *بےزار بےzār*. Fatigue, weariness, annoyance. అలుపు. పేజారవుట to become fatigued. పేజారుచేసుట to weary, dun, teaze, drive a man desperate, torment or put him out of his wits.

పేజుమాలు adj. *بےزمال بےzēmāl*. Bright, polished, set, as a sword.

పేజురారు adj. See పేజరారు.

పేట n. s. *پٹہ پٹہ Pēṭh*. "Pettab," suburbs, market. శాఖానగరము, కుట్టరాశీలము, బావారు.

భేటి n. s. **بھیت** *Bhēt*. Interview, visit. దర్శనము.

బేడా n. s. A break, for teaching a bullock. గాడియెద్దులనుకట్టిమరిపేటిది.

బేడా n. s. **بیرا** *Bērā*. Siege, besieging. ముట్టడి. బేడావేయుట to besiege.

బేడాశంఖము n. s. A pillar made of a sort of black marble. ఒకవిధమైననల్లరాతిశంఖమేమా?

బేడిగ n. s. A tax or a favourable assessment. తన్ను.

బేడిలు n. s. **بیرے** *Bērē*. Fetters. శంకిళ్లు.

బేడౌలు adj. **بیدول** *Bē-doul*. Wretched, irregular, incorrect. Shapeless, ill-formed, clumsy, విరుగుమైన, వికారమైన.

భేత్తి n. s. **بیتی** *Beti*. The throw of threes, which makes six on the dice or dominos. దప్పి.

బేద for బైద n. s. **بید** *Baed*. A plunderer. కొల్లగాడు. బేదశివారులు plunderers.

బేదఖలు adj. **بیدخل** *Bēdakh* Ousted or dismissed from office. తోసివేయబడ్డ.

బేదరు n. s. **بیدر** *Bēdar* A class of savages. బాయవాండ్లు. The *Katbadi* peons are mostly of this caste.

బేదా or ప్యాదా n. s. **پیادہ** *Piyādah*. A peon or armed messenger. బంట్లోడు.

భేదా n. s. Money levied as a contribution from the neighbours of a bankrupt farmer, to pay the rent due? (Ganjam.)

బేదాన n. s. Meant for **بیدانہ** *bihī-dāna* (Persian) Quince-seed, sold as a drug. ఒకచెట్టు, దానికుండున్ను.

బేదిల్ adj. **بیدیل** *Bedil*. Disheartened. ధైర్యము తప్పిన. కావుల బేవిల్ అయిపోయి the farmers being disheartened.

బేనా n. s. (the English word) A quill 'pen.' కలము.

బేపర్వానా adv. **بے پروا** *be-parwa*, Heedlessly, carelessly. అలక్ష్యముగా.

బేపర్వాయించుట or బేపర్వాయచేసుట v. a. To despise, disregard. అలక్ష్యముచేసుట.

బేపార్ n. s. Traffic, trade, commerce. వర్తకము, వ్యాపారము.

బేఫహము adj. **بے فہم** *Be fuhm*. Careless, unmindful. జాగ్రత్తలేని.

బేబందుగావుండే adj. **بند** *Be band*. Disordered, confused, irregular. తారుమారుగావుండే.

బేబాకీగా adv. **بے باقی** *Be bāqi*. 'Without balance' as a complete payment. బేబాకీగా చెల్లించినాడు he paid it in full.

బేమంజూరు adj. **بے منظور** *Be manzur*. What is not approved, discountenanced. ఒప్పుకోబడని. ఆ ఆర్జీ బేమంజూరు అయినది the petition was discountenanced.

బేమరమ్మకుగావుండే adj. **بے مرمت** *Be marammat*. Out of repair, damaged, broken. శికస్తుగావుండే.

వేమిలిచిటి n. s. A "family" chit.

బేమొలాహా for బేమొలాహిహా n. s. **بے ملاحظہ** *Be mulahahah*. Treating with sternness, or rigour, not showing favour. నిర్దాక్షిణ్యము. బేమొలాహిహాగా without favour or partiality.

వేరణికటావణి n. s. Sowing and reaping. విత్తడము, కోయడము.

ఫేరస్తు or ఫేరిస్తు n. s. **فہرست** *Fehrist*. A list or catalogue. తుట్టి.

వేరాముట్టి n. s. (Tamil **சேராமுட்டி**) A certain plant called Hibiscus Zeilan. ఒకమందుచెట్టు.

వేరిస్తు n. s. **فہرست** *Fehrist*. List, catalogue. తుట్టి, జాబితా.

వేరీజు n. s. **بیرج** *Berij*. An amount of assessment, the total assessment of a village or district. దివాలాపుతన్ను మొత్తము. శాశ్వతవేరీజు permanent assessment.

వేరోజు గారు or వేరోజు గావుండేవాడు n. s. **بے روزگار** *Bē rōzgar*. He who is unemployed. నిరుద్యోగము గావుండేవాడు.

వేలాయఖు adj. **بے لایق** *Be layaq*. Unfit. తగని.

వేల్దారు n. s. **بیلدار** *Bēldār*. A pioneer, a mason. కామాటివాడు, కొల్లెత్తువాడు.

వేవారిసు adj. **بے وارث** *Be wāris*. Without heir or claimant. నాధుడులేని. వేవారునుగొడ్డు a stray cattle. వేవారిసుయినాము. An 'Inaum' that has fallen in, to which no heir has appeared.

పేవిడి, పేలుడి or పేమిడి n. s. *پیرزی Pēorē*. The colour called imperial perfect yellow, or bright *golden yellow*: distinct from Gamboge. ఒకతరహానుపువర్ణము.

బేశక్ష్ or బేషక్ష్ adv. *بیشکے Bēshak*. Undoubtedly. నిశ్చందేహముగా.

పేశానపువడ్లు properly పిశానపువడ్లు n. s. The name given to the rice which is reaped in February and March. Ainslie 1. 340.

బేశుమారు for బేషుమారు adv. *بیشمارے Bē shu-mār*. Without being reckoned, vastly, abundantly, countless. విస్తారముగా, లక్షలక.

పేషావత్తు for పేషావత్తు n. s. *پیشواڑ Peshwāz*. A gown. ఒకచొక్కా.

బేష or బేషగావుండే adj. *بیش Bēsh*. Best, superior. శ్రేష్ఠమైన.

బేషకు adv. *بیشکے Bēshak*. Without doubt: certainly, doubtless. నిశ్చందేహముగా.

బేషకుమ for బోషాకం adj. *بیش وکم Besho kam*. Unrivalled. అసమానమైన.

పేషి n. s. *پیشگی Peshgē*. Advance of pay. ముందుగారుకలుయివ్వడము.

పేషిషి or పేషిషిస్తీ for పేషిషిము n. s. *پیشکش Peshkash*. (Present, fee, donation.) Tribute paid by a zemindar &c. బహుమానము, కట్టుమున్ను.

పేషారు n. s. *پیشکار Pēshkār*. A revenue officer, secondary to an Amildar. ఒకఅధికారి.

బేషబు adv. *بیشبے Bē sabab*. Without reason, causelessly. నిష్టారణముగా.

బేషరి n. s. *بیشر Bēsar*. A jewel worn by women on one side of the nose. ముక్కుపుడక.

బేషరిమంతు n. s. A plant with a red flower: the root is eaten as a pickle.

పేషికి n. s. Pride, presumption. బాటాయి?

బేషారి or బేషారి n. s. An individual of a particular distinction among Musulmans. They are pedlers or retail sellers చిల్లర బేరగాడు.

బేషావారుగావుండే adj. from *بیشواڑ Bēshwāl*. Bankrupt, beggarly. కరిద్రముగావుండే.

పైంటు n. s. (E) 'Appoint.' పైంటుచేసుట to appoint.

పైకారి properly పాంకారి n. s. A sub-renter or under tenant: a tenant at will. This word is opposed to కడిం; and in Oadapah it is explained పరస్థలపురైతు a man who cultivates land lying in another village.

పైకి (Mahr.) Out of, from amongst, of, from, under the head of, in, belonging to, appertaining to; the same as సంచందము. Thus పాగాయతుపైకితరి A rice field which properly (or originally) belongs to 'garden land.' ఆపైకి means అందులో, అనగామింజుమత.

పైకస్తీ n. s. *پیشگشتی Paigashiti*. A patrole. అములుకుట్టడమునకైతిరిగేవాడు.

పైశారు n. s. *پیشارے Paishār*. A slipper or leather sandal. జూతి.

పైశారునుట్ట n. s. The remora or sucking fish. ఒకతేత.

పైతాణి or పైతిణి n. s. A cloth partly silk and partly cotton. కట్టుత్రుత్తితోనేళిగుడ్డ. (A silk stuff striped red and yellow?)

పైదరులు for బేదలుక n. s. from *بیدر Bēdar*. A kind of plunderers. The savages called Bēders, or Veddahs.

పైదా, పైద n. s. *بید Baid*. Insurrection, rebellion, mutiny, tumult in a state or army. తిరగబడడము. పైదాగుర్రము predatory horse. పెండాారిగుర్రము.

పైమాయిషి n. s. *پیمایش Paimāish*. The survey-measurement of lands. నేలలుకొలవడము.

పైమాలి n. s. *پیمالی Paimālī*. Ruin, ravage. చెరువు, చేటు.

పైరవచక్రము* n. s. 'Rioting.' Cf. in Rom. XIII.

పైరవి, పైరదే n. s. The peregrine falcon. జుట్టుపైరి the white crested eagle. (Jerdon) See M. Journ. X. 79. భూతపైరవి the name of a tree called Premna Serratifolia. Rox. 3. 77.

పైరాగి or వైరాగి n. s. *بیراگی Bairāgi*. A monk, a friar. విరాగముకలవాడు.

పైలాడికర్ర n. s. A see-saw?

పైలుకూను for పైలువాక n. s. *پهلوان Pakhwān*. A boxer or wrestler. బెట్టివాడు.

పైవస్తు most commonly పైవస్తు n. s. *پیروستے Pai-wast*. The date of the arrival of a letter. The

mark denoting "Received" నాలివైవళ్లు the year before last. (Bellary.)

పైశల n. s. *Alsalah*. Settlement, decision, sentence, decrees. తీర్పు, కురిష్టారము.

బొంకళ్ళు n. s. A certain fish, *Tetradon hispidus*: it is nearly spherical and covered with prickles.

పొంది n. s. The cooling drink made from jaggory, lime juice and water mixed. ఒకతరహాపానకము.

బొంట్లాంకాయ n. s. A young cocoanut. ఎళ్ళనీరుకాయ.

బొంత n. s. The mullet fish. (*Mugil cephalus*.)

బొందిలి n. s. Name of a certain caste. ఒకజాతి.

బొకనాయిరోగము n. s. Caries caused by lues venerea. కనుబొమ్మలలో రెప్పలలోవుండే వెంట్రుకలు రాలిపొమ్మేముండరోగము.

బొకారు n. s. *Bukhār*. Steam, glowing heat: eruption on the skin ఆవిరి, ఒంటిపొడవేలిసది.

బొచ్చు n. s. Doublets, at dice?

పొడబారుటorపొడగొనుట v. n (from Tamil పొడ) To sink or become hollow, as a sore. పొడబారిస full of holes. పుంటిలోశలవేసుట.

బొబిగ n. s. A kind of wooden bell, hung at a bullock's neck. సెడక, అనగాచెడమొడ్డుమెడలో లాడుకులాడుకు అని ఆడేవుకతరహాకాయ్యగంట.

బొనగులు n. s. See బొబిగ.

బొన్నారుతాళము n. s. (error for పొన్నీడళ్ళము) Orpiment.

బొప్పరమీను n. s. A whale. ఒకమత్స్యము.

పొప్పళి for పప్పళి n. s. A plaid or chequered garment worn by women. The stuff called "poplin." A plaid of a square pattern alternately green and red. చిరుతపొప్పళి, S. 1. 176. పునరపొప్పళి a green and white tartan.

పొప్పాయికుండు n. s. The fruit called papaw. Rox. 3. 825. *Carica papaya*.

బొముక n. s. Corruption of ఎముక a bone. (Masul.)

బొముచిగురుకప్పి n. s. A block or large pulley. ఒకతరహాకప్పి?

పొరంబోకు or పొరంబోకునేల n. s. Waste land, utterly unfit for cultivation. సాగుబడికిరాని భూమి.

బొరిగము, బొరిగ n. s. A hoe used in digging up grass. (Vizag.) తొల్లిక?

పొరివట్టు, పొలివట్టు n. s. A heap of boiled rice offered to a god. తిరుళ్ళవళ్ళము, తిరుప్పావడ.

పొల్లాయి n. s. Certain fees paid on every thrashing floor. (Ganjam.)

పొత్తుకము n. s. error for పుత్తుకము a book.

బొడు adj. error for బడు Much.

పొంచావణి or పొహంచావణి *پانچاوانی Pakunchāvuni*. Insurance: on goods or on lottery tickets.

పొంచి, పొంచీలు for పొంచీలు n. s. *پانچی Paunchi*. A sort of bracelets. కరభూషణము.

బొంట్లాంకాయ n. s. A young cocoanut. A cocoanut with the husk on. ఎళ్ళనీరుకాయ, మట్టమెలువనికెంకాయ.

పొక n. s. A heap of salt. (Vizag.) Apparently an error for పోగు?

బొక్కముగా adv. Gently, delicately.

బొక్కా n. s. Respect, regard, honour. గౌరవము. బొక్కాచేసుట to respect. బొక్కాగా respectfully.

బొగబంద n. s. (from బొగబంధము) Mortgage on land; which till the debt is paid is enjoyed by the creditor (Ganjam) Usufruct. బొగ్యము.

బొగాణి or బొగణి n. s. A sort of copper bowl. పాత్రవికేకము.

బొగొట్ట, బొగవట్ట n. s. Enquiry. విచారించుట. ఆశంకలిచక్కగాబొగవట్టాచేసినాను Ienquired into it properly.

పొంచీలు for పొంచీలు n. s. *پانچی Paunchi*. A sort of bracelets. కరభూషణము.

బొబా for బొబ్బ n. s. *بوزج Bōjh*. Weight, responsibility. బరువు, ఉత్తరవాడము.

పొటాపోటి n. s. *پوتاپوتی Pōtāpoti*. Rivalry, emulation, outbidding. (Bellary.) సాకంఠేసాకనికుయిబడడము.

పొటు for పొట్టు n. s. A raised hearth built in a Vishnu temple. గుడిలో చాల్చుగావుండేపాధులు.

పోతా for పోత n. s. (Mahr.) A book, a work, a writing &c. పుస్తకము M. M. page 663. (A leaf in an account book : a folio?)

బోడ, బోడము for బోళము n. s. A sort of medicine.

బోడ n. s. (in sea language) A board, i. e. side. ఉజియబోడ Ujjiya boda, starboard. దావుబోడ dāvu bōda larboard.

పోడుతుట error for పోయివిడుతుట v. n. To go away. This is a Madras phrase. పోచ్చి for పోయి (past p|| of పోవుట) Having gone.

బోశి n. s. Hansel or the first money a seller receives in the morning. The luck-penny : a shopkeeper's first receipt in the day. అమ్మే వాడు మొట్టమొదట పురుగు అమ్మి తీసుకొనే రూక. బోశి చేసినాడు he took hansel.

పోతి or పోతివిళ్ల n. s. پوتی Potī (Mahratta) A piece of cotton steeped in red ink : which is wetted and squeezed into the inkstand. ఎర్రయింకిదూది.

బోదారసింగి n. s. A medical drug. కేదారసింగి. D. ఒక కుండుదినుసు.

పోదిన, పోదిని most commonly for పుద్ది Pudinā పుదీనా n. s. Mint. ఒక మొక్క.

భోధాయకము n. s. Instigation, temptation. దుర్బోధన.

బోనాంపెట్టె, బోసంపెట్టె n. s. A round box or basket, covered with leather. కుయినతోలువేసిన గుండుపెట్టె.

బోనుపొయ్యి n. s. A portable oven, formed by placing a deep dish as a cover on a bowl?

బోనేశ్వరాలు n. s. (a low word) A suite of rooms?

బోముచిగురుకట్టి n. s. A large block or pulley. ఒక పెద్దకట్టి.

బోయడు for బోయవాడు n. s. (from بھوی Bhōi.) A savage, a man of the woods. A palankeen bearer. చెంచువాడు, బోయిన్ని.

పోర, పోరకాడు, పోరడు n. s. from پور Pōr (K.) A boy. Reeve page 962. పిల్లకాయ.

బోర or పోర n. s. A slip or piece of land apper-

taining to a field. The breast, or chest. కుండు నేల, రామ్మన్ను.

పోరకాడి n. s. Puzzle, intricacy.

పోరడి n. s. A hedge?

పోరడు n. s. from پور Pōr (K.) A boy, a child. పిల్ల గాడు.

పోరవ or పోరువ n. s. (from Tamil போர்வை) A cover. వైసకప్పేవళ్ళిము.

పోరింపోతు n. s. A great jar : a glutton?

పోరిల్లు n. s. A gambling house? Paln. Vira. 22.

పోరుడు for పోర n. s. پور Pōr (K.) A boy. పిల్ల గాడు.

పోరువ or పోర్వ n. s. (from Tamil போர்வை.) A cover. వైసకప్పేవళ్ళిము.

బోర్లణము, బోర్లణము for బొక్కణి n. s. A horse's nose bag.

బోళా adj. Unreserved, frank. కనుటికాని, మనసులో దాచని. బోళామనిషి he who is not reserved.

పోలాత్ n. s. for فولاد Fōlād. Steel. ఉక్కుపోలా తిగంట a bell made of steel. ఉక్కుగంట. Ila. 1. 148.

పోవిడి most commonly పోవిడి n. s. (Tamil போகடி) Traces, signs. బాడ, ఆజూకు.

భోమాణము n. s. A large chest. పెద్దపెట్టె.

పోసి, పోచ, ప్రోచ n. s. A fibre, a bit. తేళము.

పోస్తుకాయ or పోస్తకాయ n. s. پست پست Post. Capsules of the poppy used medicinally. (Madras "Tariff.") ఒక కుండుదినుసు.

పొంచాయింతుట for పవూంపొయింతుట v. s. from پھونچنا Pahunchana. To cause to arrive ; to deliver.

పొంజు for ఫౌజ్ n. s. فوج Fauj. Army, troops. డండు.

బొగుణి, బొగోణి or బోగణి n. s. A sort of copper bowl. పాత్రవిశేషము.

పొజు n. s. for فوج Fauj. Army, troops. డండు.

ఫౌజబంది n. s. فوجبندی Faujbandi. Collecting or levying troops. డండుకూర్చడము.

బొటా for బావటా n. s. بواتا Bōitā A flag. ఝండా.

పొణోమి Error for పూర్ణిమ * n. s. The full moon.

ఫౌతు n. s. *Faut*. Death. చాతు. ఫౌతుఅయిన
 తర్వాత after his death. ఫౌతుశరారి killed and
 missing, the dead and those who fled.
 పొర్లులు a vulgar error for శ్రవర్లు. యెన్నికూట్లు
 పొర్లులైనవి how many evacuations took place.
 ప్యాకేజీ n. s. The English word a "package;"
 మూటలుకట్టడము.
 ప్యాదా n. s. for *پیادہ Piyādah*. A peon or foot-
 man. బంత్రోతు.
 బ్రాహ్మనుకు for బ్రాహ్మణుకు n. s. (*براهمن* *Birah-*
man.) A Bramin.
 బ్రహ్మోశము n. s. Error for మోశము which see.
 బ్రహ్మతై Error for బ్రహ్మత్య n. s. Bramin
 slaying. బ్రాహ్మణునిచంపడము.
 బ్రయాంయింతుట n. s. A sea term for *making the*
shore. వేరియశ్రయాంయింతుట *veriya prayainqu*
 or వేరియచేయుట to tack about. Perhaps meant
 for *phirānā* to turn?
 బ్రసాకుడుట v. a. To eat. భోజనము చేసుట.
 బ్రసాపాటు n. s. Food, eating. భోజనము.
 బ్రస్తాకున for బ్రస్తాకుము n. s. Incidental refer-
 ence to a person or thing. ఒకరినిగురించిలేక
 వైకటినిగురించినమాటయై త్రడము.
 బ్రహ్మతిరుగుట v. n. To go the rounds, to patrol.
 గస్తుచుట్టుట.
 బ్రహ్మత, బ్రహ్మత్య error for బ్రహ్మహత్య n. s. Bra-
 min slaying. బ్రాహ్మణునిచంపడము.
 బ్రాండి n. s. (E) "Brandy." ఒకతరహానారాయి.
 బ్రాక్నొంవత్సరము n. s. (This is an ignorant phrase
 in common use.) Last year. పోయినసంవత్సర
 ము.
 బ్రాఫేయకుడుట error for బ్రాఫేయకుడుట v. a
 To entreat. వేడుకొనుట.
 బ్రాహ్మకార్థం* n. s. (a vulgar phrase) Invitation
 to a dinner on the anniversary of a death.
 See నిమంత్రణము.
 బ్రాహ్మజీకము* n. s. (vulgar phrase.) Braminship,
 the rank or state of a Bramin. బ్రాహ్మణత్వము.
 బ్రోవ, పోనాలు n. s. Trick : imputation : gibbing,
 quizzing ?

మం|| A contraction for మంజై meant for మవుజా
 మంజై *Mauzā*. A hamlet.
 మంజళి, మంజళి, మంజెళు n. s. (Tamil. *மஞ்சள்*.)
 Turmeric: yellow as turmeric. శుశువు. మంజ
 లి శుట్టు yellow silk.
 మంజూరు adj. *منظور Manzūr* Approved, ratified.
 అంగీకరించబడ్డ, రూఢిచేయబడ్డ. మంజూరు చేయు
 ట to sanction or approve.
 మంజూరు n. s. *منظور Manzūr* Approval. అంగీకా
 రము. మంజూరుచేసుట to approve.
 మంజై for మాజా n. s. *مَوْزَاءَ Mauzā*. A hamlet.
 మండడిడు n. s. A groom? a horsekeeper. Pal.
 50. గుర్రపువాడు.
 మందాడుట v. a. (from Tamil *மன்றிடு*) To
 beg, to pray. బతిమాలుకొనుట. Pativr. 13.
 మండి n. s. *ماندی mandī*. A wholesale shop. ఛారి
 గానరుకులుఅమ్మేచోటు.
 మండిగలు n. s. A biscuit made of wheat. భక్ష్యవి
 శేషము.
 మండువ n. s. *ماندی Mandivā* A booth. శందిలి,
 పాక, అనగానంతరినాళ్ల మొదలయ్యువాటిలో
 అంగటివాండ్లు వేసుకొనేటిది. H. 4. 104.
 మంత్రాంగము* n. s. Agency, machination, trick-
 ery. మంత్రిత్యము, తంత్రము, శంశకము.
 మందాశుము or మందాశనము n. s. An ark, chest,
 box. Reeve page 1067.
 మందుభాయి n. s. An opium eater. A phrase like
 "Tom pottle" or *Jack Tossapot*. నల్లమందుతినే
 వాడు.
 మంశుబ్దారు for మంశుబ్దారు n. s. *مانشوبدار*
Mansubdār. A ruler. A military officer of
 rank. దొర.
 మకందిబ్బె or మకవిబ్బి n. s. (K.) A buffalo's
 horn filled with gunpowder and let off, as a
 firework. (Reeve 1068.) ఒకబాణవిద్య.
 మకాం n. s. *مقام Muqām*. Place, lodging, sta-
 tion. బస, స్థలము. మకాముగావుండే situated.

సుకుటము n. s. A sort of cloth, worn after purification, or worn by bramins when at meals. మడిగుడ్డ.

సుకురుతనము n. s. Obstinacy, pertinacity, contumaciousness, stubbornness. టుండితనము. ఆవిడ్డనిండాసుకురుతనముచేస్తున్నది the child is very stubborn.

సుక్తికిసుక్తి or దేశికిదేశి Rogue versus rogue; diamond cut diamond.

సుక్తివన్నె n. s. Gamboge, bright yellow. హరిద శ్రవణము.

సుక్త for సుక్తా Sometimes మఖ్తా *Maqta*. Rent, tenure, farm, usually, a contract.

గుత్త. సుక్తాదారుడు a contractor. సుక్తాసరుకులు contracted goods. Rate or standard. Rent. a fixed rate, proposal, estimate, or offer, a bid. Fixed money tax: like compounded taxes.

సుక్తాకాలు a special agreement given to a tenant. సుక్తాపూరు a village which pays rent at a fixed rate without reference to the crop raised. సుక్తాశిస్తు (in Guntoor) a particular settlement with each farmer by the Government or the Zemindar.

సుక్తూరు n. s. *Magdūr*. Power, ability, authority. అధికారము.

సుఖపి for సుఖఫి *Makhfi*. Secret. రహస్యము, గుప్తము. సుఖపిగా for సుఖఫిగా secretly, clandestinely.

సుఖము n. s. (Tamil మఱుమ) A donation by merchants or cultivators to a fane. A revenue granted as a privilege. రుసుము.

సుఖమల్ n. s. *Makhmal*. Velvet. ఒకతరహాశుట్టు.

సుగరారి for సుగరూరు n. s. *Maghrūr*. Haughtiness, arrogance, pride. గర్వము.

సుగ్గరానివాడు n. s. A weaver. నేసేవాడు. సుగ్గడరి for సుగ్గవరి n. s. A tax on looms: (used in Masulipatam.)

సుగ్గూరు for సుగ్గూరు n. s. *Magdūr*. Power, authority, ability. అధికారము, శక్తి.

సుగ్నా or సుకమ n. s. (Tamil) *makhamei* A dona-

tion by merchants or cultivators to a fane, a revenue by privilege. రుసుము. సుగ్నాదారు he who enjoys a revenue by privilege. This word occurs in Persian documents granted by Tip-poo and some other rulers.

సువీలీకన్ను, సువ్విలీనం n. s. The tax formerly paid by fishermen, being a branch of the మోతరఫా *mōtarfa*. చెంబడికన్ను.

సువీలీకూలు n. s. *Maakhli*. A fishery.

(Raj. and Ganjam dialect.) చేతలవర్తకము.

సువ్వుడ n. s. Love-powders, poison, drugs?

సువ్విపింజెం n. s. A dovetail, in carpentry. కుసి.

సువ్విలీనం n. s. The tax paid by fishermen.

(Vizag.) చెంబడికన్ను.

మజకూరు for మజ్కూరు adj. *Mazkūr*.

Abovesaid, aforesaid. సదకహి. See—బ—

మజర for మజరా n. s. for *Mazrā*. A hamlet,

a cluster of huts belonging to some village, but separate from it, for the facilitation of agricultural purposes. ఒకపెద్ద గ్రామములో చేరిన పిన్నవూళ్లె.

మజలీ n. s. *Manzil*. One stage: a halt.

A day's journey. మజలీచెయుట to halt, stop for the night. ఒకదినం ప్రయాణము.

మజుందారుడు for మజముదార్ n. s. *Majmu dār*

Majnu dār. A head accountant in the Talook cutcherry. తాలూకు శిరస్తేదారుడు.

మజకూరు *Mazkūr*. 'Aforesaid' above-

mentioned. Vulgarly this means the said village. Here, There. It is here applied thus, మజకూరికావురస్థులు the inhabitants of this village. మాసీమజకూరు the present month. రోజిమజకూరు this day. మజకూరిలో Here in this town.

మజకూరు or మజకూరి n. s. (error) A village peon or bailiff?

మజబూతు adj. *Mazbūt*. Strong, valid. గట్టికావుండే.

మజమూన్ n. s. *Mazmūn*. Purport, contents, substance. మతలు, శంకతి.

మజూరి n. s. for *Mazūrī*. Hire, the wages of a day labourer. కూరి.

మజూరు for మజ్దూర్ n. s. *مجزور Mazdūr*. A workman, a labourer. కూలికాడు.

మట్ట adj. Moderate, inferior. బలైబ్బన. మట్టబియ్యము rice of a poor sort. మట్టయిల్లు a mean or small house.

మట్టపలక n. s. A flat ruler, a bricklayer's level. కొల్లత్తువాడు, అనగా కాసానె పనివాడు శిరిశట్టడమున కై పెట్టుకొనియుండేటిది. మూలమట్టపలక a carpenter's ruler.

మట్టము n. s. A pony. మట్టగుర్రము. దంబరుమట్టము A sort of cloth.

మట్లగడ్డ n. s. Name of a certain snake. ఒకపాము.

మతంకూర్చుకొనుట for మటక వేసుకొని కూర్చుండుట v. n. To squat like tailors, or as the images of Buddha are seated. వద్దాసనము వేసుకొని కూర్చుండుట.

మడయ adj. (Tamil మడయ) Dull, inelegant. మడ్డి, బాట.

మడయుడు n. s. (from Tamil మడయఱు) A stupid fellow, an idiot. మడ్డివాడు.

మడివారు n. s. (Tamil.) అనగా వైణవ స్త్రీలు కష్టే క్షోకలో వెనకటికచ్చు.

మడియతనము or మడయతనము n. s. (Tamil మడయతనము) Dullness, inelegance, rudeness. మడ్డితనము.

మడిరూపసోళ్లు n. s. error for మడ్డిరూపసోళ్లు, or చోళ్లు? See Rox. I. 143, 244.

మడుపు adj. Appointed, select, ready. మడుపుమీడు land assigned to a man?

మణిగాసనకులక or మణియాసనకులక n. s. (Tamil మణిబాసంపలక) A wooden tool for polishing a chunam wall. గోడకుగచ్చుచరవిరాచేకులక.

మణిX or మణిX n. s. A wholesale shop. మండి.

మతలలు for మత్ లవ్ n. s. *مطلب Matlab*. Purpose, meaning. Topic, subject. తాత్పర్యము, శంకతి.

మతాబు or మత్రాబు for మహతాబ్ n. s. *مہتاب Mahtāb*. Blue-light in fireworks. A white flame: the kind of firework called Roman candles, which give a brilliant white flame. శుగులువర్తి.

మతించుట v. a. To esteem, respect, regard. To estimate, appraise. గౌరవించుట, ఉజ్జాయించుట.

మతింపు n. s. Valuation, rating. ఉజ్జాయింపు.

మబద్దారు usually మద్దదారు n. s. *ماددگار Madad-gār* An assistant. శహాయుడు.

మదాం n. s. (The French word *Madame*.) The Queen at cards. కుయిన.

మదారీసు, మదాలీసు n. s. probably an error for *مجلس Majlis*, or *مجالس Majālis*. A concert of music?

మదాళించుట v. n. (from Tamil *மதாளிக்கிறது*.) To luxuriate, grow rank as plants. To flourish, bloom. మదాళించిన చెట్లు Rank weeds.

మదింపు n. s. Rate, valuation, appraising, supposal, estimate. ఉజ్జాయింపు.

మదింపు n. s. (Tamil *மதிப்பு*.) An estimate. మతింపు, ఉజ్జాయింపు.

మడుగు n. s. (Tamil *மதகு*.) A sluice. తూము.

మదుపువన్నె n. s. Dark emerald green. ఒకవర్ణము.

మదుము n. s. (Tamil *மதமு*) A sluice or flood gate. తూము.

మదుర n. s. A vulgar error for మజరా or మత్రా which see.

మద్దతు n. s. *مادد Madad*. Help, aid, assistance. శహాయము.

మద్దతు గారు or మద్దతు గారు n. s. *ماددگار Madad-gār*. An assistant. శహాయి.

మద్దు n. s. *مادد mudd*. An item, head or column, in an account. The Persian word *Madd* denotes a horizontal line, placed at the commencement of a paragraph, and sometimes running quite across the page. ఒకశీర్ష, ఒకకలెము.

మధ్యాన్నం n. s. A mistake for మధ్యాహ్నం Noon. రెండు రూములవేళ.

మనమి n. s. vulgar for మనవి or మనివి.

మనవర్తి, మనువర్తి or మనూవర్తి n. s. Stipend, pension, allowance. యింటివలపు.

మనసువి for మనసువ్ adj. *منسوب Mansūb*. Related, belonging to. శంబంధినిన, చేరిన.

మనాయింపుట v. a. (If from *ماننا Mānna*.) To mind, or obey; (and if from *ماننا Manā*

karna) To forbid. వినుట, లక్ష్యపెట్టుట, ఆణి నడుచుకొనుట.

మనేల Most commonly మసీలా n. s. A sort of oranges; "Manilla" fruit. మనేలవాండ్లు Pedlars who deal in jewels and gems (because originally from Manilla.) మసీలపాము or మన్నలపాము The Manilla snake, which is harmless, thick and lumpish in shape. Russell, plate. XVI.

మనాసు బేదారు or మనసు బేదారుడు Perhaps an error for *mansabdār*. n. s. A chieftain. శరదారు, నాయకుడు, వెంకటగిరికాళహస్తియాలాగంటిశివస్తానీకుడు.

మన్నా for మనా n. s. *manā*. Prohibition, hindrance, prevention. ఆభ్యంతరము, ఆడ్డి.

మన్నానిగా adv. Selfwilledly, wilfully. స్వేచ్ఛగా, యథేచ్ఛగా.

మబ్బెము, మభ్యం for ముబ్బెం adj. for *Mubham*. Doubtful. శంకితమైన.

మభ్యపెట్టుట v. a. To delude, slur over. మబ్బుతాళము వేసుట, ఉపాయము గాదాటవేసుట.

మయక్లము, మయకము or మైకము n. s. Confusion or distraction of mind. Intoxication. మత్తు, ప్రభము.

మయానా n. s. *Miyānā*. The title of the old Nabobs of Kadapa.

మయూరు n. s. (French, *majeur*.) Major in the army. Ranga Rao. 1. 157. శమర్జ్యంభితశౌర్యభద్రులగు శర్తంతుల్ మయూరుల్ కుమందములుకావీరులుసోలుదాదులు.

మయ్యం n. s. (Tamil *మయ్యం*) The middle. మధ్యము.

మర n. s. A screw. మలుచుట్టు.

మరకాల్ n. s. (Tamil *మరకాల్*) A mercall: eight puddies or measures. కూము.

మరచుట్టు n. s. A turnscREW. తిరుగాణి.

మరడివ్యాధి n. s. The cholera morbus. వాంతి ప్రాంతి. (Rajamahendri.)

మరతు n. s. A quantity of land: an acre. కచ్చెల, కత్తివలెకొంతలక్కభూమి.

మరత్తము for మురత్తమ్ adj. *Murattab*. Closed, as a settled account. తరిష్కారమైన, తీరిన(ఇదితెక్కనుగురించినమాట.)

మరమేకు n. s. A screw. ఇస్రోలాణి.

మరమ్మతు n. s. *Marammat*. Repair, mending. బాగుచేయడము.

మరవ n. s. (Tamil *మరవ*) A wooden bowl, a pot or cup. కుంత.

మరవలి n. s. A final entertainment given by the bride's parents to the bridegroom, after the conclusion of the whole marriage ceremonies. మనుగుడుపు.

మరహమ్మతు for మరమ్మత్ more correctly మరమ్మతు n. s. *Marammat*. Repairs. చక్కపెట్టడము.

మరహూం adj. *Marhūm*. Deceased, late, dead, as *Nawabi marhūm* the late Nabob. చనిపోయిన.

మరాటి or మహారాటి adj. *Marāṭī*. i. e. Mahratta. మహారాష్ట్రసంబంధమైన.

మరాటితీగ n. s. A certain aphrodisiac drug, called *Spilanthus Amella*, Rox. 3. 410.

మరిడి n. s. Name of the goddess of cholera. మరిడిశీశంకటము cholera.

మరియానానుఆట n. s. 'Maria's game.' Playing at cards. A word perhaps of Portuguese origin.

మరూడి n. s. *Marōri*. (H.) A turnscREW?

మర్కారి n. s. A head boatman. తడవవాండ్లమేస్త్రి.

మర్కము adj. *Marqum*. Written. వ్రాయబడ్డ.

మర్జి n. s. *Marzī*. Pleasure, determination, will. Temper, disposition. తాత్పర్యము.

మర్తబాను n. s. *Martabān*. A black Pegu jar; so called because imported from Martaban. నల్లజాడి.

మర్తబు adj. for *Murattāb*. Closed, as a settled account, concluded, finished, settled. తీరిన, తరిష్కారమైన. మర్తబుచేయుట to close. తరిష్కారముచేసుట.

మలచటి adj. (error for మరచటి) Next. మలచటి నాడు next day.

మలచము adj. Cheap, fine. నయమైన.

మలవత్ or మల్యతీ n. s. Extra assessment; an increased demand or additional exaction. (Vizag. and Bellary dialect.)

మలాము or మొలాము n. s. **ملامه Mulammā.**
 Plating, silvering. బంగారు మొలాము gilding.
 మలి adj. Next. మలినాడు next day. తొలిధర the
 original price, మలిధర the second or higher
 price?
 మలిగ n. s. (Tamil மலிகை) A warehouse or
 shop of grocery, excluding cloth &c. వండి.
 మల్పాళు చేయుట v. a. from **ملفوف كرنా Malfūf**
karna. To enclose (a letter in a cover) అందు
 లో మల్పాళు అయిన జాబులు The letters enclosed
 therein.
 మల్లకొల్లాలము or మల్లగొల్లాలము n. s. Squabble,
 rumpus. రచ్చ, జగడము.
 మల్లగుల్లలు పడుట or మల్లగుల్లాలాడుట v. n. To
 wrangle, squabble. జగడమాడుట.
 మవంజ n. s. Vulgar for మాజ **موضع Mouzā.** A
 hamlet.
 మవకూపు most commonly మొకూబు. adj. for
موقوف Mouqūf. Stopped, suspended. నిలు
 వుట చేయబడ.
 మవాసిరి for మవాషిరి **مواشی گیری Mawā-**
shī girī. Rebellion, plunder of the country,
 outrage. మవాసిరి చేయడానకు అక్కడికి వెళ్లి.
 Local. XIX. 40, line 1.
 మవుంజె for మాజే n. s. **موضع Mouzā.** A ham-
 let, a dependancy of a village. ఒక వూరితో చేరి
 పనినవుతున్నది.
 మవుకూపు usually మొకూబు n. s. **موقوف Mou-**
qūf. Ceasing, termination. మానుకోవడము. అ
 డాయిమవుకూపు చేసిరి they stopped fighting.
 మహాత్తు n. s. See మహాత్.
 మశ్రూగుడ్డ for మశ్రూగుడ్డ n. s. **مشروع Mashrū.**
 Satin: literally 'Legal,' according to the
 Sharah or law: cloth woven of cotton mixed
 with silk is *Mashrush* or legal. Hence, a
 name of satin.
 మశ్రూత్ adj. **مشروط Mashrūt.** Conditional,
 exacted. ఒడంబడికల.
 మశరు n. s. **مشروع Mashrū.** Satin. తట్టువస్త్రం
 కు.
 మహాకత్తు for మహాత్ n. s. for **مساحت Ma-**
sāhat. Square measurement; mensuration.
 కొలవడము.

మహాభక్తు n. s. for **مشقة Mashiqat.** Pains
 taking; labour, toil. వ్యవసాయకలయండు
 పడేపాటు, శ్రమ. Improvement of land. The
 repairing of fields or water courses (Ganjam.)
 Manuring (Vizag.) Hire, cooly, as వడ్లమహా
 భక్తు carpenter's hire.
 మహాతు for మహాత్ n. s. for **مساحت Masāhat.**
 Measurement of land; the same as కయిమా
 యిష్ (*Paimayish.*) Survey. నేలకొలవడము.
 మహాలు n. s. **مشعل Mashal.** A torch or flam-
 beau. దీవిటి.
 మహాల్చి most commonly మసాల్చి n. s. **مشعلچی**
Mashalchī. A torchbearer, a lamplighter. దీవి
 టివాడు, దీపాలు పెట్టేవాడు.
 మశుబుజమిను n. s. Mixed soil, not so productive
 as the black soil but superior to the common
 red land. Red soil: light, not solid. See తువ్వ
 భూమి or కమ్ములు రేనేభూమి.
 మశలతు for మశలహత్ n. s. **مصلاحت Maslaht.**
 Counsel, advice. ఆలోచన, బుద్ధి.
 మసాదా most commonly మసోదా for **مسودا**
Musawadā. A rough draft or copy. మతలముకు
 దిద్ది చిత్తు గా వ్రాసినది.
 మసానీలు, మసాని n. s. **مسان Masān.** The ratt-
 lins of a ship's shrouds. గోడాలు?
 మసాల n. s. **مصالح Masālah.** Spicery, seasoning
 drugs. Horse physick శంభారము, గుర్రానికియి
 చ్చేమందుస్తు.
 మసాలిజి n. s. for **مشعلچی Mashalchī.** A lamp-
 lighter. A torchbearer. దీపాలు పెట్టేవాడు, దీవి
 టివాడు.
 మసి n. s. Ink made with lampblack. కాంబి.
 మసీదు, మసీది for మసీద్ n. s. An error for **مسجد**
Masjid. A mosque or Musulman place of wor-
 ship.
 మసుబుభూమి n. s. See మశుబుజమిను.
 మసూదా for మసోదా n. s. for **مسودا Musawa-**
dah. A rough draft. చిత్తు గా వ్రాసినది.
 మసూరు for మశ్రూ n. s. **مشروع Mashrū.** A Satin
 vest తట్టువస్త్రం కు.
 మస్తకీ n. s. **مصطی Mastaki.** రాయిమస్తకీ Gum
 Mastic. ఒక మందుదినుసు.

మక్రు n. s. Pride, presumption, arrogance. గర్వము, కొత్తవ్వ. మక్రుశుక్తిక headstrong, ungovernable.

మక్రు adj. Abundant, plentiful. యథేష్టము. మక్రుగా abundantly, plentifully, profusely.

మక్రుద్దా for మక్రుదా n. s. مسودة Musawadah. A rough draft of a letter.

మహాంతు n. s. A title assumed by some teachers (gurus) or Confessors. మరాధిశతి గావుండే బయరాసి.

మహాజను for మహాజకా n. s. ماجن Mahajan. A Mayor or head merchant, a substantial banker. సాముకారు.

మహాజ్జరునామా or మహాజరునామా n. s. for محضركو Mahzar namah. A general affidavit ; a certificate signed by all present at a transaction. A general petition signed by a town. A title deed. A written award or decision.

మహాద్వారము n. s. The mouth of a river. శము ద్రశింగమమయ్యోహోలు. (A bad phrase though common.)

మహారాజులాగు adv. Of course, by all means.

మహార్నవమి n. s. error for మహాశకమి which see.

మహాలు or మాలు n. s. محال Māhal. A district in a province, a ward in a town. A spot of land. A fund producing revenue to government. (Malcolm : Index.) మహాలుదారుడు a small laird or landlord.

మహాలూరూ for మాల్ వకా n. s. مال مالا Māl-wajah. Goods on hand or "in view." Crop, harvest. Revenue, income, rent, estate. చంజరులొత్తుండే శిరుకు, శుంబ, వచ్చుబడి.

మహాసూలు n. s. محصول Māhsūl. Produce, crop ; product of a field, grain.

మహాస్యులుదార్లు n. s. ماحصولدار Māhsuldār. Watchmen set over crops. కంగారముత్తుండే వాండ్లు, ఒప్పిడిచేయించే వాండ్లు.

మహాగణలు n. s. A title assumed by jangam Gurus.

మహాజరు n. s. See మహాజ్జరు.

మహాదేవి n. s. (a term used in Ganjam.) Lady, baroness. దొరసానిగారు.

మహాదేవులు n. s. plu. Lords, courtiers. దొరలు.

మహాసాకు n. s. (Tamil மகாசாகு) A witenagemote, or council held by headmen.

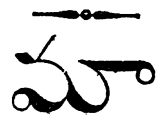
మహారాజులాగు adv. Of course, by all means.

మహారాష్ట్రీము n. s. Mahratta. A name given without any proper authority to the Marati language.

మహారోగము or మహావ్యాధి n. s. A sort of leprosy. Buch. Ham. (E. I.) 3. 485.

మహితాలు most commonly మత్తాలు n. s. مہتاب Mahtah. A sort of firework called Roman candles. శకులవత్తి.

మహ్లా n. s. See మహాలు.

మా|| A contraction for మారీఫత్.

మాందాళిరాయి or మాందాళిశర్మ n. s. A dark green emerald. శర్మ.

మాంలకుదారు usually మామిలీకుదారుడు n. s. ماملا مالا Moamalah-dār. The Tahsildar or managing native officer of a district.

మాగడి n. s. Supineness, careless neglect, disregard of duty. ఆశ్రద్ధ, అజాగ్రత. మాగడికాలము a sickly season. యావూరిలో మహామాగడి గా శున్నది this village is unhealthy.

మాగాణి n. s. Wet cultivation, i. e. rice, which cannot be cultivated without the fields being flooded. నీరారంభము. మాగాణిపాలము land artificially irrigated.

మాచికాయ n. s. Gall nut.

మాచెనశక్తై n. s. A sort of carp fish. ఒకచేకు.

మాజూ, మాజుఫలము for మాజా n. s. مازو Māzū. Gall nut. మాచికాయ.

మాజి adj. مازو Māzī. Former, late, last, past, gone by, cancelled. మునుకుటి, ముందరి, గడిచిన, కొట్టివేయబడ్డ. మాజీచేయుట to cancel.

మాజు, మాజుం n. s. for مازوم Māzūm or مازوم Māzūm. An inebriating preparation of Bhang with sugar, spices &c. formed into cakes and eaten. బంగారము పెళ్లము తొడులయ్యనవి వేసి చేసినకు దద్రవ్యము.

మాజూ n. s. See మాజుఫలం.

మాజూలు adj. مازول Māzūl. Dismissed, turned out. తోసివేయబడ్డ.

మాటి n. s. مائی *Māti*, more properly مٹی *Mitti*. Mud, clay. కుట్టి which see.

మాటిపోగులు for మట్టిపోగులు n. s. plu. Refuse heaps of grain, so named because mingled with bits of earth and stone.

మాడు n. s. مارو *Maru*. A pair of antelope horns joined at the roots, resembling a dagger?

మాతాది or మొహతాదు usually మాదాదు or మాతాదుబంట్లోతు n. s. مهتاری *A* village bailiff or petty collecting officer.

మాతాభి n. s. for مهتاب *Mahtab*. Roman candles, blue lights, silver cloth : of which some caps are made మత్తాయి, జరిబట్టయన్ను.

మాతుబరు adj. متبر *Motabār*. Trustworthy, substantial, honest, respectable. నమ్మదగిన. మాతుబరుబామిను Good security. నేను ప్రస్తుతం మాతుబరు కాకపోయినాను I am no longer in good circumstances.

మాత్వరి n. s. متبری *Motabari*. Goodness of bail. Responsibility or *Respectability*. Good circumstances as those of a substantial farmer. నమ్మకము.

మాద n. s. A disease. ఒకరోగము.

మాదా n. s. The Portuguese word "Madre." The Roman catholic chapels are called మాదాకోవోల్, మాదాగుడి i. e. Chapel to St. Mary.

మాదిరి n. s. مادری *Madri*. A pattern, model, or example, sort, kind. The original ; as opposed to a copy. A large beam of timber. మచ్చు, తరహా, చదరము గా తుండే పెద్ద-త్రేకుమాను.

మాధవకరము, మాధోకరము, మాధుకరము or మాధవకబళ్ళము n. s. Begging boiled rice ; the rice so given. అన్నపులిరిపెము, విచ్చగాడికి వేసే అన్నము.

మాసమాత్ర n. s. Period, time, occupied by a reign. ఆయాం, హయాం, శ్రుభుత్వము చేసిన కాలము.

మాసి معنی *Mani*. Meaning, import. A secret. అర్థము, అభిప్రాయము.

మాసేజరు n. s. (E) A "manager." నిర్వాహకుడు, కుదినుందికి పెద్దగా తుండే వాడు.

మాపు n. s. A husband?

మాఫర్ కాజు n. s. from مافل *Māphal*. The gall-nut used in ink and used to dye the teeth black. మావికాయ.

మాఫీసి for మాఫిసి n. s. مافی *Mapnē*. Measurement. కొలవడము.

మాఫీరవానా n. s. مافیروانا *Muāfirawana*. A certificate of tax being paid. A pass given for goods on which no duty is payable at the place from whence they came. A permit allowing goods to pass free. A certificate of payment.

మాఫు n. s. ماف *Muaf*. Pardon, excusing. మన్నింపు, క్షమింపు.

మాఫు చేయుట v. s. from ماف *Muaf*. To forgive or excuse. మన్నించుట, క్షమించుట.

మామిలియ్యతు n. s. مامليات *Muāmāliāt*. Management of public business. Affairs of state. నిర్వాహకము.

మామూదు చేసుకొనుట or మామూర్ చేసుకొనుట v. s. To take possession of. స్వాధీనము చేసుకొనుట యని తోచినది.

మామూలు n. s. مامول *Māmūl*. Use, usage, custom. Fashion, mode, practice. వాడుక.

మాయామాతి n. s. మాయామాతి మనస్సుకు తెచ్చుకొని? శుభాటకు అర్థముతో చలేదు.

మాయి n. s. Slate colour ; whitish blue, or dark grey?

మారకమ్మ n. s. Name of a certain fury. ఒక యాద్రవేవత.

మారాటము n. s. (Tamil மாராட்டம்) Trickery, guile, fraud. మోసము.

మారిడి n. s. Confusion?

మారీఫత్తు n. s. ماریفات *Mārīfat*. Trust, charge, possession. వశము. ఒకని మారీఫత్తులో యిచ్చుట to entrust or commit to one.

మారు for మార్ n. s. مار *Mār*. A blow. బెబ్బ. చూచుమారు At him! smite him! Beat him! Ila. 3. 195.

మారేడుగడ్డ n. s. A bulbous root resembling a traffic. It has little or no appearance above the surface of the ground. చల్లగడ్డ?

మాల్ n. s. مال Mal. Property, goods. సొత్తు. మాలుజామీను money security, real security; a jewel &c. put in deposit. In Revenue, Māl (i. e. stuff) includes every thing connected with land, crops, and ploughing.

మాల్క for మాల్క n. s. مالک Malik. Owner, master, proprietor. స్వంత గాడు.

మాళిదూళవరలు n. s. A certain class of savages.

మాళి n. s. مالى Malī. A gardener. తోటవాడు.

మాళి (error for మాటు) n. s. One time. 2.కమాళి once, one time.

మాళి n. s. مالى Mali. The same as ముల్లి i. e. Revenue; thus మాళివేస్తారు the assessment accountant.

మాళిక్ n. s. مالک Malik. A heir, owner, proprietor. స్వంత గాడు.

మాళిగ n. s. (Tamil மாலிகை) A house, a building. ఇల్లు. నెలమాళిగ a cellar. తిరుమాళిగ (a cant phrase, among the Vaishnavas) a house.

మాళిశి مالش Malish. most commonly మాళిమ n. s. Rubbing down a horse. Thrashing or treading out of corn. శుద్రమునుతోముట, కయిలుచేయించుట. మాళిమచేసుట to curry, dress or clean a horse.

మాళిస్తా See మాళిశి.

మాళిస్తిదారుడు n. s. Superintendent of thrashing the crop. కయిలుచేయించేఅధికారి, సూరించేవాడు.

మాళిశు for మాళిమ n. s. مالش Malish. Thrashing corn. సూర్పడము.

మాలు n. s. مال Māl. Property, goods. సొత్తు. See మాల్.

మాలు for మహాలు n. s. محال Mahal. A palace. A division of a district containing ten or twelve villages. షగరు, తాలూకాయున్న. Vema. 1205, 1546, 1725.

మాలుకరణము n. s. A revenue clerk. కరణంవాడు.

మాలుగుజారీ n. s. مالگزارى Mālguzārī. Land liable to pay rent or revenue. దివాణానకుబిస్తు చెల్లించే నేల. See Reg. 3. of 1802. Such land as is not Lakhirāj.

మాలుశిబ్బంది n. s. probably an error for محال سيبندی Mahal sībandī. The revenue establishment of peons, రివిన్యూబండ్రావులు.

మాలాము adj. معلوم Malūm. Known. అరసికమాలాముచేసిసర్రావత after this was made known to him.

మాతెరు n. s. A certain tree ?

మాలార్జూ for మాల్ వజా n. s. مال وجاه Mal wajaḥ. Property, goods. సొత్తు.

మావడమరవడ n. s. (Tamil மாவடை மரவடை) Beasts and trees. గొడ్డుగోడలుచెట్లుచావులు. Rottler. IV. 51.

మావళి for మాళి n. s. A gardener.

మాపు n. s. (Tamil மர) One twentieth. ఇరువైయింటిలో సైక భాగము.

మాప్టి n. s. A certain tribe of beggars among pariahs. 2.కతరహామాల్విచ్చ గాడు.

మాప్టిడు or ముస్తీడు n. s. A teacher ? q. v. An elephant driver. ఏనుగువాడు.

మాశం for మాసిం n. s. موسم Mausim. The season. ఋతువు.

మాశం or మాసా u. s. (from Sanscrit మాకము.) A jeweller's weight of eight goonju (seeds of the Abrus precatorious) ఎనిమిదిగురింజలుముత్తు. మాశరా or మాశల n. s. A specimen or muster. మాదిరి ?

మాసి for మసిసి n. s. A man: this is a boorish pronunciation like mon or mun, in Scotch.

మాసూలు for మహాస్మాల్ n. s. محصول Mahsul. That which is collected. Income, product. Produce, crop, collections. తంట, ఫలము.

మాసూ n. s. A month. నెల. మాసూమజుకూరు In the present month.

మాసూవారి adj. Monthly, that happens every month. నెల నెలకువచ్చే.

మింజిమిరము, మింజిమిర్యము n. s. A certain herb (పార్థా A tree; pentaptera arjuna.) నింజిమిర్యము, శ్రుకార్య. Q ?

మింజుమల adv. مینجیلا Minjumla. In part payment : out of this sum. అందులో. ఆమింజుమలా, అందుమింజుమలే out of that sum or number.

మిజాతు for మిజాజ్ n. s. مزاج Mizaj. Pride. గర్వము.

మిజాదు n. s. for مزاج Mizaj. Temper, humour. Health; tastiness, elegance. గుణము.

మిజా n. s. | مزو Mirzā. A title among Mahomedans. తురకలలో పుకజాతి.

మిటికిలు n. s. Some sort of grain. ధాన్యవిశేషము.

మిటుకులాడి n. s. A pretty girl, a belle. సొగసుకత్తె.

మిట్టవరహా n. s. A pagoda, or gold coin worth four rupees. ఒకనాణెము.

మిఠాయి n. s. ميثاي Mithai. Any sweetmeat. పిండివంట.

మిడిమిల్లొడుతున్నది (A phrase having the meaning) It is excessively hot.

మిడిముళ్లు n. s. Spurs. గుర్రంకడుపులో పొడవడమునకైకాళ్లకుకట్టుకొనేముండ్లు.

మినహా n. s. مینھا Minha. Subtraction, deduction. తోసివేయడము, భాగారించడము.

మినహాచేసుట v. a. from مینھا Minha. To subtract, deduct. భాగారించుట, తోసివేయుట.

మిన్నా for మిహీన్ adj. مینھن Mihēn. Fine, delicate, or elegant. దివ్యమైన, సొగసైన.

మిరాశి or మిరాసి n. s. میراثی Mirasī. میراث Miras. Hereditary right, hereditary property. కురంతుర గావుండే బాధ్యత, కురంతుర గా ఆస్థవములోవుండే సొత్తు. కావులకు గల మిరాశి the right of the inhabitants. మిరాశి దారుడు one who possesses such a privilege.

మిలమిలలాడుట v. n. To abound, swarm, be rife. నీళ్లలో చేతులు మిలమిలలాడుతున్నది the fishes tumble over one another. ఆకలిచేత మిలమిలలాడుతున్నారు they are exhausted with hunger.

మిళాయించుట v. a. from میلانا Milana. To mingle: to introduce. కలుపుట.

మిసల్ n. s. (probably meant for میسل Misl. Turn, time, occasion.) A visit of ceremony or friendship. దర్శనము. తాళిలు దారుడునన్న మిసలుకుకుంపించినాడు the Tasildar sent me to pay the collector a visit. Post, department, station. "Seat, place, chair. The Seiks were divided into twelve *missuls* or tribes: each under its own headman. అతడు మిసల్ తాకమునుచే before he was employed (in that duty.)

మిసల్ కరణము n. s. Misl carnām. The curnum who is in power: his name being on the commission or List. Hence he is also called లిస్టు కరణం.

మిసలు రెడ్డి n. s. The Reddi or farmer who is in the commission, or in power. దివారమునకున మూడు గావుండే రెడ్డి.

మిహనతు usually మెహనత్తు n. s. مهنات Meh-nat. Trouble, pains. కష్టము, శ్రయాళి.

మిరజా or మిజా n. s. | مزو Mirza. A Mirza. (A certain title) prince. ఒకకితాబు, యువరాజు.

మిరాసి n. s. میراثی Mirasī. See మిరాశి.

మిరబఖ్షీ n. s. میربخشی Mīrbakhshī. A commandant of troops, a General. సేనాధిపతి.

ముంగారీర n. s. A kind of silk worn by Hindu women. ఒకతరహామడిచీర.

ముంగముళాతనము n. s. Stubbornness, stupidity. ముసురుములితనము.

ముందిరిపిత్తులు n. s. Cashew nuts. ముంతమామిడి పిత్తులు. ముందిరిపిత్తు the kernel of cashew nuts.

ముంకి usually మునిషి n. s. منشی Munshī. A tutor, clerk, secretary. Reader. చదువుచెప్పేవాడు, రాయన గాడున్ను. Blackstone, 3. [320] says, quoting Sir John Davis "he understood the law language in ten days almost perfectly without a reader."

ముకద్దం n. s. مقدمه Muqaddam. The headman of a village same as (qadēm) kadeem. Pre-supposition, supposal. గ్రామాధికారి, అనుకోవడమున్ను. Thus ముకద్దంచేకి Taking it for granted. On the ground that. పోయినారనిముకద్దంచేకి వ్రాశినాను Imagining they had gone, I wrote to him.

ముకద్దమా n. s. مقدمه Muqaddama. Affair, business. వ్యవహారము, పని.

ముకర్రరు usually మొకర్రరు adj. مقرر Mugarrar. Fixed, established, నిర్ణయించబడ్డ

ముకర్రరు or మొకరరు n. s. *مقرر* *Muqarrar*. Determination, certainty. నిష్కర్ష. మొకర్రరు చేసుట to determine.

ముకావీలా n. s. *مقابله* *Mugabala*. Confronting. Comparison of a copy with the original. శరి చూడడము, సరిచూడడము.

ముకాసా or మొకాసా adj. Granted. మొకాసా గ్రామము A *moosaa* village is one that is granted either free (as a reward) or on a light rent. It is a spurious phrase fabricated by the Hindu clerks, by some corruption of an Arabic word. బీవనానికియిచ్చిన గ్రామము.

ముకాహిరా n. s. Guardianship. *శరిరక్షణ*.

ముకూపకోరు (perhaps for ముక్కు పాలు) n. s. A lease granted generally by Enamdars: in which the farmer employed, has three-fourths, and the laudlord one-fourth of the crop.

ముక్కిడి or ముక్కిడిచుయి n. s. A snipe. See యెల్ప.

ముక్కిడిచేతు n. s. A certain fish.

ముక్కుకోరుము or ముక్కుచుము for ముంగోరుము n. s. Sudden passion. యొచన లేకుండావచ్చే కోరుము.

ముక్కుటము n. s. Oaudle, food for infants *గంజిరీ*. లుసారాయిసుసాలాకలివిద్దలకుఁ పోనేటిది.

ముక్తశరు adj. *مختصر* *Mukhtasar*. Abbreviated, abridged, brief, short, succinct. *శంఖహమైన*.

ముక్తాయింతు v. n. To close, To quaver in music. *శంఖత ములో ముగయుట*.

ముక్తాయింతు n. s. A close, conclusion, in music. ముగించడము.

ముక్తార్థము n. s. Import, summary, purport. ఫలితార్థము.

ముఖావీలా or మొకావీలా n. s. *مقابله* *Mugā-balaḥ*. Comparison, collation. *సరిచూడడము*.

ముఖీం n. s. *مقيم* *Muqīm*. A resident. ఉండేవాడు, కాపురముండేవాడు. (A valuer of cloths. (తరగరి) an appraiser.)

ముఖెల్ప n. s. A snipe?

ముఖ్యారు for ముఖ్యాయారు usually ముక్త్యారు n. s.

مختار *Mukhtar*. He who is free: his own master. Plenipotentiary. స్వతంత్రుడు.

ముఖ్మల్ or మొకమల్ n. s. *مخمل* *Mukhmal*. Velvet. *పెత్తగాజువసుగాత్రం దేవుకతరహాపట్టు*. H. 1. 73.

ముగత n. s. A lot of, the number of. ఆరుముగత సుఅద్దము a lot of 6 is half a dozen?

ముగల్, మొగుల్ n. s. *مغل* *Moghal*. A mogul or Musulman. కురకవాడు.

ముగులు n. s. The sheathing of a ship. వాడతము సునీళ్లలోనానిపురుగులుబట్టి చావకుండా తుండడమునకైవేసేటిది.

ముగ్గులు plu. ముగ్గులు n. s. Dumb-bells. లోడ్లు.

ముచిల్ల or ముచ్చిలికా for ముచల్ గా n. s. *مچالگا* *Muchalga*. (Turkish) A penal bond or money security. An Indulto, (as called in Spanish) or indemnity. A bond or written agreement of any sort: an agreement of truce. ముచిల్ల మీదవచ్చిచేరడము To come in *on muchilka* is, to come into camp on truce. ముచిల్లయిచ్చి పోయినవాడు one who is out on his own recognizances.

ముచీలు or ముశీలు n. s. (Masulipátam) Leave, permission?

ముచ్చి n. s. A Mochey; a bookbinder: who makes pens. కచ్చేరిలోపుస్తకములుకట్టికలములు వినియిచ్చేవాడు.

ముచ్చిలికా or ముచ్చెలికా n. s. for *مچالگا* *Muchalga*. A deed of settlement, a final agreement in writing. ఒకడస్తావేజు, సాధకము.

ముచ్చివాడు or ముచ్చెవాడు n. s. A painter: who makes toys and images of paper or pith.

ముజమలీ adv. *مجمال* *Mujmal*. Briefly, in an abridged form. ముజమలీశబ్దీ. Abstract, heads of accounts.

ముజముదారుడు usually ముజముదారుడు n. s. *موجومدار* *Mujmuadar*. The head accountant in a Talook Cutcherry. తాలూకుశిరస్తేదారుడు.

ముజరదు adv. *مجراد* *Mujarrad*. Instantly. వెంటనే, తోడుతోనే.

ముజరా n. s. *مجره* *Mujra*. Allowance, subtraction, remission. A bow or a salam. తోపుడు, తోళియిచ్చినది. ముజరాఖర్చు donations by government for religious purposes. ముజరా

చేసుట to make allowance: to make a salam.
 ముజరాయిచ్చుట to deduct, to subtract, to give
 a donation for religious purposes. నాకుముజరా
 రావలెను I am to be refunded, repayment is
 due, allowance must be made to me.

ముజాహిం adj. مزاحم *Muzahim*. Obstructing,
 hindering. ఆభ్యంతరముచేసే, ఆడ్డిచేసే, ఆటం
 కశరచే used mostly in notes and passports.

ముజిమిలీజమా n. s. مجمل جملہ *Mujmal-jumla*.
 Grand total. వెరసి, మొత్తము.

ముజుముదారుడు n. s. مجرودار *Majmudār*.
 The head accountant in the Talook Cutcherry.
 తాలూకశిరస్తే దారుడు. An auditor: a clerk
 who checks the accounts.

ముజుమూలుగా adv. from مجمل *Mujmal*. Com-
 pletely. శంఖూర్ణముగా.

ముటమర్దాగి, ముట్టర్దాగి n. s. متمردگی *Mutmar-
 dagi*. Disobedience, stubbornness. అలక్ష్యము,
 తిరస్కారము.

ముటాలు n. s. plu Faggots. కట్టలు.
 ముట్టకోసుకూర n. s. Cauliflower.

ముట్టా or ముతా n. s. متھا *Muttha*. A portion
 of a district, a subdivision. కొన్ని గ్రామములు.

ముట్టె n. s. Rogue, wretch, villain?

ముతా n. s. A sub-division: a party in politicks.
 కొన్ని గ్రామములు, జమాయిత్తు.

ముతాళు or ముట్టాళు n. s. A fool; a simpleton.
 చేతకానివాడు.

ముడిజామ్యరు for ముడిజామారు n. s. An entirely
 white cloth without any coloured border. శల్లా
 గుడ్డ.

ముతయ్యన, ముతైన adj. متعين *Mutaaiyin*.
 Posted, appointed, placed, entertained, fixed,
 deputed. నియమించబడ్డ, పెట్టుకోబడ్డ.

ముతల్లకు, ముతల్ఫ్ adj. مطلق *Mutlaq*. Whole,
 entire. adv. Utterly, entirely. యావత్తు, జాత్తు
 గా అనినది.

ముతశద్ది usually ముసద్ది n. s. متصدی *Mutasad-
 di*. A clerk, accountant, writer or scribe. లె
 క్కవాడు, వ్రాసేవాడు.

ముతాబక్ مطابق *Mutābāq*. Answering to,
 corresponding with (in dates.) సరియైన. See
 under యాసిసి. This is the phrase used when

two dates are mentioned, one English and one
 Indian, thus ౧౮౪౫లో శం|| ముతాబక్ ముశ్శ
 వసునామ సంవత్సరములో In the year 1845 cor-
 responding to Vishvavasū.

ముతాలీకు adj. متعلق *Mutaalliq*. Appertaining
 to, pertaining. చేరిన.

ముదాం adj. مدام *Mudam*. Perpetual, eternal.
 Fixed, established. శాశ్వతమైన. ముదాంసి
 బ్బంది *Mudām sabbundi*. A fixed establish-
 ment. (village police men?)

ముదారుకింకు n. s. See మురుదారు.

ముద్దతు n. s. مuddat *Muddat*. A period or time.
 ముద్దతునుంచి యిట్లావున్నది It has long been so.
 ముద్దతుకాలు n. s. مuddatqaul *Muddatqaul*. A
 conditional agreement. కరారునామా.

ముద్దతుక్రయము n. s. A foreclosed mortgage, in
 which the pawn after a certain time is forfeit.
 A conditional sale with penalty attached. అవ
 ధిక్రయము?

ముద్దతుండుగ n. s. A feast observed among salt
 makers, when beginning the year. ఒకతండుగ.

ముద్దాయా n. s. مuddai *Muddai*. The defendant;
 the prisoner; the accused. శ్రతివాది, బయిది.
 ముద్దాయాశుడుట to be liable, to be prosecuted.

ముద్ది, కరముద్ది n. s. A sort of fish. Russell plate
 48. మత్స్యవిశేషము.

మునగానాంతేలానాంకా adv. In all sorts of dif-
 ficulties. వానిశనిమున గానాం తేలానాంకాల్లన్న
 ది he is in danger.

మునశివు or మునిషీత్తు n. s. منصف *Munsif*. A
 native judge. ఒకతంకవరి. గ్రామమునశివు the
 village justice, the head farmer.

మునాది n. s. منادی *Munadī*. A proclamation.
 (Bellary) శ్రుకటన.

మునాశిబు for మునాసిబ్ adj. مناسب *Munasib*.
 Proper, fit, due. Suitable. తగిన.

మునిషి n. s. منشی *Munshī* A writer, a secre-
 tary. A teacher or tutor in a language. రా
 యశి గాడు, చదువుచేసేవాడు.

మునిసిసి for ముకసిసి usually మునిషీత్తు n. s.
 منصف *Munsif*. A native civil judge. ముని
 షీత్తు.

ముసీం, ముసీము n. s. منيب *Munīb*. A principal or master, one who appoints a నాయకు or deputy. An agent or constituent; a mercantile correspondent, an executor. (From *Nāyib*.)

ముత్తూచీర n. s. A cotton cloth, which is white, with a red border, a cubit deep at the ends.

ముప్పావుల n. s. Three quarters of a pagoda. మూడుపావులు.

ముప్పావులూ n. s. Three quarters (of a rupee.)

ముప్పిరిచేత n. s. A certain fish or ముంగుముప్పిరి? A species of sparus, or, *Mesoprion quinque-lineatus*.

ముఫదు for ముఫ్రద్ n. s. مفرد *Mufrad*. An abstract: a summary. శుంగ్రహము.

ముఫస్సీల్ adj. مفصل *Mufassil*. Distinct, full, ample, detailed. Clear, perspicuous, plain. స్పష్టమైన, విశదమైన, వివరమైన.

ముబలక adj. Abundant, copious, plentiful, numerous. విస్తారమైన, యథేష్టమైన.

ముబాదలా adj. مبادل *Mubadala*. Changed, exchanged, altered. కూర్చబడ్డ, బదలాయించబడ్డ.

ముబాదిల n. s. مبادل *Mubadala*. A loan, an advance. Exchange or barter, sums lent and paid on running accounts without the use of receipts or documents on either side: being merely a temporary accommodation. ముందుగా యిచ్చినది, చెయిబదులుగా యిచ్చినది.

ముబాహము or ముభావము adj. مباح *Mubāhan*. Doubtful, indeterminate. Unknown. శుందిగ్ధమైన. ముబాహంగా Indifferently. Briefly, in the gross, anonymously, without going into names or particulars. Cursorily, by guess.

ముబ్లగ్గ్ usually ముబల్లగు n. s. مبلغ *Mublagh*. A mount, sum. మొత్తము.

మురబ్బీ n. s. مربی *Murabbi*. An usher, introducer, recommender. నిపార్యచేసేవాడు.

మురాదిజల్లి n. s. مرادجالی *Murade jalli*. A fine kind of rice. ధాన్యవిశేషము.

మురుకు n. s. (Tamil முరుకు) A sort of cake in coils. చక్కిలము.

మురుకుకూలి n. s. A kind of grass. Rox. l. 228.

మురుదారు or ముర్దారుసింగు n. s. مرادارسینگ

Murdarsing. "Sulphate of copper" says Burnes (Bokhara. p. 207. Vol 3.) Others say, Litharge, semi-vitrified oxide of lead.

ముర్తీజానగరు n. s. مرتضی نگر *Murtuza nagar*. The Persian name of Guntoor. గుంటూరు.

ముర్దారుసింగు n. s. مرادارسینگ *Murdar sing*. See మురుదారు.

ముర్ర n. s. The foot or lower corner of a sail?

ములాజిమాత్ n. s. ملازمت *Mulazamat*. Paying respects to a superior. భేటి.

ములాయిజా for ములాహిజా n. s. ملاحظ *Mulahiza*. Regard, notice. Observation, consideration. దాక్షిణ్యము. బేములాహిజా *Be-mulahiza*, without partiality.

ములికనాడు or ములికనాటిసీమ n. s. A district lying south and east of Gandikota. 2కడేశము శురు.

ములుము n. s. The *grain crop* from land as distinguished from జరిబు *zarib*. The *zarib* land produces tobacco, chillies and betel, all other land is *mulumu*. The two together form *bāghāyat* or "garden cultivation."

ముల్కీ adj. ملکی *Mulki*. Appertaining to revenue. తివిన్యూటంబంధమైన.

ముల్తవీ, or ముల్తవి n. s. ملتوی *Multawi*. Trickery, cunning.

ముల్తవీ, ముల్తవి adj. ملتوی *Multawī*. Delayed, postponed, spun out, protracted.

ముల్తీమసి n. s. A rogue. వేచిఘోరు.

ముల్లా n. s. ملا *Mullā*. A schoolmaster, a doctor: one who administers an oath. ఉపాధ్యాయులు, శుశ్రూషులు చేయించేవాడు.

మువాసు n. s. A ringleader?

మువ్వ adj. Single-masted (a donkey or vessel.) మువ్వదోని a single canoe as opposed to a శంకడి or double canoe.

ముశరఫు for ముశరఫ్ مشرف *Mushraf*. An account keeper. ముశుద్ది, లెక్కకునిషి.

ముఖీలు n. s. Permission, warrant, license. శంఖ. శోతముఖీలు leave granted for reaping.

ముస్తాకట్టుట v. s. To pinion or bind. విరివికట్టుట.

ముస్తాజరు n. s. مستاجر Mustāgir. A renter ; revenue-contractor or farmer-general. ఇజారా దారుడు.

ముసమ్మాతు n. s. مسمامة Musammāt. Named, 'Dicta, nominata.' (The feminine adjective derived from Ism, name) A word equivalent to 'Mrs.' This word is only used in Bengal, as Musammāt Rami ; i. e. a woman named Rami. 'Nominata Rami.' It was used in writing down Persian depositions wherein it shewed which of the Hindu names denoted females. పేరుగలది.

ముసీర n. s. A hillock. Refuse of food. ముసీరతేనె a sort of honey : but Reeve says ముసీరే Any thing boiled, or dressed ready to eat.

ముసల్మాను n. s. مسلمان Musalmān. A Musliman. తురకవాడు.

ముసీవిద usually మసోదా n. s. مسودة Musavvadah. A rough draft of a letter, a memorandum చిత్త, చిత్తశుశ్రుకము.

ముసాంబ్రం usually ముసాంబ్రము n. s. مسمبر Musambar. Bitter aloes. ఒకమందుదినుసు.

ముసాబు n. s. (from Tamil முசాப்பு) Constant rain, drizzling. ముసురు.

ముసుకు పెండ n. s. A certain herb, the seed of which has a "musky" scent.

ముస్తాబిలు n. s. مستقبل Mustaqbil. Future, the future tense. (Anticipated payments or collections ; a part of the revenue due, taken forcibly in anticipation of the full time. Equivalent to the forced loans exacted by the Charleses and Jameses in England.)

ముస్తరూపాయిలు n. s. A monthly stipend ?

ముస్తాజరు n. s. مستاجر Mustajir. A revenue contractor, or farmer-general. ఇజారాదారుడు.

ముస్తాదు adj. مستائد Mustaid. Prepared, ready, fit, capable, worthy, adept. సిద్ధముగావుండే, తయారుగావుండే.

ముస్తీదు, ముస్తైదు, ముస్తీబు adj. See ముస్తాదు.

ముస్తీబు n. s. Equipment, accoutrements. ఉతుకరణము.

ముస్విద or ముసీవిద usually మసోదా n. s. مسودة Musavvada. A rough draft of a letter. చిత్తగా వ్రాసినది.

ముహాజరునామా n. s. محضرنامه Mahzar namaah. A general certificate signed by all present.

A presentment, or declaration signed by all. An affidavit, a general petition, a declaratory deed. తదిమందిన్నివేరితుకశంకతికేనాత్మ్యముగా లేకతీర్పుగా వ్రాసియిచ్చినదస్తావేజు.

ముహబ్బతు n. s. محبة Mohabbat. Friendship, love, affection. స్నేహము, విశ్వాసము.

ముహిము n. s. مهم Mohim. Important affair, urgent business. అగత్యమైనకసరి. Battle, assault. యుద్ధమున్ను.

ముజబూసి n. s. محبوسه Muh zabāseh Words of mouth. మూజబూసిగా adv. By word of mouth,

ముటం n. s. (Tamil மூட்டம்) A fire covered, so as to yield much smoke, also, a bonfire. భోలముటము a bonfire, usually kindled the day before the Pongal festival.

ముటంవేసుట v. n. To heap fuel on a fire or bonfire.

ముడుమంచు (for Tamil மூడుమంచు) A mist, a thick fog. పొగమంచు.

మురి n. s. The sort of cloth called Salampore ?

మూర్తం Error for ముహూర్తము which see.

మూప n. s. A framework of bricks over which an arch is turned ?

మూసా n. s. Monsieur. This word is used in the Ranga Rao Charitra wherein Monsieur Bussy is called మూసాబూసి Book 2. 66. ఒక ప్రాంచిశుర దారునిపేరు.

మెత్తాది adj. A simpleton, a coward. తిన్ననివాడు, మేడకుడు.

మెరటుట v. s. (Tamil மெరட்டுகிறது) To frighten, bully. బెదిరించుట.

మెహదా n. s. A kind of sword. Siva. 4. 36. మిహిషిండివరంజు మెహదాకెలం కులతాపుగ్గుజ్జరినే తకేవదంబు. టీ|| అద్దకత్తి. ABA. 2. 404. కుట్టననాముఖోపకృష్టమన మెహదాయనయద్దకత్తినానలరుచుండు.

మెహనతు n. s. محنته Mihnāt. Labour, toil, trouble, difficulty, exertion, pains, industry. పాటు, కష్టము.

మెహమానము n. s. مهمان Mehman. Good will. కృప.

మెహమానుదారు n. s. مهماندار Mehmandar. A host or landlord. ఇంటిఆయన

మేండ్ బనానని for మేండ్ బనానని n. s. The "mending" and repairing the bank of a tank. కట్టవరస్తుతుచేయుచడము.

మేంధి n. s. *مندی* *Mundi*. A herb called Fenu-greek, saintfoin. పెంధికూర, పెంతులున్ను.

మేకు n. s. *మేకు* *Mekh*. A nail, tent-pin, peg, a hook. వసి, చిల, గూటము.

మేజబాని n. s. *మేజబాని* *Mezban*. An entertainment with an exhibition of dancing girls. చదురు.

మేజబా *Mezban*. the host or entertainer. చదురుచేసేవాడు.

మేజా, మేజా n. s. *మేజా* *Mez*. A table, a dinner, mess. బల్ల.

మేజాబాని n. s. *మేజాబాని* *Mezbāni*. An entertainment. చదురు. మేజాబాని a host or entertainer. చదురుచేసేవాడు.

మేజోడు, మేజోళ్లు n. s. Stockings.

మేటి n. s. A Maty; or helper. A certain menial servant. It is merely the low English *mate* as cook's *mate* and the "y" in matey seems to be vulgarly added as in slavey, cookkey. A menial who cleans plates, dishes, lamps and shoes.

మేతరాంఁము n. s. Seniorship, the office of an alderman, headmanship. తెత్తనము?

మేతరు n. s. *మేతరు* *Mehtar*. A headman, an alderman. పెద్ద, పెద్దగావుండేవాడు.

మేఫ n. s. Stuff, solidity. Profit, advantage, gain. శుభ్ర.

మేధానంతము n. s. Fineness of grain.

మేనేజరు n. s. (The English word) "Manager." నిర్వాహకుడు, పెద్దబ్రహ్మోన్నతుడు.

మేరచేట n. s. Certain fees granted to pariahs in harvest time. మిరాళింజలు.

మేలువారము n. s. (Tamil *மேலవாரம்*.) Government share of agricultural produce. మేటికోరు.

మేస్త్రకు n. s. Column, head or item in accounts (Bellary) A form in accounts. A model or pattern?

మేస్త్రరి or మేస్త్రీ n. s. *Maistre*. (French or Portuguese.) A head workman. కనివాండ్ర పెద్ద.

మేస్త్రరు adj. That is, Mr.

మై prep. *మై* *Mai*. With. తో, కూడా.

మైకము n. s. (Tamil *மயக்கம்*) Confusion or distraction of mind. Intoxication. దుశ్రభము, మత్తున్ను.

మైజారు n. s. *మైజారు* *Mejar*. A skirt or selvage of a woman's cloth. మైజారుచీర a woman's cloth having the మైజారు.

మైదాను or మైదానము n. s. *మైదాను* *Maidan*. Plain. meadow. జైలు.

మైనరు n. s. (E.) A 'Minor.' అప్రాక్రమ్యకవారికుడు, వ్యవహార దశరాలివాడు.

మైల adj. *మైల* *Mailā*. Dirty, foul, soiled. మురికి మైల.

మైలారివాండ్రు n. s. A certain class of beggars?

మైలారు n. s. Name of a certain feast among whitsters during which they abstain from work. చాకలవాండ్రుకండగ.

మైలి or మైలిరూక n. s. A single silver fanam.

మొకడ్డంచేయుట v. a. from *మొకడము* *Mugaddam*. To prefer. (To assume or take for granted. ఇది మొకడ్డంచేసి assuming this as a ground?)

మొకడ్డమా n. s. *మొకడము* *Mugaddamā*. Matter, affair, business. వ్యవహారము.

మొకరరు adj. *మొకరరు* *Mukarrar*. Certain, fixed, appointed. రూఢిమైన, నిర్ణయించబడ్డ, నియమించబడ్డ. మొకరరుచేసుట to fix, appoint.

మొకశ్శురు for మొకశ్శురు adv. *మొకశ్శురు* *Mukassar*. Full, as full ten yards. పూరా.

మొకాం n. s. *మొకాం* *Maqām*. A halting place in a journey. A dwelling, residence, station. మజిలీ, నివాసము, బస.

మొకాబిలా n. s. *మొకాబిలా* *Mugābalā*. Comparison, collation, setting face to face. సంత్రుతించడము, ఎదురెదురుగాపెట్టడము. మొకాబిలాచేసుట to compare.

మొఖుమల్ or మఖుమల్ n. s. *మొఖుమల్* *Makhmal*. Velvet. దళముగామెత్తగావుండేట్టువిశేషము. H. 1. 73.

మొఖాలిఫ్ for మొఖాలిఫ్ n. s. *మొఖాలిఫ్* *Mukhālif*. An enemy, a foe, usually (meant for *mokhālif*.) Opposition, opposing?

మొఖాసా n. s. See ముకాసా.

మొగదాలిలమ్మ n. s. Name of the tutelary goddess of salt pans.

మొగలాయి adj. from مغل Mughal. Mogul, Moghlai. కర్నాటకపు.

మొట్టచేత ? or మొత్తచేత ? n. s. A fish, a species of Scomber. Rox. pl. 84. 153. 162. 171. 172.

మొదలియారు or మొదలారి n. s. A Tamil title.

మొక్కర్దు for ముక్రద్ موكرد Mufrad. An abstract, a summary. శంఖహము.

మొబలగు for ముబలగ్ n. s. مبلغ Mublagh. A sum of money. కొంతరూకలు, ఒక మొత్తము.

మొబాదలా or మొబాదిలా adj. ببادلا Mubadalā. Borrowed, as a loan. చెయిబదులు గాతీసుకొన్న. See ముబాదలా.

మొబాదలా or ముబాదిలా n. s. ببادلا Mubadalā. Exchange, interchange. కూర్పు.

మొబాదిలాఅయినజు for ముబాదిలాఅయినజు n. s. ببادلا Mubadala. A loan. చేతిఅప్పు.

మొయ్యానిశాబితా n. s. موعن موعن Mueenzābita. The red book, monthly abstract of salaries, fixed statement. జీతాలకట్టి.

మొయ్యాను or మొయ్యాను n. s. موعن Mueen. Manner, mode, way batta. రీతి, విధము, బత్తెమున్ను. యా మొయ్యానుకువచ్చే matters came to such a pitch.

మొయ్యాను అ adv. from موعن Mueen. Moderately, as much as suffices. మితముగా, మట్టుగా.

మొరబండి n. s. A timber-dray ?

మొరనవాండ్లు n. s. (Tel.) A certain caste of Sudra farmers ?

మొలాహా for ములాయిహా n. s. ملاحظا Mulāhah. Looking at, regard, notice. Perusal. కటాక్షము. See ములాయిహా.

మొలామకండు n. s. A sort of melon.

మొలామా adj. ملاما Mulammā. Plated, covered with gold or silver. వెండిబంగారునిరవోయబడ్డ.

మొలామా n. s. ملاما Mulamma. Gilding. Application of medicine to a wound. బంగారువెండినిరవోయడము, పుంటిమీద వేసేటిదిన్ని.

మొలాయిహా or మొలాహిహా n. s. ملاحظا Mula-hazah. Regard, notice. Partiality, favour. దాషిణ్యము. మొలాయిహా చేయుట To condescend.

మొస్తరు or మొస్తరు n. s. Muster (an Indian word for sort, pattern or specimen.) కూడిరి.

మొహజ్జరునామా for మహజరునామా n. s. ماحزرنامہ Mahzarnama. A presentment or statement made by many persons acquainted with the facts.

మొహతరఫా or మొతరఫా مواتر فاه Mohtarifah. A tax on houses, looms, shops, or trades. శున్ను, శరి.

మొహతాది or మహతాదబంత్రితు n. s. A village peon employed to watch crops.

మొహదా n. s. A broad sword, a hanger. కట్టాకత్తి. See ఆంధ్రశబ్దాన్నికము 2. 206. quoted in note on Jainini 5. 124.

మొహమలు for మాక్మాల్ usually మొహమాలు n. s. for ماکمال Makhmal. Velvet. దక్కముగా మెత్తగావుండే పుకకట్టు.

మొహరచంగు usually మొర్యింగు n. s. منجنگه Monhohang. A kind of jew's harp.

మొహరము n. s. محرم Moharram. An annual Musulman festival in commemoration of the death of two heroes called Hussun and Hoosein. తురకలకుండక.

మొహరా or మొహరా n. s. مهره Muhrah. Any piece or man at chess, except pawns. ఛదరం కములోబంట్లుకట్టకడముకాయలు.

మొహరాయింతుట v. a. from منجنگه Mohra karnā. To polish cloth, in mangling. ఇస్త్రిచేసుట.

మొహరి or మొహరా n. s. for مھر Muhr. A gold coin. ఒకబంగారునాణెము.

మొహరు n. s. مھر Muhr. A seal. ముద్ర.

మొహశలు for మొహశ్శుల్ usually మొహశాలు n. s. ماحضل Muhassal. Restraint, placed on a person to prevent his escape, or to enforce the payment of a demand. కావలి, తరువు. వారిమీద మొహశాలుపెట్టినారు they kept him in guard.

మొహిం n. s. مھم Muhim. See ముహిము.

మొక్కకచవుడు n. s. అనగాడుకార. Q.

మొఖాయి n. s. موقوف Muquūf. Abolishment. తొలగివేయడము, ఎత్తివేయడము. మొఖాయిచేసుట to abolish.

మొవి n. s. See మువ్వి.

మొహా n. s. مھڑہ Mauzā. A boot. బూటు.

మొహాల్, మొహాకు, మొహాదాతు n. s. موجود Maujud. Stock in hand, store, provision. కట్టుకడ, ఇరువు.

మోజు n. s. Ardent desire. నిండాత్తిశ. వానికి
 యిప్పుడు నేటమీద నిండామోజు గావున్నది his
 thoughts are now all bent on hunting.

మోజుబా n. s. perhaps an error for *ముహాబా* *Mu-*
hasaba. Giving up charge, yielding office to
 a successor. తనవుద్యోగ మునకువచ్చిన వానికి వై
 త్పుగొనడము.

మోటాటికావులు n. s. (Tel.) A certain caste of
 the farmer tribe.

మోడి n. s. A name for the Marata character.
 In Colebr. Essays, 2. 29. he spells it మూరు
 Mūru.

మోడిని adv. "At the rate of" (చొప్పున) A word
 used in the salt permits printed at Madras,
 but unknown in the north.

మోడిపానున్ను n. s. *మోడి* *Mulri kun.* A
 certain coin?

మోరదోని n. s. A canal, a channel? కాలవట.

మోరబరి usually మాతుబరి adj. *معتبر* *Mutabar.*
 Substantial, confidential, trustworthy. బీదవా
 దుకాని, నమ్మదగిన.

మోరరఫా n. s. *موتاريف* *Mohtarifa.* The moturfa
 tax, levied on merchants and artisans. In
 Ganjam it is a tax on houses. It includes both
 that which is called వీసుబడి and బనైరవీసుబడి.

మోతాదీ usually మహతాది or మహతాదుబంధ్రా
 తు n. s. A village watchman who watches
 fields.

మోతాదు n. s. *موتاد* *Motād.* A charge: so much
 powder as is fired at once. 2క వేటుకు కావలసిన
 మందు.

మోతుబరి usually మాతుబరి n. s. *موتوباري* *Motubari.*
 Opulence, respectability, confidence. కలిమి,
 గొప్పతనము, నమ్మకము.

మోతుబరు usually మాతుబరు adj. *معتبر* *Motabar.*
 Respectable, substantial, rich, trustworthy.
 కలిగినవాడుగావుండే, నమ్మదగిన.

మోద n. s. A pack of paun leaves. 20 కట్టలు
 (of 100 leaves each) are a మోద or pack.

మోది n. s. *مودي* *Mōdi.* A shopkeeper who
 supplies one with provisions. చెప్పమిచ్చేవాడు.

మోమినానువాండ్లు n. s. from *مومين* *Momin.* A sort
 of Musulman weavers. తురకలలోనే వాండ్లు.

మోయిను n. s. *مولى* *Moaiyan.* Manner, mode,
 way. Rate, ration, mess of food for a day:
 batta. రీతి, వంతు, బత్తెము. మోయినునాబితా a
 list of servants, showing the salaries they re-
 ceive.

మోర చెంకు for మోర్చింకు n. s. *مورچنگ* *Monh-*
chang. A jews-harp. ముఖవీణ.

మోరా n. s. *مور* *Mōrā.* A footstool. కాలికింది
 ఓట.

మోరీ usually మోహిరి n. s. *مهر* *Mohr.* The gold
 coin valued 15 rupees.

మోర్జా, మోర్జాపు n. s. for *مورچا* *Morcha.* A
 battery of guns. బత్తేరి.

మోశా n. s. Style, manner, sort?

మోల్ల దామిలింత n. s. అనగా తిట్లు యనె. Q?

మోసుబా n. s. for *موتابا* *Muhasaba.* under
 some public charge or accusation. వానిమీద
 మోసుబాబాదరుగుతున్నది he is under trial.

మోసూలు, మోహాళిలు n. s. *موتاسل* *Mohassal.*
 Restraint placed on a person to prevent his
 escape or to enforce the payment of a demand.
 Arrest, confinement.

మోస్తరు n. s. Muster, sample: this word is used
 even by farmers. కూదిరి.

మోహాసరాయి n. s. The stone beam crossing the
 top of a pagoda gate. గోపుర ద్వారమునకు వేసిన
 యుండే రాతిమూలము.

మోహీము See మొహిం.

మోహీము for మోహిమి n. s. Encampment. దం
 దుదిగిన స్థలము, మొకాము. మోహిము చేసుట 10
 encamp.

మాంటు n. s. (E) The "Amount." మొత్తము.

మాకూపు n. s. See మాఖాబు.

మాజె n. s. *موزع* *Mauza.* A town, a considerable
 village. పూరు, పల్లె.

మాదూసి n. s. *مورثي* *Maurusi.* A heritor. A
 hereditary farmer, the original settlers in the
 township, (from *baris*, heir.) అనాదికావు.

మాశా n. s. Style, manner, sort?

య Several words spelt with య belong correctly to య and యె : but in the present Glossary words are given in the common spelling.

య|| Contraction for యక్రా an acre. య|| ౧౫ fifteen acres.

యకాయకి adj. یكایکی Yakayaki. Sudden, speedy, solitary. ఆకస్మికమైన, త్వరితమైన.

యకాయకి or యకాయకిగా adv. (Mahr.) Straightway, suddenly, all at once, unawares, unexpectedly. దిగ్గన, అటకొన.

యక్రాజ n. s. Stubbornness?

యక్రారు n. s. Probably an error for مؤقر Muqarrar. Confession, admission, acknowledgment. యక్రారుతుడు to confess.

యతిరాజి n. s. اعتراض Etirāz. Displeasure. కోతుము.

యత్నీకృతము n. s. (Error for యత్నము) Effort, endeavour. ప్రయత్నము.

యత్నీకృతుడు n. s. He who tries, an essayist, he who makes an effort, a plotter. యత్నముచేసేవాడు.

యా (یا Yā) The Persian word meaning or— This conjunction is wanting in Telugu and Kannadi, but is thus supplied, (in official or vulgar letters) గాని.

యాగత n. s. Saint 'Agatha' a patron saint among Sudras in Madras.

యాగ n. s. یاغی yāghī A rebel తిరగబడ్డవాడు.

యాట n. s. (for వేట) Game killed for hunting. venison; a sheep, a goat. యాటకూంఠము mut-ton.

యాతాం or యేతాము n. s. یاتام Yatam. The pump called a picota.

యాదాస్తు for యాద్దాస్తు n. s. یادداشت یادداشت A memorandum, a rough note, a memorial. జ్ఞాపకకార్థమువ్రాసుకొన్నది.

యాది for యాద్ n. s. یاد Yād. Memory, recollection. జ్ఞాపకము.

యాపారి, యాపారిబ్రాహ్మణుడు or వేపారి for వ్యాపారి n. s. A secular bramin. లౌకికములావుండే బ్రాహ్మణుడు.

యారిదా n. s. A clerk? గుకూస్తా.

యాలం or యాలాం for యెలాం (usually ఏలం వేలం or వేలాం.) n. s. An auction. In Bengali it is spelt nilām (Haughton, p. 1607,) and in Maharashtra (M.M. 910.) nilāmb. In Portuguese it is Lielam which apparently is from the Arabic ليلا Il'ilam, notification, proclamation.

యాలంచీటి n. s. A lottery ticket? లాటరీచీటి.

యాలం చేయుట v. a. To sell by auction పాటకాడివచ్చిన కాకిలమ్మి వేసుట.

యాలి n. s. (Tam) A dragon, such as is sculptured on pagodas. వ్యుచిత్రము.

యాదగా for యాదగా n. s. یادگاه Idgah. The place where Musulmans hold a festival: a sort of chapel. ఒక తిరహమున్నది.

యానరాసి n. s. (Perhaps for హీనరాసి) Grain thrashed but not cleared from the chaff. అరువుకాకుండావుండే ధాన్యము.

యాస్వి for యిస్వి adj. یسوی Isawi Christian. భ్రాహ్మణ సంబంధమైన. యిస్వి ౧౮౪౬. i. e. ఆన ౧౮౪౬ AD. 1846.

యెణలు n. s. (Canarese) "The first crop of rice" (Tulava language?)

యెత్తుబారి for యెత్ బార్ n. s. اعتبار Etibār. Confidence, trust. నమ్మకము usually, Influence. ప్రాజాపత్యము.

యెత్తి or యెతి or యెతిసి n. s. A snipe. ఉల్లంకి పిట్ట of which the బొగ్గలిసి and ముఖలిసి are various species,

యేరువ n. s. A ship's keel. వాడవార్గకుండావుడు గున వెన్నుకు వేసియుండే తలక.

యేర్యాలతిరిగినది A phrase which means The boat tacked about. తడవతిరిగినది.

యేలం n. s. See యాలం An auction.

యేలపాటలు n. s. plu. The cry (ēla'ēla) holla, huzza' used by boatmen or others while labouring.

యేళ్లు for ఏడు adj. Seven.

యోమయ for యామియా n. s. یومیاء Yaumiāh. Daily allowance, a sum granted to particular individuals in room of the ancient daily allowance. ఒక తిరహము.

ర R. The hard R of Hindustani is often changed into D; thus రిజ్రఫ్ఫి phirāna becomes రిదాయింతుట.

రంగు for రంగ n. s. رنگ, *Rang*. Colour, paint. వర్ణము. A suit at cards. రంగువేయుట to paint. రంగులులాలుంచుట to turn up for trumps.

రంగుగా adv. Elegantly, finely. సొంపుగా, సొగసుగా.

రంగుచేతు n. s. A certain fish. మళ్ళివిశేషము. Russell plate 91. A species of sparus, of a dark purple colour.

రంగుపావీర n. s. A certain kind of scarlet silk cloth. వస్త్రవిశేషము.

రంజకము for రంజక n. s. رنچك, *Ranjak* The priming of a gun. ఒరంజిచెవి, తుపాకిచెవి. వానిబుద్ధిరంజకమువంటిది he is very clever: or quick as fire.

రంబాల్లు n. s. A ship's shrouds. వాడస్తంభానికికట్టేనూలునిచ్చెన.

రకం for రకాం n. s. رقم, *Raqam*. Class, sort, set (of people or things.) మచ్చు, తరహా, జత.

రక్తిచెట్టు (or రక్తే?) n. s. A certain tree called *Oyperus Elatus*. Rox. 1. 204.

రఖావతి n. s. رڤاړه, *Bakhāwati*. Watching fields (Ganjam.) పాలమును కాయడము.

రజపుత్రులు or రజపుత్రివాండ్లు n. s. Rajpoots. జాతివిశేషసంబంధమైనవాండ్లు.

రజమచెట్టు n. s. A tree called *Celosia Corymbosa*. Rox. 1. 681.

రజా n. s. راز, *Razā* Leave of absence. శలవు.

రజాయి n. s. رازي, *Razāi*. A quilt. సడమకత్తిపెట్టికుట్టినదుక్కుట.

రజాలము (రజాలము?) n. s. Noise, sound, buzz?

రద్దు n. s. رذ, *Rad*. Rescission, rejection, repeal, abrogation. కొట్టివేయడము, తోసివేయడము.

రద్దుచేయుట or రద్దుకరచుట v. s. To annul, abrogate or revoke.

రద్దైన adj. Annulled, quashed, blotted, void, set aside. కొట్టివేయబడ్డ, తోసివేయబడ్డ.

రహాము (K) "A weapon" (Reeve) ఆయుధము. See రశము in TED.

రళ్ళు for రాఫ్ n. s. رافو, *Rafu*. Darning, a darn. పోగుతీయడము. రళ్ళుచేసుట to darn. రళ్ళుచేసేవాడు a darner.

రఘుగరు n. s. *Rafūgar* A darner. పోగుతీసేవాడు.

రఫ్లాను n. s. "Ruffles," కుచ్చెకట్టినబట్ట?

రఫాకతు n. s. رفاقت, *Rifāqat*. League. లండకట్టు, శివయము, శివూఖ్య. రఫాకతులత్రుట To league together in roguery. To become friends.

రమామీ adj. رماامي, *Ramarami*. More or less about, on an average. సుమారు.

రమాసి *Ramāsī*. n. s. The cant dialect used by Thugs: it is apparently meant for శమస్వి?

రయాని n. s. Farmers, the tribe of cultivators. Tenantry, peasantry. Petty retail salt dealers? కాపులు.

రయితాంకము n. s. The agricultural body: farmers, the peasantry, the country people or community. కాపులు.

రయితు or రయ్యతు for రయత్ n. s. ريت, *Raayāt*. A "ryot" or subject. కాపు. Sir Thos. Munro spells this word "Rayat." A farmer or sub-renter. ఖాసిరయ్యతు the man charged with murder.

రవకారము n. s. Plastering a wall. గచ్చువ్రాయడము.

రవపాళయం or రవకెల్లా n. s. Muslim. శిన్నగానాణ్యముగావుండేబట్ట.

రవానా n. s. راولا, *Rawana*. Sending on: dispatch. Pass, permit, passport: పంపించడము, రహదారియిస్తు. రవానాచేయుట To dispatch or transmit. రవానాపట్టి A port clearance.

రవాళము n. s. from రవళి Sound, note, voice, noise. ధ్వని.

రవీసు, రవేసు for రవిసు n. s. رويش, *Rawish*. Customary fees. రుసుము. రవేసు n. s. Pomp, grandeur, style. రవేసులకులు n. s. The best and most fashionable betel leaves. రేతాకులు.

రశీదు n. s. راسيد Rasid. A corruption for 'Receipt' or the Persian rasida. చెల్లించితి.

రసంఠాధాన్యము or రసంఠాధాన్యము n. s. A certain kind of rice : so named from a port so called. ఒకజరివియ్యము.

రసకు or రస్తు for రసక n. s. راسد Rasad. Food, provisions, commissariat supplies : (also explained as వైకం cash?) దండుకు కావలసినసామానము.

రసపుత్రుడు or రసపుత్రువాడు n. s. A Rajpoot. Bobb. 1. 158.

రస్తా for రాస్తా n. s. رستا Rasta. A road. ఛాట.

రస్తాలిలతికండ్లు n. s. A certain fine sort of plantains. ఒకదినుసులికండ్లు.

రస్తు n. s. rastu for راسد rasad. See రసదు Commissariat store of grain &c. daily supplies collected for troops on a march. రస్తుకుట్ట A store of provisions. Suca. 1. 112. కస్తురిపిస్తాకు దారువన్నె బంగారమురస్తుకుప్పు తెలియఁబురవెన్నెలలోనితేట.

రస్మి n. s. راسمي Rasmi. Custom. Income. మామూలు, వచ్చుబడిస్మి.

రహటు or రాటు n. s. Plague, trouble, annoyance. ఉపద్రవము.

రహదారి or రాదారి n. s. راهداري Rahdari. A passport. A duty on roads : transit duty, a guard taken on a journey, a safe guard. పొయ్యెనిసాయానిలకుకుండా పోనిచ్చేటండ్లకైయిచ్చేరీటి, తోడుగాతీసుకొనిపోవద్దజనము. రహదారిపుల్లరి A tax levied on cattle that travel over grass lands.

రహితాంకము n. s. The peasantry. కాపులు.

రహితి A nominal money used in Canarese accounts. One gold chacram or Rahti ruca is four chinna rucalu : and four such rucas (40 fanams,) make one rahiti hoon. Rahti seems to mean Kontaroy. కంతిరవవరహటు. Local Rec. 1. 323. line 3. & x. 211. line 15.

రహితు or రయకు, రైయతు n. s. رايات Raayat. A farmer. కాకవాడు.

రక్షణ్యము or రక్షణ్యము n. s. Patronage, protection. శంరక్షణ. A modern word used for "Salvation."

రాక్షడి or ర్యాక్షడి Error for రేక్షడ adj. Clayey. loamy. కృష్ణకృత్తి గావుండే.

రాఘారిబొరము n. s. A rocket used in war. పెద్ద ఆకాశబొరము.

రాజవట్టము n. s. (Tamil రాజవట్టம்) Public matters : politicks. రాచకార్యము. రాజవట్టము మాట్లాడుట to speak on political matters.

రాజస్త్రి or రాజేస్త్రి vulgar errors for రాజశ్రీ (a title) His highness.

రాజార్థం n. s. A plot, treason. కృత్రిమము, ద్రోహము, కుట్ర.

రాజి adj. راضي Rāzī. (But used in Telugu as a noun.) Content, consent, will. ఇష్టము, సమ్మతి, సమాధానము. రాజిచేసుట to satisfy, appease. నాకురాజిగావున్నది it is agreeable to me, I consent to it.

రాజీనామా n. s. راضي Rāzī nāmāh. An amicable agreement. A written testimony given by a plaintiff, (upon a cause being finally settled,) that he is satisfied, a deed of resignation, an acquittance, a release. వాది శ్రుతివాదులుసమాధానముచేడి వ్యాజ్యము. తీసివేయవలెననిప్రాసియిచ్చుకొన్నది, ఉద్యోగములక్కరలేదని ప్రాసియిచ్చుకొన్నది. రాజీనామాయిచ్చుట to relinquish a claim, to resign an office.

రాటు or రహటు n. s. Plague, trouble, annoyance, ravages. రాయిడి, ఉపద్రవము. దండురాటుచేత by reason of an invasion.

రాదారాదా or రాతారాతా forthwith.

రాణువకట్టుబడి or రాణువసిబ్బంది n. s. Yeomanry, militia.

రాతికండు n. s. The rock apple : a certain drug? రాతోరాత్ or రాతోరాత్తుగా adv. راتے راتے Rāte Rāt. At night రాతోరాత్తుగా వెళ్ళినాడు he went at night.

రావారి for రహదారి راهداري Rahdarī. A passport. శరకులనులేక మనుష్యులను అడ్డిలేకుండాపోనియ్యడమునకై అధికారియిచ్చేరీటి.

రామంవాడిగా adv. Freely, without check. ఆతోటయిచ్చుదురామంవాడిగావున్నది it is open to every body. అక్కడికిరామంవాడిగా పోతున్నారు every one that pleases goes there.

రామదాసు, అక్షిపిరామదాసు n. s. A kind of hawk. (Jerdon's Catalogue No. 307.)

రామనామాలు n. s. Name of a certain ancient coin, inscribed with the 'name of Saint Rama.'

రామసింఘు n. s. Some sort of Artillery. Loc. Rec. 6. page 10. ఒక తరహా పిరం.

రామానుజకూటము n. s. A convent of Vaishnavas. వైష్ణవులకందరికిన్నిబాస్తు గావుండేయిల్లు.

రాయశిము n. s. (Tamil రాయశిమి) The business of a secretary. రాయశిగాడు a secretary. A secretary or amanuensis.

రాయితి, రాహితి for రియాయితి n. s. رايات, Riayat. Remission, indulgence. తగ్గించడము.

రాయితిగా for రియాయితిగా adv. As a remission or favour. i. e. తగ్గించి.

రావు n. s. راء Rao. A Mahratta title added to the names of many bramins. In its meaning it is something like the American Hon'ble, which will include a stage coachman and an auctioneer.

రాస్తా or రస్తా n. s. رستا, Rāsta. A road. ధాట.

రాస్తం or శస్త్రరాస్తం n. s. The drug called Galangal.

రిక్తపోయటం v. s. To level heaps of salt. (Vizag.)

రిజాల adj. ريزال, Rizālā. Mean, vulgar, disreputable, bad, base. నీచమైన, అల్పమైన.

రియాయితి for రియాయిత్ n. s. رايات, Riayat. Remission, indulgence, favour, abatement in a demand. తగ్గించడము, తోసియివ్వడము.

రివాజు for రివాజ్ n. s. رواج, Riwāj. Currency, vent, usage, practice, custom. వాడుక, మామూలు.

రివాజుజూస్తీ n. s. Excess (in taxation) above what is usual (Bellary) where lands have customarily been taxed too low, an additional sum is laid on, and this is called the excess tax.

రిష్వత్తు for రిష్వత్తు n. s. ريشوات, Rishwat. A bribe. లంచము.

రీజన్ n. s. (E) "Reason." చేరీజన్ గా unreasonably. (This is a blundering phrase) అక్కడ నేను చేరీజన్ గా మాట్లాడినందున as I spoke inexpertly, or, as I spoke in ignorance of the custom.

రిజనులు n. s. The clue lines of a sail ?

రుంజులు or రుంజాలు n. s. Drums.

రుక్ usually రొక్తా or రోకా n. s. روك, Ruqa. A note or short letter. చీటి.

రువికాయ n. s. A pickle. ఉరుగాయ.

రుజు or రుజువు n. s. روجو, Ruju. Signature, a confession, proof. (The word Ruju, roozoo is bad, and ought to be abolished; being a mere blunder.) చేవ్రాలు, నిరూపణ, దృష్టాంతము. రుజువుచేసుట to sign. రుజువుచేసుట To prove. ఆతనిరుజువున in his presence. నేను రుజువు గాపోయి చూచినాను I went in person and saw it రుజువైన proved, established. రుజువాడి n. s. Confession, proof, acknowledgment, admission.

రుద్రగడపచెట్టు n. s. A certain tree with whitish leaves ?

రుమాలు for రుమాల్ n. s. رمال, Rūmāl. A handkerchief. Also a turban. చేతకట్టుకానేగుడ్డ, తలగుడ్డయున్ను.

రుప్య n. s. A farthing or pice. ఆరదుడ్డ, వైసా.

రుష్వత్తు, రిష్వత్తు for రుప్వత్ n. s. ريشوات, Rishwat. Bribery. లంచము.

రుసుము or రుసూం n. s. رسوم, Rusum. Fees, dues, custom, bribe, commission. శ్వశంత్రము.

రూ|| In accounts signifies a Rupee.

రూచికాయలు n. s. A sort of tight gold necklace ?

రూపాయ n. s. روپيا, Rūpāyā A rupee. plu. రూపాయాలు. In Hyderabad two coins are used called the పిచ్చిరూపాయి and the నోవింకబళ్ళిలు.

రూవు (A nautical word) Reef lines.

రూపు n. s. رپو, Rūp. Form. ఉరువు, ఆకారము. Thus వాండ్లువల్లెరూపుచేసుకొనిరి they established or founded a hamlet. రూపురూపులో face to face, this is an error for rū-ba-rū.

రూబకారి usually రూపుకారి adv. روباكارى, Rūba-kārī. Face to face. By word of mouth. ఎడట, వాచా. n. s. A written statement or deposition. వాబ్తాలము.

రూబరు adv. روبرو, Rūbarū. Face to face, before, over, against. ఎడట, ముఖముముందర. రూబరు చెప్పినాను I told him to his face.

రూమరూమలో చెప్పట v. n. To tell face to face.
ముఖముముందర చెప్పట.
రూమలు usually రుమలు n. s. رومال, *Rūmal*. A
handkerchief. A turban. చేతిగుడ్డ, తలగుడ్డ.
రూము n. s. (room?) A point of the compass.
రూలుకర్ర n. s. A wooden 'ruler.'
రంటాలకుచోవుట v. a. To go to the necessary.
చెరటికిచోవుట.
రేఫలా n. s. ريفلا, *Bekla*. A small gun. చిన్నపిరంక.
Bobbili 3. 38. and Local Rec. VI. page 10.
రేజుజాను n. s. for ريدان, *Rēgdān*. A sand box
used by a writer. (Reeve.)
రేలు n. s. Said to mean. దూడలచేద?
రేడకట్టు n. s. Raw silk?
రేనాడు or రేనాటికిమ n. s. The country on the
banks of the Penna west to the Gandikota
hill. గండికోటదుర్గానికి ఉడమటపినాకీనదీతీర
కుండుండేదేశము.
రేవల్చిన్ని, రేవాంబిని n. s. for ربرالچینی *Re-*
wand Chīnī. Rhubarb (called in Russian,
revennaja) It is properly *chīnī*, being brought
from 'China.' Also used erroneously, for
Gamboge. ఒకకుండుదనుసు.
రేవుకారి n. s. The employment of a waterman
or ferryman. చాకలకరి, ఉడవలుతోనేకరి.
రైతాంకము n. s. The peasantry, or farmer-class.
కావనాండ్లు.
రైతు n. s. for رعیت *Raiyat*. A cultivator, a
farmer. కాళ్ళు. (Vulgarly written Ryot: but
the old spelling, in Bengal was Rayat, or
Reiat; which seems preferable.)
రైత్వారి n. s. (Vulgarly Ryotwarry, which should
be رعیت واری *Rayatwari*.) An individual
farmer's settlement of rent: or of the govern-
ment demands.
రైయ్యకువారిలెక్కలు n. s. The accounts regard-
ing each individual farmer. ప్రతికాళ్ళనుగురిం
చినలెక్కలు.
రొక్కము, రొళ్ళము n. s. Coin, cash, money. నగదు.
రొళ్ళ usually రోకా n. s. روقا, *Rugqa*. A letter,
a written note. చీటి.

రొళ్ళాదాయము n. s. Money rent: revenues paid
in money, not in kind. నగదుగాకచ్చేతియతి.
రొగను for రొఘు n. s. (رغ, *Roghan*.) Melt-
ed butter n. s. Ghee. Grease, varnish. నెయ్యి,
బిడ్డ, వానీకాసున్ను.
రొట్టె n. s. روتی, *Rōṭī*. Bread, a loaf. భక్ష్యవిశే
షము.
రొణము n. s. Error for ఋణము which see.
రొదము n. s. The sheave of a pulley.
రొడ్డు n. s. Confusion, disorder. Trouble, annoy-
ance. Violence, outrage. తొందర.
రోకడా or రోకడా n. s. Cash, ready money,
hard coin. రొక్కము.
రోఖా for రొక్తా n. s. روقا, *Ruqqā*. A letter
epistle, a written note. చీటి.
రోజీనా n. s. روزینا, *Rozina*. Pension, daily allow-
ance. భరణము, బలైము.
రోజు n. s. روز, *Rōz*. A day. adv. Daily, every day.
రోజుగుజస్తా (*guzashta*) the day before. రోజు
మజుకూరు The said date, on the same day. On
the abovementioned date.
రోజుకుర్రా n. s. روزماری, *Rōzmarrah*. Daily allow-
ance, batta. బలైము.
రోజువా n. s. Affair, matter. See రుజు.
రోజువారు adj. روزوار, *Rōzwār*. Daily. నానాటి.
రోషనాయి n. s. روشنائی, *Roshnāi*. Light. (Sums
charged for lamps or oil?)
రోసుబడి n. s. Drudge, slave, wretch, rascal. సిగ్గు
కూలినవాడు. రోసుబడితనము Rascality, shame-
lessness, impudence. (from రోసుట v. a.)
రోసుబడి adj. Loathsome, disgusting, shameless.
రోలైన, సిగ్గుకూలిన. రోసుబడివాడు a disgusting
man. రోసుబడిముండ a shameless wretch.
రోసుబడితనము n. s. Loathsomeness, disgust,
shamelessness, impudence. సిగ్గుకూలినతనము.
రోతు n. s. A stone. (Ganjam.) రాయి.
రొను, రతును n. s. from the English word
"Round." Round, circuit, journey. గుండ్రని,
ప్రయాణము.
రూపు Contraction for రూపాయలు 'Rupees.'

రాయతి for రియాయత్ n. s. رِيَايَاتِ *Riayat*.
Remission, indulgence. Deduction, allowance,
sum subtracted. తోసియివ్వడము. రాయతి చేసు
ట to deduct, refund, allow.

లంకినీ, లంకినీగుడ్డ or లంకినీలు n. s. Nankeen cloth.
నాడుగులకు వేసేదళము గావుండే గుడ్డ.
లంకరు n. s. لنگر *Langar*. An anchor. సంచారము.
లంకరు చేసుట to cast anchor. లంకరు తీసుట to
weigh anchor. లంకరువాడి or లంకరువాటి a
sea-port.
లంకరుఖానా n. s. لنگر خانہ *Langar khānā*. A
poors house or hospital, where (langar) vic-
tuals are bestowed. ఆస్పత్రయము.
లంకు n. s. A bond or tie? care, incumbrance.
లంకులు కానున n. s. Loss, detriment (Herein *lang*
is a mere *anuk*: devoid of meaning?)
లంకోటి n. s. لنگوتی *Langoti*. A modesty piece.
గోటి.
లంబడు n. s. A sinewy man, a hulking boy. గుం
డువలెవుండేవాడు.
లండలకుక్క A fat gross wretch.
లంబర or లంబతావాడు n. s. A slave, drudge,
underling. This perhaps is Hindi: but is
not in Shak. or M M nor Reeve.
లంబయిన, లంబైన adj. Unwieldy, awkward. చుల
కన గావుండని.
లంబాడి or లంబారి لَمبَارِي *Lambāri*. Lumbadees.
A certain sort of gypsies, also called Brin-
jaries, who trade in bullocks, salt, grain, &c.
లంబాడితండా a troop or camp of these va-
grants.
లకిని or లఖని n. s. A calam or reed pen.
లకురు n. s. ఆనగా వాడకచ్చుకాయలు.
లకోటా, లఖోటా n. s. The envelope of a letter;
sealing; a parcel or post packet. జాబులో గా
పెట్టిముద్ర వేసే కాకితపుస్తంబి.
లక్ష్మి n. s. A prize. లాభము, ఆదాయము, as
in lottery. వాడుమంచిలక్ష్మికొట్టినాడు he has
got a prize. This probably is the English
word *lucky*.

లగాం n. s. لگام *Lagām*. A horse's bridle. కళ్ల
ము.
లగాయత్ adv. لَغَايَاتِ *Lagāyat*. Since. For a
long while, from the commencement, or be-
ginning, ఆలగాయత్ ever since, since. యా
రోజులగాయతు beginning from to-day. ౧౧౩౨
ఫసిలిలగాయతు ౧౧౩౬ ఫసిలిఆఖరువరకుఆయ
నయేలను beginning from fusly 1132 he ruled
the land until the year 1136.
లగాయతు, లగాయతి See లగాయత్.
లగాలగిచేసుట or లగాలగిచుకూర్చుండటం v. a.
from لگالگي *Lagālagi*. To insist on payment.
తరువుచేసుట.
లగించుట v. n. To apply, suit, fit. ఇముడుట, శరి
తుడుట.
లగితి n. s. Aid, supply, pecuniary assistance
(Ganjam phrase.)
లగుడు n. s. The large hawk. Jerdon 28. పెద్ద
దేగ.
లగులువినుతుగా adv. By some means or other; in
any way. నయేనభయేన.
లగ్గయెక్కడము n. s. Escalade. నిచ్చెనలువేసికోట
గోడలెక్కి దూకడము.
లట్టుపైటుగా వేసినజాబు or నట్టుపుట్టుగా వేసినజాబు
A "not (post) paid" letter. రూకలివ్వకతపా
లులో వేసినజాబు.
లతాలున adv. Suddenly, all at once. బద్దీలువని.
లతాయి n. s. لَرَايِي *Larāi*. Battle, fight. యు
ద్ధము, జగడము.
లతాయించుట v. n. from *Larāi*. To fight, con-
tend. పోట్లాడుట.
లతి n. s. لَرِي *Larī*. A string of pearls, flowers,
&c కుట, శరము. A skein of gold thread or
silver thread. శరిగకంఠె.
లడ్డు n. s. لَدْدُو *Laddoo*. Scrape, hobble, puzzle.
లడ్డు, లడ్డు వాలు or లడ్డాలు A kind of sweet
meat. లడ్డువేసుకొన్నాడు he turned restiff. యి
దిచైకలడ్డువచ్చితద్దది there is a difficulty. This
originates in a word belonging to dice play;
when a "man is dead" or cannot be moved.
లతాదా, లతాడు n. s. لَتَاد *Latār*. Hobble, mess.
Also, a deep boggy place in a road. A trou-
blesome task. అడుసుమరద, కిక్కిలాట.

లత్రాశి n. s. A bog, a plashy place. అడుసుమరక గాత్రం దేహోటు.

లత్తుఖోరు, లత్ ఖోర్ n. s. لاثي خور Lāthē khor. (cudgel-eater) A graceless rascal.

లధాపుకులం n. s. from لاد The caste of దూదేకులవాండ్లు cotton cleaners.

లద్దమనిషి n. s. A corpulent big man. నిండాదొంట్లను గాత్రం దేవాడు.

లద్ది n. s. The dung of a horse &c. గుర్రముయేను గమెదలయిన వాటినులము.

లవటాయించుట or లబదాయించుట v. a. To heap up or gather, make money. To plunder. లంకించుకొనుట, వారివేసుకొనుట.

లత్పన adv. Quickly, at once. (Uuddapa dialect.) దబ్బన.

లత్పము n. s. Lappam. Gum mastic, used in stopping the seams of ships. Cement: putty. వాడనిండులు మొదలయిన వాటికేనేటిది.

లబ్బి, లబ్బిలు or లబ్బెవాండ్లు n. s. لبب Labbā. Labbi Lubbee. A caste of people who are also called Moplas (Mā-pilla) on the Malabar Coast. They originally were Arabs, but at present they speak a low dialect of Tamil, and have lost the appearance of Mahomedans.

లబ్బిక్తు adj. Proved, verified. See లాబిక్తు.

లమిడి n. s. Wretch, scamp, jade. (Perhaps corrupted from لومري Lōmrī a bitch-fox? or from لاوندى laundi a slave girl. లమిడిముండజాడ.

లయిలేహాయి n. s. ليايى Likāia. Paste (కోకు) బిండి.

లరయి n. s. لرايى Larāi. i. e. లడాయి A fight, battle. యుద్ధము.

లవనాద్రావకము n. s. A certain extract from salt. See Ainslie. ఉత్పద్యతి.

లవాజిమ or లవాజుమా n. s. لوازم Lawāzimā. Establishment. (Domestics, retainers, horses &c The train generally of a great personage. MM.) Affairs (Details, particulars, record in a law-suit.) శరీవారము, కమామిను.

లక్కరు n. s. لشكر Lashkar. An army. డంక. Hence a Lascar.

లక్కరుశరభరాజి or లక్కరుశరభరా n. s. Purveying for troops. డండుకురస్తుకాక్షరచేయడము.

లాండరు n. s. A 'lantern' (Reeve) దీపముపెట్టడమునకు అడ్డములతో చేసినది.

లాళి n. s. لالى Lākhī. Crimson. A red dye extracted from the shellac. ఒకయెర్రనిచాయ.

లాఖిరాజీభూమి n. s. لاخر ايجي Lakhiraji. Land that does not pay revenue to Government land held free of rent. The Lakhiraj land is of two classes. (See Reg. XXV. of 1802. Sects. 4.) 1. That which pays no rent, being corn fields, &c. 2. That which is laid out in houses or gardens. This latter is called నివేశనం Nivesanam.

లాగాయతు for లాగాయత్ n. s. لاغايت Lagayat. Beginning, commencement. ఆరంభము, లాగాయత్తునుంచి from the beginning or from a long time.

లాగు n. s. Grain? లాగుబడి, లాగువడు n. s. Cost, charge, expense. శలవు, వ్రయము. See లాగువడ.

లాగులుకాస్సులు n. s. Profit and loss. సుఖదుఃఖములు.

లాగువడ n. s. Expense, cost. శలవు, అనగానేలను సాగుబడిచేసేటందుకు, పాడైనయిండ్లు పూట్లముదలయ్యివాటిని బాగుచేయడమునకై పట్టే శలవు. లాగువడపట్టి or లాగువారుపట్టి A bill of charges incurred.

లాదారు adj. لاچار Lachār. Helpless, without remedy, forlorn, poor. నిరాధర్య గాత్రం దే.

లాటనీస్యాసి n. s. A sort of begging friar. ఒకరక చాచిచ్చు పెత్తుకానేనీస్యాసివాడు.

లాటి n. s. لاثي Lathi A staff, club, stick. A pump handle. (Sea phrase.) Any lever; as a winch handle, the bar of a capstan or printing press.

లాటు n. s. A "lot" at an auction. ఏలములో చొక్కబడ్డు.

లాటుసాహేబు n. s. 'Lord Sahēb' The Governor. లాడము n. s. (Corrupted from لعل nal) A horse shoe. లాడంకట్టుట to shoe a horse.

లాడులిగాడు n. s. Scrape, hobble. తొండర, శంకటము. ఎదైనాలాడులిగాడువస్తేవదేవాండ్లవరు if any thing goes wrong who is to bear the brunt?

లాడెజోగి, లాడెసన్యాసి n. s. A sort of begging friar. చిచ్చుమెత్తుకొనేకరహాసిన్యాసివాడు.

లాడు n. s. لادو Laduo. The temporary brick-work that sustains an arch while being built. Plastering; ceiling-work. వంతుకట్టేటప్పుడు దానికిఅశరగాకట్టేటిది, గచ్చుపూయడము, త్రావులువేసేటకలవేయకుండాయిటికలనుశుంఠనచేయడముదీన్నిపడుంతుంటారు.

లాడు n. s. Amble, trot. లాడుకర్నా. To mount a colt for the first time. (Shak.)

లాపోసు or లాపోసు n. s. Combination, scheme, plot, league. కుట్ర. ఫిర్యాదితో లాపోసుఅయినాడు he went over to the enemy.

లాపోసుచెక్క n. s. Sheathing planks. వాడఅడుగుకువేసేసన్నపాటికలకలు, వీటినిమూతబల్ల అంటారు.

లాచిస్తు for లాచిస్తా adj. لاچستا Labista. Laid, brought, filed (as a charge.) దాఖలుచేయబడ్డ.

లాము n. s. A hollow in a hill? లోయ.

లాయము n. s. A horse stable. గుర్రపుడబేలా. Perhaps corrupted from cavalry "lines." (See Pal. 50.)

లాయఖు, లాయికు adj. لاچق Layaq. Fit, proper. Suitable. తగిన.

లాయిలాసు adj. for لاچلا Lailaj. Cureless, remediless, helpless. తీరని, తరిహారములేని, శుభాయములేని.

లాల n. s. A Toorkee or Paithāni phrase for brother (like అన్న in Telugu) and borne by certain Hindus.

లాలిచి for లాలుక్ لاچل Laluch. Temptation, inducement. బులుతు.

లాల (لال lāl) Red. లాలకుంచెలు n. s. from لال Lāl. red short fringes. అనగామెర్రనిచిన్నబల్లులు. OG.

లాలూచి n. s. لاچل Lāluch. Avarice. covetousness, cupidity. ఆత్మార్థ.

లావణము n. s. A list of soldiers; or, of servants. The profits of a custom-house. (Reeve) జీతగాండ్లకట్టి. లావణమువ్రాసుట to enlist. ఆతనిపేరులావణముఅయిత్రన్నది his name has been entered on the list.

లావాటి adj. Large, big. స్థూలమైన.

లావాడేవి n. s. for لاچو لادو Lēwā dēwā. Traffic, mercantile transactions. ఇచ్చుకోళ్లుతుచ్చుకోళ్లు.

లాహిరి, for లహిరి n. s. لاچر Lahar. Intoxication. మైకము. (Radha. l. 109. N. 9. 326.)

లింగకట్టు n. s. (Tamil) A lump of vermilion. ఇంగిళికపుగడ్డ.

లింగవంతుడు n. s. One who wears the Lingam or phallus: chiefly among Sudras: but a few brahmins are included. Lingavants. See Dictionary in జంకము.

లిగాడు గావుండేవాడు n. s. A pauper, a destitute creature. బీదగావుండేవాడు.

లితితి for లితితి n. s. لاچرتి Lirti. Neglect, disregard. వానిసంసారము లిడితికిందికవచ్చినది his affairs fell into confusion. The word is Dakhini. Shakep. page 2043. lirti mēn parna to fall into error.

లిఫాఫా n. s. لاچفاف Lifaḥā. Envelope. కాగితపుతిత్తి, జాబులువేసేటకోటాచేసేకాకికపుతిత్తి.

లిఫి error for లిఫి n. s. Writing in general, hand writing.

లిస్టు or లిస్టు n. s. A 'List': జాబితా.

లుంగి n. s. لاچنگی Lungī. A Musulman garment. తురకలుమొలకుతుట్టుకొనేబట్ట.

లుక్కు n. s. A crack or leak? (Masulipatam.)

లుకానను, లుగనాను for నుకానను لاچن نكس Nūg-sān. Loss, detriment. Tare and tret. నష్టము.

లుచ్చా adj. لاچچا Luchoha. Mean, base, low, worthless. అప్పమైన, తుచ్చమైన. లుచ్చామనిషి. a base fellow.

లుచ్చారణము n. s. Meanness, baseness. అబ్బరణము, నీచరణము.

లుగ Plumpness, good condition. చాలు. లుగచెడిన in bad circumstances. లుకాననుఅయిపోయిన.

లుటాయింతుట v. a. from లుటై Lutānā. To plunder, rob. కొల్ల బెట్టుట, దోచుకొనుట.

లుడుగు or లాడుగు n. s. A bell at an ox's neck.

A fib, joke, ఎద్దు మెడనకట్టే పైకతరహాంబ.

లుత్తగాడు, or లొత్తగాడు n. s. A spendthrift, a bankrupt. దివాలఖారు.

లుశకరించుట v. a. To deride, sneer at. వెక్కిరించుట.

లూటాడుట from లుటై Lutānā. To plunder or loot. కొల్ల బెట్టుట.

లూటి n. s. లుట్ Lūt. Plunder, sacking. కొల్ల, దోపిడి.

లూలి n. s. లులి Lūly. కంటెనెకత్తె.

లెళ్ళి, లెళ్ళి n. s. A mistake for లెక్క an account.

లెగుచుట v. n. The same as లేచుట to arise : for which this is a mispronunciation very common at Masulipatam and Rajahmandry.

లేఖరి * n. s. Writer, penman. వ్రాసేవాడు, వ్రాతకాడు.

లేజం for లేజం n. s. లేజం Lēzam. A sort of bow with an iron chain for a cord : used in feats of strength. సాముచేసేవాండ్రయినను గొలుసుచేసినకర్ర.

లేటు adj. "Late." మునుకుటి. (The English word) as లేటు మేనేజరు the "late" manager.

లేళుడి n. s. లేళుడి Sending a criminal in procession round the town. దొంగనుకట్టివీధివీధికితిచ్చుట.

లేళిక n. s. Meant for a "Licence." లేళిను, శలపవీటి. Reg. Act XIX. of 1852.

లైను n. s. A "line:" (the English word) వరళి.

లూటిపిటలల్లి n. s. Scirpus articulatus, a species of rushes. Rox. 1. 214. ఒకతరహాలల్లి.

లూటుకువీడుట for లూటుకువడుట v. n. To be ruined or fall into difficulties. చెడిపోవుట.

లూడవిడరాలు n. s. A chatterbox, a tattler (Prit. in 1 Thes V. 13.) వదురుబోతు.

లూడవిడలు n. s. Nonsense, idle talk. కూతలు.

లూడ బెట్టుట v. a. లూడివిడిచేసుట v. a. To rummage. గండరగోళముచేసుట.

లూలైగాడు n. s. A penniless wretch, a beggar. దులూడి.

లూలైచేయుట v. a. To strip, beggar, ruin. దులూడిగాచేసుట.

లూటు n. s. Loss. నష్టము.

లూడి, లూడు or ముగ్గు n. s. A club used in violent exercises. సాముచేసేవారిసాధనము.

లూపాయకారి or లూపాయికారి n. s. A sub-renter : or tenant. లూగుత్తచేసుకొన్నవాడు, వాడువాండ్రకు లూపాయకారిగావున్నాడు he is secretly a confederate of theirs.

లూలక for లూలక n. s. లూలక Lūlak. A drop or pendant of an earring. A roll of paper. తొంగటము, కాకితముట్ట.

లూలాయకుడుట v. a. To be teased or pestered (with frequent visits.) To be in trouble. లూలాయకుడుగావున్నాడు he is an idler or vagabond. He is in trouble.

లూవైనం adv. Formerly, heretofore, already. ముందర, లూగడ.

లూసుబరు n. s. A ship's course for out at sea : literally the inner ocean. వెలిసుబరు the outer voyage meaning a coasting trip.

లూంసు or లూకొసు n. s. Meant for "Allowance."

లూక Disjunctive conj. Vulgar error for లేక Without. అథవా.

వ

వ Some words commonly written with an initial V will be found under u the vowel O, and others under u B, and others under u VO.

వ, va or wa The Persian conjunction "and." This occurs in some Telugu and in many Canarese papers written while the Musulmans were in power. Thus పాలించిన, వ, ధరించిన pālincina, va, dharincina ruling and possessing.

వంచ n. s. A piece of గోనె (sacking) used for packing : or for baling a boat.

వంచాలించుట, వంచాలించుట or వంచాలించుట v. n. To hesitate, scruple. శంకోచించుట. వంచాలించక without hesitation.

వంటరి adj. Alone, single. ఏకాకియైన. ఒంటిగాడు గావుంతే.

వండ్ర, వండర n. s. A rent of which a part is remitted : a favourable lease. Quit-rent. వండ్రపొలము land granted on a light rent. వండరభూమి Land unfit for ploughing.

వందాల n. s. *Vandālagā*. A certain plant.

వకీలు n. s. *كیلى*, *Wukīl*. An attorney, a pleader. An agent ambassador, representative, official. లాయరు, గుమాస్తా.

వక n. s. from (Tamil *అణక*) Part, portion, manner, kind. Goods, property, means. భాగము, రీతి, బండవలము.

వకమానము n. s. (Tamil *అణకమాణము* *Vagheiman*) Contrivance, plan, for doing any thing. చోప.

వకైర, వకైరా (postposition *وَجْرًا*, *Wagairah*.) Etcetera ; and so forth. గురించిన, చేరిన, మొదలయిన. (వకైరానుత్త *(Ganjām)* A rent taken by so and so *etcetera*, by several partners) రామయ్యవకైరాలు *Ramaya* and others.

వజను for వజన n. s. *وزن*, *Wazn*. Weight. భారము, బహువు.

వజా n. s. *وَجْرًا*, *Wazā*. Deductions, subtraction, a set off in an account. తోసివేత, తోసియవ్వడము. వజాచేయట to deduct. కట్టుబడివజా the cattubadi fees being deducted.

వజారతు for విజారత్ n. s. *وزیر*, *Wizārat*. The dignity of *Wazīr*, the office of prime minister, ministry. మంత్రిత్వము.

వజనె n. s. An unopened knot or bud of leaves. This is used in medicine.

వజీరు n. s. *وَجْرًا*, *Wazīr*. A vazeer or royal minister. In some poems it is used for మంత్రి ; but usually it means a horseman. రౌతు or warrior. *Suca* 1. 302. రావీలుకపటాణినెక్కడివజీరునిబోలినయాస్రపాలునిక.

వజ్జిరం or వజ్జిం n. s. Glue, used by carpenters. చెక్క అతకడమునకై వేసేజీకట.

వట్టం n. s. The loss sustained in exchanging money : agio : or premium granted or gained in pecuniary transactions. తరుగు. వట్టమిచ్చుట or వట్టముకట్టియిచ్చుట to pay a premium or agio in exchange.

వట్టాలకర్ర n. s. A pole on which a weight is carried by two men : also written వట్టాలకర్ర.

వట్టు for ఒట్టు adj. General. అందరికిసాధారణమైన. వట్టుపనుకం a general order. ఒట్టుంచెక్కేరి the General Post *Ancheh* Office.

వట్రం n. s. (Tamil *ఉండలె*) A cobweb, soot : dirt made by an insect different from a spider. Regard, care. వాడునన్నువట్రంపెట్టలేదు he cares not for me.

వట్రం (Tamil *అండలె*) A pouch. for betel. అడకుం.

వడం n. s. (Tamil *అడం*) A rope, a cable. మొకు. తేరువడము the cable with which a car is drawn. The white necked stork. కొంక.

వడవారం n. s. (Tamil *ఉండలె*) Both shares, gross produce : both the farmer's and government's share. ఉభయరాశి.

వడుతుట v. a. (Tamil *అడుక్కొడు*) To pour ; draw in an alembic. అడుకుడమువడివినారు they boiled the oil.

వణ్ణము Error for అన్నము Food.

వతను for వతన n. s. *وطن*, *Watan*. (literally, native country, home) Office or means of subsistence. Patrimony. Hereditary duty with lauds attached. Custom, usage. మిరాసినేల, మిరాసి, వాడుక, మామూలు.

వతనుగా adv. (From *وطن*, *Watan*.) As a subsistence. Publicly, openly, as usual. బాహిరంగముగా, మామూలుగా.

వత్తడి n. s. Plague, teasing. శంకటము. ఓకులాట.

వత్తాసి n. s. (Tamil *ఉత్తాసె*) Help, assistance. శుభాయము. వత్తాసిగా in an aid.

వద్దిచెట్టు n. s. (Tamil *ఉద్దిచెట్టు*) A certain tree.

వనభూకణము n. s. The bird called Mocking bird. ఒకపక్షి.

వన్నము or వణ్ణము n. s. Error for అన్నము food.

వయనమరం n. s. (Tamil ?) Satin wood ?

వయిరాను for వయిరాణ adj. *ویران*, *Wairān*. Desolate, ruined, depopulated. పాడైన, మనుష్యుపాడుగావుండే.

వరకం n. s. The multiplier in arithmetic. A rut cut by water.

వరగారు n. s. The heavy crop ; the great crop reaped after the rains. తొలికారు.

వరబడి n. s. Drought. కరువు. వరబడిసంవత్సరము a year without rain.

వరబీజము or వరిబీజము n. s. The disease of swelled testicle. మడ్డ.

వరబొకి n. s. A squanderer, a prodigal. దూబర దిండి.

వరపుకాలువలు n. s. (Tamil) Tributary streams, the feeders of a river. వాగులు.

వరాలు for వరహాలు n. s. Pagodas, gold coins. Jagann- 1. 35.

వరిది (Kan) Varidi. News, intelligence. Warning, orders. వరిదిపేజరు the same as Subadār, Major. ఆయనవరిదిలోవుండేవాండ్లు those who are under his command.

వరమానము n. s. (Tamil) Income, revenue, resources. వచ్చుబడి.

వర్గానుకుజమీను n. s. (Marata) Land transferred from one farmer to another. మరివకకావువశముచేయబడ్డభూమి.

వర్గావర్గి n. s. (Marata) Exchange, transfer, transposition. బదలాబదలీ.

వర్గావర్గిచేయుట v. a. To exchange: counter-march; make two men change places. మార్చుట.

వర్గు n. s. (Marata) Change of appointment. Change or exchange of place. ఉద్యోగములను మార్చడము.

వర్తంగిచెక్క n. s. "Vartangi." "Sappan wood." (See the Tariff.)

వర్ది n. s. Report, notice. (see వరిది.) News, warning, Orders. ఆయనవర్దిలోవుండేవాండ్లు those who are under his orders.

వలంజేజు adj. *Valandez. Hollandois.* Dutch. ఒలాంచా.

వలతాడు n. s. A noose or cord to catch cattle with. శుభపులనుచుట్టేతారము.

వలదు n. s. *Walad.* Son. Son of కొడుకు. నబీఖానుడువలదు హైదరుఖాను Nabi-khan, son of Haidar khan.

వలగ్రం or వలగ్రము n. s. A species of areca nut. వక్కలలోఫేడము.

వలాయతు for విలాయతు n. s. *Valāyat.* Country, native land. England. దేశము, స్థిమ.

వరిచలు n. s. plu. (Tamil) Roof laths. పెండెలు.

వశువు n. s. (Tamil *உஷவு*) Treachery: betrayal. Secret. Chicanery. Clique. Underhand plot. Secret alliance. శురులెరుగనియనుకూలము. వశువుయెరిగినవాడు he who knows the secret of the business.

వల్లడి n. s. (Tamil *வல்லடி*) Violence, oppression, mischief. దొర్లనడము, చేటు.

వల్లడికాడు n. s. (Tamil *வல்லడిக்காரன்*.) A powerful or violent man. దొర్లనడముచేసేవాడు.

వల్లికె (usually తిరువల్లికె) n. s. A Tamil word for a lamp. నిలుపులవల్లికె a lamp on a stand. Charitr. 5. 2036. దీపము.

వశవర్తియైన adj. Affable, gracious, accessible: subordinate, obedient. విధేయుడైన. వాండ్లయింకావశవర్తికారలేదు they are not yet subjected.

వశంతగుండము n. s. A species of the తుంగచెట్టు.

వశతి n. s. Pension, allowance, living. భరణము.

వశతిదారు n. s. A proprietor or landholder. A pensioner.

వశివాసి n. s. *Waswās.* Awe, apprehension. భయము, అడము, MM.

వసీలా n. s. *Wasīlah.* Support, intervention, patronage. ఆసీరా, ఆధర్య.

వసూలు n. s. *Wasūl.* Payments, liquidation, collections. తండలు, తండితెచ్చినరూకలు. వసూలుచేసుట to collect, realize. See under జము *Jumma.*

వస్తాడు for ఉస్తాడు n. s. *Ustād.* A leader, a captain, a tutor or master. నేర్పేవాడు, చదువుచెప్పేవాడు (of fencing, singing or dancing) MM 933. He who "teaches" one. i. e. his rival or utter superior: his master.

వహీ n. s. (for *Bahz.* An account book, a book in general. A head in accounts. In surgery, a sinus in a wound or ulcer. తెక్కవుక్కము, వుంటినరము.

వహీలెళ్లి n. s. A booked account.

వాకప్పు usually వాకూఫ్ adj. *Wāqif.* Skilled, versed in, knowing, acquainted. శుసుర్గుడైన, తెలిసిన. వాకవులొకతెన్నుకొనుట. to ascertain.

వాకబదారుడు or వాకిపుదారుడు for వాకూబ్ దార్ n. s. (واکفرد, *Wacif-dar.*) He who is skilled in, acquainted with, experienced, exercised, or versed in: a man of mature age: a man of sense. వయసువచ్చినవాడు, తెలివిపరుడు, కనుబద్ధవాడు. వాకిపుచేసుకొనుట. to procure information, ascertain, find out.

వాజిబీ adj. (واجبى, *Wājbi.*) Just, right, reasonable, proper, expedient. న్యాయమైన, శరీరమైన, తగిన.

వాటకద్యములు n. s. (Marata.) Verses culled out of different poems, to form a delectus or elegant extracts. ఆటవిడుపుకద్యములు.

వాటా n. s. (بآ, *Bātā.*) A division, share. Part, portion. కుక్కడి, భాగము.

వాడగారి n. s. (Tamil வாடைகாரன்.) The north-wind. ఉత్తరపుగాలి.

వాణిద్యము n. s. A corruption of వాణిజ్యము Traffic. వర్తకము.

వాతగానివాడు for రాతవస్త్రవాడు (perhaps error for వ్రాతకనిచేసేవాడు) A cloth dyer: a chintz maker.

వాదనము n. s. A sort of coarse cloth, like canvas, used in packing bales. మూటలుకట్టేముతకగుడ్డ.

వావర n. s. The edge of a sword. కత్తియొక్క అంచు.

వావసు n. s. (اوپس, *Wāpas.*) Restitution, returning. మళ్లించడము. వావసుచేసుట or వావసుకుంపుట to send back.

వాయిద n. s. (وايد, *Wāidah, Vaida.*) Period. Term fixed for payment. Pay day. Instalment, stated period. గడువు. వాయిదాబందిత్రకారము at the stipulated period. వాయిదాబందిరాజీనామా An agreement to pay a debt by certain instalments.

వారకము n. s. Money advanced for cultivation. సాగుబడిచేయడమునకు ముందు గాయిచ్చివెనకతీసుకొనేరూకలు.

వారకత్తునేల n. s. (Tamil வாரகப்பந்த நிலம்) Land that pays revenue to Government. సర్కారుకువన్నయిచ్చేభూమి.

వారము n. s. (Tamil వாரம்) Share or part. భాగము, పాలు. కావవారము inhabitant's share. మేలువారము the government share.

వారావధి n. s. (Tamil வாராவధி) A bridge. వంతెన.

వారి (వారి, *Warī*) An affix, as, తారీఖువారి according to dates. మాహివారి مایاری monthly. ఆసామీవారి *āsāmī wār* man by man.

వారినామా n. s. A receipt by the captain for goods laden on a vessel: an inventory?

వారిశత్రుము for వారుత్తము n. s. (from وارث, *Waris.*) Heirship. The being his heir. కర్తృత్వము.

వారీసు for వారిస్ n. s. (وارث, *Waris*) An heir or lawful successor. కర్త.

వారువ n. s. A line or range (of pits in a salt work) A canal?

వాలా (والا, *Wala.*) An affix. "He who has" Thus *bacha-wāla*, one who has a child, *ghora wala*, a horsekeeper, one who has a horse *nao-wala* a boat man *garī wala* a coachman, a carter: *paisa wala* a monied man, one who is rich, *ghar-wala*, the landlord, the householder. The feminine is *wālī*: thus, *baoha wālī* she who has a child: and the plural *wāleh*, as *paisa wālēh* those who are rich. Also of places, thus *Dehli wala Dillī wala* he who lives in Delhi. *Kalcatta Wālī*, the goddess who rules Calcutta.

వాలుగొమ్ము n. s. (Ganjam phrase.) A canal or sluice from a tank. అలుగులు.

వాలెకారు (K.) n. s. A peon, one who carries messages. See Reeve. బంట్లోకు.

వాసరా n. s. (Kadapa.) Compensation. మిహన తృచూచియిచ్చినది, చెల్లు గాయిచ్చినది.

వాహవా *interj.* (واها, *Wah Wah!* Bravo! well done! huzza! శహవాసు.

విచారణియ్యము n. s. Vulgar for విచారణ Investigation, trial, విచర్య.

విజారతు n. s. (وزار, *Wizārah.*) The office, of Minister. కుంత్రత్వము.

విటలు n. s. *Vitthal Deo.* A certain god worshipped by the Madhvās. విష్ణుభక్తుమాధ్వలు చెప్పేవారు.

విడిగోళ్లు or విడిగోళ్లయిడ్లు n. s. Spare bullocks.
 తాతయిడ్లు.
 విడువ n. s. (Tamil విడువ.) Release, leave of absence.
 వివివాసము, వివ్యాసము Error for వ్యవ్యాసము n. s. Which see.
 విధాయకము n. s. Ordinance, order, decree. విధి, ఆజ్ఞ.
 విరి n. s. Error for ఇరు. Thus విరిపార్వముల on both sides.
 విరివికట్టుట v. a. To pinion. పెడరెక్కలుకట్టుట.
 విరిగ్గము Error for విరుగ్గము n. s. Difference, enmity.
 విశంబరము n. s. (Tamil విశంబరము.) Publication, notification. ప్రసాదము, ప్రకటన. విశంబరము వ్రాశికట్టుట to fix a notice in a conspicuous place. విశంబరశుక్రము notice.
 విలాయతి, విలాతి, విలాయతు n. s. (for H. చలాయత్) Country, land, home. The common phrase for England: or for Persia. విలాయతిగ్రామము n. s. A hamlet or dependant village.
 విలియ n. s. Arrangement, order, distribution. విలియవేయట to compare. విలియకుడలేదు This does not agree with it.
 విలేవారి n. s. Arranging according to different heads, distribution, settlement. శరీరముచేయడము, బాటకువారిగాయేర్పరచడము.
 విల్వ n. s. See విలియ.
 విల్లంగము n. s. (Tamil విలివలకట) A claim, or dispute. శుభవిల్లంగమునాదిగా without any the smallest claim. This is a phrase in bills of sale, transferring property.
 వివర్చన n. s. Error for వివక్ష n. s. Difference. భేదము.
 విశిరిక n. s. Leisure. సావకాశము, తీరుకాటు.
 వివకంబకాలు n. s. A plant producing a black seed used as a plaister for boils.
 వివళుగోళము n. s. A certain drug?
 విశరువాటు n. s. Means of success. xతి. ఈవ్రాటకు అన్నానికేమిలో విశరువాటు లేక I cannot afford a meal.
 విసికలక n. s. A bench, seat. కూర్చుండేబల్ల.
 విస్త్రుపోలుట v. n. To be astonished or amazed. ఆశ్చర్యపడట.

విస్త్రువ for ఇస్త్రువ n. s. Estate, property. సొత్తు.
 వీనాసు n. s. Some sort of cloth. ఒకతరహాకుడ్డ.
 వీళ n. s. (Tamil వీళ.) A weight of 5 seers or 120 Rupees. అయిదుకేలుక.
 వీశబడి or వీసుబడి n. s. Cess or tax levied on a town and then divided among several persons each of whom pays his share.
 వీసుబడి n. s. See వీశబడి.
 త్తగ్గము n. s. See ఉగ్గము.
 తురుపు n. s. (H. ترفعة *Uruf.*) Alias, otherwise called.
 వృధికుడియ n. s. (Ganjam) Land immemorially waste.
 వెంకెన n. s. అనగాకడంబువు. Q.?
 వెంగరులు n. s. A sort of fish. Russell. No. 191.
 వెంగ్యము n. s. An error for వ్యంగ్యము which see.
 వెంచుట Error for ఎంచుట.
 వెండ్రకాయ n. s. (Thus spelt in D.) A crab.
 వెక్కపూరి n. s. అనగాపకాక్షికా. Q?
 వెక్కి n. s. A corruption of వ్యక్తి.
 వెకటించుట v. n. To be distasteful. అశుభ్యములు. ఆదినికు వెకటించినదా did you dislike it?
 వెట్ట n. s. (Tamil వెట్టె.) Toughness, excessive hardness. యాబంగారు వెట్టగావున్నందువల్ల కమ్మ సొగడు this gold is too tough to draw into wire.
 వెట్టు n. s. A stamp or tool for cutting coin?
 వెట్టుపావడ n. s. (Tamil వెట్టిపావడ.) A certain cloth, like fine handkerchief embroidered with gold or silver. కుచ్చెగాకుట్టినకుడ్డ, రుమాలు.
 వెత్తెళ్ళము n. s. వెత్తాసము n. s. Error for వ్యవ్యాసము n. s. Difference.
 వెన్నంగరులు n. s. A sort of fish? see వెంగరులు. Russell No 191.
 వెన్నెలకర్రము n. s. A note of hand. This is a corruption of the Tamil వెన్నెలకర్రము. తాకట్టుపెట్టుకుండాపూరక వ్రాసియిచ్చినకర్రము.
 వెలిలిచ్చి n. s. A plant called కటఫి. Q.
 వెలిమాడు n. s. Exports, as opposed to లోమాడు imports; goods received.
 వెలివిడుపు ధాన్యము n. s. Grain of a blackish colour.

శ శ శ

వెల్లి or వెల్లినేల n. s. A plain, the low lands.
 వెల్లాయి n. s. (Tamil వెలంబాయి.) The steam of water used in bleaching cotton cloth.
 వెల్లిగడ్డ n. s. (Tamil వెలంబడిగడ్డ.) The sweet potatoe. చిలగడము.
 వేజెకు Error for వ్యాజ్యము n. s. Dispute.
 వేటుబడిసొమ్ము n. s. Money advanced to weavers, &c. నేనే వారికిముందు గాయిచ్చి నరూకలు.
 వేనువ్రూసు, అన గాదీర్లు వృంత. Q.
 వేపిలిచేత or యాపిలిచేత n. s. A kind of fish.
 వేరియ n. s. (in navigation.) A tack in sailing. వేరియఫీరాయించుట To make a tack or turn.
 వేరుకుద్ది n. s. A certain tree. See కుద్ది or అర్జునము.
 వేరుమల్లె n. s. A certain medical herb.
 వేలాం n. s. Auction. వేలాంపాట to sell by auction.
 వేవిలి adj. Occasional, done at intervals.
 వేలి or వేసీలి n. s. Disagreement, unhealthiness, contagion. ఉతద్రవము, తెళులు.
 వేష్ట n. s. Mortification, annoyance. వేసీట. (A low word.)
 వేసాలు n. s. Dress, feigning. వేకము, వేడిజము.
 వేసాలమారి one who feigns.
 వైకటికుడు n. s. A jeweller. రత్నములుసాసబట్టే నాడు. D.
 వైకుంఠము n. s. (Literally, *heaven*.) A taunting word for a dungeon. (See *Bykunta* in the Gloss. to 5th Report.)
 వైరాను adj. ویران *Wairan*. Desolate, waste, depopulated, ruined. పాడుతర్ల, నాశమైన.
 వైరాను n. s. Desert. ఆశరకణాలురెండున్ను వైరానులోవున్నవి these lands are desolate.
 వైశాఖదాలు n. s. See ఆయిందాశ్వాసి.
 వు Words beginning with Vo, Wo, will generally be found under *o* the vowel O.
 వ్యభజనము error for విభజన n. s. Allotment of shares or portions, dividing.
 వ్యాపారి n. s. A class of secular bramins. గోల కొండవ్యాపారిలు another class of the same kind of bramins.

శ, క, శ S', SH, S. These three letters are so mingled in the spoken Telugu that in the colloquial and mixed language they are often used wrongly. And they will here be considered as one and the same initial.
 శంక n. s. (శంకు * a pin or stake) *Sankoo*. A cross, used in survey measurement. See Revenue Selections folio vol. 3 page 834.
 శంక n. s. A low hollow : a pool?
 శంకుసుండకట్టించుట v. a. (سنگ باند *Sangband*. Stone facing.) To have the banks of a pond faced with stone. గుంటకరాట్లకట్టుట.
 శంకలము n. s. (Tamil శంకలము.) A sceptre, a royal staff. Notes on A. 4. 37.
 శంజరుఖానా n. s. (for سنجرخانی *Sanjar Khānī*.) A kind of cloth. Some sort of shawl presented as a gift in honour. వశ్రవిశేషము.
 శంజాయం n. s. The same as మూరి.
 శంజాయింతుకొనుట or శిముదాయింతుకొనుట v. a. (from سمجاء *Samjānā*.) To beg off; to apologize for. To repair, to put in order, or in repair. To rest himself, recover himself. శిమూశించుకొనుట.
 శంజాయింతుట or శముదాయింతుట v. a. (from سمجاء *Samjānā*.) To calm, comfort, pacify. To persuade, cajole, talk over. శాంతపరచుట.
 శంజాయిషి n. s. سمجایش *Samjāish*. Peace, satisfaction. Explanation, persuasion. శిమూధానము.
 శంతతోధారముగా for శుంతరధారగా adv. Vastly, excessively. ఎడతెగకుండా.
 శంతనచేసుట v. a. To collect money by subscription.
 శంతనసు n. s. (سلطنت *Sultanat*.) Pomp? display? Loc. VI. 58.
 శంద n. s. A certain forest tree?
 శందివాలము, శందివారము n. s. (Tamil శందివాలము.) *Sandivālam*. Loss in redeeming a pledged article. Agency, fees, commission or

percentage paid to brokers. A penal sum, deposited and to be forfeited for the non-fulfilment of a purchase.

సండుకాపెట్టె for సందూక్ పెట్టె n. s. (سندوق Sandūg) A box.

సండుగాపెట్టె n. s. (سندوقچه Sandukcha) A small box or trunk.

సంధిరోగము n. s. Epilepsy. కాకిసోమాల.

సంపాఱించుట, సంపాదించుట for సంపాద్యము చేసుట v. a. To earn.

శంబరకాకి, శంబారతిట్ట n. s. The bird called king crow?

శంబరాలు n. s. Sweet words : coaxing. శంబరాలు పెట్టుట to coax, fondle.

శంపలిచెట్టు n. s. The tree called Vitex Negundo.

శంబలలు or శంబాల n. s. A superior kind of rice. కుసుమధాన్యము.

శంబాలించుట for శమాళించుట v. a. (from سنبھالنا Sambhālnā. Tamil சமாளித்தல்) To manage, to furnish, bring about, control, restrain.

శంభ్రవం for శంభ్రము n. s. Joy, pleasure. శంతోషము.

శంఘంధం for ంఘంధము * n. s. Connection, relation. అనుఘంధము.

శంఘి for శ్యాఘి n. s. (سياهی Siyāhī) Ink. శంఘిబుడ్డి an inkstand. D. H. 1. 158.

శకటునుమాడు గా i. e. శక్యత్వగా adv. Here and there, scatteredly, moderately (for S శక్యత్.)

శకలాతి or శుకలాతు n. s. سقلاآت Saqlāt. Wool-len cloth: scarlet cloth. Broad cloth. In the Glossary to Chaucer's Poems, 'Chokelaton'. i. e. French. Ciclaton "cloth of gold." In the extreme north of India this signifies a blankot.

శకలాతిబొంతచేత n. s. A sort of perch fish. (Russel, No cxxx.)

శకాలి or శకాలిచెట్టు n. s. (Sukalee) A kind of tree. Rox. page 762.

శక్రచేయుట v. a. (from سکت Sakht.) To use violence. నిర్బంధముచేసుట. శక్రచుకుం positive orders.

శఖీగౌర్ n. s. سرخیل Sarkhail. The chief or General. (called Surkeel.)

శకటునుమాడు adv. سکت شمار Sagat Shumar. On an average. సరాశరి.

శగించుట for శహించుట v. a. from سھ Sahāna. To suffer, forbear, sustain. తాళుట, ఉడుట.

శగిలి or శగిలె n. s. Toughness; as of wood: stubbornness; Strength, richness, as of corn land. compare జలరము.

శగిలిపారిస or శగిలెపారిస adj. Tough, stubborn, fat, as land. మొండిపారిస, గడుసుబారిస.

శగ్గువియ్యము for శమ్బువియ్యము n. s. The grain called sago.

శగ్గులివి or శగ్గులిమి n. s. A mud nest like that of a wasp. కందిరిగనూటివంటి తుకమంటిగూడు.

శహోచ్చటా adj. (سچھو Sachōṭi.) Honest, upright, faithful, guileless. నిజస్థుడైన, మేడకుడైన. Jagann. 3. 120; here it is 'sneaking, pitiful.'

శజావలు for శజావల్ n. s. سزاول Sazāwal. Violent measures to enforce payment. తరుతు.

శజాల adj. (Sajāo or rather سزاور Sazāwār.) Clear, unobstructed, plain, as a road. శజాలగా honestly.

శజ్జగడ్డి n. s. A sort of root like seaweed: the alkali of which is called శజ్జాకారము or impure chlorate of Soda. Ainslie. 1. 395.

శజ్జనకోల n. s. (from سزا Saza, punishment.) A scourge or whip, a rod. చదివేవిన్నవాండ్లను శిక్షించకోల. H. 3. 180. రెట్టెలబట్టిబట్టిచిరేపు మాపుకొట్టు బెట్టుక శజ్జనకోలదెగను.

శతకోపము vulgarly ఉడగోపము or ఉడగోపరము n. s. A dish-cover, shaped like the cup of a hooka. On it are two marks like shoes, called Vishnu's sandals.

ఉతన, శతన n. s. Pride, insolence, deceit. Jealousy, envy. ADC. గర్వము, మోసము, పగ.

శతక n. s. Help? aid, convenience?

ఉఠాయింతుట or శఠాయింతుట v. a. To spur. కాలిముల్లతో తట్టుకరమును ధౌఠాయింతుట.

శత్రు n. s. (corrupted from چترى Chhatrī. శత్రు) An umbrella. గొడుగు.

శతాయించుట v. a. (ساتنا Satānā.) To plague, tease, torment, persecute, vex. హింసించుట, బాధించుట.

శస్త్రీయినాము n. s. (from K. శస్త్రీ an umbrella or parasol.) Field or land granted to an umbrella bearer. గొడుగుపట్టేవాడికియిచ్చిన నేల.

శస్త్రీవార n. s. A sort of fish. Russel. No. 11.

శక్తువమాను n. s. See గండమాను.

శవనశు వెదురు n. s. A kind of bamboo. ఒకతర హనుంబిగట్టి వెదురు, దీన్నియూ ఒక ర్రలకు వేస్తారు. Rox. 2. 193.

శవరహి, శవర, శవర్షి adj. (شاد Sadr.) Aforesaid, abovementioned. పైన చెప్పిన, పైనవుదాహరించబడ. This word is often used for ఆ, meaning that, the aforesaid.

శవరన adv. from شاد Sadr. Above. పైన. శవరన చెప్పిన ప్రకారము as is abovestated.

శవర్షిలు n. s. plu. The abovesaid persons. పైన చెప్పబడ్డవాండ్లు.

శదాశు n. s. سداب Sadāb. A certain herb called "rue."

శదురుబోయలు n. s. A certain division or sect in the బోయ tribe. ఒకతరహాబోయవాండ్లు.

శద్దించుట v. a. To polish cloth by dry beating with mallets. బట్టలను గట్టనవేసుట.

శద్రి for శదర్ شدر Sadr. i. e. Sadarhi. The abovesaid.

శధ్యా for శధ్యః * adv. At present. తత్కాలమునకు.

శన్, శన or శన్ను n. s. سن San. Year. సంవత్సరము ; this is generally written శ్చ thus శ్చ ౧౨౩౦.

శన్వారు adv. سنوار Sanwār. Yearly, annual.

శని plu. శనియనులు or శనిలు n. s. for سنين Sanin. A bayonet (Shakesp.) సిపాయిలకుపాకీలకానకుతగిలించే చేతియాయెలు.

శనికిపార n. s. A hoe or spade of a peculiar shape called mamati. ఒకతరహాపార.

శనుగులు n. s. A piece of stuff, containing several handkerchiefs woven in one web. తాను.

శన్ను n. s. Sanna. A lever : a pole put under a weight to lift it. బరువుపైకి లేవడమునకైఅడుగున వేసిన లేవేకర్ర.

శన్నుడు n. s. سند Sanad. A patent of office or nobility. An order. A written grant, instru-

ment or diploma, charter or letters patent. తాకీదు, ఆజ్ఞాపత్రిక, యోగ్యతాపత్రిక.

శన్నురాశ్శుము n. s. A medical root. Alpinia galanga minor. ఒకచుండుదినుసు.

శన్నాయి n. s. شانسہ Shah-nāz. A clarinet. ఒక పూచువాద్యము.

శన్నాది n. s. (from سن ماضی San-i-mazi. The 'past year.) Old debts, balances of former years. గడిచిన సంవత్సరపు బాకీ.

శన్నాని plu. శన్నానులు n. s. They who have much influence or honor. శన్నానుముగలవారు.

శశము error for శవము n. s. A corpsae. శీనగ.

శపాశి adj. Empty, fasting. ఉ ర్రది గాత్రంధే, పశ్చు గాత్రంధే. చానికడుపు శపాశి గాత్రన్నది he is fasting.

శప్రాణింతుట v. n. To be well, abated. శ్చష్ఠము గాత్రండుట.

శఫరు n. s. See శబరు. శఫరుసామాను sea stores.

శఫీది n. s. سفیدی Sufaidi. Ceruse, white lead used in painting. తెల్లవర్ణము.

శబము n. s. سبب Sabab. Reason, ground, cause. కారణము.

శబరు or శబురు n. s. سفر Safr. A voyage. The season for voyaging out at sea. పైశబరు the season for coasting. The two monsoons. దరి శబరు sailing along the shore. లోశబరు putting out to sea. మేములో శబరుపోతూవుండగా while we were far out at sea.

శబరు n. s. سبر Sabar. A top-gallant mast. వాడ శ్రుంభములోకొనది.

శబ్బ n. s. سبز Sabza. Green leaf : the intoxicating drug called bang. పచ్చిగంజాయికు.

శబ్దవీను or శబ్దనీను n. s. سبدریس Subāh nivees. The District clerk or paymaster. నౌకరలకు జీతముయిచ్చే పుకల్చియ్యగస్తుడు.

శబ్బువీయ్యము n. s. (rather called శస్టవీయ్యము) Sago.

శమత్తు or శముకు n. s. for سمت Simt. A subdivision, quarter. తాలూకాలో పుకల్చాగము.

శమత్తారి n. s. سمنداری Simt dari. The office of a శమకువారు (سندھالنا) Samutdar ; a clerk or accountant.

శమష్టి * adj. Assembled, collected. శమష్టిగా collectively, in general. వాండ్లు శమష్టిగాలు న్నారు they live in one family.

శమస్తానము n. s. A mistake for శంస్థానము n. s. Any seat of Government.

శమానము n. s. A pair of tweezers?

శమాలింతుట v. a. (error for *Samālnā*.) To manage, control. నిర్వహించుట. శమాలిందిమాట్లాడుట to speak with good care.

శమాశిరి adv. Error for శరాశిరి.

శముఖా n. s. *Samakh*. A binnacle or compass stand. వాడలోకుంబాసువుంచేపెట్టె.

శముజాయింతుట or శముదాయింతుట v. a. (from *سامجھنا Samjāna*) To calm, comfort, pacify.

శముజాయిషి n. s. *سامجھائش Samjāish*. Peace, satisfaction. Explanation, conciliation, persuasion. శముదాయించడము, తెలియచెప్పుడము.

శముకు n. s. *سمت Simt*. A subdivision, a parish. తాలూకాలోకవుభాగము.

శముకుబంది, శముకుబంది or శముకుబంది n. s. (for *سمت باندی Simt bandi*) Arranging villages into a subdivision of a Taluk. యేర్పరచడము.

శముక్తు n. s. (for *سمت Simt*) A subdivision of a Taluk. తాలూకాలోకవుభాగము.

శముద్దారుడు n. s. See శముద్దారుడు.

శముదాయింతుట v. a. (from *سامجھائش کرنا Samjāish carna*) To comfort, persuade. To appease, lull. To supply. ఓదార్చుట, అమరజెప్పుట.

శముద్దారుడు n. s. for *سمتدار Simt dār*. 'He who manages a Samut or subdivision of a Taluk. ఒకశముకుయొక్క అధికారి.

శముద్రశంకు n. s. Sea-apple. It is about the size of a large melon of a very dry texture and bitter taste. Literally, foreign apples.

శముద్రశుచ్చు n. s. A plant called *convolvulus speciosus*. (Partington.)

శముస్తానం error for శంస్థానము n. s. Which see.

శమ్యంబం Error for శంబంబం used thus, సొమ్మశమ్యంబం Odds and ends.

శమ్యకు n. s. See శముకు.

శమ్యలు or శమ్యలు n. s. A certain kind of cakes. భక్ష్యవికేషకు.

శయి or శహి interj. *سحیح Sahih*. Right! correct! Well said! This word is sometimes used with a signature, or instead of a name signed.

శరంగు for శరాంగు (*سرھنگ Sarhang*. A Serang, head lascar, or native boatswain.

శరంజాం n. s. *سرانجام Saranjām*. Apparatus, the needful, set out or trim; sundries. Things, articles, property. సామాను, వస్తువులు. రూపాయలు శరంజాంచేశి he got the money ready. నావల్లశరంజాంకాదు It cannot be effected.

శరంబీ n. s. (A Malay word; see Marsden page 168) A porch, gallery, awning: a clinker-built house made of shingle or board. (Masulipattam) శరంబీకొట్టు n. s. Sarambi cotfū. A room with a cieling. బల్లకూర్చుచేసియుండెడిది.

శరకారు or శర్రారు n. s. *سركار Sarkār*. The Government. దివాలము.

శరకటాలసామాను n. s. Goods, luggage?

శరతు, షరతు for శరత్ n. s. *شرط Shart*. Agreement, conditions agreed on. ఒడంబడిక.

శరదా n. s. The trigger of a gun. తుపాకిసురముకుడేటట్టుగా అది మెతుపాకికట్టెకిందివిశ.

శరశిశి or శరవళి n. s. (శరిపెర) A silver chain, a necklace. గొలుసు, ఒకకంఠాభరణము.

శరఫరాజి n. s. *سرفرازى Sarafrazī*. Promotion, kindness or regard; exaltation; advancement; accomplishment of a work. అభివృద్ధి, అభిమానము, గౌరవము. లష్కరుశరఫరాజి purveying for a marching army or for troops passing. అందువల్ల శరఫరాజి అయితిని I was much honoured. Lit: my head was exalted.

శరబది n. s. Sarabadi (Tamil.) Tribe, caste, family. తె. Rottler, p. 243.

శరవది n. s. A sledge, a kind of carriage. ఎడ్లు యాడ్చుకొనిచామ్యే లెకొయ్య మొట్టు, దీనిమాడ మనుష్యులుకూర్చుండిపోతారు.

శరసునీరసు *Saras nīras*. Good and bad, one with another?

శరా for కరా n. s. شرح *Sharah*. Remark.
 Postscript. Nota-bene. ఒక దాన్ని మరిచిపోవ్వేది
 వేచుము, దీన్ని చాచించునడము.
 శరాకటు, శరాఖటు for కరాకత్ n. s. شراكه
Shirākat) Partnership in business. పాఠికా
 శుభ్రనము.
 శరాఁగా adv. Without any difficulty, ధారా
 శుభగా, నిరాటంకముగా.
 శరాజి meant for శిరాజి.
 శరాదు n. s. The shaft of a well? or its founda-
 tion, గోడశరాదున At the foot of the wall.
 శరానా or శర్రానా, శరాణ n. s. (from چورانی
Churana, theft) A fine levied on those who
 steal (ears of corn.)
 శరాఫు, శరాఫు n. s. for صراف *Sarrāf*. A
 banker, a money changer, a cashkeeper.
 శరాయి for కరాయి n. s. شرعی *Sharā'i* Tight
 trowsers. చినుతు గాళుండే బల్లడము.
 శరారత్ n. s. شرارات *Shararat*. Wickedness,
 outrage, cruelty. దుర్మార్గము.
 శరాశరి adv. More or less, about, on an
 average. సుమారు.
 శరికలచేత (*Sari kulla*) n. s. A sort of fish:
 "Perca" a peroh. Russell No. 123.
 శరికేళి n. s. سرخیل *Sar-i-khail*. i. e. a general
 or commander. The Major Domo. The king's
 favourite. This Title శరికేళి pronounced
 శర్కీలు Surkeel is in use at Tanjore and Vizian-
 nagram and Punganore.
 శరిగిరో n. s. سرگيرو *Sarigiro*. The prophet or
 head of a sect, an abbot. గురువు.
 శరితట్టుట v. a. To make equal, to arrange differ-
 ences, to make content or satisfied. శరిశుచ్చు
 ట. ఆవియ్యము ఆనెలకు శరితట్టిపోయినది the
 rice was all used up in the month.
 శరితరం n. s. Classification of lands, an ac-
 count wherein fields are rated according to
 the goodness of the soil. నేలను తరంబాచి గా
 తుర్చరచడము.
 శరిష్ట n. s. for سریشته *Sarrishtah* The order, ar-
 rangement. క్రమము.
 శరిష్టదారుడు usually శిరస్తేదారుడు n. s. for
 سریشته دار Sarriishtah dār. The head Native

Accountant and manager. The head officer
 in a Court of Justice.
 శరిహద్దు for శరహద్దు n. s. سرحد *Sarhad*.
 Boundary, land mark; a frontier. పొలిమేరు.
 శరి interj. Aha! very fine! oh!
 శరికు, షరిక్ n. s. شريك *Sharik*. A friend or
 ally. శహాయుడు. శరికతు friendship.
 శరిసు n. s. سریش *Sarēsh*. Glue. కూనివజ్రము.
 శరుకు n. s. Goods, commodities. శరుకు గా చెల్లిం
 చుట to pay in kind not in money.
 శరుకుష్ట n. s. for سرچشمه *Sarchashmā*. A
 captain of a certain number of companies of
 peons each commanded by a Dafadar.
 శరుజా n. s. سرج *Sarj*. A saddle.
 శరుతియానా for కరత్ యానాకార్ *Shartiyāna*
caul. A conditional agreement. ఒడంబడిక.
 శరుదునిరు n. s. A land flood. శరుదుకట్ట a dam.
 శరుఫెసు for శరిఫేచ్ n. s. سرپهچ *Sarpēch*.
 A gold cloth lappet worn over the turban.
 పాగానూవతురకలుకట్టుకొనే శరికపుట్ట.
 శరుతు n. s. سرو *Sarv*. A cypress tree. ఒక చె
 ట్టు.
 శర్చాయింతుట v. n. from سرچا *Sarōna*. To
 move, put aside, shift. తొలుతుట.
 శర్చారు n. s. سرچار *Sarcār*. The Government.
 A District. శర్చారువుద్యోగము public employ,
 employ under Government.
 శర్చాయి n. s. (English) 'Circuit.' జిల్లాకోర్టుచే
 గాళుందిన కోర్టులు.
 శర్తియానా, శర్తియానాకాలు n. s. *Shartiyāna*
kowl. A conditional agreement. ఒడంబడిక.
 శర్తు n. s. for شرط *Shart*. Agreement, condi-
 tions stipulated. ఒడంబడిక. శర్తుల adj. Condi-
 tional. ఒడంబడికల.
 శర్దారుడు for శర్దార్ n. s. (سر دار) *Sardār*.
 Sardārudu Sirdar.) Chief, Captain, Leader,
 Ringleader, Ruler, Head, Gentleman, Lord.
 పెద్ద గాళుండేవాడు.
 శర్దేశముఖి or సిరదేశముఖి n. s. سرديس مکھی
Sardes mukhi. The head officer of a province.

Also the allowance granted him of ten per- cent on the collections. See Malcolm's Me- moir. 1. 66.

శర్ధ n. s. *Sardha*. A mispronunciation for శ్రద్ధ Faith, confidence, wish, desire, strong inclina- tion.

శర్నామా n. s. *Sarnamah*. Superscrip- tion, direction. సైవిలాశము.

శర్పేసూరి శర్పేశ for శరపేచ *Sarpēsh*. A head tire or gold band over the turband. తరకలుపాగామొదకట్టుకొనేశరికట్టు. Tara. 3. 16.

శర్పరాయి usually శర్పరా n. s. *Sar- barāhī*. Furnishing supplies, preparation. సా మానులుశముదాయించడము. లక్ష్యశర్పరాయి Providing requisites for a regiment. Forag- ing.

శ్రై for చరియ n. s. A steep, a hollow between hills.

శర్లక్షరి, శర్లక్షరు or శల్లక్షరు n. s. *Sarleshkar*. General: chief, leader. సేనా నాయకుడు.

శర్వమంపాలా n. s. Land granted on a light quit rent. శుభవూన్యము.

శలం n. s. Dung, ordure. శురీషము. శలగామా కు to eat purīsham.

శలత n. s. A crack. వీటిక. శలతీననది it is cracked.

శలత n. s. for శలత Charges, cost, expense, expenditure. శ్రయము. See preamble to Reg. 1. of 1816. శలత in this sense is a foreign word unknown in the northern circars. It is Tamil.

శలహ n. s. (for శలా *Salāh*, and also used *Sulh*.) Advice, counsel, peace, concord. మద్ది, శుష్టుతి.

శలహకారి usually శలహకారి n. s. from శలా *Salāh*. An accomplice, an adviser. శహాయు డు.

శలా n. s. for శలహ Persuasion, శలా *Salāh*. Counsel, advice, temptation. హాశన.

శలాం n. s. *Salām*. Salutation. దండము.

శలాకు n. s. *Salakh*. The mark on coin. రూపాయాలంచునపుండేటిది, యదిపుండేరూపా యిశరీగ్గామారదు.

శలాటముగా adv. Freely. ధారాశముగా.

శలాటం or శలాటం n. s. (Tamil) A pearl fishery. ముత్యముతేత్తడము.

శలాము n. s. *Salām*. Salutation, a bow. (see దండము.)

శలీసు adj. *Salīs*. Easy. సులభమైన. శలీ సుతరం a favourable assessment.

శలువ usually శలువ *Salīb*. The Christi- an Cross. భ్రీస్తునువేసినకొర్రు.

శల్లన for శంఠన n. s. Joining, junction. ఇమడిక.

శల్లశ్రీరు i. e. శరిలక్షరు n. s. *Sarleshkar*. General, Chief, Commander సేనానాయకుడు.

శల్లూకి or శలూకి for శల్లూక n. s. *Sulūk*. Good terms or understanding, kindness, bene- volence. మంచిపాట, మంచితనము.

శవరకాలవనము for శౌవర్యలవణము n. s. A sort of salt. ఒకతరహాపువ్వు.

శవతు or శవుతు n. s. Kind or sort. A sort of cloth used for turbans. మాదిరి, పుకతరహాపా గయున్ను.

శవద్రీ n. s. A ship's bowsprit. కాడకుముఖ్తవరే శేసియుండేకొయ్య.

శవరవాండ్లు n. s. *Savara*. The name of a savage tribe in the Kimediy Hills in Vizagapatam. చెం తువాండ్లు, యానాదివాండ్లు. See account of the మాళయాశవరలు in Loc. Rec. VII. 136.

శవలచేత n. s. A fish. Russell, plate 41 says Sawala, and in plate 143. Sowarah.

శవాయి n. s. *Savāi*. The main-stay (sea term.) శవాయిగావుండే adj. Scrofulous, tainted by old venereal complaints. శవాయిగోగము such taint.

శవారి n. s. *Savāri*. Riding: any mode of conveyance. శవారిపోవుట To take a ride. గాలిశవారి or కాలుశవారి walk, an airing, walking afoot.

శవాయి n. s. *Savāi*. A question, interro- gation, inquiry, a proposal, or one bidding at an auction. ప్రశ్నలక్షడము.

శవాస్తి or శంవాస్తి error for శంవాస్తి adj. About half.

శక్తి కల్లి n. s. (see శ్ర—) Craft, wicked device. Skill, cleverness (used in a contemptuous manner.) కుయుత్తి.

శహాబాసు interj. شهباش *Shahbash*. Well done! Elphinstone in his Caubul l. 374. observes that it is pronounced *ai shawasha* شواشا adding, "Oh well done; perhaps the original words are *ai-shah-bash*. Ah, be a king. "At pueri ludentes Rex eris, aiunt" an ingenious reference to Horace.

శహారు for శహార్ n. s. شهر *Shahr*. A city: the capital. కట్టరాము.

శహారుక్తు vulgarly శరిక్తు n. s. شهرگشت *Shahr gasht*. Parading or going in procession round the town. The name given to the final day of the హూళిశంకుం hoeli feast or ముచారం. గ్రామశ్రవణమీసము, ఊరేగింపు.

శహి చేయుట or శయసు చేసుట v. n. from صحیح *Sahih*. To sign. చేక్రాలు వేసుట.

శహీ adj. صحیح *Sahih*. Proper, correct, right, but this word is constantly attached to notes, bonds and deeds &c. or uttered at the close of declarations or statements of terms, conditions, proposals &c. implying approval and acquiescence: and is often used after the signature of one's own name. See a clear proof in Tod's Rajasthan l. 202. where he misinterprets it (శహాయ) *Sahāya*: whereas it is *Sahih*.

సా|| a contraction for సాకీ also for సాహేయ and sometimes it means సాష్టాంగ దండము.

సాంద్ర n. s. The name of a class of toddy sellers.

సాంబా سانبا *Sāmbā*. n. s. The large red stag (Malcolm) commonly called the Elk: but it is not the elk. The Samver of Bengal. See minute description in British Cyclopædia, reprinted in Napier's scenes and sports. 1840 vol. 2. page 80. It is omitted in Shakesp. in Haughton in Molesworth in Reeve and in Wilson. పెద్దయెర్రబింక.

శాకకుం or శాళకుం n. s. A weed called *Oyperus rotundus*; cattle eat it, hogs are fond of the roots, the roots dried and powdered are used as a perfume.

సాకీ or సాకీను ساكى *Sākin*. n. s. Residing: an inhabitant, tenant. సాకీను చెన్నుకుట్టుం inhabitant of Madras. In such expressions *Sākin-i-Chennapatnam*, the order of the words is according to Persian syntax, the letter i being put between as representing "of." సా|| కుంకలరి inhabitant of Mangalagiri. శాశ్రురక్షుడైన, శాశ్రురముఖుండేనాడైన.

సాశ్రీ adj. ساختہ *Sākhta*. Manufactured. చేసే as of salt. నమ్మకుసాశ్రీ (meant for *Sākht*) the manufacture of salt.

సాకపాలము n. s. Low lands: a dell; a low moist field.

సాగబడి, సాగబడి or సాగవడి for సాగుబడి n. s. (Tamil శాశ్రుబడి.) Cultivation, tillage. కృషి, వ్యవసాయము.

సాగుమాసం error for శహాగుమాసము * n. s. Which see.

సాచా adj. سانچا *Sāncha*. Honest, faithful, true, real, just. పెద్దమనిషియైన, న్యాయమైన, నిజమైన. సాచామనిషి an honest man. సాచాగా adv. Honestly, fairly, faithfully. By fair means, truly, really. పెద్దమనిషిచనముగా, న్యాయముగా.

శాజీర, సాజీరా (شاجیرا *Shah-Jira*.) n. s. Oumminseed. A certain odoriferous seed used in cookery. జీలకర్ర.

సాజు ساز *Sāz*. n. s. Maker. చేసేవాడు, నమ్మక్కు సాజు *nammak sāz* a salt manufacturer.

సాటా n. s. Barter, exchange. కూర్చడము adj. Similar, equal. శుచుమైన. సాటాకోటి బేరము bartered merchandize. సాటాయిచ్చుట to give in exchange, to barter.

సాటా తెచ్చుట or సాటా వేయించుట v. a. To compare. సాటువచేసుట.

సాటి or సాటు (Tamil శాట.) Thus used లాభ సాటి బేరము a bargain, sale with profits.

శాఢాయింతుట v. a. چالا *Chalāna*. To spur a horse. గుడిశాళ్లతోరట్టి ఢాఢాయింతుట:

సాశితనము for శాశితనము n. s. (Shānī for ساین *Syāna*.) Cleverness, skill. చకుఢారము, కట్టితనము.

సాకు n. s. **సాథ్** *Sāth*. Company, escort. సోబ
కు, తోడు, సహవాసిము.

సాకరా n. s. Cloth of gold, or silver stuff. జు
తారుబట్ట.

సాదరు, సావిరు adj. **సాదిర** *Sādir*. Issued, given,
proclaimed, enacted. సాదరు చేయుట **సాదిర**
to issue, give (an order.)

సాదరాస్తి, సాదలాస్తి, సాదిరాస్తిక. n. s. **సాదిర**
Sāderwārid. Expense and receipt. Out goings
and incomings. Now used for petty charges
for pens, ink, paper, lamp-oil &c.

సాదా adj. **సాదా** *Sādah*. Plain, clear, down-
right, distinct, unmixed, unornamented.
Blank, unwritten. సాశు గావుండే, ఉత్త.

సాదిరు చేయుట v. a. See సాదరు.

సానిలంక n. s. (Tamil **సానిలంకము**.) Vermili-
on; red paint : factitious Cinnabar; made of
mercury and brimstone. See Ainslie. 2. 253.

సానభోగు or స్యానభోగు n. s. **Shanabhog**. (Kan-
nadi.) A village clerk or accountant. గ్రామక
రణము. Munro spells it *Shambogue*.

సాని adj. **సాని** *Sāni*. Second, second in rank.
రెండో, నాయబ్. Thus; నా సానిక రణములు my
fellow-clerks.

సానిక n. s. An earthen bowl. పాత్రవిశేషము.

సానిచేతు, సాని మొయ్య n. s. **Shanee Moia**, A
species of *Labrus*. Russell's fishes. No.
119 and 120 మత్స్యవిశేషము.

సానితపము for జానితపము n. s. Wickedness,
cunning, trick, prank.

సాకుడుట v. a. (Tamil.) To eat. భోజనము చేసు
ట. Bhanu. 4. 11.

సాకుత్వం n. s. Error for సాకుత్వము.

సాపాటు n. s. (Tamil) Food, eating. ఆన్నము, భో
జనమున్ను. సాపాటు కా చేసుకొనివచ్చెను he din-
ed and then came. సాపాటు రాముడు A glutton.

సాఫు for సాఫ్ adj. **సాఫ్** *Sāf*. Clean, clear,
pure, fair. (see తేట, మడి, and **సఫై**) *fair*
as a copy. సాఫుబట్టలు clean clothes. Vulgarly
sof also means straight, level, not crooked.

సాఫుప్రతి a fair copy : (of a paper.) సాఫుప్రా
యడము n. s. Copying out fair. తీర్పు గా ప్రాయ
డము. సాఫు చేసుట to ruin, utterly destroy.

సాబకు for సాబిక్ adv. **సాబిక్** *Sābiq*. Formerly.
సాబకు ముకుంచొక్కన in conformity to the
former orders.

సాబిత్ adj. **సాబిత్** *Sābit*. Proved. నిరూపించబడ్డ.
శాబాశ or శాబాసు for శతాబాశ **సాబాశ** *Shā-
bāsh*. interj. Bravo, excellent. శాబాసుగీరి n. s.
Triumph, exultation. జయము.

సాబిత్తు for సాబిత్ adj. **సాబిత్** *Sābit*. Proved,
established, brought home, verified. సాబిత్తు చే
యుట to prove, establish.

సామాను n. s. (**సామాను** *Sāmān*.) Things, bag-
gage, luggage, goods, wares, tools, ap-
paratus, stuff, substance. A service or set
of things. అంకడి సామానులు marketing. వంట
సామానులు cooking ingredients.

శామిలాశుబంజరు n. s. **శామిలా** *Shāmilātbanjar*.
Land mixed with waste. Land, part of which
is waste. కొంతపాడు గావుండేభూమి.

శామిలు usually శామిలు or శామిలార adj. (**శామి**
Shāmil.) United, conspiring, leaguings. మర్త
ర్లము గా చేరుకొన్న, కలుసుకొన్న, కూడుకొన్న.
శామిలుగా adv. Unitedly, in league.

సాయబు, సాయిబు for సాహీబు n. s. (**సాహి**
Sāhib.) Owner, master, possessor. పెద్దమనిషి,
యజమానుడు a gentleman. Also an ordinary
word for Musulman, just as a Frenchman is
vulgarly called a Monsieur.

సాయరు n. s. from **సాయర** *Sāyer*. (A journey.)
The transit duty. Variable imposts, customs,
duties, tolls. సుంకము.

సాయి, శాయి for శాయి n. s. **శాయి** *Syāli*.
Country Ink : this is made of lampblack and
never turns rusty. English Ink is called ఇంక్
and (if made with galls) soon loses its black-
ness.

శారం n. s. (Tamil **శారం**) *Shārām*. Scaffolding.
శరంజు. (Madras) Tamil Dictionary page 275.

శారటు or శారట్టు n. s. (The English word) A
“chariot :” used for gigs &c. గుర్రపుబండి.

శారద గాడు n. s. A masquer or buffoon, who
in a farce plays the part of Siva.

సారవ n. s. **Sarva**. A bridge (Cud.) A scaffold-
ing : rather శరంజు గా వాడుతారు.

సారశీవేరు n. s. *Sārass root*. A medicinal drug ఒక మందు దీనిని.

సారా, సారాయ or సారాయి n. s. Spirituous liquor. Wine. Arrack. మద్యము. సారాయి అంకడి an arrack shop, gin shop.

సారీ n. s. *ساری Sārī*. A petticoat. చీర.

సారువాశుంబ n. s. The crop raised on low lying land. (Raj. and Nellore.)

సారె n. s. A man (at chess.) సారెనువచ్చుట v. a. To place (a piece, or man) at dominos or drafts.

సార్జంతు, సార్జంతు or సార్జెంతులు n. s. "Sergeant." జాతిబంట్రోతు. Bobbili, 3. 106.

శార్పనా, షార్పనా or శోహరుశనా n. s. *షహర్ పనాహ్* *Shahr panāh*. A city wall. కట్టణము కట్టూరులంక ప్రహరిగోడ.

సార్లా n. s. Success, completion, achievement. ఆనుకూలము, సంతృప్తి, సాధ్యము.

సార్లా అవుట v. n. To succeed : be finished. సఫలమవుట, ఆనుకూలమవుట.

సార్లా చేయుట v. a. To settle, prepare, get ready. శరీరము చేసుట, సిద్ధము చేసుట.

సార్లావచ్చుట v. n. To prosper. పురావచ్చుట.

సార్స్ n. s. See. సారవ.

సార్వా n. s. Any grain that has a light coloured husk, as rice ?

సాశనాదాశనాతెక్కు n. s. The account regarding the white and black grain crops : i. e. For the whole year. This term is peculiar to the north.

సాలస్త్రీ or సాలిస్త్రీ n. s. *سلاستری Sālastri*. A farrier, a horse doctor. గుర్రపువైద్యుడు.

సాలాబాదు *سال آباد* *Sāl-ābād*. adj. Annual.

సాలాబాదుపుచ్చు or సాలాబాదుపుచ్చు The permanent charges of a village, as those for the Pagoda &c. దేవాలయము మొదలయిన వాటికినిలకడ గానూ మనులొనుంబియిచ్చే శలపు మొదలయిన పుచ్చులు.

సాలాబాదుగా adv. As usual. మామూలుగా. H. 4. 192. సాలాబాదుగనరండుశలుపుచునుండెన్.

సాలామిక్రి usually సాలామిక్రి n. s. Salep. A nutritious nut which makes a glutinous kind of gruel. ఒక మందు దీనిని.

సాల్యాన n. s. i. e. *سالیانہ Salyāna*. Yearly income. Annuity, yearly stipend. వర్షావసము.

సాల్యానా or సాల్యానా adj. Annual, yearly. ఏట.

సాలు, సాల, or సాలె n. s. *سال Sāl*. A year. శుభవత్సరము. సాలునుజస్తా last year. సాలేహాలు, సాలునుజుకూరు the present year. సాలాకైరు the end of a year. సాలెఅయిందా the ensuing year.

శాలువ n. s. *شال* A shawl.

సాశువాపిట్ట n. s. The bird called a quail.

సాల్యసాల adv. *سال سال Sāl-bā-sāl*. Annually. ఏటా, ప్రతిశుభవత్సరము.

సాల్యాన adv. *سالیانہ Salyāna*. Yearly. ఏటా (adj.) Annual. ప్రతిశుభవత్సరము. సాల్యానతెక్కు annual accounts.

సాల్యానా n. s. Annual income, annuity. వర్షావసము.

సాళ్లు (for చాళ్లు plu. of చాలు) n. s. Furrows. లాంకలకట్టలు.

సావడచేత n. s. A kind of fish of the species called chimæra. మన్యవ్యవిశేషము.

సావధముచేయుట v. a. (error for సావధానముచేయుట.) To convince, bring him to his senses. స్వారకముచేప్పట్టుచేసుట.

సావరం n. s. *سāvaram*. (Persian *چار* *Chawar*.) A measure of land; nominally containing thirty *catties* (some contain only ten) each కత్తి being about 14 acres and 14 kuntas. i. e. acres 14 $\frac{7}{8}$. This mode of measurement is peculiar to zemindary land, in which *Sāvaram* signifies that part of the estate which the zemindar retains in his own hands; as discriminated from శేరీ *shēri* q. v. which was land let out to tenants. Jaim. Bha. 6. 205.

శావి n. s. (Italian, and Portuguese, "chiavi") a key. తాళంబెవి.

సావిదాలు n. s. plu. A large kind of fish imported dry from Bombay. ఒక చేత.

శావిరం or సావిరం error for సావీరము n. s. which see. Ainslie. 2. 355.

సావిలివాండ్లు n. s. A sort of gypsies ?

శావుకుడు or శావకుడు error for సేవకుడు * n. s. A servant.

సాహిత్యం n. s. (Error for సహాయము) Help.
 శాహిది n. s. (for షాహిద్ షాహిద్ *Shāhid.*) A witness. సాహి.
 సాహుకారు n. s. *سَاهُكَارُ Sāhucār.* A banker or money broker.
 సాహేబు n. s. *صاحب Saheb.* Master, owner. యజమానుడు.
 సింగాడా for శృంగాటికా * n. s. An aquatic plant. (*Trapa bispinosa*) నీళ్లలోపైరయ్యే పుక చెట్టు. సింగాడికాయలు the nuts of this; which are like almonds.
 సింగాసి n. s. A sort of grain grown in Nagpoor. ధాన్యవేషము.
 సింగోటి n. s. A pair of antelope's horns joined together, butt to butt, as one stick, pointed at each end. జింకకొమ్ములను రెండురట్లా మొసలుపుండేట్టుగా వేర్వేరు ఆయుధవేషము.
 సింహము or సింహవలక n. s. A timber. సరికి పుక విధముగా చెక్కి తీర్చిన పేకుమాను.
 శికన్తు or శికన్తుగావుండే adj. *شکسته* Broken, ruined, burst. శిథిలమైన.
 శిక్రా or శిఖా n. s. *سikka* Sicca. A seal or impression, a die for coin, a stamped coin. ముద్ర. శిఖాపుంజము a ring with a seal.
 సిక్రాయింతుట v. a. *سِيکھانا Sikhāna.* To teach, tutor, tamper with, to instigate. చదివింతుట, నేర్పియిచ్చుట, దుర్బోధన చేసుట.
 శికారా n. s. A hunting hawk. వేటాడేదేగ.
 శికారి or సికారి n. s. *سِيکھاری Sicāri.* Sporting, fowling, hunting: also an airing on foot, or horseback, a walk or ride. వేట, శివారి, కాలు శివారి. శికారిపోయినాడు he has gone out to walk or ride.
 శికారి or శికారి n. s. *شیکھاری Shicārī.* A huntsman, a fowler: a hunting hawk. వేటగాడు, వేటాడేవాడు, వేటాడేదేగ.
 సికారు, or శిఖారు n. s. *شیکھار (Shikār.)* Game, hunting. An airing, a walk, drive, or stroll. వేట, కాలుశివారి, శివారి. శికారిపోవుట to go out for exercise, or to shoot.
 శికిమీ or శిక్కి adj. *شیکھمی Sicmi.* Subordinate; as a subdivision. శికిమియిజారాదారుడు a sub-

renter. లోగుర్తవాడు. శికిమి is equivalent to లో "in."
 శిక్రా n. s. *سikka Sicca.* Seal, stamp, impression. This word is from the Italian or Turkish *Zecca.* i. e. the mint. ముద్ర. see శిక్రా.
 సిక్కువాడు n. s. A "Sikh" or Panjābī. శికుడేశకుడు.
 శిక్వా or శిక్వాపాడి n. s. A perfumed powder used in worship. ఒకతరహాగంధపాడి.
 సినినాలు or సినినపువళ్లు n. s. plu. Boiled betel nut. ఒకతరహావండినవళ్లు.
 సిద్దాయము n. s. Savings in expenditure, embezzlement. అవహరించడము, అవహరించికూడ వెట్టడము.
 సిద్ది *Siddī سیدی Sidī.* n. s. Abyssinian, negro. African, or black. The Siddees are a tribe of Mahomedans, inhabitants of Gogo in Guzerat.
 సిపాయి or శిపాయి n. s. *سپاہی Sipāi.* A soldier usually Hindu or Musulman soldier. H. 5. 207.
 సిఫారసు n. s. *سفرارش* A recommendation.
 సిబ్బంది n. s. *سببندی Sibbandi.* Rangers, militia. Armed peons, Irregular infantry. An establishment of clerks, peons &c. కట్టుబడివాండ్లు, బంట్లోకులు.
 సిమ్మకు for సింత్ n. s. *سیمت Simt* (vulgarily *సమ్మకు sammat.*) A quarter of the heaven. A hamlet.
 సియ్యం adj. *سینیم* Third. మూడో.
 సిరకా for సిరఖా n. s. *سیرکا Sirca.* Vinegar. కాకి.
 శిరస్తా n. s. *سیرستا Sirasta.* Custom, usage. వాడుక.
 శిరస్తా, శిరస్తాదారుడు or శిరస్తేదార్ n. s. *سیرستادار* *Serishtadār.* The head accountant or manager in a revenue office or Court. లెక్కలకుజవాబుదారుడుగావుండే పెద్దపువ్వుగొట్టుడు.
 శిరా n. s. *سیرا Sirah.* Indian Ink; made of lampblack, gum, and sugar: as distinguished from (ఇంకి) English ink, made of galls and vinegar. The smell will always shew which is present: English ink which soon turns pale: but sira, made with lampblack never loses its colour. మడి.

శిరాజి n. s. and adj. شیرازی Shirazi. Brought from Shiraz. S. 1. 176. Swa. 4. 36. పీరాజినే దేశము, ఆదేశపురాన్ని.

శిరాన n. s. سِرَان The tilt of a bed.

సిరిము n. s. See శిరము.

సిరు for సీర్ n. s. سر Sir. The head. Hence the words సిరుదేశముళి Sir-desmuk, Sar-desmook, Sir-despondia and ser-canoongoi. Elph. p. 27.

సిర్ల for సీర్ ఖా n. s. Sirca. Vinegar. కాడి.

సిర్నాము n. s. سِرْنَام The direction or heading of a letter. వక్కరా.

సిలక n. s. A question. క్రశ్చ. Gordon, in Luke XX. 3. మాతో పుక సిలక అడుగుతున్నాను.

శిలపుచేత n. s. A kind of fish. మత్స్యవిశేషము. Russell. No. 100.

సిలసిల n. s. سِلْسِل Silsila. Succession, series. తరంతుర.

సిలసిల or సిలసిలగా adv. Successively, perpetually, in routine. క్రమముగా, తరంతురగా.

శిలుకు n. s. سِلْك Silk. Balance, outstanding money. శిలుకు or శిల్లు adj. Remaining. నిలవ. Reeve. శిలుకుబాకి a remaining balance, sums yet unrealized.

శిలుము for చిలుం n. s. چلم A chillum for a hookah. చుక్కాలోనిప్పువేళేటిది.

సిలువ n. s. (from سَلِيب Salīb.) Siluva. The Cross. ప్రస్తుతున వేసినకాండ్రు an expression which Pritchett uses in his Telugu Testament.

సిలేమానురాయి n. s. سُلَيْمَانِي Onyx. A stone used in burnishing.

సిలైను n. s. (The English word) Slice తునక, తుండు, బద్ద.

శివకర్ణిక, or శిండుగమాను n. s. See చిండుగచెట్టు.

సివాయ, or శివాయి adv. سِوَاي Siwāi. Except, but, save, beyond. Extra, separately, besides. తప్ప.

శివాయి adv. سِوَاي Besides, except. తప్ప. ఇది శివాయి besides this.

నివాయిజము or శివాయిజము n. s. سِوَايِجِج Extra heads of Revenue. Extraordinaries (Malcolm.) more than the settled revenue.

శివారు or సివారు n. s. سِوَار Siwār. Fields and meadows lying around and appertaining to a village. గ్రామముచుట్టూవుండేపొలము, గ్రామముతోచేరినచేను.

శిశులు for సిశీర్ adj. سِيسِل Sisal. Settled. నిర్ధారణమైన.

శిశ్టు, or సిశ్టు n. s. سِيسْت Shist. A land tax, assessment. తన్ను. రయాతుశిశ్టు favourable assessment.

శిస్నాల adj. سِيسَال Sih salāh. Triennial. మూడుయేండ్లకుపుకమాటువచ్చే.

శీకి or సీకి (for చికి the participle of చితుకుట v. n.) Being rotten by water.

శీకు or సీకు n. s. (The English word.) "Sickness." అరసశీకులోవున్నాడు he is unwell.

సీతదుక్కి n. s. Breaking up a field, ploughing it in winter against sowing next spring. ఎండకాలములో విత్తడమునకై వాసకాలములోదున్నిపెట్టడము.

సీతభేని n. s. (Tamil శిరభేని.) The disease Tenesmus. A slimy flux. చీముచీముగాఅయ్యే ప్రవర్తి.

సీదా adj. سِیدَا Sidha. Right. న్యాయమైన, కుడి.

సీదా n. s. (i. e. శిదావృత్తి daily bread) Rice bestowed as alms in a raw uncooked state : provisions, undressed victuals : forage. See Kasīyātra page 119.

సీదాగా adv. Honestly, uprightly, rightly. న్యాయముగా, పెద్దమనిషితనముగా.

సీనె n. s. (سِنَا Sina. Sewing.) The gore or lining at the girdle of a petticoat.

సీపి n. s. سِیپی An oyster. గుల్ల.

సీరక or సీరుక n. s. A fabulous monster, or roc of vast size. Perhaps the same as సీరము a dragon.

సీరుక for సీర్నా n. s. Vinegar. కాడి.

సీరుకుడు n. s. A ploughman. కృషికుడు.

సీర్ల n. s. سِیرل Vinēgar. కాడి.

సిసా n. s. سِیسَا Bottle, phial of glass. చిన్నబుడ్డి.

శీక్ష n. s. A wrong spelling for శిక్ష * punishment. బండన.

సుండులు n. s. A sort of grain. భాగ్యవిశేషము.

H. 4. 155. **శున్న** సుండులు another sort of this grain.
సుకాసి for చుక్కాసి n. s. A rudder. వాడనుతిప్పేటిది.
సుకాలి or **సుకాలివాండ్లు** n. s. A sort of gypsies. ఒకతరహాలంబాడినాండ్లు.
సుక్తిఫశి n. s. (سختی Sukhti.) A year without rain. వరశుగావుండేసంవత్సరము.
సుఖశంక ధనవిసౌదంబునక error for **సుఖశత్ర** ధావిసౌదంబునక When he was listening at ease to the sacred history.
సుగియలు n. s. A kind of cake. భక్ష్యవిశేషము.
సుగ్గు or **కడుపుసుగ్గు** n. s. Bloody flux. నెత్తురుభేది.
సుజ్జి for సొజ్జి n. s. سرجی Sijji. A mess or dish made of grits of roasted rice. See సొజ్జి.
సుణుగు, **జాణుగు** or **జాడుగు** n. s. Cheating. మోసము.
సుణుగుట v. a. To cheat, over-reach. మోసశుశుచుట. HK. 4. 184.
సుతరాం or **సుతలాము** adv. Totally, utterly. పొత్తుగా, ఒడసారము.
సుతారించుట v. a. To manage. To look after, take care of. నిర్వహించుట.
సుదామదు or **శుదామద్** n. s. and adj. (perhaps from شُد Shud it is; and اَمَاد amad it comes) Custom, usage, customary, usual. వాడక, మామూలు, వాడుకైన, మామూలైన. **సుదామదు** ప్రకారముగా according to custom.
సుదారించుట v. a. To manage. నిర్వహించుట.
సుద్ద for **శుద్ధ** adj. Utter, downright. వట్టి.
సుద్దా adv. Also, even. Likewise, too, including. కూడా.
సుధారించుట v. a. To manage. నిర్వహించుట.
సునామసి or **సునావసి** n. s. سنانا Sunāna Reading out or reciting. చెడుతుట. **సునావసి** చేయుట to read aloud. నాఅర్జిసునావసిఅయినదా has my petition been read out?
సునాసిం error for **సునాయాసిము** గా adv. Easily, lightly. సులభముగా, అవలీలగా.
సునుగుట v. a. See **సుణుగుట**.
సున్నచేయబడ్డవాడు n. s. An insignificant fellow. a nobody. వ్యర్థుడు.

సున్నతి n. s. سنت Circumcision. తురకలుతుల్లి కాయకాశతోలునుకోసుకోవడము.
సున్నాయి n. s. The same as **చుప్పనాలి** which see.
సుబరకేళి n. s. Subar-kēli. The kelson or plank lying on a vessel's keel.
సుబా n. s. صوبہ Subah. A sooba or province. రాజ్యము.
సుబేదార్ or **సుబేదారుడు** n. s. A subadar. Governor of a province. In the modern army a sergeant or native captain. "Subadar Colonel Munro Saheb," Sir Thomas Munro.
సుబ్రహ్మణ్యము * n. s. The name of a certain river; a sort of bastard ruby found there?
శుమారు or **సుమార్** شمار Sumār. prep. About. **సు|| ర|| ౨౦౦** i. e. **శుమారు** రూపాయలున్నూర్లు About Rupees 200. **శుమారు** గావున్నాడు he is pretty well now, he is rather better to-day.
శుమారు గారా come gently, fair and softly. **శుమారు** తదిరోజులు about ten days.
సురిపెట్టె or **సురుగులపెట్టె** properly **సోరుగులపెట్టె** n. s. A chest of drawers.
సురీ n. s. سورية Name of a country. Syria?
సురుగు or **సురుగుచెట్టు** A cypress tree?
సురుమాయి n. s. سوما Surmā. Collyrium. కాటుక, అంజనము. Bhanumati. 4. 21.
శురువు, **షురు** or **షురువు** n. s. شروع Commencement. ఆరంభము.
సులాకి, or **సులాకు** n. s. The dent in coin: the mint mark. రూపాయామీదవడే లైకగురుతు. From سلالاك Sallāk. an ingot.
సులుతు, or **సులూ** adj. Corrupted from **సులభము** Easy.
సుల్తాను n. s. سلطان Sultan. A sultan or Musulman prince. తురకదొర, Vemana. 814.
సుస్సీలుచేయుట v. a. To rectify, to reform?
సుస్తి adj. and n. s. سستی Lazy, Laziness. సోమారి, సోమారితనము.
సూసరి n. s. A flower seller. పూలమ్మేవాడు. M. XII. 1. 357. **సూసరి** యన్నంబుజూదరియ్యన్నంబు.
సూరతు n. s. سورت Features. But in Bobbili 3. 66. **సూరతు** మందునుండ్లు means brought

from Surat. సూరతుకుత్యాలు very fine pearls brought from the same country.

సూరతుకొమారుడు or సూంత్ సొంబంధ మైనకొమారుడు n. s. From *Surat zāda*. A natural son, one by a concubine. ఉండుకొన్నదానికిపుట్టిన కొడుకు.

సూశె n. s. (Tamil క్రమ.) A kiln (of bricks.) ఇటికెత్తివము.

సూలచేకటులు or సూలచేకట్టు n. s. A sort of bracelet. కంకణవిశేషము. S. 1. 176. సూలచేకటులాకమూలవైవి.

సూతరాయి n. s. Jasper. ఒకతరహాశుభ్యరాయి.

సూశ్రీం n. s. vulgar error for సూశ్రము which see.

శెంగోల n. s. See చెంగోలు or సెంగోలము.

శెక్తి error for శక్తి * n. s. Power, ability. శ్రాణ.

శెప్పె n. s. شمس *Shamma*. A candlestick. దీపశ్రుంభము.

సెలగ n. s. *Selaga*. A word used in measuring grain. A double handful of grain, "One lot;" from which a new reckoning begins. The handful or pinch of grain put down as a mark of reckoning. పుట్టెడుకొలవ గానేశలగో అని అరిచి పుకమూలకున్న గాదోనేదో శెలగంజలు. From the Arabic "Silqa" سلق See Burckhardt's Nubia, 4to. p. 234. q. v.

సెలగుల్లాడుట v. n. To play pranks or tricks.

శేంబా or శేంబారోగము n. s. *Sēmbā*. The glanders. గుర్రమునకువచ్చే పుకరోగము.

శేకరము చేసుట v. a. To collect, accumulate, usually, to earn, get. జాగ్రతచేసుట.

శేకాదా usually శేకడా adv. Per-centum (Mahr. in Bellari.)

శేటు n. s. Set. The title assumed by Guzrati bankers, saocars.

శేటుశుండి n. s. "Landed militia." Elphinstone p. 11.

శేపించుట Vulgar for చేయించుట (causal of చేయుట) v. a. To make. A rustic ballad says కొత్తానింబాలంటనే, శేపించిందికి తూరికాడంటనే.

శేబంధక్రాయి n. s. (Perhaps for చెంబడికాయ?) A scate. మత్స్యవిశేషము. Russell on fishes. No. 5.

శేబాను interj. شبابش *Shabash*. Well done! Bravo!

శేరి n. s. *Sheri*: or *Seri*; Free land: which though not Inaum pays no *direct* tax to Government. Land rented by a farmer from a Zemindar or possessor of a Manyam, and free of tax to government. "Land which pays no money rent, but a portion of the crop is taken as payment in kind." Vide Judicial Selections Vol. IV. 739-740, and also Elphinstone's Report on the Peishwa's Territories p. 41. also his appendix page XXIV. But in all these places the definitions are not quite exact. In the Rajahmandri district *Sheri* merely means land which is *not* Inaum. Land which is free of *direct* tax. See note on సావరము.

శేరిమాను n. s. A certain tree. Rox. 2. 442.

శేరు n. s. *Sēr*. A *seer*; a weight of eight శులములు, or eight Indian ounces. శురిమాణం. శుక్రాశేరు a large seer equal to 96 Rupees weight. శవాశేరు or శవాస్యశేరు a seer of 30 Rupees weight.

శేవెలు n. s. *Sēvel*. Vermicelli. A kind of grain. మనుగుపూలు, ధాన్యవిశేషమున్ను.

శేషి * n. s. *Sēshī*. (Vaishnava cant.) An epithet of God. చేతుడు. శేషితిరువళ్ళము అట్లావుంది నది it was the will of providence.

సై n. s. *Sai*. A year. సంవత్సరము.

సైడు, or సైడ్డు n. s. (an English word) A "side" or page.

సైతాంగావాయి n. s. *Saitān gavai*. A mast made all of one piece; not the topmast separate.

సైను n. s. 'Sign'. i. e. Signature. సైనుచేయుట to sign.

సైరు usually సాయరు n. s. *Seyr*. The transit duty on goods. సుంకము.

సైలోను n. s. 'Ceylon.' సిలోననేపిది.

సైసు interj. *Sais*! Stop! stay! శహించు.

శొంతి n. s. See శుంఠి.

సొండిముంజ n. s. A scurvy wretch?

సొగసా or సొగుసా n. s. Pinchbeck: a composition of gold and copper called Tambac. See Rottler page 384.

సొనాయి n. s. usually శిన్నాయి A sort of clarinet.

సొనాయింతుట v. a. سنانا *Sanāna*. To read or recite.

సోనారు for సోనార్ n. s. سنار A goldsmith. కంఠలవాడు.

సోనా n. s. سونا Gold. బంసారు.

సోనాయి n. s. سنائی A sort of clarinet or rather hautboy. See proofs in Buch. E. I. 601. plate and explanation.

సోనార్రి n. s. سناریري The trade of a goldsmith.

సోరంతలేదు (for శ్రురంత) There is not the least bit.

సోసాయింతుట v. a. سانا To persuade, talk over, encourage. To cheer, welcome. మందలించుట.

సోంటా n. s. سونتا Sonta. A mace or curved stick carried by palankeen bearers &c. సోటాకర్ర.

సోబరు n. s. (The English word) a soldier.

సోనా n. s. The tip? ముక్కుసోనా The tip of the nose.

సోనానాయి n. s. (Tamil) An Arab greyhound. See జోనానాకుక్క.

సోదా or సోధా n. s. | سودا Searching, overhauling. పరిశోధించడము.

సోదాచూచుట v. a. سودا | سونا To overhaul or search. పరిశోధించుట.

సోధ for సోధన * n. s. Search, enquiry, trial. Refining, purifying. వెతకడము, విమర్శ, శుద్ధి చేయడము.

సోశ్రు గాల్పించుట v. a. To embalm. శవముకుళ్లి పోకుండాపరిమళద్రవ్యములను పుంచికాపాడుట.

సోబతు n. s (vulgarly సోబతి.) سوبت Sobbat. Accompanying, being a guard. Intimacy: keeping company. Escort, convoy. తోడు.

సోమారి వాండ్లు n. s. A sort of vagrants in Madras who subsist on leavings. "Gentlemen; idlers."

సోమాసి n. s. (K.) A kind of sweetmeat. An instrument used in making this sweetmeat.

సోరంగచేతు n. s. "Soring." A certain fish. Russell No. OXIII. A species of Sparus?

సోరవా n. s. شوربا Broth, also called సూశ్రు "soup."

సోల n. s. سول A sort of waistcoat.

శోళకం or శోళగం n. s. Sholagam. A dry hot wind. The south wind which the English call the long shore wind. (Guntoor.)

శోలకు, షోలి or షోలక్తు n. s. Sholti. Agency in bribery: a go between: intervention.

శోల్దాదివాండ్లు, or శోల్దాదులు n. s. Soldiers. "soldats." Bobbili. 3. 107.

శోఖండీసావడి n. s. چوکهندی A particular building. ఒకకట్టడము.

శోతు or శవతు n. s. A match, a pattern, specimen, sample. మాదిరి.

శోత్తు n. s. Sautu. Model, pattern, fashion. తురక శోత్తు Musulman fashion. See శోతు.

శోదా n. s. | سودا Traffic, trade. Goods, wares, commodities. వర్తకము, శురుకులుస్తు.

శోదాగారు n. s. سوداگر A merchant, a trader. Also a horse dealer. వర్తకుడు, సుర్రాలవర్తకుడు.

శోరక్షణ n. s. A mistake for శంరక్షణ which see.

ఫ్రాంటువరహా or పరింటువరహా n. s. French coin valued at 36 fanams or 45 annas వ్రెంచిసాణ్యము.

ప్లాంశ్రు n. s. (the English word stamp.) ముద్ర. ప్లాంశ్రులు stamped papers.

ఫానాపతి n. s. A mediator. మధ్యవర్తి.

ఫానాపత్యము n. s. Mediatorial functions. మధ్యశ్రుము, మధ్యశ్రుత.

ఫీరద్రవ్యము * n. s. Real property, land and house.

ఫోమతు n. s. A false spelling for తోమాపత్తు which see.

ఫ్రీప్తి or శ్రుప్తి n. s. Impurity occasioned by the decease of a relative. ఆశోచము.

ఫ్రీయి for శ్రీయి n. s. | سول Ink made with lamp black. కుషి.

ఫ్రీప్తి n. s. vulgar error for పుష్టి which see.

శ్రోవింతుట * v. a. To read to. వినిపించుట.

శ్రోశ్రీయము * n. s. A favourable assessment. శ్రీయము గాతీసుకానేతస్తు.

శ్రోగ్గ n. s. Error for శ్రోగ a chapter or canto.

శ్రోల్పించుట v. n. To draw to a close, decrease,

lighten, go off, as a fever. శ్వేతజ్వలం, మీసంతుట.

స్వాపారం usually శిరస్వాపారము n. s. (a low bad word) The whole. యావత్తు.

స్వారి i. e. శివారి n. s. سوارى Riding, going abroad, a drive, an airing. A conveyance.

Utt. Haris. 4. 22. కాలుశివారి walking a foot. గుర్రశివారి riding.

స్వార్లు n. s. سوار Sawār. Riders, troopers, horsemen. సాదులు, అస గాతురుశివాండ్లు.

హం H. 'This letter is sometimes dropped as an initial as Ukum for حکم Hukum : it sometimes is transposed as hāshām for احشام ahshām. Ibrahim becomes ابراهيم Ibhram.

హంకరింపు n. s. The act of drawing or pulling out. ఈడ్వడము, గుంజడము? See అంకారింపుట.

హం గామా n. s. ہنگام The working season, time, period.

హం గామి adj. ہنگامی Temporary, for the time being. తాత్కాలికమైన, సాధ్యమండే. హం గామిని బృందీ a temporary establishment.

హండా n. s. ہندہ A brass boiler or great kettle. చరువము.

హండి n. s. ہندی A small cooking pot. కుండ.

హంశం, హంశము Error for అంశము n. s. Share, portion.

హంసాయి n. s. ہمسایہ A neighbour. ఇరుగుపొరుగువాడు. హంసాయిదస్త్రములు the signatures of the neighbours, affixed to a statement made by all.

హంసాయి గ్రామం n. s. A neighbouring village. పొరుగుూరు.

హకామి n. s. ہاکمی Hākmi. Authority. హకామి చేసిపోయెను he took upon himself to go. శ్వేతంత్రింపిపోయినాడు.

హక్కీకతు or హక్కిఖతు n. s. حقیقت Account, statement, representation of occurrences or affairs. Facts, matters. వృత్తాంతము, శీంకతి. హక్కయిన adj. حق Rightful, due. బాధ్యతగల.

హక్కుస్సు n. s. عكس Spite, opposition. Hatred. శత్రు. హక్కుస్సు తీర్చుకోవడము to revenge himself.

హక్కు n. s. حق Lawful right or title. బాధ్యత. హక్కు దారుడు n. s. حقدار Owner, proprietor. బాధ్యుడు.

హక్కు దావా n. s. حق دعوای Hak dawa. A statement of rights, a bill of dues. A claim. బాధ్యతనగురించినమనివి.

హక్కు నోయి or హక్కు హంసాయి n. s. A neighbour, coparcener.

హజరతు حضرت His honour, his reverence. హజరతు మున్రో సాహీబులవారు his honour Colonel Munro.

హజారము n. s. حضور A court, where persons of distinction sit. కొలువుకూటము. Radha. 2. 150.

హజీరా n. s. A certain pot-herb? హజ్జుబజారి ధర కాడికి adv. Error for arz, ارزبازاری At the market price. అంకడి ధర ప్రకారము.

హటకరి n. s. (Hatakari.) A certain subdivision of the weaver caste.

హడ్డి for అడ్డి n. s. Hindrance, check. ఆటంకము.

హత్యారు n. s. ہتھیار Instrument, tool.

హద్దు n. s. حد Boundary. Limit, term. హద్దులు హద్దులు from side to side.

హమాంబాబత్తు n. s. ہمہبابت Grand total.

హమేహా adv. ہمیشہ Continually, always. ఎల్లప్పుడు.

హయ్యాం, హయ్యాను n. s. ایام Ayyām. Period, season, time, days, reign. కాలము..

హరకార n. s. ہرکار A messenger or courier. సమాచారము తెచ్చేవంటు.

హరణభరణశక్తిచొట్టిన adv. By tooth and nail. యావచ్చక్తిని.

హరాంజాద adj. حرامزاد Wicked, vicious దుష్ట.

హిరాంజాదగుర్రము n. s. A wicked horse. దుష్టగుర్రము.

హరామి adj. حرامی Wicked, vicious. దుష్ట.

హరిగోలు n. s. (K.) A small boat. Suca. 3. 288.

హరిగోలుగుంపు నావజంబులతి గాడ్చిన జెలింకు.

హరు adj. ہر Har. Each, every. ప్రతి.

హరుకు (K.) adj. Torn, rent; n. s. A tear or rent. వింపి, తుండు, తునక.

హరోవ్ n. s. (Haravāl حاراول a Turkish word.)

The van. హేనాముఖము, జండుయొక్క ముంజరి ఖాగము.

హర్కతు for హరకతు n. s. حركت Opposition, hindrance. ఆటంకము.

హర్దారా n. s. حارث Messenger, courier, spy. వార్తావహుడు, వేగువాడు.

హర్దిజి adv. هرگز Ever, at all, not by any means.

హర్ది n. s. Error for అజి. عرضي.

హర్దోహిసా n. s. حردو حردو Har-do-hissa. The whole, undivided gross produce. ఇరుగోరులు.

హర్దాస్తా adv. هررأسا Every way. శ్రుతిదారి.

హర్ద్రు adj. هر Every, each. శ్రుతి.

హళస్తీ adj. Open, unconfined, roomy. విశాలమైన. ఈయల్లుహళస్తీ గౌళస్తది this house is commodious or spacious.

హలాకు or అల్లాక్ adj. حلال Hallāk. Ruined, destroyed, lost, slain. నాశముచేయబడ్డ, హతముచేయబడ్డ, చంపబడ్డ. హలాకాట v. n. To be killed, perish, be fatigued. చంపబడుట, చచ్చుట, డయ్యుట.

హలేకార్లు n. s plu. اهل كار Ahli-kar. People, attendants, menials.

హల్లా adj. كلال Mean, base, low, inferior. Light, trifling, vulgar. నీచమైన, అల్పమైన, యీ క్రమమైన. హల్లావాడు n. s. A mean, despicable man. ఆల్పుడు.

హల్లా n. s. هلال Halla. Scaling a fort. Assault, escalade. (J. O. M.) హల్లాచేసుట to scale a fort. లగ్గయొక్కట.

హల్లు adv. هلالو Hallu. Gently, softly, slowly. తిన్నగా.

హవాయి for అవాయి n. s. (H.) هوای Alarm, consternation. దిగులు, తల్లడము. హవాయిదస్తు money collected by consternations.

హవోల్ error for అవోలు n. s. احوال State, condition, circumstances. స్థితి.

హవాలా n. s. حوالا Charge. ఆతనిహవాలాచేసి నారు they committed it to him.

హవుజు or హోదు n. s. حوض Hawz. A basin, tank, bath, fountain. A particular metal vessel for heating or holding water.

హవేలీ n. s. حویلی Havēlī. A mansion, a palace. నగరు. హవేలీతోట a royal garden. హవేలీ గ్రామములు villages which were formerly kept in the hands of the Nabob or in his immediate management.

హవేలీలు for హవేలీలు n. s. حاصل Duty payable: tax. శున్ను.

హషం n. s. حشام Train, equipage, suite. The plural is احشام Ahsham. Followers. హషంబంబ్రోతు a peon in attendance, a sort of militia man.

హషు adj. حشور Petty, trifling.

హషుంజా n. s. "Deduction of a complete head or whole item. Bellary." A poor definition. It seems to be meant for హషుంజా حشوروضع Hash-vaza. i. e. వైనవజాచేయబడ్డది (Cud.) A mode of keeping accounts: the net sum being entered in the books instead of the gross.

హశీను n. s. حشن Hasan? "Black land in a state of cultivation." (Bellary.)

హశీము n. s. حاكم (Bobbili.) Master, ruler. ధణి. హజీరు or హజీర్ adj. حاضر Present, ready. హజీరుజామీను bail for producing a culprit.

హజీరుబాషి n. s. حاضر باشي Attendance. కనిపెట్టియుండడము.

హజీలు or హజీలై for హజీర్ adv. حاضر Ready, present. సిద్ధముగా. Satya. 2. 133. 186.

హజ్జురూడా or హజ్జుభీర్ద n. s. (Marata.) A rough account.

హత్పూచిహిసాబు n. s. Hath pūchi hisāb. A rough account?

హమి n. s. حامی Hāmī. A protector or defender. Assurance, the confirmation or ratification (to an engagement :) afforded by a third person's pledging himself to the fulfilment of it. హమితుక్కావి n. s. Advances for cultivation on the responsibility of the third person. జామీనుమీదయిచ్చేవారకము.

హమిషం n. s. Food, maintenance, means. ఆన్నము, జీవనాధారము, బండవలము.

హలసాలు for హల్ సాల n. s. حال سال The current year. నడిచేసినవత్సరము.

హాలి or హాలీ adv. **حالي** At present. **శ్రీశ్రీ** రమండు, ఇచ్చుట్లో.

హాలు adj. **حال** Current. నడిచే.

హాలున adv. At present. ఇచ్చుట్లో.

హాలెకారు n. s. plu. **أهلکار** Official servants. **పుష్కలములు, బండ్రోతులు.**

హాశ్చర్యం, or ఆశ్చర్యం for ఆశ్చర్యము * n. s. Surprise, astonishment.

హాశీలు, హాసీలు or హాసీత్ n. s. **حاصل** Customs, duty payable, tax.

హాస్పత్రి or ఆశీపత్రి n. s. A hospital. **రోగులువుండే యిల్లు.**

హిక్మా n. s. **أغماض** Hikma. Error for Ighmaz.

హిక్మాయింతుట (Hikmāinchi. error for ighmazi **أغماضي** Scornfulness.) v. a. To refuse, scorn, disobey.

హిజారు n. s. **ازار** Iezār. అనగానుడి Short breeches. Suca. 1. 190. H. 4. 107.

హిజబి n. s. **حجری** The Mohamedan era. కురక శంవత్సరము.

హిక్మత్తు n. s. **عزم** Boldness, courage. Aid: instigation.

హిసాబు or హిసాబు n. s. **حساب** An account. **అక్కు. హిసాబెనివాడా** n. s. (Lit: an account of the settlement.) As (or on account of) the ryot's portion in the crops. See నివాడా.

హిసాబు n. s. See హిసాబు. **حساب**

హిసానా n. s. **حصص** Hissaa. A share or portion. భాగము.

హిసరాశి n. s. The lowest part of the rick or heap: where the grain is not clean (?)

హిర్న n. s. Error for శూర్న.

హిలా for హిలా n. s. (**Hila**). **حيلة** Stratagem, trick, deceit, artifice. వంచన, మోసము.

హు|| i. e. హుకుం Command, order.

హుండా n. s. "An estate." A canton? Thus **వాల్తేరుహుండా** **వ్రావ్రాయిటరు** the Proprietor of the Waltair Estate.

హుండామనగా adv. In the lump or gross.

హుండావణి n. s. **هندارونی** The price paid upon a bill of exchange.

హుండి n. s. **ہندی** A bill of exchange, a box for money received, (particularly in a pagoda,) like the poors' box. Or, at a custom house.

హుకుం n. s. **حکم** Hukm. An order. ఆజ్ఞ.

హుకుమత్ n. s. **حکمت** Orders. See Reg. V. of 1827 page 3, line 14.

హుజూరు n. s. **حضور** Husūr. The presence. Court. Audience chamber. **శుకము, శుకములు.**

హుజ్జత్ or, హుజ్జతు **حجت** Hujjat. n. s. Perverse wrangling, objecting or making difficulties. Violent disputing, rebelling. హుజ్జతు చేయుడి to bully.

హుటావళి for హుట్టువళి (K.) n. s. The produce of a field or of trade. The amount of an assessment. **పుట్టుబడి**

హుటాహుటిగా adv. Swiftly. **త్వరగా.**

హుటాహుటిప్రయాణము n. s. A forced march. From **ہوٹا ہوٹا** oothā oothee.

హుట్టువళి n. s. (K.) Proceeds, collections. See హుటావళి.

హుతాళి for ఉత్తాళము n. s. (K.) Haste, precipitancy. ఆతురము. **పోయినపక్షవారమునాడు** **ముద్రమునిండా** హుతాళి గావుండినది last Friday the sea was boisterous.

హుత్తేరె or హుత్తేరి interj. **ہوت تیرے**. an indefinite imprecative exclamation.

హుమ్మన్ను n. s. (Error for **Himmat**?) Arrogance, self-conceit. **గర్వము.**

హురుమత్తు n. s. **حرمت** Hurmat. Honour, chastity, esteem. See **ధూర్జటి** **చెప్పినకృష్ణ** **యవిజయము**, 1. 71.

హుశ్యారు for హుష్యార్ adj. **ہشیار** Alert, active, watchful, careful.

హుషారు or హుష్యార్ n. s. **ہشیار** Smartness. attentiveness. Cleverness, readiness, wariness. **జాగరూకత, జాగ్రత.**

హుబ్బారు n. s. (K.) A chief or head man. **హుబ్బారు** వరు a chief Vaishnavite bramin: a class of bramins so called.

హుజీబు n. s. (**ہجیب** **Hejēb**?) A clerk? a writer? See Kirabhattari page 22. I sup-

pose it comes from **حجاب** porter or chamberlain.

హోరియా or హోలీ **حيلة** n. s. Trick, pretence.

అక్కడయిక్కడ హోరియాలు చేసుకొంటూ idling away the time.

హోష్టరము or హోత్తరము n. s. Cause, ground, reason, sign. **యదివానకు హోష్టరము గావున్నది** this is a symptom of rain.

హైబతు n. s. **هيبات** *Haibat*. Perturbation, distress. **కొండలము, నైక ల్యము.**

హైరాను adj. *Hairān*. **حيران** Bewildered, at a loss, deserted. At his wits end. In confusion. **నన్నుతిట్టికొట్టి హైరాను చేసి** they bullied and harried and worried me.

హెబీరు n. s. See వబీరు.

హెలాద or హెలాదా n. s. **عمده** Employ, office, duty, rank. **హెలాదాదారు** an employé, an officer.

హెలారు గాలి n. s. (K?) A tempest, a gale. **బలమైన గాలి.**

హెలాళిగ usually హోళి n. s. (K.) A broad round cake made of wheat flour, and filled with boiled pease, sugar &c.

హెలాలీ పంజుగ n. s. The HOELI feast, held at the beginning of the vernal equinox: in which the Hindus throw coloured powder over each other. Broughton describes it in his *Mahratta Camp* and writes it HOHLEE. It commences on the date **వసంతశుక్లమి** and lasts about six weeks. But it is held in the ten days preceding full moon in the month Phalgunā, commencing on the eighth day of the bright fortnight and ending on the night of the full moon. See Memoir in *Bengal Chronicle*, republished by Pogson in his *History of the Boondelas*. Calcutta 1828, p. 72.

హెలాము n. s. **هوش** *Hōsh*. Senses, consciousness, sprightliness. **బేహెలాము behosh** **بي هوش** out of his senses. **హెలాము తప్పిన తర్వాత** after he became senseless.

హెలామ్యారు or హుమారు **هوشيار** *Hoshyār*. adj. In his senses, alert.

హెలాహెలా interj. (Mahr.) Yes! Yes! for **అవు, అవు.**

హౌదా n. s. **عمدة** *Hauda*. A seat on an elephant. **Bunj**. 1.123.

కురీ **چھڑی** A switch.

తేమింతుట See కుమింతుట.

S U P P L E M E N T .

చందు n. s. **چند** A preposition used with dates "On" Thus **చందు 26 మాహాఅక్టోబరు** "On" the 26th of October.

చారబలావతీలు n. s. plu. **بارہ بلاہتی** The twelve hereditary servants of a village. **ఆయ గాండ్లు** Thus, **నందివాడు, రెడ్డి, కరణము, పొరోహితుడు,**

తలారి, వడ్లవాడు, కమ్మరవాడు, కుమ్మరవాడు, చాకలవాడు, మంకలవాడు, మాలవాడు, మాదిగవాడు These twelve are, The officiating priest in a Vishnu temple, the head farmer, the town clerk, the village priest, the watchman, the carpenter, the blacksmith, the pot-maker, whitster, barber, pariar, and cobbler.

